Autor distins cu Man Asian Literary Prize 2009

POLIROM

Su Tong

Soţii şi concubine

BIBLIOTECA POLIROM

Scriitori contemporani, voci şi tendinţe noi
în literatura universală de azi.

Su Tong

Soţii şi concubine

Traducere din limba chineză
şi note de Ionela Voicu

POLIROM
2015

Soții și concubine

Songlian, cea de-a patra soție, avea 19 ani când ajunse la curtea familiei Chen. Își făcu intrarea la căderea nopții, prin poarta vestică din dos, într-un baldachin purtat pe umeri de patru țărani. Servitorii care spălau niște lână veche lângă fântână, văzând baldachinul, intrară pe furiș pe poarta în formă de lună. Din baldachin coborî o studentă în cămașă albă și fustă neagră. Crezând că domnișoara cea mare care studia la Pekin se întorsese acasă, se apropiară toți, însă văzură că nu este ea, ci o studentă al cărei chip acoperit de praf trăda extenuarea. În anul acela, Songlian era tunsă scurt, părul îi venea până în dreptul urechilor și îl ținea strâns la spate cu o panglică de mătase albastră ca cerul. Avea fața rotundă, nemachiată, părând puțin palidă. Songlian se dădu jos din baldachin. Rămase în picioare pe iarbă, uitându-se de jur-împrejur, cu un aer pierdut și cu un cufăr împletit din nuiele acoperit de fusta ei neagră. Razele soarelui tomnatic îi dădeau siluetei ei fine și delicate un aer rigid, de păpușă din carton. Își ridică brațul și se șterse de transpirație pe frunte. Servitorii observară imediat că se șterse pe mâneca hainei, și nu pe batistă. Acest mic detaliu le lăsă o impresie puternică.

Songlian se duse lângă fântână și îi zise lui Yan'er, una dintre servitoarele care spălau lână:

— Nu m-am spălat de trei zile, lasă-mă să-mi dau cu niște apă pe față.

Aceasta îi scoase o găleată de apă, apoi o privi cum își afundă fața. Trupul curbat al lui Songlian părea o tamburină care fremăta ușor la orice atingere.

— Vrei săpun? o întrebă Yan'er.

Songlian nu răspunse. Yan'er o întrebă din nou:

— Nu-i prea rece apa?

Fata tot nu-i răspunse. Yan'er le aruncă o privire complice celorlalte servitoare de lângă fântână, care începură să râdă, ținând mâna la gură. Servitorii, care puteau ușor să-și dea seama de poziția socială a oaspeților familiei Chen, bănuiau că fata nou-venită trebuie să fie vreo rudă săracă. În acel moment, Songlian își întoarse brusc capul. Chipul ei spălat exprima o răceală și mai izbitoare. Sprâncenele subțiri și negre se apropiau ușor una de alta. Privind-o cu dispreț pe Yan'er, o întrebă:

— De ce râzi prostește? Mai bine te-ai duce să arunci apa.

Yan'er continuă să râdă:

— Dar cine ești tu de faci pe grozava?

Songlian îi făcu vânt servitoarei, apoi își ridică de jos cufărul din nuiele și se depărtă de fântână. După câțiva pași, se întoarse și zise:

— Cine sunt eu? Veți afla în curând.

A doua zi, toată curtea Chen află că stăpânul Chen Zuoqian își luase o a patra soție, pe nume Songlian. Aceasta a fost instalată în pavilionul dinspre sud, în grădina din spate, chiar lângă locuința celei de-a treia soții, Meishan. Chen Zuoqian i-o dădu ca servitoare pe Yan'er, care lucrase înainte ca menajeră.

Ziua următoare, când se duse să o vadă pe Songlian, Yan'er avea inima cât un purice. Cu capul plecat, o strigă:

— Cea de-a patra soție!

Songlian uitase deja incidentul avut cu Yan'er sau poate că nu reținuse deloc figura servitoarei. În acea zi, Songlian purta un *qipao*[1] din mătase și o pereche de papuci brodați. Se refăcuse complet după o noapte de odihnă și părea mult mai drăguță. O trase pe Yan'er mai aproape, o examină și îi zise lui Chen Zuoqian, care era lângă ea:

---

1. Rochie tradițională chinezească, din mătase țesută de tip brocart, cu guler mare sau mic, de obicei strânsă pe talie.

— Nu arată rău.

I se adresă apoi lui Yan'er:

— Lasă-te puțin jos să-ți văd părul!

Fata se lăsă jos, simțind mâna stăpânei umblându-i prin păr și cercetând-o minuțios. După un timp, o auzi pe Songlian zicând:

— Se pare că nu ai păduchi! Am oroare de păduchi!

Yan'er își mușcă buzele și nu zise nimic. Avea impresia că unghiile lui Songlian îi tăiaseră pielea capului precum niște lame reci de gheață. O durea puțin. Songlian o întrebă:

— De ce îți miroase așa părul? Este dezgustător, ia un săpun și du-te să te speli pe cap.

Yan'er se ridică în picioare, dar rămase țintuită locului, cu mâinile atârnând pe lângă ea. Chen Zuoqian îi aruncă o privire severă:

— Nu ai auzit ce ți-a zis stăpâna?

— Ieri doar ce m-am spălat pe cap, protestă Yan'er.

— Nu mai răspunde! spuse Chen Zuoqian ridicând tonul. Dacă ți-a zis să te speli pe cap, atunci așa faci. Ai grijă că ți-o iei!

Yan'er luă un lighean cu apă și se duse să se spele pe cap, sub un măr sălbatic. Se considera victima unei nedreptăți, prin urmare sentimente de ură se adunau în sufletul ei ca niște bucăți grele de metal. Sub razele soarelui din acea după-amiază, adierea vântului legăna domol cămașa albă și fusta neagră a celei de-a patra soții, întinse pe frânghia de rufe legată între doi meri. Yan'er se uită cu atenție împrejur, în grădina din spate era pustiu și liniște. Se apropie de hainele întinse la uscat și scuipă întâi pe cămașa albă, apoi pe fusta neagră ale lui Songlian.

În acel an, Chen Zuoqian împlinea cincizeci de ani. La această vârstă o făcu pe Songlian concubină, însă acest lucru se petrecuse oarecum în taină. Cu o zi înainte de sosirea lui Songlian, prima soție, Yuru, nu știa nimic. Când Chen Zuoqian merse cu cea de-a patra soție să i-o prezinte lui Yuru, aceasta era în

sala de rugăciune, unde recita sutre numărând perlele unei mătănii. Chen Zuoqian făcu prezentările:

— Aceasta este prima soție.

Când Songlian înaintă spre ea să o salute conform ritualului, ața pe care erau înșirate perlele din mâna ei se rupse. Perlele se împrăștiară peste tot. Yuru dădu la o parte scaunul de mahon cu spătar pentru a se apleca să le adune, repetând cu voce joasă: „E un păcat, e un păcat!". Songlian vru să o ajute, însă Yuru o dădu ușor la o parte, în timp ce repeta: „e un păcat, e un păcat", fără să se uite deloc la ea. Privindu-i trupul gras, aplecat pe pardoseala umedă, Songlian chicoti încet, pe tăcute, punându-și mâna la gură. Se uită la Chen Zuoqian care îi spuse:

— Bine, haide să mergem!

Trecând pragul sălii de rugăciune, Songlian îl luă de braț pe Chen Zuoqian și îi zise:

— Ce bătrână este! Are vreo sută de ani?

Chen Zuoqian nu îi răspunse. Songlian continuă:

— Crede în Buda? Cum de recită sutre acasă?

— Credință? Nu are ce face și își umple timpul cum poate, îi răspunse Chen Zuoqian.

La cea de-a doua soție, Zhuoyun, Songlian se bucură de o primire foarte călduroasă. Aceasta îi ceru servitoarei să-i aducă semințe de pepene, de floarea-soarelui și de dovleac, dar și tot soiul de fructe confiate. Se așezară, iar Zhuoyun începu îndată să povestească despre semințe:

— Aici nu se găsesc semințe bune. Semințele pe care le mănânc eu sunt toate cumpărate de la Suzhou[1] și trimise aici.

Songlian sparse semințe în compania ei o bună bucată de vreme, însă la un moment dat începu să se plictisească. Nu îi plăcea să ronțăie, însă nici nu știa cum să o spună. Îi aruncă o privire discretă lui Chen Zuoqian sugerându-i că ar vrea să

1. Oraș în estul Republicii Populare Chineze, în apropiere de Shanghai, străbătut de nenumărate canale.

plece, însă bărbatul se prefăcu că nu înțelege și își arătă dorința de a mai rămâne puțin. Songlian presupuse că stăpânul are o slăbiciune aparte pentru Zhuoyun, prin urmare nu se putu abține să cerceteze mai amănunțit chipul și trupul acestei femei. Chipul lui Zhuoyun degaja un aer de blândețe și delicatețe pe care nici măcar ridurile fine și pielea puțin lăsată nu-l puteau ascunde. Toate gesturile și manierele ei dădeau la iveală ținuta elegantă a unei domnișoare de familie bună. Songlian se gândi că unei femei ca Zhuoyun trebuie să-i fie ușor să se facă iubită de bărbați. Pe de altă parte și femeile trebuie să o aprecieze. Așa că Songlian o strigă în scurt timp „soră Zhuoyun".

Cea de-a treia soție, Meishan, locuia cel mai aproape, însă Songlian o vizită ultima. Auzise vorbindu-se despre frumusețea deosebită a acesteia, așa că își dorea foarte mult să o cunoască. Chen Zuoqian însă nu vru să o însoțească.

— Locuiește aici lângă tine, poți să te duci singură, fără mine, îi spuse el.

— Am fost deja, dar servitoarea mi-a zis că este bolnavă, nu m-a lăsat să intru la ea, îi explică Songlian.

— Cum e nemulțumită de ceva, zice că e bolnavă, mormăi Chen Zuoqian. Vrea să mi se urce în cap.

— Și o lași să ți se urce? îl întrebă Songlian.

— Nici gând! îi răspunse Chen Zuoqian dând din mână. O femeie nu poate niciodată să se urce în capul unui bărbat.

Trecând prin fața pavilionului dinspre nord, Songlian remarcă fereastra lui Meishan, la care atârna o perdea roz de bumbac. Din interior, se simțea ieșind un parfum de flori și de iarbă. Songlian se opri un moment în fața ferestrei. Murind de curiozitate să arunce o privire în interior, ridică încet perdeaua, cu respirația tăiată. Îi fu atât de teamă, că era să-și dea sufletul. În spatele perdelei, Meishan o privea și ea la rândul ei. Privirile li se întâlniră pentru o clipă, apoi Songlian o luă la fugă.

La lăsarea serii, Chen Zuoqian veni să petreacă noaptea la Songlian în cameră. Aceasta îl ajută să se dezbrace și vru să-i pună pijamalele.

— Nu mă îmbrac cu pijamale, îmi place să dorm dezbrăcat, îi spuse el.

— Cum vreți! îi răspunse Songlian uitându-se în altă parte. Dar ar fi mai bine să vă puneți pijamaua, să nu răciți.

— Nu ți-e teamă că voi răci, ci ți-e teamă să-mi vezi fundul gol, îi spuse râzând Chen Zuoqian.

— Ba nu mi-e teamă deloc.

Când întoarse capul, Songlian era deja roșie în obraji. Era prima dată când îi vedea corpul lui Chen Zuoqian. Era uscat și subțire ca o barză taoistă[1]. Mădularul lui era încordat ca un arc. Songlian respira greu.

— De ce sunteți așa de slab? îl întrebă ea.

Chen Zuoqian se urcă în pat și intră sub plapuma de mătase.

— Ele m-au slăbit, răspunse el.

Songlian se întoarse într-o parte să stingă lumina, însă Chen Zuoqian o opri:

— Nu o stinge! Vreau să mă uit la tine. Dacă o stingi, nu mai văd nimic.

— Cum vreți, oricum eu nu știu nimic! îi zise Songlian, mângâindu-i fața. Vă dau întru totul ascultare!

Fata se simțea de parcă ar fi căzut de sus într-o vale adâncă și întunecoasă. Durerea și amețeala pe care le simțea au fost urmate de o stare de relaxare. Ciudat însă, chipul nespus de frumos al lui Meishan îi apărea neîncetat în minte. Însă, în cele din urmă, fu înghițit de întuneric.

— Ce ciudat! exclamă Songlian.

— La cine te referi? o întrebă el.

— La cea de-a treia soție, care stătea în spatele perdelei și se uita la mine.

Mâinile lui Chen Zuoqian se plimbau de pe sânii ei spre gură.

— Nu mai vorbi! Nu mai spune nimic acum!

În acel moment, cineva ciocăni încet la ușă de două ori. Amândoi tresăriră puțin. Chen Zuoqian clătină din cap spre

1. În religia taoistă, barza simbolizează nemurirea.

Songlian și stinse lumina. Nu după mult timp, se auzi din nou ciocănind la ușă. Chen Zuoqian sări din pat și țipă furios:

— Cine bate la ușă?

De afară se auzi vocea unei copile timide și speriate:

— Cea de-a treia soție s-a îmbolnăvit, îl cheamă pe stăpân să o vadă.

— Minciuni, minte din nou! spuse Chen Zuoqian. Du-te și spune-i că dorm.

Copila de afară insistă:

— Cea de-a treia soție este grav bolnavă, trebuie neapărat să mergeți la ea! A spus că este pe moarte.

Stând pe pat, Chen Zuoqian se gândi un moment, apoi zise ca pentru sine: „Ce mai plănuiește, oare?". Văzându-l așa de nehotărât, Songlian îl împinse ușor:

— Haide, du-te, ce o să zică lumea dacă chiar este pe moarte?

În acea noapte, Chen Zuoqian nu s-a mai întors. Songlian trase cu urechea spre pavilionul de nord, se pare că nu se întâmplase absolut nimic. Se auzea doar ciripitul unui măcăleandru în rodiu, ecourile lui răsunau trist în depărtare. Songlian nu reușea să adoarmă, se simțea cuprinsă de tristețe și deznădejde.

A doua zi se trezi de dimineață. Făcându-și toaleta, observă pe chipul ei o schimbare profundă, ochii îi erau înconjurați de cearcăne. Songlian știa deja că nu se întâmplase nimic cu Meishan, însă cum îl văzu pe Chen Zuoqian ieșind din pavilionul de nord, îl întrebă despre starea de sănătate a celei de-a treia soții:

— Ați chemat un medic să o consulte?

Chen Zuoqian clătină din cap stânjenit. Părea obosit și nici nu binevoia să răspundă. Se mulțumi să o ia de mână pe Songlian și să o ciupească puțin.

După ce urmase un an de cursuri la universitate, Songlian se căsătorise cu Chen Zuoqian dintr-un motiv foarte simplu. Fabrica de ceai a tatălui ei falimentase, iar acesta nu mai avea bani să o țină la facultate. Așa că și-a întrerupt studiile și s-a întors acasă. A treia zi de la sosirea ei, auzi țipete și agitație în

bucătărie. Alergă să vadă ce se întâmplă și îl descoperi pe tatăl ei gemând, căzut de-a curmezișul, pe marginea unui bazin. Apa se transformase într-o baltă de sânge, de unde ieșeau bule de aer. Tatăl își tăiase venele de la mână pentru a pleca domol spre Izvoarele Galbene[1]. Songlian își amintea sentimentul de deznădejde pe care-l simțise atunci. Când a ridicat trupul tatălui ei, ea era mai rece decât cadavrul. Știa că moartea lui este începutul unei întregi serii de nenorociri și totuși nu a vărsat nici o lacrimă. Bazinul acela de apă nu a mai fost folosit de nimeni câteva zile la rând, numai Songlian continua să se spele pe cap acolo. Songlian nu avea suspiciunea și fricile fetelor de seama ei. Ea era foarte realistă. După moartea tatălui, știa că trebuie să-și asume propriul destin. Pe marginea bazinului aceluia de apă și-a pieptănat părul de mai multe ori, imaginându-și viitorul, cu sânge rece. Astfel, când mama ei vitregă i-a explicat că trebuie să aleagă între două variante: fie muncește, fie se mărită, Songlian i-a răspuns cu răceală: „Mă mărit, bineînțeles". Mama vitregă a continuat să o întrebe: „Vrei să te măriți cu un om de rând sau cu unul cu bani?". „Ce întrebare! Bineînțeles că vreau unul cu bani", i-a răspuns Songlian. Mama vitregă i-a spus: „Știi că nu este același lucru, în casa celui cu bani vei fi o soție «mică»". Songlian a întrebat-o: „Cum adică «mică»". „Adică vei fi concubină, i-a explicat mama vitregă, după ce s-a gândit puțin. E un titlu cu mai puțină fală". Songlian i-a răspuns cu un surâs sarcastic: „Ce este titlul? Cineva ca mine se mai poate gândi la titlu? Oricum, te las pe tine să mă vinzi. Dacă ai ținut la tatăl meu, atunci vinde-mă unui stăpân bun".

Prima dată când Chen Zuoqian venise să o vadă pe Songlian, aceasta i-a închis ușa și a refuzat să-l vadă, strigându-i dinăuntru: „Dacă vreți să mă vedeți, atunci aceasta se va întâmpla la un restaurant occidental". Chen Zuoqian s-a gândit că la urma urmei este o studentă, cu siguranță se deosebește de

1. În tradiția chineză, locul unde se odihnesc sufletele oamenilor după moarte.

femeile obișnuite. Așa că s-a dus la un restaurant occidental, a rezervat două locuri și a așteptat-o pe Songlian. În ziua aceea ploua. Chen Zuoqian privea pe fereastră burnița de pe stradă, inima îi era plină de curiozitate, dar și de o anumită emoție, cum nu mai simțise niciodată în cursul celor trei căsătorii precedente. Când a văzut-o pe Songlian apropiindu-se cu un pas nonșalant, sub o umbrelă din mătase, cu flori mărunte, Chen Zuoqian a surâs cu un aer vesel. Fata era frumoasă și proaspătă, cum și-o imaginase. Și atât de tânără! Își amintea că Songlian s-a așezat în fața lui și a scos din poșetă o mână bună de lumânările. Apoi a murmurat încet către el: „Îmi comandați un tort, vă rog?". Chen Zuoqian i-a cerut servitorului să vină cu un tort, apoi a privit-o pe Songlian cum înfige lumânările, una câte una. În total erau nouăsprezece. Îi mai rămăsese una pe care a pus-o înapoi în poșetă. Chen Zuoqian a întrebat-o: „Ce faci cu lumânările acestea? Este ziua ta?". Songlian s-a mulțumit doar să râdă. A aprins lumânările și apoi le-a contemplat îndelung flăcările micuțe. La lumina lor, chipul ei părea un obiect de artă lucrat cu finețe. „Priviți ce drăguțe sunt flăcările!", a exclamat ea. Chen Zuoqian a aprobat-o: „Așa este, sunt foarte drăguțe!". Apoi Songlian a suflat lung până le-a stins pe toate. Chen Zuoqian a auzit-o atunci zicând: „Să sărbătorim dinainte aniversarea mea. Și iată! Am trecut de nouăsprezece ani".

Chen Zuoqian găsea aceste vorbe memorabile. Mult timp după aceea, rememora adesea această zi și scena în care Songlian a suflat în lumânări. Simțise atunci în această fată o forță misterioasă și seducătoare. În același timp, ceea ce îl făcea să se îndrăgostească nebunește de ea, pe el, un bărbat cu o bogată experiență sexuală, era energia și resursele pe care aceasta le arăta în pat. Încă de la prima întâlnire, presimțise în ea această imensă posibilitate de a-l conduce spre extaz, care trebuia să apară mai apoi. Îi era greu însă să-și dea seama dacă Songlian era ea însăși așa sau simula ca să-i facă lui pe plac. Însă, cu siguranță, Chen Zuoqian era foarte satisfăcut. Slăbiciunea lui

pentru Songlian era evidentă pentru toți cei din casa familiei Chen, atât pentru stăpâni, cât și pentru slujitori.

În grădina din spate, într-un colț, era o glicină plină de buchete grele de flori, de vara până toamna. De la fereastra ei, Songlian privea adesea florile mov, pufoase, legănându-se în vântul tomnatic, iar apoi ofilindu-se zi după zi. Observă că sub curpenii glicinei era un puț, mai erau și o masă și scaune din piatră. Locul era liniștit și plăcut, nu venea nimeni niciodată pe aici, iar cărarea era plină de ierburi de tot felul. Zburau fluturi, iar printre frunzele glicinei se auzeau greieri cântând. Songlian își amintea că anul trecut, în aceeași perioadă, citea la universitate, tot sub o glicină. Toate erau ca într-un vis. Se apropie încet de puț. Își ridică rochia, având grijă să nu se atingă nici de buruieni, nici de insecte. Dădu la o parte câteva crengi și frunze de glicină, masa și scăunelele erau pline de praf. Merse până în dreptul puțului, ghizdul și pereții de piatră erau acoperiți de mușchi, și se aplecă să privească în interior. Apa era neagră-albăstrie. Frunze căzute cu mult timp în urmă pluteau pe deasupra. Songlian își privi chipul reflectat în apa care se unduia și își auzi sunetul slab și surd al respirației, amplificat de puț. O pală de vânt îi umflă fusta, făcând-o să pară o pasăre în zbor. Dintr-odată Songlian simți o răceală apăsătoare, de parcă ar fi fost lovită cu pietre. Se întoarse cu pași grăbiți. Odată ajunsă în coridorul pavilionului de sud, răsuflă ușurată și întoarse capul să privească încă o dată glicina aceea. Câteva buchete de flori se desprinseră brusc și căzură, iar acest lucru i se păru foarte ciudat.

Zhuoyun stătea jos, în camera lui Songlian, așteptând-o. Observă imediat chipul palid al fetei și se ridică să o sprijine de mijloc.

— Ce ai pățit?

— Ce să pățesc? Nimic. Am fost pe afară să mă plimb puțin.

— Nu arăți prea bine.

Songlian râse, explicându-i că i-a venit menstruația. Zâmbi și Zhuoyun la rândul ei:

— Mă și gândeam de ce a venit iar stăpânul la mine.

Apoi, femeia desfăcu un pachet înfășurat în hârtie din care scoase un val de mătase și spuse:

— Este mătase adevărată din Suzhou. Ți-o ofer să-ți faci o rochie.

— A nu, nu pot să accept! spuse Songlian, dând la o parte mâna lui Zhuoyun. Cum aș putea să primesc un cadou din partea dumitale? Eu ar trebui să vă ofer ceva.

— Sst! Ce vorbe mai sunt și astea? întrebă Zhuoyun. Îmi ești foarte simpatică, așa că m-am gândit să-ți ofer bucata aceasta de mătase. Femeii de alături, nici pe bani nu i-aș da-o. Așa sunt eu.

Songlian puse mătasea pe genunchi și o pipăi, apoi spuse:

— Cea de-a treia soție este puțin cam ciudată. Însă este într-adevăr foarte frumoasă.

— Frumoasă zici? se miră Zhuoyun. Are o litră de pudră pe față.

Songlian începu să râdă, apoi schimbă subiectul:

— Mai adineauri am stat puțin sub bolta de glicină. Îmi place mult locul acela.

— Ce? țipă Zhuoyun. Te-ai dus la puțul morților? Să nu te mai duci acolo! E un loc care aduce necaz.

— De ce se numește puțul morților? întrebă Songlian mirată.

— Nu mă mai mir că aveai fața aia când ai intrat în cameră, remarcă Zhuoyun. În puțul acela au murit trei persoane.

Songlian se ridică și, aplecându-se peste fereastră, privi din depărtare bolta glicinei.

— Cine au fost acele persoane? întrebă ea.

— Erau neveste, însă în generația precedentă.

Songlian vru să afle mai multe, dar Zhuoyun nu putu să-i răspundă. Ea știa doar atât, apoi acest subiect era tabu în familia Chen, toată lumea își ținea gura închisă. Songlian rămase încremenită o vreme, apoi spuse:

— Lucrurile acestea mai bine nu le știm și gata.

Stăpânii cei tineri și domnișoarele locuiau în curtea centrală. Songlian le întâlnise o dată pe cele două surori, Yirong

și Yiyun, scormoneau în noroi după râme, erau vesele și nevinovate. De cum le văzu, ghici că acestea sunt carne din carnea lui Zhuoyun. Songlian se apropie de ele pentru a le observa discret. Cele două surori îi remarcară prezența, însă continuau să se poarte ca și cum ar fi fost singure, umplând cu râme un cotor de bambus.

— Ce faceți cu râmele acestea? le întrebă Songlian.

— Pescuim, îi răspunse Yirong.

Yiyun însă îi aruncă o privire disprețuitoare, spunându-i cu impertinență:

— Nu este treaba ta.

Songlian se simți puțin jignită, însă nu insistă. Se îndepărtase câțiva pași când le auzi pe cele două șușotind: „Și ea este dintre cele «mici», ca mama". Songlian fu stupefiată, își întoarse capul în direcția lor, străfulgerându-le cu privirea. Yirong chicoti. Yiyun continuă să-i arate o mutră disprețuitoare, șușotind încă ceva. Songlian se gândi: „Ce rușine! Așa de mici și știu să zică vorbe atât de urâte! Cel de Sus știe cum o fi educat Zhuoyun copilele acestea!".

Cum dădu ochii cu ea, Songlian nu se putu abține să o pârască pe Yiyun la mamă-sa. Zhuoyun își prezentă scuzele:

— Copila aceasta este slobodă la gură, vede ea ce pățește de la mine când mă întorc acasă. În mare, fetele mele sunt cuminți totuși, nu-mi dau mare bătaie de cap. Nu l-ai întâlnit încă pe stăpânul cel mic, e ca un câine, mușcă omul și apoi îl mai și scuipă. Nu te-a mușcat încă?

Songlian clătină din cap în semn că nu. Își aminti că-l văzuse pe băiețelul Feilian care locuia lângă ea. Într-o zi se uitase la ea atent, în timp ce ronțăia la un codru de pâine. Părul frumos pieptănat îi lucea, iar în picioare purta pantofi de piele. Pe chipul băiatului recunoștea câte ceva din expresia lui Chen Zuoqian. Era pregătită să-l accepte în inima ei, cu atât mai mult cu cât își dorea să-i poată oferi un fiu stăpânului. „Un băiat este mai bun decât o fată, se gândea Songlian, prea puțin contează dacă mușcă sau nu."

Songlian nu i-a întâlnit mult timp pe fiul și pe fiica lui Yuru. În mod evident însă, aceștia se bucurau de o poziție importantă în sânul familiei Chen. Auzise adesea vorbindu-se despre ei. Știa că Feipu își petrecea mare parte din timp pe afară, colectând taxe și ocupându-se de afaceri cu imobiliare. Yihui își făcea studiile la Universitatea de fete din Pekin. Songlian încercă să afle mai multe despre Feipu, punându-i diferite întrebări lui Yan'er, din simplă curiozitate.

— Primul nostru stăpân dintre cei tineri este o persoană foarte competentă, îi spuse aceasta.

— În ce privință competent? o întrebă Songlian.

— Nu știu foarte bine, dar un lucru este sigur: este foarte competent, toată familia Chen se bazează pe el acum.

— Dar despre domnișoara ce știi? o întrebă Songlian.

— Domnișoara noastră este frumoasă și blândă. Se va căsători cu siguranță cu cineva important, îi răspunse Yan'er.

Songlian râse în sinea ei, puțin iritată de tonul agasant cu care o lăuda Yan'er pe domnișoara din casă ca s-o denigreze pe ea. Își vărsă năduful pe pisica aceea persană care îi intrase sub fustă, dându-i un picior să o gonească: „Ticăloaso, ce faci aici?".

Songlian o detesta din ce în ce mai mult pe Yan'er. În general îi reproșa că fuge la Meishan cum are un moment liber și că avea o figură morocănoasă ori de câte ori îi dădea să-i spele lenjeria intimă. Uneori Songlian o certa, zicându-i: „Faci figuri? Dacă nu mai vrei să stai cu mine, întoarce-te la menaj! Sau cere să te muți la vecina". Yan'er protesta: „Nu, nu, cum aș îndrăzni să fac figuri de vreme ce din naștere eu nu am o figură?". Songlian a înșfăcat un pieptăn și i l-a aruncat în față. Yan'er nu a mai scos nici un cuvânt. Songlian bănuia că servitoarea o bârfea adesea. Dar nu putea fi prea dură cu ea căci îl surprinsese odată pe Chen Zuoqian punându-i mâna pe piept când trecea pe lângă ea. Fusese un gest rapid și natural, dar pe Songlian o contrariase. Cu siguranță, acesta era motivul aroganței lui Yan'er! Songlian se gândea: „Chiar și o servitoare prinde curaj dacă e mângâiată de stăpân. Ce fel de ființe mai sunt și femeile!".

În ajunul sărbătorii Dublului Nouă[1], se întoarse acasă Feipu, primul stăpân dintre cei tineri.

Songlian era în curtea din centru unde admira crizantemele. Îi văzu pe Yuru și pe majordom plimbându-se în jurul câtorva bărbați, dintre care unul foarte tânăr, îmbrăcat în costum alb, în stil occidental. Privindu-l din depărtare, silueta lui părea mai degrabă impozantă. Songlian bănui că acesta este Feipu. Observă servitorii forfotind de zor cu bagaje și pachete pe care le duseră în curtea din spate, apoi treptat dispărură unul câte unul în clădire. Lui Songlian îi fu rușine să intre și ea. După ce culese crizanteme, se îndreptă cu un pas lent spre grădina din spate. În drum, se întâlni cu Zhuoyun și cu Meishan care mergeau în direcția din care venea ea, cu copiii după ele. Zhuoyun o opri și-i spuse:

— S-a întors stăpânul cel tânăr. Nu mergi să-l vezi?

— Eu să merg să-l văd? o întrebă Songlian. El ar trebui să vină să mă salute.

— Da, așa este! aprobă Zhuoyun. El ar trebui să vină să te salute primul.

— Haide odată, să ne grăbim! strigă Meishan cu nerăbdare, care stătea într-o parte și îl lovise ușor pe Feilan peste cap.

Songlian îl văzu prima dată pe Feipu la masă. În ziua aceea, Chen Zuoqian îi ceruse bucătarului să pregătească un banchet în cinstea întoarcerii fiului său. Examinând masa plină de atâtea mâncăruri alese, Songlian nu putu să nu-și amintească masa dată cu ocazia venirii ei în familia Chen, mult mai puțin copioasă decât aceasta. Simți o oarecare amărăciune în suflet, însă își îndreptă îndată atenția asupra lui Feipu. Stătea la masă lângă Yuru. Aceasta îi zise ceva la ureche, apoi el se ridică pe jumătate și zâmbi către Songlian, plecându-și capul. Songlian îi răspunse,

1. Această sărbătoare este celebrată în a noua zi a celei de-a noua luni din calendarul lunar. Cu această ocazie, se comemorează strămoșii, se curăță mormintele și se urcă pe munte în căutarea bunăvoinței zeilor.

de asemenea, printr-o plecăciune, zâmbind. O izbiră tinerețea și frumusețea acestuia, la care nu se așteptase. Pe de altă parte, Feipu părea un om calculat. Lui Songlian îi plăcea să-și facă o părere despre oameni încă de la prima întâlnire.

A doua zi era sărbătoarea Dublului Nouă. Grădinarul adunase la un loc toate ghivecele de crizanteme din grădină, scriind cu ele, în diferite culori, următoarele cuvinte: Fericire, Noroc, Longevitate și Bucurie. Songlian se trezi de dimineață și ieși să admire crizantemele, plimbându-se în jurul lor. Vântul de dimineață era puțin rece. Songlian, care se îmbrăcase cu o vestă de lână fără mâneci, se plimba frecându-și brațele cu palmele să se încălzească. Îl zări de departe pe Feipu, ieșea din curtea din centru, venind spre ea. Ezită să îl salute prima, însă Feipu o strigă:

— Bună dimineața, Songlian!

Puțin surprinsă să se audă astfel strigată pe nume, dădu din cap spunându-i:

— Suntem din generații diferite, conform etichetei, nu ar trebui să mă strigi pe nume.

De cealaltă parte a grădinii de flori, Feipu își încheia nasturii de la cămașă râzând.

— Ar trebui să-ți zic „cea de-a patra soție", dar cu siguranță ești mai mică decât mine cu câțiva ani. Ce vârstă ai?

Cu un aer contrariat, Songlian se întoarse cu spatele pentru a privi florile.

— Și ție îți plac crizantemele? o întrebă Feipu. Mă gândeam că, venind așa de dimineață, voi fi primul care le admiră. Nu mi-am imaginat că tu vei veni și mai devreme.

— De mică ador crizantemele, zise Songlian. Nu este o pasiune de ieri, de azi.

— Care îți place cel mai mult? o întrebă Feipu.

— Îmi plac toate, îi răspunse Songlian. Mai puțin „cleștii crabului", pe aceștia îi detest.

— Dar de ce? o întrebă Feipu.

— Au un aer prea arogant când se deschid, zise Songlian.

— Este interesant. Mie tocmai aceste crizanteme îmi plac! zise Feipu râzând.

— Am bănuit, îi răspunse Songlian, aruncându-i o privire cu coada ochiului.

— De ce? o întrebă din nou Feipu.

Songlian făcu câțiva pași, apoi zise:

— Floarea nu este floare, omul nu este om. Floarea este omul, omul este floarea. Înțelegi această zicală?

Ridicându-și brusc capul, zări în privirea lui Feipu o scânteie deosebită care o atinse în treacăt, ca o plantă subacvatică, însă ea o zărise, ar fi putut chiar să o prindă. Feipu, stând în picioare lângă crizanteme cu mâinile în șolduri, exclamă brusc:

— Mai bine schimb crizantema „cleștii crabului".

Songlian nu răspunse. Observă cum Feipu înlocuiește această crizantemă cu câteva ghivece cu crizantemă neagră.

— Florile sunt toate frumoase, însă cuvintele pe care le formează nu sunt prea frumoase, sunt prea comune, spuse fata dintr-odată.

Feipu se scutură pe mâini de pământ, apoi îi făcu cu ochiul lui Songlian:

— Aici nu putem face nimic. Tatăl meu a cerut ca florile să formeze cuvintele Fericire, Noroc, Longevitate și Bucurie. În fiecare an sunt aceleași. Sunt reguli vechi, lăsate de strămoși, din generație în generație.

Mai târziu, când își amintea scena aceasta cu crizantemele, petrecută de sărbătoarea Dublului Nouă, Songlian se înveselea. Se pare că din ziua aceea între ea și Feipu s-a stabilit un fel de înțelegere tacită. Amintindu-și cum a mutat de acolo Feipu crizantema aceea „cleștii crabului" pentru ea, Songlian pufnea uneori în râs. De fapt, doar ea știa că nu îi displăcea în mod deosebit specia aceea de crizantemă.

„De cine vă place cel mai mult?" Cu capul pe pernă, Songlian îi punea adesea întrebarea aceasta lui Chen Zuoqian. „Dintre noi patru, pe care o preferați?" „Pe tine, bineînțeles", îi răspundea

stăpânul. „Dar Yuru?“ „A, ea seamănă demult cu o găină bătrână.“ „Dar Zhuoyun?“ „Zhuoyun mai merge, însă a început să i se lase pielea.“ „Dar Meishan?“ Songlian nu reușea deloc să-și înfrângă curiozitatea cu privire la cea de-a treia soție. „De unde este ea?“ „Nu știu de unde este. Nici ea nu știe.“ „E orfană, atunci?“ continua Songlian. „A fost actriță de operă în Pekin, juca roluri de femeie în trupa Caotai. Eu eram artist amator. Mergeam adesea în culise după ea să o văd, apoi o invitam la masă. Cu timpul, a rămas cu mine.“ „Toate femeile vor să fie cu dumneata“, i-a spus Songlian atingându-l ușor pe față. „Nu ai întru totul dreptate. Ar fi mai corect să zici că toate femeile vor să fie cu bărbați bogați.“ Songlian a început să râdă: „Nici dumneata nu ai întru totul dreptate, mai corect spus bărbații bogați nu se satură de bani, vor și femei, și nici de acestea nu se satură“.

Songlian nu o auzise încă niciodată pe Meishan cântând operă. În dimineața aceea, visele i-au fost întrerupte de un cântec limpede și melodios pe care vântul îl purta până la fereastra ei. Îl scutură ușor pe Chen Zuoqian, care dormea lângă ea, și îl întrebă:

— Meishan cântă?

— Da, ea cântă, bolborosi Chen Zuoqian năuc de somn. Când e veselă, cântă, când nu este veselă, plânge. Este imposibilă!

Songlian deschise fereastra. Grădina era acoperită de un covor înghețat de zăpadă. Sub stratul de glicină, o femeie în negru cânta și dansa. Nu era alta decât Meishan.

Songlian ieși din casă, cu o vestă trasă pe umeri. Rămase pe verandă, privind-o de departe pe Meishan, absorbită de rolul său. Cântecul ei era trist, dar plăcut, era de părere Songlian. Ascultându-l, inima începu să-i bată mai tare. Se scurse ceva timp până când cântecul ei se opri brusc. Se pare că își intersectase privirea cu a lui Songlian, aceasta avea ochii în lacrimi. Meishan își aruncă mânecile lungi peste umeri și plecă. În lumina zorilor, chipul și hainele ei împrăștiau scântei ca de cristal. Părul strâns în coc era plin de mărgele de rouă. Mergând

astfel, umedă toată și îndurerată, părea un fulg de nea în bătaia vântului.

— Ai plâns? Nu duci o viață fericită? De ce plângi? o întrebă Meishan pe un ton indiferent.

Songlian scoase o batistă și își șterse lacrimile din colțul ochilor.

— Nici eu nu știu ce-mi veni. Cum se numește cântecul?

— Se numește „Spânzurat", îi răspunse Meishan. Îți place?

— Nu știu mare lucru despre operă, însă îmi place cum cânți. Este foarte emoționant. Ascultând, m-a cuprins tristețea.

Songlian remarcă pentru prima dată o expresie de bunătate pe chipul lui Meishan. Aceasta își plecă capul, admirându-și costumul de operă, apoi zise:

— E doar teatru, nu ai de ce să te întristezi așa. În teatru, cel care joacă bine îi păcălește pe ceilalți, iar cel care joacă prost se păcălește doar pe sine.

Chen Zuoqian începu să tușească în camera lui Songlian. Aceasta o privi stânjenită pe Meishan care zise:

— Nu te duci să-l ajuți să se îmbrace?

Songlian clătină din cap:

— Se îmbracă singur, nu este un copil.

Ușor indignată, Meishan zise râzând:

— Cum se face atunci că mie îmi cere să-l îmbrac? După câte se pare, în casa aceasta se umblă cu două unități de măsură.

În acel moment, Chen Zuoqian o strigă din casă:

— Meishan, vino să-mi cânți ceva!

Aceasta își încruntă numaidecât frumoasele sprâncene, subțiri ca niște frunze de salcie. Râse crispat, apoi alergă în dreptul ferestrei și îi strigă:

— Nu vreau!

Songlian avu ocazia să-i cunoască temperamentul lui Meishan. Într-o zi, când abordă pe ocolite acest subiect, Chen Zuoqian îi mărturisi:

— E vina mea! Am răsfățat-o prea tare în acești ani. Îndrăznește chiar să înjure de strămoșii familiei când este contrariată

de ceva. E o curvă crescută de-o cățea. Îi vin eu de hac mai devreme sau mai târziu.

— Nu fiți așa de dur cu ea! o apără Songlian. Este demnă de milă, e singură pe lume, nu are nici rude, nici prieteni. Se teme că nu o mai iubiți, de aceea are un temperament așa de dificil.

Relația dintre Songlian și Meishan nu era nici prea caldă, nici prea rece. Pasionată de mahjong[1], Meishan invita adesea la ea alți jucători. Începeau după cină și jucau până târziu în noapte. Songlian auzea clar prin perete zornăitul pieselor de joc, adesea nici nu putea să doarmă din cauza acestui zgomot. I se plânse lui Chen Zuoqian, însă acesta îi zise:

— Încearcă și tu să o suporți! Când joacă mahjong, e aproape normală. Iar dacă își pierde toți banii, eu nu îi mai dau alții. Las-o să joace până va crăpa.

Într-o seară, Meishan își trimise servitoarea să o cheme pe Songlian să li se alăture la masa de joc. Songlian refuză și o trimise înapoi pe servitoare, zicând:

— Eu să joc mahjong? Cum de v-a trecut prin cap?

După ce plecă servitoarea, Meishan veni ea însăși:

— Suntem deja trei, ne mai trebuie o persoană. Fă-ne onoarea și vino cu noi.

— Dar nu știu să joc, răspunse Songlian, voi pierde sigur.

— Haide, vino! insistă Meishan, trăgând-o de mână. Dacă pierzi, nu pui tu banii, îi pun eu pentru tine, dar dacă câștigi, sunt ai tăi.

— Nu, nu banii sunt problema! zise Songlian. Sincer, nu-mi place să joc.

Spunând aceste cuvinte, Songlian văzu că Meishan se întristează, apoi spune pe un ton disprețuitor:

— Până la urmă ce ai aici? Parcă păzești o comoară prețioasă și nu poți face nici un pas afară din casă. Nu este decât un moș searbăd.

---

1. Vechi joc chinezesc răspândit astăzi în întreaga lume.

Sufocată de furie, Songlian era pe punctul de a exploda, însă în cele din urmă își înghiți toate vorbele neplăcute care îi stăteau pe limbă. După câteva clipe de gândire, zise simplu, mușcându-și buzele:

— Bine atunci, vin cu tine.

Alți doi jucători își ocupaseră locurile în jurul mesei și le așteptau. Unul era intendentul Chen Zuowen, iar pe celălalt Songlian nu îl cunoștea. Meishan îl prezentă ca fiind medic. Acesta purta ochelari cu rama aurie. Tenul bronzat contrasta cu buzele roșii și cărnoase de femeie. Songlian îl mai văzuse de câteva ori intrând și ieșind de la Meishan. Nu știa însă de ce nu putea crede că acesta este medic.

Așezată la masa de mahjong, Songlian era cu mintea în altă parte. Într-adevăr, nu prea știa să joace. În plus, jocul acesta o amețea, nu auzea decât țipetele celorlalți: „Joc nul!". Sau: „Am câștigat!". Ea nu făcea decât să dea bani și treptat începu să o doară sufletul, așa că invocă o migrenă și le spuse că vrea să se odihnească puțin.

— Dacă ai intrat în joc, trebuie să joci măcar opt partide, aceasta este regula, îi zise Meishan. Sau te doare sufletul că pierzi, așa-i?

Chen Zuowen interveni și el dintr-o parte:

— A, nu-i nimic! Se spune că dacă pierzi puțini bani nu vei suferi nenorociri majore.

— Să zicem că azi i-ai făcut o favoare lui Zhuoyun, reluă Meishan. Se plictisea de moarte în ultimul timp. Împrumută-i-l deci pe moș o noapte, și-ți va plăti ea banii pierduți.

Cei doi bărbați de la masă se puseră pe râs.

— Meishan, ce bună ești de glume! spuse râzând Songlian, însă în sinea ei nu prea făcea haz.

Songlian observă cu un ochi rece schimbul de priviri dintre Meishan și medic. Se gândi: „Cu siguranță e ceva, nimic nu-mi scăpă neobservat". Amestecând piesele de mahjong, Songlian scăpă una pe jos. Când se aplecă să o ridice, îi surprinse pe cei

doi cu picioarele împreunate strâns. Se retraseră numaidecât, însă Songlian îi văzuse bine.

Songlian rămase impasibilă. De asemenea, încetă să-i mai privească pe Meishan și pe medic. În acele momente, sentimentele ei erau contradictorii: se simțea puțin dezorientată, puțin nervoasă, bucurându-se în același timp de o nenorocire inevitabilă care avea cu siguranță să se abată asupra lui Meishan. În sinea ei se gândea că aceasta este prea impertinentă și lipsită de griji.

Era una din zilele acelea mohorâte de toamnă. Prin fereastră se puteau vedea cerul întunecat și ploaia măruntă care curgea fără oprire în grădină. Picăturile făceau un zgomot de jad spart căzând pe ramurile și frunzele arborilor Iudei și ale rodiului. Pe o asemenea vreme, Songlian stătea plictisită lângă fereastră, se uita la o țesătură de mătase agățată afară, pe frânghia de rufe, îmbibată de apă. Era într-o dispoziție proastă, simțea o neliniște vagă și idei sumbre pe care mai bine nu le-ar fi lăsat să iasă la suprafață.

Nu înțelegea de ce, de fiecare dată când ploua, se gândea la lucrurile care se fac în pat. Chen Zuoqian nu observase această influență pe care o avea vremea de afară asupra dorințelor lui Songlian. Acesta se simțea doar jenat că nu putea fi la înălțimea dorințelor ei. „Vârsta nu iartă pe nimeni, îi zicea el. În plus, nu-mi place să recurg la întăritoare de tot felul, cum ar fi «uleiul cu trei bice».“ Chen Zuoqian îi mângâia pielea rozalie și ușor fierbinte a lui Songlian, simțind sub ea cum țopăie nenumărați iepurași plini de dorință. Treptat, mâinile lui începură să o atingă peste tot nebunește și își lipi gura de trupul ei. Fata avea chipul îmbujorat. Stătea întinsă de-a lungul canapelei și asculta cu atenție zgomotul mărgelelor de ploaie de afară. Gemea încet, cu ochii întredeschiși:

— Este din cauza ploii...

Chen Zuoqian nu auzi bine, o întrebă:

— Ce spui? Perle?

— Da, zise Songlian, aș vrea să am cel mai frumos colier de perle.

— Ce ți-ai dorit și nu ți-am oferit? o întrebă Chen Zuoqian. Numai să nu le spui celorlalte.

Songlian se ridică numaidecât din pat.

— Celelalte? Ce mă interesează ele pe mine?

— Așa este, zise el, nu se compară nici una cu tine.

Observă însă o schimbare bruscă în privirea ei. Songlian îl dădu la o parte, își trase numaidecât lenjeria pe ea și se duse la fereastră.

— Ce ai pățit? o întrebă Chen Zuoqian.

Songlian întoarse capul și îi răspunse cu acreală:

— Nu mai am chef! Cine v-a pus să amintiți de ele?

Ușor contrariat, Chen Zuoqian veni lângă ea și priviră împreună, prin fereastră, ploaia de afară. Grădina era pustie, nu se vedea nici un om. Aerul era peste tot sufocant, umiditatea era insuportabilă, însă frunzele verzi ale copacilor degajau o anumită senzație de răcoare. În depărtare, vântul scutura glicina care părea o siluetă de om tremurând. Songlian își aminti din nou de puțul acela și de zvonurile care circulau în legătură cu el, apoi zise:

— Grădina are un aer fantomatic.

— Cum adică, aer fantomatic? o întrebă Chen Zuoqian.

Songlian arătă spre glicină cu buzele țuguiate:

— Puțul de acolo.

— S-au aruncat în el două persoane, asta-i tot, îi zise Chen Zuoqian. Au vrut să-și scurteze viața.

— Cine erau ele? îl întrebă Songlian.

— Oricum nu le cunoști, îi răspunse Chen Zuoqian. Erau două femei mai bătrâne.

— Erau concubine, așa-i? continuă Songlian.

— Cine ți-a zis ție acest lucru? o întrebă Chen Zuoqian schimbându-se numaidecât la față.

— Nu mi-a zis nimeni, îi răspunse Songlian surâzând. Le-am văzut eu însămi când am trecut pe lângă puț. M-am uitat înăuntru și am văzut două femei plutind, una semăna cu mine, cealaltă semăna tot cu mine.

— Nu mai vorbi prostii! o apostrofă Chen Zuoqian. Să nu te mai duci pe acolo!

Songlian bătu din palme, protestând:

— Nu se poate! Încă nu le-am întrebat pe cele două fantome de ce s-au aruncat în puț.

— Mai este nevoie să întrebi? În mod evident, pentru că și-au pierdut onoarea.

Songlian rămase pe gânduri o bună bucată de timp, apoi zise dintr-odată:

— Acum înțeleg de ce au fost săpate atâtea puțuri în grădina aceasta. De fapt, sunt pentru cei care vor să se sinucidă.

— Începi să bați câmpii! îi spuse Chen Zuoqian strângând-o în brațe. Nu te mai gândi la astfel de lucruri! continuă el luându-i mâna și punându-i-o pe sexul lui. Am poftă din nou acum! Haide, vino! Chiar dacă aș muri în patul tău, ar fi o moarte dulce.

În timp ce ploaia de toamnă continua să curgă șiroaie în grădină, în cameră iubirea își dădea ultimul suflu. În fața ochilor lui Songlian se întindea o obscuritate profundă. Doar cele câteva margarete violete de pe masa de toaletă răspândeau firav o umbră roșiatică. Songlian auzi un zgomot afară. Înșfăcă la întâmplare o sticluță de parfum și azvârli cu ea în ușă.

— Ce ai mai pățit? o întrebă Chen Zuoqian.

— Ne spionează, zise Songlian.

— Cine? o întrebă el.

— Yan'er.

Chen Zuoqian începu să râdă.

— Ce e de văzut? În plus, nici nu are cum să vadă ceva.

— Nu îi mai lua apărarea, îi spuse pe un ton sever Songlian. Îi simt mirosul dezgustător de la distanță.

La apus, un grup de oameni strânși în grădină îl ascultau pe Feipu cântând la flaut. Acesta purta un costum chinezesc din mătase care îi scotea în evidență manierele distinse și pline de naturalețe. Feipu era în mijlocul grupului de oameni, cu flautul în mână. Majoritatea celor veniți să-l asculte erau prietenii cu care făcea afaceri. Grupul deveni în scurt timp centrul de interes al întregii curți Chen. Servitorii stăteau în picioare pe verandă și se uitau de departe la ei, șoptindu-și secrete la ureche. Cei care erau în interior puteau auzi, de asemenea, cântecul lui Feipu care le intra domol pe ferestre, ca un șuvoi de apă. Nimeni nu putea scăpa flautului lui Feipu.

Songlian era adesea mișcată de sunetul acestui instrument, uneori, ascultându-l, începeau să îi curgă lacrimile șiroaie. Ar fi vrut să se alăture grupului aceluia de bărbați, să fie mai aproape de Feipu. Acesta îi amintea de un student de la universitate care cânta la violon, stând singur, într-o sală goală. Nu-și mai amintea foarte bine chipul lui, nu simțise niciodată un sentiment de iubire față de el, nici măcar în taină, însă o emoționa ușor frumusețea acestor scene. Avea o mie de gânduri în cap care o tulburau, erau precum unduirile pe suprafața unei ape toamna. După o scurtă ezitare, în cele din urmă aduse un scaun din răchită pe verandă și se așeză să-l asculte în liniște pe Feipu cântând la flaut. Însă nu după mult timp, muzica încetă, iar bărbații de acolo începură să discute. De îndată, Songlian își pierdu interesul. Se gândea: „E plictisitor să tot vorbești! În plus, toate sunt fie minciuni, fie farse! Cum încep să vorbească, oamenii devin falși și vicleni". Se ridică și se întoarse în cameră. Dintr-odată își aminti că avea și ea un flaut în cufăr, era rămas de la tatăl ei. Deschise cufărul acela împletit din nuiele, nu mai fusese aerisit de mult și se simțea un iz de mucegai înăuntru. Hainele din vremea studenției, pe care nu le mai purta, erau așezate frumos în cufăr, se așternuse praful pe ele, ca și pe trecutul ei dat uitării. Se gândi la toate visele din tinerețe, apoi la toate deziluziile. Scoase toate hainele din

cufăr, însă nu găsi flautul. Totuși, își amintea clar că îl pusese pe fundul cufărului. Cum se face că nu mai este?

— Yan'er, Yan'er! Ia vino! strigă Songlian înspre verandă.

Servitoarea veni.

— Da, doamnă! Nu îl mai ascultați pe stăpânul cel tânăr cântând la flaut?

— Mi-ai umblat în cufăr? o întrebă Songlian direct.

— Cu ceva timp în urmă, mi-ați cerut să vă aranjez lucrurile în cufăr și vi le-am aranjat.

— Mi-ai văzut flautul atunci? o întrebă Songlian.

— Flaut? se miră Yan'er. Nu am văzut, doar bărbații cântă la flaut.

— Atunci, tu mi l-ai furat, așa-i? surâse cu răceală Songlian, privind-o drept în ochi.

— Doamnă, vă rog, nu mă acuzați cu atâta ușurință! De ce v-aș fi furat eu flautul?

— Pentru că ai ideile tale drăcești. Din zori până în noapte clocești tot felul de gânduri necurate și te prefaci că nu s-a întâmplat nimic.

— Doamnă, sunteți nedreaptă cu mine! Puteți să mergeți să-l întrebați pe stăpân, pe prima soție, pe cea de-a doua, pe cea de-a treia, niciodată nu am furat nici un ban de aramă.

Songlian nu o mai băga în seamă. Îi aruncă o privire disprețuitoare, apoi alergă în anexa în care locuia servitoarea. Puse un picior pe cufărul din lemn și îi ordonă:

— Dacă tot ești tare de gură, deschide-mi cufărul să văd!

Yan'er încercă să-i împingă piciorul lui Songlian, implorând-o:

— Doamnă, luați-vă piciorul, nu v-am luat eu flautul!

Figura terorizată a lui Yan'er nu făcu decât să-i întărească și mai mult bănuielile lui Songlian. Aceasta luă o toporișcă pe care o găsi în colțul camerei și spuse:

— O sparg să mă uit înăuntru. Dacă flautul meu nu este aici, mâine îți dau un cufăr nou.

Strângând din dinți, lovi tare cu toporișca până când cufărul se făcu bucăți. Haine, monede, bibelouri de toate felurile se

împrăștiară toate pe jos. Songlian scutură hainele și obiectele, dar nu își găsi flautul. Însă dădu brusc peste un mic pachet învelit în pânză albă, bine umplut. Îl desfăcu, înăuntru era o păpușă din cârpă în a cărei inimă erau înfipte trei ace subțiri. La început, Songlian socoti că păpușa este ridicolă, însă își dădu repede seama că îi seamănă. Examinând-o mai atent, descoperi urmele neclare a două caractere scrise cu cerneală: Song Lian! Simți o durere ascuțită în inimă de parcă chiar i-ar fi fost înfipte acolo trei ace subțiri. Se făcu albă la față ca varul. Yan'er era lângă ea, sprijinită de perete, și o privea îngrozită. Songlian scoase brusc un țipăt strident, sări la Yan'er și o apucă de păr, apoi începu să o dea cu capul de perete. Cu lacrimi în ochi, urla la ea:

— Mă blestemi de moarte? Îți dorești moartea mea?

Yan'er nu mai avea forța să se elibereze. Rămase în acel loc, paralizată de frică, plângând sacadat. Songlian era obosită și răsufla greu, se gândi: „Yan'er nu știe să scrie. Atunci cine a scris acele caractere pe păpușa de cârpă?". La acest gând, inima i se strânse și mai mult. După câteva momente, se lăsă în genunchi și îi șterse lacrimile servitoarei. Îi zise apoi pe un ton blând:

— Haide, nu mai plânge, ce a fost a fost! Nu-ți port pică, doar să nu se mai întâmple. Vreau să-mi spui însă cine a scris caracterele.

Yan'er clătină din cap printre lacrimi:

— Nu spun, nu pot să spun.

— Nu-ți fie teamă, îi zise Songlian. Nu voi face scandal. Vreau doar să-mi spui și îți promit că nu te voi amesteca pe tine.

Yan'er continua să scuture din cap. Songlian începu să o chestioneze:

— Yuru?

Yan'er dădu din cap că nu.

— Atunci cu siguranță este Meishan.

Însă Yan'er continua să clatine din cap în semn de nu. Lui Songlian i se tăie respirația. Vocea începu să-i tremure ușor când întrebă:

— Zhuoyun?

Yan'er nu mai făcu nici un semn. Expresia de pe fața ei era tristă și stupidă. Songlian se ridică de jos și zise, privind spre cer:

— Știam de mult că unui om îi cunoști chipul, însă niciodată inima.

Chen Zuoqian o găsi pe Songlian cu ochii roșii și umflați. Stătea singură pe canapea, sfărâmând între degete o margaretă uscată.

— Ai plâns? o întrebă el.

— Nu, nu! Sunteți așa de bun cu mine, ce motiv aș avea să plâng? negă Songlian.

Chen Zuoqian se gândi puțin, apoi îi zise:

— Dacă te plictisești închisă aici, putem să ne plimbăm prin grădină. Am putea chiar să ieșim să luăm cina în oraș.

Songlian mai frământă de câteva ori margareta în palmă, apoi o aruncă pe fereastră și întrebă pe un ton indiferent:

— Unde mi-ați pus flautul?

Chen Zuoqian ezită un moment, apoi îi zise:

— M-am temut că îți amintește de altcineva și ți l-am luat.

În colțul gurii, Songlian schiță un surâs disprețuitor:

— Inima mea este în întregime aici, de cine ar fi putut să-mi amintească?

— Atunci, spune-mi cine ți-a oferit flautul, îi ceru Chen Zuoqian, cu un aer sever.

— Nu mi l-a oferit nimeni, îi răspunse Songlian cu nonșalanță. Este o moștenire. Mi l-a lăsat tata.

Chen Zuoqian se simți puțin stânjenit.

— Ah, sunt eu prea suspicios! Am crezut că ți l-a oferit vreun student.

— Să mi-l înapoiați îndată! îi spuse Songlian, întinzând palma spre el. Am grijă singură de lucrurile mele.

Chen Zuoqian avea un aer și mai stânjenit. Începu să se plimbe prin cameră, frecându-și mâinile:

— Îmi este imposibil! Am cerut să fie ars.

Chen Zuoqian nu auzi ce zise Songlian. Camera se cufunda încet în întuneric. Chen Zuoqian aprinse lampa; atunci îi văzu

chipul lui Songlian alb ca varul, lacrimile i se rostogoleau în tăcere pe obraji.

Noaptea aceea fu una aparte pentru amândoi. Songlian se ghemuise ca un mieluşel, stând cât mai departe de trupul lui Chen Zuoqian. Acesta întinse mâna să o mângâie, însă nu primi nici un răspuns. Din când în când aprindea lampa, apoi o stingea. Se uita la chipul lui Songlian, era rece şi indiferent ca o coală de hârtie.

— Exagerezi! Aproape că m-am aşezat în genunchi în faţa ta să-ţi cer iertare.

Songlian tăcu o vreme, apoi îi zise:

— Nu mă simt prea bine.

— Urăsc când cineva stă îmbufnat, îi răspunse Chen Zuoqian.

Songlian se întoarse spre el şi-i spuse:

— Atunci mergeţi la Zhuoyun, ea este mereu zâmbitoare cu toată lumea.

Chen Zuoqian sări din pat şi începu să se îmbrace:

— Ei bine, mă duc! Din fericire, mai am trei neveste!

A doua zi, când Zhuoyun veni la ea în cameră, Songlian era încă culcată în pat. Când o văzu ridicând perdeaua uşii de la intrare, o străbătu un frison, fără să ştie de ce. Ţinea ochii închişi şi se prefăcea că doarme. Zhuoyun se aşeză la căpătâiul ei şi îi puse mâna pe frunte, apoi zise:

— Nu arde! Aceasta nu e boală, ci supărare.

Cu ochii întredeschişi, Songlian îi zâmbi:

— Ai venit!

— Haide, ridică-te mai repede! îi spuse Zhuoyun trăgând-o de mânecă. Dacă zaci aşa în pat, chiar de nu eşti bolnavă, tot te vei îmbolnăvi!

— De ce să mă ridic? o întrebă Songlian.

— Să mă tunzi şi pe mine! îi răspunse Zhuoyun. Aş vrea să mă tunzi aşa ca pe tine, cu părul scurt, ca o studentă. Aş arăta mai plină de viaţă!

Aşezată pe un scaun rotund, Zhuoyun aştepta ca Songlian să o tundă. Aceasta luă o haină veche pe care i-o puse de jur-împrejur, pe umeri, apoi începu să o pieptene binişor.

— Să nu dai vina pe mine dacă nu te tund bine, îi zise Songlian. Așa păr frumos, pe mine m-ar fi durut sufletul să-l tai.

— Nu e grav dacă nu iese o tunsoare frumoasă, îi răspunse Zhuoyun. La vârsta mea, nu se mai pune problema de frumusețe.

— Bine, atunci încep să te tund, îi spuse Songlian pieptănând-o de sus în jos.

Zhuoyun o încurajă:

— Tunde, de ce ți-e frică?

— Nu am experiență la tuns! Mi-e teamă să nu te tai cu foarfeca! îi explică Songlian, înainte de a se apuca de treabă.

Părul moale și negru ca pana corbului cădea șuviță după șuviță, în clănțănitul foarfecii.

— Ia uite ce îndemânatică ești! observă Zhuoyun.

— Nu mă lăuda, că-mi tremură mâna, îi spuse Songlian.

Dintr-odată, o auzi pe Zhuoyun scoțând un țipăt ascuțit: îi crestase urechea cu foarfeca!

Toți cei care se aflau în grădină au auzit țipătul strident și îngrozit al lui Zhuoyun. Cei din casa lui Meishan alergară repede să vadă ce s-a întâmplat. O văzură pe Zhuoyun ținând mâna pe urechea dreaptă, o durea foarte tare, iar corpul îi era scăldat de o transpirație rece. Albă la față, Songlian rămase în picioare lângă ea, cu foarfeca în mână. Pe jos, zăceau șuvițele negre de păr.

— Ce ți-a venit? o întrebă Zhuoyun printre lacrimile care îi curgeau șiroaie din ochi.

Nu apucă să termine ce avea de zis și fugi în grădină, cu mâna la ureche. Songlian înțepenise uluită lângă grămada de păr. Lăsă să-i cadă foarfeca pe care o ținea încă în mână. Apoi zise ca pentru sine: „Mi-a tremurat mâna, căci sunt bolnavă!". Alungă apoi slujitorii care se îngrămădiseră să vadă ce se întâmplase:

— Ce mai stați aici? Duceți-vă și chemați mai bine doctorul s-o vadă pe cea de-a doua soție.

Meishan rămase în cameră, ținându-l de mână pe Feilan. Îi zâmbi lui Songlian, însă aceasta își feri privirea de a ei. Începuse să strângă părul de pe jos cu o mătură din stuf când o auzi pe Meishan râzând dintr-odată în hohote.

— De ce râzi? o întrebă Songlian.

— Și eu, dacă aș urî pe cineva, i-aș tăia urechea, pe toată, nu i-aș mai lăsa nici o bucată, îi răspunse Meishan, făcându-i cu ochiul.

Songlian se încruntă:

— Ce vrei să zici? Crezi că am făcut-o intenționat?

— Acest lucru numai Cel de Sus îl știe! răspunse Meishan, râzând din nou.

Songlian nu îi mai acordă atenție. Se puse din nou în pat, trăgându-și pătura peste cap. Își auzea inima bătând să-i sară din piept. Nu mai știa nici ea dacă era sau nu vinovată de acest incident, însă toată lumea trebuia să creadă că nu a fost intenționat. Atunci, o auzi prin pătură pe Meishan zicându-i:

— Zhuoyun are o figură blândă și generoasă, dar o inimă de scorpion! Nu o întrece nimeni la șiretlicuri. Eu știu că nu-i sunt un adversar pe măsură, dar poate că tu ai ac de cojocul ei. M-am gândit la acest lucru de când te-am văzut prima dată.

Songlian se mișcă puțin sub pătură, apoi fu surprinsă să o audă pe Meishan dându-și drumul la gură:

— Vrei să știi ce s-a întâmplat în anul în care am născut noi amândouă? Am rămas însărcinate aproape în același timp. În a treia lună de sarcină, aceasta a trimis pe cineva să-mi pună în decoctul de ierburi medicinale o substanță care provoacă avortul. Însă soarta a fost de partea mea și nu am pierdut sarcina. Mai târziu, când eram gata să naștem, aproape în același timp, ea a căutat tot felul de mijloace să nască înaintea mea. A umblat pe la medici străini cheltuind mulți bani ca să-i grăbească nașterea, însă aceștia nu au făcut decât să-i ciopârțească uterul. Eu am avut noroc și de această dată, am născut prima, și în plus am născut un băiat, pe Feilan. Ea și-a dat atâta silință degeaba, ca și când ai căra apă cu o găleată fără fund. A născut o prăpădită de fetiță, la trei ore după ce l-am născut eu pe Feilan.

Era toamnă, se lăsase frigul. Femeile trecuseră deja la haine groase. Într-o singură noapte, frunzele copacilor căzuseră brusc, toate deodată. Un strat galben de frunze moarte acoperea acum

grădina. Câteva servitoare adunau frunzele căzute și le puneau pe foc, stând în genunchi în jurul flăcărilor. Un miros de ars se răspândea peste tot. Fereastra lui Songlian se deschise cu zgomot, servitoarele îi văzură apoi chipul roșu de furie. Aceasta apucă un pieptăn de lemn și începu să ciocăne în fereastră, urlând:

— Cine v-a pus să ardeți frunzele? Scot un miros atât de urât, mai bine le lăsați așa cum sunt.

Servitoarele își strânseră măturile și coșurile, însă una dintre ele, mai îndrăzneață, obiectă:

— Dacă nu le ardem, atunci ce facem cu atâtea frunze?

De la fereastra ei, Songlian azvârli cu pieptănul în servitoarea aceea:

— Vă interzic să le ardeți! țipă ea, apoi trânti fereastra.

— Cea de-a patra soție este din ce în ce mai irascibilă, îi ziseră servitoarele lui Yuru. Ne-a interzis să ardem frunzele căzute. De ce își iese așa de ușor din fire?

— Gata cu bârfele! le certă Yuru. Nu este treaba voastră să vă dați cu părerea.

Însă în sufletul ei era neliniștită. Frunzele din grădină se ardeau de câteva ori pe an dintotdeauna. Cine se credea această Songlian să schimbe regulile din vechime? Servitoarele care așteptau acolo, în picioare, cu mâinile legănându-se pe lângă ele întrebară:

— Și atunci, nu mai ardem frunzele?

— Cine v-a zis să nu le mai ardeți? se răsti Yuru. Întoarceți-vă la treabă și nu o mai băgați în seamă.

Servitoarele își reluară treaba. Songlian nu mai apăru. Ieși din pavilionul de sud când toată lumea plecă și toate frunzele fură transformate în scrum. Purta încă o rochie de vară. O servitoare se și miră:

— Cum de nu îi este rece pe un asemenea frig și vânt?

Songlian stătu o vreme lângă grămada de scrum, privind în gol, apoi plecă spre curtea centrală să mănânce. În vântul rece, fusta ei părea un fluture alb.

Songlian se așeză la masă, privindu-i pe ceilalți cum mănâncă. Ea însă nu se atinse de bețișoare. Avea un aer calm și melancolic, cu brațele încrucișate, părea de neatins. În ziua aceea, Chen Zuoqian era plecat. Era un bun prilej ca soțiile să se descarce de ce aveau pe suflet.

— De ce nu mănânci? o întrebă Feipu pe Songlian.

— Sunt sătulă, îi răspunse aceasta.

— Ai mâncat deja? continuă el.

— M-am săturat cu mirosul acela de frunze arse, îi răspunse Songlian, pufnind pe nas.

Derutat de răspuns, Feipu se uită la mama lui. Yuru se schimbă la față și îi spuse fiului ei:

— Mănâncă și nu mai pune atâtea întrebări!

Apoi ridică tonul vocii și zise, privind-o pe Songlian drept în ochi:

— Cea de-a patra soție, spune ce ai de spus, te ascult! Ce propui să facem cu atâtea frunze căzute pe jos?

— Ce știu eu? răspunse Songlian. Și apoi, ce drept am eu să mă amestec în treburile curții?

— În fiecare an se ard frunzele toamna, și nimeni nu a zis nimic până acum, reluă Yuru. Dumneata ești mai cu moț decât toate celelalte? Nu poți suporta nici un pic de fum?

— Frunzele se descompun singure, mai este necesar să fie arse? spuse Songlian. Până la urmă, sunt doar niște frunze, nu sunt oameni.

— Ce vrei să spui cu asta, așa, din senin? o întrebă Yuru.

— Nu vreau să spun nimic. Numai că nu înțeleg un lucru: de ce frunzele sunt arse în curtea din spate și nu sunt arse în fața locuințelor celor care iubesc acest miros?

Yuru nu mai putu răbda și trânti furioasă bețișoarele pe masă:

— De ce nu iei dumneata o oglindă să te uiți în ea? Cine este Songlian în curtea familiei Chen? De parcă s-a purtat cineva urât cu dumneata.

Songlian se ridică de la masă. Își fixă privirea asupra chipului ușor umflat și galben ca ceara al primei soții.

— Aveți dreptate. Sunt un nimic în această casă, zise ea încet, ca și când ar fi vorbit singură.

Apoi, zâmbind, se suci să plece. Când întoarse capul spre masă, lacrimile i se înnodau în barbă și spuse:

— Cel de Sus știe însă ce sunteți și voi în această curte!

Songlian se închise toată după-amiaza în cameră. Nu deschise ușa nici măcar când Yan'er îi aduse ceaiul. Stătea singură la fereastră. Observă că daliile din glastra de pe masa de toaletă se uscaseră de atâta vreme, încât se făcuseră negre. Scoase florile din glastră și vru să le arunce, însă nu știa unde. Fereastra era acum ermetic închisă și nu mai putea fi vorba să o deschidă. Cu florile în brațe, Songlian se plimba prin casă. După ce se gândi o vreme, deschise în cele din urmă dulapul de haine și le puse acolo. Afară, începuse să bată din nou vântul de toamnă. Vântul rece mătura grădina care se întuneca puțin câte puțin. Songlian auzi pe cineva bătând la ușă. Crezând că este tot Yan'er care îi aduce din nou ceaiul, ciocăni și ea în ușă din interior, strigând:

— Mă scoți din sărite! Nu vreau să beau ceai!

Persoana de afară zise:

— Sunt eu, Feipu!

Songlian nu se aștepta ca el să vină. Deschise și rămase în picioare, sprijinindu-se de ușă.

— De ce ai venit?

Feipu își aranjă părul ciufulit de vânt, apoi zâmbi ușor jenat:

— Se vorbește că ești bolnavă, am venit să te văd.

— Cine este bolnavă? șuieră Songlian. Când e să mori, mai bine mori. Boala provoacă suferință.

Feipu merse și se așeză direct pe canapea. După ce se uită de jur-împrejur prin cameră, zise dintr-odată:

— Credeam că ai multe cărți în cameră.

— Nu, nu am nici una, zise Songlian, îndepărtându-și brațele. Cărțile nu îmi mai servesc la nimic acum. Rămasă în picioare, aceasta continuă: Ai venit și tu să-mi faci morală?

Feipu clătină din cap, zicând:

— Cum să fac asta? Mă doare capul când se întâmplă astfel de lucruri.

— Atunci ai venit să aplanezi conflictul? îl întrebă ea. Nu cred că este nevoie, o femeie ca mine merită să fie insultată de oricine.

După un moment de tăcere, Feipu îi explică:

— De fapt, mama mea nu are un suflet rău, însă este încăpățânată din fire. Nu te mai certa cu ea, nu merită!

Songlian se plimba prin cameră de colo colo și brusc începu să râdă:

— De fapt, nici eu nu aveam de gând să mă cert cu prima soție. E adevărat, nici eu nu știu ce m-a apucat! Îți par ridicolă?

Feipu scutură din nou din cap, tuși, apoi rosti rar:

— Toți oamenii sunt la fel, nici unul nu știe de ce este vesel, trist, nervos sau bucuros.

Foarte natural, începură să vorbească despre flaut.

— Și eu aveam unul, zise Songlian. Din nefericire însă, s-a pierdut.

— Atunci știi și tu să cânți la flaut? o întrebă Feipu vesel.

— Nu, nu știu. L-am pierdut înainte de-a apuca să învăț.

— Ce-ai zice dacă ți-aș prezenta un prieten să te învețe? Eu cu el am învățat, îi zise Feipu.

Songlian zâmbi fără să-i dea un răspuns. În acel moment, Yan'er intră cu două boluri pline cu supă de jujube și ciuperci albe. Îl servi întâi pe Feipu.

— Uite ce devotată îți este fata aceasta, remarcă Songlian. Fără să îi ceri, ți-a pregătit o gustare dulce.

Yan'er se înroși până în vârful urechilor. Puse celălalt bol pe masă și fugi afară.

— Yan'er, nu pleca! Tânărul stăpân vrea să-ți spună ceva! strigă Songlian după ea, pufnind în râs, cu mâna la gură.

Feipu râse și el. Amestecând supa din bol cu o lingură din argint, acesta îi reproșă lui Songlian:

— Ești prea aspră cu ea!

— Crezi că ea mă lasă să stau liniștită, ca pe o lampă care nu consumă ulei? Servitoarea aceasta este o afurisită. De fiecare

dată când vine cineva în vizită, ea trage cu urechea la ușă. Mă gândesc oare ce îmi mai pregătește acum?

Văzând că se necăjește, Feipu se grăbi să schimbe subiectul discuției:

— De mic îmi plac mâncărurile dulci, de exemplu supa aceasta de jujube și ciuperci albe. Îmi este puțin jenă pentru că prietenii mei zic că doar femeilor le place dulcele.

Songlian era în continuare abătută, începu să-și pipăie unghiile, erau lungi și fine, vopsite cu esență de balsamină. Păreau niște solzi roz.

— Hei, asculți ce zic? o întrebă Feipu.

— Da, da, te ascult. Spui că femeilor le plac mâncărurile dulci, iar bărbaților cele sărate.

Feipu clătină din cap, surâzând, apoi se ridică să-și ia rămas-bun. Când să plece, îi zise lui Songlian:

— Ești o femeie interesantă! Nu reușesc să-ți ghicesc inima.

— Și tu ești la fel, nici eu nu reușesc să te ghicesc, îi răspunse Songlian.

În cea de-a șaptea zi a celei de-a unsprezecea luni din calendarul lunar, la intrarea în curtea familiei Chen se atârnă lanterne roșii. Chen Zuoqian își sărbătorea în această zi cea de-a cincizecea aniversare. Încă din zori, în grădină nu mai conteneau prietenii și rudele care veniseră să-l felicite. Îmbrăcat într-o haină de ceremonie neagră pe care i-o oferise Feipu, Chen Zuoqian își întâmpina musafirii în sala de recepție. Yuru, Zhuoyun, Meishan, Songlian și copiii stăteau lângă el, de o parte și de alta, schimbând amabilități cu musafirii. Când sărbătoarea era în toi, se auzi brusc un zgomot de obiect spart. Priviră toți în aceeași direcție și descoperiră o vază mare, cât jumătate din statura unui om, trântită pe jos și spartă în mii de bucăți.

Feilan și Yirong se hârjoneau și au mișcat masa lungă și joasă pe care se afla vaza. Aceasta a căzut și s-a spart. Copiii rămaseră acolo, uitându-se speriați unul la celălalt, știind că

au făcut ceva foarte grav. Feilan fu primul care se dezmetici și începu să o acuze pe Yirong, arătând-o cu degetul:

— Ea a trântit vaza! Nu este vina mea.

Yirong reacționă și ea numaidecât, îndreptându-și degetul către nasul lui Feilan:

— Nu, tu mă alergai, tu ai dărâmat-o!

Chen Zuoqian se schimbase deja la față, însă ținând cont de invitații care erau de față, își stăpâni furia. Yuru înaintă câțiva pași, apoi bolborosi ca pentru sine, deși putea fi auzită și de cei din jur: „E mare păcat! E mare păcat!". Îi târî afară pe cei doi copii și îi trase fiecăruia câte o palmă, văitându-se: „Aduce mare ghinion!". Îl împinse apoi pe Feilan, zicându-le:

— Haide, dispăreți de aici!

Feilan însă se tăvăli pe jos și începu să plângă. Țipetele lui stridente se auzeau din sala de oaspeți. Meishan ieși prima în grabă și îl luă în brațe, îi aruncă o privire cu coada ochiului lui Yuru și îi spuse:

— L-ai bătut bine, ești mulțumită acum? Oricum nu l-ai putut suferi niciodată. Dacă tot poți acum să-l bați, de ce nu l-ai bate?

— Ce insinuezi? o întrebă Yuru. Copilul dumitale tocmai a provocat o mare nenorocire și, în loc să-l certi, îi iei apărarea?

— Bine atunci, uite ți-l dau dumitale să-i faci corecția! zise Meishan, împingându-l pe Feilan în fața lui Yuru. Bate-l, omoară-l în bătaie! Așa vă veți simți mai bine!

În acel moment, Zhuoyun și Songlian veniră și ele în fugă. Zhuoyun o trase spre ea pe Yirong și îi dădu o palmă:

— Fetițo, nu te mai astâmperi, îmi faci numai necazuri! Spune, cine a trântit vaza până la urmă?

Yirong începu să plângă:

— Nu eu, v-am zis că nu eu! Feipu a lovit masa!

— Atunci nu mai plânge! îi spuse Zhuoyun. Dacă nu ești tu de vină, de ce mai plângi? I-ați stricat aniversarea stăpânului!

Meishan zise cu un surâs ironic:

— Spune, domnișoară, cum poți să minți astfel la vârsta ta? Eu eram lângă voi și am văzut foarte clar totul. Tu ai atins vaza cu brațul.

Cele patru femei rămaseră fără cuvinte. Doar Feilan continua să plângă din toți rărunchii. Songlian, care privea scena de ceva timp, interveni:

— Nu face nimic, este o simplă vază! S-a spart, s-a spart, asta este tot! Ce mai putem face acum?

Yuru îi aruncă o privire disprețuitoare:

— Vorbești cu prea mare lejeritate despre acea vază! Stăpânului îi plac obiectele aducătoare de noroc. Lăsată pe mâinile voastre, oameni atât de nepăsători, casa Chen, foarte prosperă azi, mai devreme sau mai târziu va cădea în ruină.

— Am înțeles! răspunse Songlian. Iată că este tot vina mea! Bine, să zicem că am debitat iar prostii! Oricum, nu mă voi mai amesteca în treburile voastre.

Spunând acestea, se întoarse și plecă. În drum spre grădina din spate, se întâlni cu Feipu și cu un grup de prieteni de-ai lui.

— Cum? Pleci deja? se miră Feipu.

— Mă doare capul, răspunse Songlian, frecându-și fruntea cu mâna. Zarva oamenilor îmi provoacă migrene.

Chiar începuse să o doară capul. Vru să bea apă, însă sticla era goală. Yan'er plecase să ajute în sala de oaspeți. Profitase de această ocazie ca să plece de la sarcinile ei. „Ce ticăloasă!" o ocărî Songlian. Aprinse singură plita pentru a fierbe apă. De când intrase în familia Chen, era prima dată când făcea astfel de treburi menajere. Era puțin neîndemânatică. După ce rămase câteva momente în bucătărie, se îndreptă apoi spre verandă, contemplând grădina din spate, unde domnea în acel moment o tăcere absolută. Toată lumea era la petrecere, sentimentul acesta de pustietate rămas în urmă îi impregna inima precum picăturile de apă care cădeau pe crengile copacilor și pe frunzele stinghere atârnate de ele. Își aruncă din nou privirea spre glicina uscată ale cărei suspine triste erau purtate de vânt și

spre puțul acela care parcă continua să o cheme discret. Songlian își duse mâna la inimă, avu impresia că în mijlocul acestui neant auzise niște sunete revelatoare.

Se îndreptă spre puț. Trupul ei era neasemuit de ușor, ca și cum ar fi mers prin vis. Împrejurimile duhneau a plante putrede. Songlian observă cu atenție o frunză de glicină pe care o luă de jos și o aruncă în puț. Privi cum plutește ca o podoabă galbenă pe suprafața apei stătute, de culoare neagră-albăstrie. Frunza îi acoperea o parte din reflexia pe apă a siluetei ei, neputându-și vedea ochii. Songlian dădu un ocol puțului, fără să găsească un unghi din care să-și poată vedea chipul. Acest lucru i se păru ciudat. „Cum se face?", se gândi ea. Este doar o frunză de glicină! Razele soarelui de la amiază jucau încet în mijlocul puțului părăsit și se transformau ca prin farmec în scântei albe. Songlian fu cuprinsă brusc de o imagine îngrozitoare: o mână, era o mână care ținea frunza de glicină și-i acoperea ochii. Pierdută în această lume imaginară, părea într-adevăr că vede o mână lividă și îmbibată de apă care se ridică din adâncimile insondabile ale puțului pentru a-i acoperi ochii. Songlian scoase un țipăt de groază: „Mâna! Mâna!". Vru să se întoarcă și să plece de acolo, însă tot trupul părea să-i fie absorbit cu fermitate de ghizdul puțului. Îi era imposibil să se desprindă. Se simțea ca o floare smulsă de vânt. Sleită de vlagă, se aplecă în față, privind fix fundul puțului. Cuprinsă din nou de o amețeală halucinantă, văzu brusc apa din puț bolborosind zgomotos și o voce neclară și îndepărtată îi străbătu timpanul: „Songlian, coboară! Coboară aici, Songlian!".

Când veni Zhuoyun să o caute, Songlian stătea singură pe verandă, cu pisica persană a lui Meishan în brațe.

— Ce faci aici? o întrebă Zhuoyun. A început banchetul de la prânz.

— Am amețeli puternice, nu aș vrea să mă duc.

— Dar nu se poate una ca aceasta! îi explică Zhuoyun. Trebuie să mergi, chiar dacă ești bolnavă. Stăpânul a cerut de mai multe ori să vină cineva după tine.

— Chiar nu vreau să merg, stărui Songlian. Mi-e foarte rău. Lăsați-mă puțin liniștită!

— Este pentru că te-ai certat cu Yuru? o întrebă Zhuoyun surâzând.

— Nu, nu am energia să mă cert cu nimeni!

Figura lui Songlian trăda nerăbdarea. Aruncă pisica din brațe și spuse:

— Aș vrea să mă culc puțin.

— Bine, atunci! Culcă-te! îi răspunse Zhuoyun, zâmbind în continuare. Eu mă întorc la petrecere și îl anunț pe stăpân.

În ziua aceea, Songlian căzu într-un somn profund. Puțul și frunza de glicină îi apărură din nou în vis, făcând-o să transpire din cap până în picioare. Cine știe ce era în realitate cu puțul acela și cu frunza de glicină. Dar ea, Songlian, cine era ea? În cele din urmă se ridică alene din pat și își făcu toaleta în fața oglinzii. Observă că propriul chip îi părea încrețit și fără vlagă precum frunza aceea de glicină. Femeia din oglindă îi părea o necunoscută. Nu îi plăcea o asemenea femeie. Suspină adânc. Își aminti atunci de Chen Zuoqian și de petrecerea aniversară. Regreta că se comportase astfel și își reproșa în sinea ei: „Cum am putut să mă bosumflu precum un copil?". Îi era clar că acest comportament nu putea să-i aducă decât probleme, nimic bun. Așa că se grăbi să deschidă ușa dulapului cu haine de unde scoase un fular de lână gri. Era cadoul pe care îl pregătise de mult timp pentru aniversarea lui Chen Zuoqian.

Banchetul de seară era doar pentru cei din familia Chen. Când intră în sala de mese, Songlian observă că toți își ocupaseră deja locurile. „Au început fără mine", se gândi ea în timp ce se îndrepta spre locul ei. Feipu o salută, întrebând-o dacă se simte mai bine. Songlian aprobă din cap. Observă în taină expresia de pe fața stăpânului. Chipul îi era sumbru și gri ca metalul. Songlian simți că-i palpită inima fără motiv. Se duse în fața lui să-i ofere cadoul.

— Stăpâne, acesta este umilul meu cadou cu ocazia aniversării Domniei Tale!

— Bine! mormăi acesta scurt, apoi arătă cu mâna masa rotundă pusă într-o parte: Pune-l acolo!

Songlian luă fularul și se îndreptă către masa pe care văzu o grămadă de cadouri primite de la cei ai casei. Printre acestea erau un inel de aur, o haină din blană de vulpe, un ceas elvețian, toate legate cu panglici din satin roșu. Lui Songlian îi tresări din nou inima. Simți că roșește. Când se întoarse la locul ei, o auzi pe Yuru criticând-o într-o parte: „Nu știe nici măcar că un cadou de aniversare trebuie legat cu o panglică roșie?". Songlian se prefăcu că nu aude. Pretențiile lui Yuru i se păreau de-a dreptul odioase. Știa însă că absența ei de peste zi îl iritase pe Chen Zuoqian. Era singurul lucru pe care nu dorea să-l facă. Căuta să îndrepte situația prin orice mijloace. Trebuia să le arate tuturor poziția privilegiată pe care o ocupa în inima stăpânului. Nu putea lăsa impresia că este inferioară celorlalte. Așa că i se adresă brusc lui Chen Zuoqian, cu un surâs larg pe față:

— Stăpâne, azi este o zi mare. Eu însă nu am avut multe economii. Nu v-am putut oferi un inel de aur sau o haină de vulpe. Însă aș vrea să completez cu un alt cadou.

Sigură pe ea, Songlian se ridică și se duse în fața lui Chen Zuoqian, apoi îl luă de braț și îl sărută o dată și încă o dată. Stupefiați, toți cei din jurul mesei așteptau reacția stăpânului. Acesta se înroși la față, ar fi vrut să zică ceva, însă nu reușea. În cele din urmă, o îndepărtă pe fată și rosti cu o voce severă:

— Puțin respect în public!

Deși fusese foarte natural, gestul lui Chen Zuoqian o surprinse pe Songlian. Rămase țintuită locului, privindu-l fix pe stăpân, cu teamă și cu uimire. Abia după o vreme înțelese ce se întâmplase. Își acoperi fața cu palmele pentru a-și ascunde lacrimile care îi țâșneau din ochi. Ieși afară plângând, iar plânsul ei amintea de sunetul mătăsii sfâșiate. Oamenii de la masă o auziră repetând: „Cu ce am greșit eu? Cu ce am mai greșit?".

Servitorii care erau prin apropiere au fost și ei martorii acestui incident și au înțeles imediat că această întâmplare

avea să marcheze o întorsătură majoră în viața lui Songlian la curtea familiei Chen. La căderea nopții, două servitoare se duseră la poarta de la intrare să coboare lanternele roșii atârnate cu ocazia aniversării stăpânului. Una dintre ele o întrebă pe cealaltă:

— Ghicește, după tine, unde va merge stăpânul în noaptea asta?

Cealaltă se gândi puțin, apoi spuse:

— Nu pot să ghicesc. Acest lucru depinde de starea lui. Cine poate ghici?

Cele două femei, Meishan și Songlian, stăteau așezate față în față. Meishan era machiată cu grijă. Își desenase sprâncenele și se dăduse cu ruj de buze marca Meiren[1]. Ținea pe genunchi o haină scumpă de blană. Songlian însă părea de abia sculată din pat. Cu o țigară între degete, cu ochii privind în gol, fuma încet. Ciudat era faptul că cele două femei nu vorbeau. Ascultau tic-tacul ceasului agățat în perete. Fiecare cu propriile gânduri. Ai fi zis că sunt doi copaci nemișcați unul în fața celuilalt. De fapt, era o situație obișnuită.

— Am observat că zilele acestea nu ai fost în apele tale, remarcă Meishan. Ți-a venit cumva menstruația?

— Ce legătură are una cu alta? Oricum am o menstruație neregulată, nu știu când trebuie să-mi vină, nici când se termină.

— Degeaba ești o femeie inteligentă dacă nu acorzi importanță acestui lucru. Nu ți-a venit luna aceasta? Poate ai rămas însărcinată? îi zise Meishan.

— Nu, nu, este imposibil, răspunse Songlian.

— De ce să fie imposibil? Eu cred că așa este. Chen Zuoqian este foarte priceput. Seara pune-ți ceva la mijloc, crede-mă, nu te păcălesc! o sfătui Meishan.

— Meishan, vorbești despre lucrurile acestea fără nici o reținere!

---

1. În traducere, „persoană frumoasă".

— Și de ce să nu vorbim despre aceste lucruri? Nu este nimic de ascuns. Dacă nu oferi un membru familiei Chen, vei avea zile grele mai târziu. Femeile ca noi, toate sunt la fel.

— În ultimul timp, Chen Zuoqian nu a mai trecut deloc pe la mine. Face cum vrea, mie îmi este tot una, zise Songlian.

— Ești lipsită de experiență, observă Meishan. Eu i-am zis direct, dacă trec cinci zile și nu vine pe la mine, atunci îmi caut pe altcineva. Nu am de gând să fiu văduva unui bărbat în viață. Cu mine are cel mai mult de furcă. Îi este frică de mine, mă urăște și mă dorește în același timp. Însă mie nu îmi este frică de el.

— Lucrurile acestea sunt plictisitoare, zise Songlian. Apoi, mie îmi este totuna. Eu nu înțeleg însă ce este femeia până la urmă, ce este ea considerată? E ca un câine, ca o pisică, ca un pește roșu, ca un șoarece? Poate fi asemănată cu orice, numai cu un om nu.

— Nu te mai desconsidera singură! o sfătui Meishan. Și nu-ți face griji în privința răcelii lui Chen Zuoqian. Se va întoarce la tine. Ești cea mai tânără dintre noi, ești frumoasă și cultivată. Ar fi chiar prost să te abandoneze pe tine și să se ducă la Yuru și la Zhuoyun. Taliile lor sunt aproape cât o căldare de groase. Și apoi, ce dacă l-ai sărutat în public?

— Uf, mă plictisești! zise Songlian. Nu asta am vrut să zic. Eu vorbeam de mine însămi.

— Nu te mai gândi la astfel de lucruri! o sfătui Meishan. Nu-i nimic. A vrut și el să pară om serios. Dar dacă s-ar fi întâmplat în pat, ar fi fost încântat să-l săruți nu doar pe față, ci și în alte locuri, înțelegi tu ce vreau să zic.

— Nu mai spune asta, este dezgustător!

— Bine, zise Meishan, schimbând apoi subiectul. Haide cu mine la Teatrul Trandafirilor. Vine Chen Yanqiu, joacă *Lacrimi pe muntele golaș*. Ce zici? Te mai relaxezi puțin.

— Nu merg, nu am chef să ies, refuză Songlian. În starea de spirit în care sunt acum, nu am chef de nimic. La ce bun să mă relaxez?

— Nu vrei să mă însoțești pe mine? Eu ți-am ținut companie și am stat de vorbă atâta timp, îi spuse Meishan.

— La ce bun să te însoțesc eu? îi răspunse Songlian. Mai bine îl rogi pe Chen Zuoqian să vină cu tine. Iar dacă el nu are timp, caută-l pe medicul acela!

Meishan înlemni un moment și se schimbă numaidecât la față. Își luă haina de blană, fularul și se ridică. Se apropie de Songlian și o privi adânc în ochi, cu un aer sfidător. Îi aruncă din gură țigara, apoi o strivi cu piciorul.

— Să nu glumești cu astfel de vorbe! îi zise Meishan cu o voce teribilă. Dacă povestești cuiva astfel de prostii, îți rup gura! Nu mi-e frică de voi, nu mi-e frică de nimeni! Cine vrea să-mi facă rău își face iluzii!

Feipu veni cu un prieten la Songlian, prezentându-l drept viitorul ei profesor de flaut. Songlian fu luată prin surprindere, căci nu luase în serios promisiunea lui. Îl examină cu atenție pe acel profesor: era un tânăr cu părul tuns scurt și cu pielea albă și netedă. Parcă semăna și nu semăna cu un student. Fiecare gest trăda o anumită reținere. Când îi află numele, Songlian înțelese că era vorba despre cel de-al treilea fiu al familiei Gu, care pusese stăpânire pe mătasea din zonă. Songlian îi zărise pe fereastră venind ținându-se de mână. Era un sentiment nou și ciudat să vadă astfel doi bărbați.

— Vă aveți foarte bine, din câte se pare! glumi Songlian surâzătoare. Nu am mai văzut doi bărbați mergând ținându-se de mână.

— Ne cunoaștem din copilărie, răspunse Feipu, cu un aer ușor jenat. Am fost și colegi de clasă.

Privindu-l pe tânărul din familia Gu, Songlian observă că acesta era și mai roșu la față. Este interesant acest profesor, se gândi Songlian. Nu știu deloc cum sunt bărbații care roșesc așa de ușor. Apoi adăugă:

— Eu nu am avut niciodată o prietenă adevărată.

— Nici nu mă miră, îi răspunse Feipu. Pari o femeie singuratică, de care nu te poți apropia prea ușor.

— Mă acuzi pe nedrept, protestă Songlian. Sunt singuratică, însă nu sunt cu nasul pe sus, pentru că nu am cu ce să mă mândresc.

Feipu scoase un flaut dintr-o bucată de mătase neagră și-i spuse:

— Ți-l fac cadou. De fapt, este un cadou de la tânărul Gu, dar știi cum se zice, dar din dar se face rai.

Songlian luă instrumentul și se uită la tânărul Gu. Acesta făcu o plecăciune din cap, zâmbind. Songlian duse flautul la gură și începu să sufle la întâmplare câteva note, apoi zise:

— Mi-e teamă că sunt grea de cap și nu reușesc să învăț.

— Nu vă faceți griji, flautul este un instrument ușor, o liniști tânărul Gu. Trebuie doar să puneți suflet și sunt sigur că veți reuși.

— Chiar de acest lucru mă tem, îi răspunse Songlian, că mi-e sufletul în altă parte. Atenția mea se împrăștie precum nisipul, în toate părțile, și nu mă pot concentra.

Tânărul Gu începu să râdă din nou:

— În acest caz, chiar va fi dificil, căci eu nu pot decât să te învăț să cânți la flaut, nu mă pot ocupa de sufletul dumitale.

Feipu se așeză, aruncând câte o privire când la Songlian, când la tânărul Gu. În ochi îi strălucea o blândețe care îl caracteriza.

— Flautul are șapte orificii. Fiecare orificiu corespunde unei tonalități afective. Când înlănțuim aceste tonalități, rezultă ceva extrem de frumos, dar în același timp și extrem de trist. Cel care cântă la flaut trebuie să cunoască aceste două sentimente, îi explica tânărul Gu lui Songlian, privind-o cu reținere. Dumneata cunoști aceste sentimente?

Songlian se gândi o vreme, apoi răspunse:

— Mă tem că îl cunosc doar pe cel din urmă.

— E bine dacă cunoști și unul singur, îi zise tânărul Gu. Tristețea este o tonalitate afectivă importantă. Cel mai rău este golul. Mă temeam că nu aveți nimic în suflet, în acest caz nu ați fi putut cânta bine la flaut.

— Tinere Gu, cântă întâi dumneata ceva! îl îndemnă Songlian. Să mă dumiresc și eu ce sunete scoate un flaut.

Tânărul Gu nu o refuză. Duse flautul la gură și începu să cânte. Songlian auzi atunci sunetul suav și minunat al flautului, era ca un plâns prelung, ca o revărsare. Feipu închise ochii pe canapea, apoi zise:

— Acesta este „Cântecul antipatiei de toamnă".

Fuzi, servitoarea lui Yuru, veni tocmai în acel moment și bătu la fereastră. Îl striga pe Feipu cu o voce ascuțită:

— Tinere stăpân, vă cheamă doamna în sala de recepție să întâmpinați un oaspete.

— Cine a venit? o întrebă Feipu.

— Nu știu, răspunse Fuzi, dar doamna spune să vă duceți numaidecât.

— Spune-i musafirului să vină până aici să mă vadă, zise Feipu încruntându-și sprâncenele.

— Doamna a insistat să vă duceți. Dacă refuzați, mă va ocărî pe mine, țipă Fuzi, bătând în continuare în fereastră.

— Urăsc acest lucru! bolborosi încet Feipu. Se ridică de nevoie de pe canapea, înjurând din nou: Ce oaspete? Pe dracu'!

Cu flautul în mână, tânărul Gu îl observa pe Feipu. Îl întrebă, ezitând:

— Mai continui cursul de flaut?

— Da, da, răspunse Feipu, dând din mână. Rămâi aici, mă duc să văd despre ce este vorba.

Rămași singuri în cameră, Songlian și tânărul Gu stăteau jos, fără să știe ce să-și spună. Brusc, Songlian zise:

— Minciuni!

— Cine minte? o întrebă mirat tânărul Gu.

Songlian precizează, revenindu-și parcă în fire:

— Nu mă refeream la dumneata. Nu mă poți înțelege.

Profesorul avea acum un aer stânjenit. Songlian observă că se înroșise din nou. I se părea de fapt amuzant. Printre tinerii din marile familii, mai sunt deci și oameni cu obrazul așa subțire. Oricum, a te înroși este o calitate. Songlian îl privea plină de compasiune. Apoi îi zise:

— Continuă, te rog! Doar nu ai terminat cântecul, nu?

Tânărul lăsă capul în jos, privind flautul pe care îl ținea în mână, apoi îl așeză în săculețul de mătase neagră. Zise cu voce joasă:

— Am terminat. Mai departe, nu mai simt tonalitățile afective. În plus, aria s-a terminat. Pentru ca un cântec să sune frumos, el trebuie cântat cu sufletul. Mă înțelegi? Dacă Feipu a plecat, eu nu mai pot cânta frumos din flaut.

Tânărul Gu se ridică iute și își luă la revedere. Songlian îl conduse până în grădină. Simțea dintr-odată sentimente de recunoștință față de el, dar nu îi era ușor să le exprime. Se opri deci și își împreună mâinile pe piept, aplecându-și ușor genunchii pentru a-i ura zece mii de bucurii. Tânărul Gu o întrebă:

— Când va fi următorul curs?

— Nu știu, spuse Songlian clătinând din cap.

Tânărul Gu stătu puțin pe gânduri, apoi zise:

— Vom vedea cum stabilește Feipu. Apoi adăugă: Feipu se poartă foarte frumos cu dumneata. Adesea, te laudă în fața prietenilor.

— La ce bun că se poartă el frumos cu mine? În lumea asta, eu tot nu am nici un sprijin, spuse Songlian oftând.

Tocmai se întorsese la ea în cameră, când veni valvârtej Zhuoyun.

— Feipu se ceartă cu prima soție! îi zise aceasta.

La început, Songlian nu avu nici o reacție, apoi râse sarcastic:

— Deci am avut dreptate!

— Mergi și fă ceva să-i împaci! o sfătui Zhuoyun.

— Cu ce drept să intervin eu între ei? întrebă Songlian. Este o ceartă între mamă și fiu, cum aș putea eu interveni?

— De parcă nu ai ști că tu ești subiectul disputei? zise Zhuoyun.

— Ei bine, acest lucru este și mai ciudat! Apa din fântână nu are nici o legătură cu cea din râu. De ce vrei să mă amesteci pe mine în treburile lor?

— Nu mai face pe inocenta! îi zise Zhuoyun, privind-o cu coada ochiului. Știi prea bine de ce se ceartă.

Songlian nu se putu stăpâni și ridică glasul:

— Ce știu eu? Știu că ea nu suportă să vadă pe cineva că se poartă frumos cu mine. Drept cine mă ia? De parcă ar fi ceva între mine și fiul ei! Ochii lui Songlian se umpleau de lacrimi pe măsură ce vorbea: Este deplorabil! Odios! Cum poate exista atâta răutate?

Zhuoyun, care ronțăia semințe, îndesă cojile în palma lui Yan'er care era lângă ea, apoi o lovi încet pe Songlian, râzând:

— Nu te mai supăra așa! Cum zice o vorbă: omul drept nu se teme că are umbra strâmbă, iar cel cu inima curată nu-și face griji că-i bate dracul la poartă! De ce te temi atunci?

— Auzindu-te vorbind așa, s-ar crede că eu chiar mă tem de ceva, îi răspunse Songlian. Dacă te preocupă așa cearta lor, du-te tu și împacă-i. Mie mi-e lene să merg.

— Songlian, ai o inimă de piatră! exclamă Zhuoyun. De abia azi mi-am dat seama.

— Ce compliment! făcu Songlian. Mă onorezi! Nu ai cum să vezi la lumină inima nimănui, însă cel cu inima de piatră vede cel mai clar în el însuși.

A doua zi, Songlian îl întâlni pe Feipu în grădină. Acesta mergea trist, jucându-se cu o brichetă. Se prefăcu că nu o vede, însă Songlian îl strigă intenționat cu voce tare. Discuta cu tânărul stăpân de parcă nu se întâmplase nimic. Stând în picioare, față în față, îl întrebă:

— Cine era musafirul care te-a căutat ieri? Mi-a stricat cursul de flaut.

— Nu mai face pe neștiutoarea! îi răspunse Feipu, cu un surâs amar. Se vorbește azi în toată curtea despre cearta mea cu mama.

— De ce v-ați certat? îl întrebă Songlian.

Feipu clătină din cap, jucându-se în continuare cu bricheta pe care o stingea și o aprindea. Aruncă o privire în jur, apoi i se destăinui:

— Cum stau prea mult acasă, cum mă plictisesc și vreau să plec. Este mai bine când sunt plecat, sunt liber, sunt vesel.

— Am înțeles, zise Songlian. După tot acest scandal, de fapt îți este frică de ea.

— Nu mi-e frică de ea! zise Feipu. Nu-mi place să am bătăi de cap. Mi-e frică de femei, de fapt. Femeile sunt într-adevăr înfricoșătoare.

— Ți-e frică de femei? se miră Songlian. Atunci de ce nu îți este frică și de mine?

— Mi-e frică și de tine, îi răspunse Feipu, însă mult mai puțin. Tu nu ești ca celelalte. De aceea îmi place să te vizitez.

Mai apoi, Songlian și-a amintit deseori de acest lucru rostit de Feipu, fără nici un gând ascuns – „Tu nu ești ca celelalte!". Era în cuvintele lui o ușoară consolare, care îi încălzise însă inima precum razele plăpânde ale soarelui iernatic.

După acest incident, vizitele lui Feipu la pavilionul lui Songlian deveniseră extrem de rare. Se pare că apăruseră probleme și în afaceri, de aceea afișa mereu un aer abătut și nefericit. Songlian îl vedea doar la masă. Uneori, imaginea picioarelor lui Meishan încrucișate pe sub masă cu cele ale medicului în timp ce jucau mahjong îi revenea în minte. Nu se putea abține să își îndrepte privirea sub masă pentru a-și observa picioarele. Ar avea ea curajul să le întindă până acolo? Când se gândea la aceste lucruri, inima începea să-i bată de frică și de excitare.

În ziua aceea, Feipu își făcu brusc apariția. Rămase în picioare, frecându-și mâinile una de alta, cu privirea în pământ. Văzând că acesta continuă să tacă, Songlian pufni în râs:

— Ce mai pui la cale? Cum de nu zici nimic?

— Voi pleca departe, îi răspunse Feipu.

— Dar tu pleci adesea departe, sublinie Songlian.

— De data aceasta merg în provincia Yunnan[1], pentru o afacere cu tutun, zise Feipu.

— Ei, și? întrebă Songlian. Bine că nu este o afacere cu opium.

---

1. Provincie aflată în sud-vestul extrem al Chinei, la granița cu Myanmar, Laos și Vietnam.

— Ieri, un călugăr mi-a ghicit viitorul, zise Feipu. Mi-a prevestit că această călătorie îmi va aduce mai multe neplăceri decât bucurii. De obicei, nu cred în astfel de lucruri, însă de data aceasta este diferit, am început să cred puțin.

— Atunci nu te mai duce, îl sfătui Songlian. Din câte am auzit, sunt foarte mulți bandiți pe acolo, taie oamenii în bucăți, apoi îi mănâncă.

— Nu pot să nu mă duc, răspunse Feipu. În primul rând, pentru că îmi doresc să plec de acasă, iar în al doilea rând pentru că avem nevoie de bani. Dacă familia Chen continuă în acest fel, averea se va sfârși în scurt timp. Bătrânul meu tată nu înțelege prea bine aceste lucruri. Dacă nu mă ocup nici eu, atunci cine o va face?

— Ai dreptate, îi zise Songlian. Atunci du-te! Și oricum, nu este prea bine ca un bărbat în toată firea să stea zi de zi în sânul familiei.

Feipu se scărpină în cap, tăcând un moment, apoi o întrebă dintr-odată:

— Dacă plec și nu mă mai întorc, vei plânge?

Songlian se grăbi să-i acopere gura cu mâna:

— Nu te mai blestema singur!

Feipu îi prinse mâna lui Songlian, apoi o întoarse și pe o parte, și pe cealaltă, examinând-o:

— De ce nu știu și eu să citesc în liniile din palmă? Nu înțeleg nimic. Poate că ai o soartă grea, însă totul este ascuns în palmă.

Songlian își trase mâna, zicând:

— Nu mai vorbi ce nu trebuie! Dacă ne vede Yan'er, nu va ezita să împrăștie vorbe.

— Dacă îndrăznește, îi tai limba și o fierb în supă.

Songlian își luă la revedere de la Feipu pe verandă. Observă că tânărul Gu îl aștepta în grădină.

— El de ce a rămas afară? se miră Songlian.

— Și el, ca și mine, se teme de femei, răspunse Feipu râzând. Vine și el în Yunnan.

— Voi doi parcă ați fi soț și soție! Sunteți inseparabili tot timpul! glumi Songlian, strâmbându-se.

— Parcă ești puțin geloasă, remarcă Feipu. Dacă vrei să vii în Yunnan, te iau și pe tine. Vrei să mergi cu noi?

— Aș vrea să merg, însă nu se poate.

— De ce nu se poate?

— Nu face pe prostul! îi spuse Songlian, împingându-l ușor. Știi bine de ce nu se poate. Haide, mergeți!

Songlian se uită după Feipu și tânărul Gu până ieșiră pe poarta în formă de lună, apoi dispărură. Nu-și dădea seama exact ce sentiment născuse în ea această despărțire: indiferență sau regret? Însă de un lucru era sigură: plecarea lui Feipu îi accentua sentimentul de singurătate în casa familiei Chen.

Când Chen Zuoqian veni să o viziteze, Songlian fuma o țigară. Când întoarse capul și îl văzu, prima ei reacție fu să stingă țigara. Își amintea că acesta îi spusese că are oroare de femeile care fumează. Chen Zuoqian își scoase pălăria și se dezbrăcă de haină, apoi așteptă ca Songlian să le ia să le agațe în cuier. Aceasta se îndreptă către el, ezitând:

— A trecut mult timp de când stăpânul nu a mai dat pe aici.

— Cum se face că fumezi acum? o întrebă Chen Zuoqian. O femeie care se apucă de fumat își pierde feminitatea.

Songlian agăță în cuier haina, iar pălăria și-o puse pe cap râzând:

— Acum nu mai sunt feminină deloc! Așa este?

Chen Zuoqian îi luă pălăria de pe cap și o agăță singur în cuier, zicându-i:

— Songlian, ești prea afurisită! Afurisenia ta este uneori exagerată, așa că ceilalți nu zic degeaba despre tine ce zic.

— Ce anume? Cine? sări Songlian îndată. Ceilalți zic sau chiar dumneata? De ceilalți nu mă interesează dacă umblă cu vorbe. Însă dacă nici dumneata nu mă mai placi, atunci nu îmi rămâne nimic altceva de făcut decât să dispar de pe fața pământului.

— Haide, haide! o dojeni Chen Zuoqian, încruntându-și sprâncenele. Sunteți toate la fel! Nu știți să ziceți altceva decât de moarte. De parcă ați duce o viață mizerabilă! Nu-mi plac deloc aceste vorbe!

Songlian se duse la Chen Zuoqian și îl scutură de umeri:

— Cum vrei dumneata! Nu voi mai zice nimic despre moarte și gata! Și apoi, cine, bun, zdravăn, vorbește despre astfel de lucruri? Sunt vorbe spuse la supărare.

Chen Zuoqian o luă de braț și o așeză pe genunchi:

— Incidentul din acea zi te-a întristat? În ziua aceea nu am fost într-o dispoziție bună. De dimineață până seara m-am simțit tulburat. Nu știu de ce, bărbații ajunși la cincizeci de ani nu se mai pot bucura de nimic.

— Incidentul din ziua aceea? L-am și dat uitării! îi răspunse Songlian.

Chen Zuoqian începu să râdă și o ciupi de mijloc:

— Care incident, din ce zi? Și eu l-am dat uitării.

După câteva zile de despărțire, corpul lui Chen Zuoqian îi părea complet necunoscut. Mirosea a ulei de mentă, așadar Songlian ghici că ultimele nopți le petrecuse la Yuru. Doar ei îi plăcea să se ungă cu ulei de mentă. Songlian pipăi lângă pat după un flacon de parfum cu care îl dădu cu grijă pe Chen Zuoqian, apoi pulverizâ și pe trupul ei. Acesta o întrebă mirat:

— De unde ai mai învățat-o și pe asta?

— Nu sufăr să ai pe dumneata mirosurile lor! îi răspunse Songlian.

— Mă vrei doar pentru tine? o întrebă Chen Zuoqian, trăgând încet cu piciorul de plapumă.

— Te-aș vrea eu doar pentru mine, însă nu se poate. Apoi întrebă dintr-odată: De ce pleacă Feipu în Yunnan?

— El zice că face o afacere cu tutun, răspunse Chen Zuoqian. Să facă ce vrea, din partea mea.

— Cum de este așa de apropiat de tânărul Gu, continuă Songlian să pună întrebări.

— Nu este de mirare! răspunse Chen Zuoqian râzând. Uneori bărbații au relații pe care tu nu le poți înțelege.

Songlian oftă în tăcere. Mângâie apoi trupul slab al stăpânului în timp ce prin cap îi trecu un gând ciudat: „Oare cum ar fi dacă Feipu ar fi întins în pat, lângă mine?".

Pentru o femeie cu experiență sexuală, noaptea aceea trebuie să fi fost una greu de uitat. Chen Zuoqian era deja plin de transpirație și totuși eforturile lui rămâneau zadarnice. Fiind o femeie foarte sensibilă, Songlian observă în fundul ochilor lui teroare și rătăcire. „Ce se întâmplă?" îl auzi întrebându-se singur, cu o voce stinsă și timidă. Degetele lui Songlian alunecau pe trupul lui ca șuvițele de apă. Îi simți trupul cum se destinde sub mâna ei de parcă s-ar fi făcut bucăți, apoi se îndepărtă de ea. Înțelese că în trupul lui tocmai se petrecuse o dramă și simțea un sentiment ciudat. Nu știa dacă e bucurie sau tristețe, avea impresia că ea însăși este complet pierdută. Îi mângâie chipul spunându-i:

— Sunteți prea obosit! Dormiți întâi puțin.

— Nu, nu cred că despre asta este vorba, răspunse el, clătinând din cap.

— Și atunci, ce putem face? îl întrebă Songlian.

După un moment de ezitare Chen Zuoqian îi spuse:

— Ar fi ceva de făcut, dar nu știu dacă tu ai fi de acord.

— Eu sunt de acord cu orice vă face fericit, răspunse Songlian.

Chen Zuoqian își lipi fața de cea a lui Songlian, apoi o mușcă de ureche, șoptindu-i câteva cuvinte pe care fata nu le înțelese de prima dată. I le repetă și de data aceasta înțelese. Nu știa ce să răspundă, se înroșise de rușine. Se întoarse cu spatele, fixând un punct în întuneric, apoi îl întrebă brusc:

— Nu voi deveni o cățea atunci?

— Nu te oblig, dacă nu vrei, atunci nu mai vorbim despre acest lucru, îi răspunse Chen Zuoqian.

Songlian rămase tăcută. Se ghemui ca o pisică, apoi bărbatul o auzi plângând încet.

— Dacă nu vrei, nu facem. Nu mai plânge! încercă Chen Zuoqian să o liniștească.

Nu se gândise însă că în loc să se calmeze, aceasta va începe să plângă din ce în ce mai răsunător. Plângea cu lacrimi fierbinți, acoperindu-și fața. Chen Zuoqian o ascultă un moment, apoi îi spuse:

— Dacă nu te oprești, voi pleca.

Cum Songlian continua să plângă, stăpânul dădu la o parte plapuma și sări din pat. În timp ce se îmbrăca, îi zise:

— Nu am mai văzut femeie ca tine! Ești o târfă, dar ai vrea să-ți fie ridicat un monument de virtute!

În culmea furiei, Chen Zuoqian ieși din cameră. Songlian se așeză pe pat. Plânse astfel mult timp, în întuneric. Observă razele lunii care pătrundeau prin crăpătura perdelei, desenând pe pământ inele de o lumină rece și albă. Sunetul plânsului ei îi răsuna obsedant în urechi, fără să mai dispară. Afară, în grădină, era o tăcere de mormânt. Amintindu-și cuvintele lui Chen Zuoqian, tot trupul îi fu zguduit de frisoane. Lovi cu furie în plapumă, apoi țipă către umbrele negre din cameră: „Cine este târfă? Voi sunteți, nu eu!".

Iarna din acel an a fost una aparte pentru familia Chen, așa cum fusese prevestită de mai multe semne. Când se întâmpla uneori ca cele patru soții să discute despre Chen Zuoqian, toate aveau pe chip, în mod inevitabil, o expresie aluzivă. Se înțelegeau prin cuvinte cu perdea, fiecare nutrind gânduri ascunse. Chen Zuoqian își petrecea toate nopțile în camera lui Zhuoyun. Prin urmare, aceasta era întotdeauna binedispusă. Celelalte trei soții o observau fără să-și ascundă curiozitatea și invidia, întrebând-o: „Zhuoyun, cum îl slujești tu noaptea pe stăpân?".

În unele dimineți, Meishan retrăia sub glicină scene din trecut, îmbrăcată cu costumele ei de operă. Fiecare gest și fiecare intonație aveau o anume intensitate. Cei aflați în grădină îi admirau mânecile lungi și largi fluturând în vânt. În timp ce dansa, silueta ei amintea de o umbră fantomatică și seducătoare.

Tocmai a bătut a patra strajă
În mijlocul fluviului nu este nici țipenie de om
Doar umbra mea mă însoțește
Sunt încă și mai tristă!
M-am tot gândit:
Este adevărat că un chip frumos are un destin amar!
Sunt vrednică de plâns, atâția ani am îndurat
Jigniri fără să vărs o lacrimă
Și toate acestea sunt în van
Căci las în urmă numele de târfă
De acum înainte, e la fel de greu
Să mă retrag, dar și să merg înainte
Mai bine aș servi drept hrană peștilor
Punându-mi capăt zilelor!
A zecea domnișoară Du, ești frumoasă!
Renunți așa ușor la viață?
De vreme ce tot voi muri,
Măcar să am o moarte strălucitoare!

Songlian era fascinată de acest cântec. Se îndreptă spre Meishan și o apucă de marginea fustei:

— Te rog, nu mai cânta! Dacă mai cânți, sufletul meu își va lua zborul! Ce melodie este?

Meishan își șterse cu mâneca pudra roșie de pe față, apoi se așeză să-și tragă sufletul pe masa din piatră. Songlian îi întinse o batistă de mătase și îi spuse:

— Chipul tău are pete roșii și albe, parcă ai fi o fantomă!

— Între om și fantomă, diferența este doar de un suflu! îi răspunse Meishan. Omul este fantomă și fantoma este om.

— Ce cântai adineauri? o întrebă Songlian din nou. M-am întristat ascultând.

— Se numește „A zecea domnișoară Du". Este ultima operă în care am cântat înainte de a părăsi trupa. Cea de-a zecea domnișoară Du se va sinucide, normal că te-ai întristat.

— Când mă înveți și pe mine să o cânt? întrebă Songlian.

— Vorbești cu multă lejeritate! zise Meishan, fixând-o pe Songlian. Și tu te gândești la moarte? Când vei căuta să mori, te voi învăța s-o cânți.

Songlian nu știa ce să răspundă. Începu să-i contemple chipul murdar de machiaj. Observă că nu o mai ura, sau cel puțin în acel moment, chiar dacă Meishan spusese vorbe care o răneau. Știa clar că ele două și Yuru aveau acum un dușman comun, și anume pe Zhuoyun, însă ea nu vrea să recunoască, i se părea josnic. Songlian se duse la marginea puțului abandonat și se aplecă să se uite în interior. Dintr-odată, începu să râdă:

— Aici sunt fantomele! Tu știi cine a murit în acest puț?

Meishan, continuând să stea nemișcată pe masa din piatră, îi răspunse:

— Cine altcineva poate să fie? Una sunt eu, cealaltă ești tu!

— Meishan, faci mereu glume din astea, de mi se face părul măciucă.

— Ți-e frică? o întrebă Meishan râzând. Tu nu ai fost infidelă, de ce te temi? Doar femei necredincioase au murit în puțurile acestea. Așa se întâmplă în familia Chen de multe generații.

Songlian se dădu înapoi câțiva pași:

— Este groaznic! Au fost împinse în puț?

Meishan își scutură mânecile lungi și se ridică:

— Mă întrebi pe mine? Eu pe cine să întreb? Întreabă-le singură pe spiritele acelea.

Meishan se apropie și ea de puțul părăsit și aruncă o privire în interior, apoi recită un fragment dintr-o piesă de operă, articulând bine cuvintele: „O, fantome! Victimele nedreptății!".

Cele două discutară puțin stând lângă puț. Fără să știe cum, ajunseră să vorbească despre boala secretă a lui Chen Zuoqian.

— Și cele mai bune lămpi cu ulei își termină combustibilul! spuse Meishan. Trebuie pus ulei până nu se stinge flacăra. În această curte, forța Yin este prea puternică și o afectează pe cea Yang, însă destinul a hotărât așa. De data aceasta ne paște nenorocirea! Căci dacă stăpânul Chen cade la pat, noi

vom avea de suferit, vom veghea noapte de noapte în niște camere goale!

Spunând acestea, ajunse la Zhuoyun. Mușcându-și buzele și scrâșnind din dinți, zise:

— Ființa aia blestemată este gata să facă orice pentru a-l satisface pe stăpân! Știu până unde poate merge cu lingușeala! Este gata să-i lingă și fundul, asigurându-l că este dulce și parfumat! Urmărește să stârnească răzmeriță în familie! Dar va veni și ziua în care îi voi da eu o lecție să o țină minte, să urle și să-și cheme părinții să o salveze.

Songlian însă era cu gândul în altă parte. De câte ori venea lângă puțul părăsit, nu reușea să se elibereze de halucinațiile care o urmăreau ca niște coșmaruri. Auzea apa clipocind în adâncuri, puțul îi trimitea mesaje de la cei morți. Chiar auzise vorbe venite de acolo. În plus, simțea un miros pestilențial, rece ca gheața, care ieșea pe gura puțului și îi învăluia trupul și sufletul.

— Mi-e frică, țipă Songlian, întorcându-se și luând-o la fugă.

O auzi pe Meishan strigând în urma ei:

— Ce ai pățit? Nu mi-e teamă că-mi duci vorbele mai departe, să-ți fie clar! Eu nu am zis nimic.

Yiyun se întoarse singură de la școală în ziua aceea. Zhuoyun, parcă presimțind ceva, o întrebă:

— Unde este Yirong?

— A fost bătută! Este la spital! îi răspunse fata aruncându-și ghiozdanul pe jos.

Fără să-și mai piardă timpul cu alte întrebări, plecă îndată la spital, însoțită de doi servitori. S-au întors acasă la ora cinei. Zhuoyun o purta pe brațe pe Yirong; veni cu ea până la masă, fetița avea capul bandajat. Toți mesenii lăsară bețișoarele din mână și veniră să-i examineze rana. Chen Zuoqian, a cărui preferată era tocmai Yirong, o luă pe genunchi și îi zise:

— Spune-mi cine te-a bătut și mâine îl jupoi de viu!

Cu fața plânsă, Yirong pronunță numele unui băiat. Chen Zuoqian nu-și mai putu stăpâni furia:

— Al cui este copilul ăsta? Îndrăznește să-mi bată fata!

— Fetița nu știe să vă răspundă! îi spuse Zhuoyun, ștergându-și lacrimile. Mâine voi găsi acel copil și-l voi întreba în amănunt! Ce sălbatic fără inimă! Cum a putut să-mi bată în asemenea hal copilul?

— Haide să mâncăm acum! ordonă Yuru, încruntându-și ușor sprâncenele. La urma urmei, copiii se bat adesea! Apoi rana nu pare așa de serioasă. Va trece în câteva zile.

— Prima soție, interveni Zhuoyun, nu vezi gravitatea faptei! Îți dai seama că puțin a lipsit să își piardă vederea? Ar fi putut să suporte acest lucru fetița mea atât de fragilă? Apoi, eu nu acuz copilul care a bătut-o, ci persoana care a pus la cale acest lucru. Altfel, cum s-ar putea explica faptul că, fără nici o ură sau rivalitate între ei, băiatul acela a ieșit de după un copac unde stătea ascuns și a sărit asupra lui Yirong, lovind-o cu un băț?

În timp ce-și umplea bolul cu supă de pui, Meishan remarcă:

— A doua soție, îți faci prea multe gânduri rele! Uiți că adesea copiii din joacă dau în ceartă, fără vreun motiv. Nu ar trebui să avansezi astfel de bănuieli, încât să ne faci pe toți să ne simțim prost.

— Cel vinovat va trebui în cele din urmă să se simtă prost, obiectă cu răceală Zhuoyun. Cum să înghit toate acestea? Trebuie neapărat să clarific acest incident!

Nimănui nu-i trecu prin gând că a doua zi, la ora prânzului, Zhuoyun avea să intre în sala de mese, trăgând după ea un băiat grăsan căruia îi curgea nasul. Zhuoyun îi șopti câteva cuvinte la ureche. Băiatul făcu un ocol în jurul mesei, privind fiecare persoană în parte. Se opri brusc, indicând-o pe Meishan:

— Ea este, ea mi-a dat un yuan.

Meishan ridică ochii spre cer, apoi împinse scaunul la o parte și îl apucă pe copil de gulerul hainei:

— Ce zici tu acolo? De ce ți-aș fi dat eu ție un yuan?

— Da, dumneata mi-ai dat un yuan să le bat pe Chen Yirong și pe Chen Yiyun, strigă băiatul, încercând cu disperare să scape din strânsoare.

Meishan îl plesni, ocărându-l:

— Ce? Prostii! Eu nici nu-l cunosc pe mucosul ăsta! Cine te-a pus să inventezi minciunile astea ca să mă calomnieze?

Zhuoyun interveni pentru a-i despărți. Simulând un surâs, spuse:

— Gata! Să zicem că acest copil te-a luat drept altcineva! Oricum, eu mi-am făcut o idee, spuse ea și îl împinse pe copil afară din sala de mese.

Meishan se schimbase la față. Aruncă lingura pe masă și exclamă:

— Ce rușine!

— În sufletul lui, știe el bine cel căruia trebuie să-i fie rușine, interveni Zhuoyun. Ar trebui să fiu eu mai clară de atât?

Chen Zuoqian nu mai putu răbda și răcni la ele:

— Dacă nu vreți să mâncați, ieșiți toate de aici!

Songlian nu interveni. Observase totul cu un ochi rece, fără să zică nimic. Însă o bănuia pe Meishan. Înțelegea bine caracterul femeilor ca ea. Acestea urăsc și iubesc cu aceeași intensitate înfricoșătoare. Songlian găsea acest incident lamentabil și penibil. Totuși, în adâncul sufletului, simpatia ei se îndrepta în mod ciudat către Meishan, și nu către nevinovata Yirong, și încă și mai puțin către Zhuoyun. Se gândi: „Ce ciudate sunt femeile! Ele pot cunoaște inima celorlalți, dar a lor le rămâne o necunoscută!".

Lui Songlian îi veni menstruația și în această lună. Era îngrijorată și într-o dispoziție proastă. Această scurgere de sânge purpuriu și murdar era pentru ea ca o lovitură nemiloasă. Era conștientă că neputința lui Chen Zuoqian și răcirea relațiilor dintre ei făceau practic imposibilă speranța ei de a rămâne însărcinată. Dacă acest lucru se adeverea, atunci nu va duce ea oare o viață singuratică precum o frunză de lintiță în derivă prin grădina familiei Chen?

Songlian era din zi în zi mai abătută. Avea mânecile îmbâcsite de lacrimi amare. Se duse plângând la toaletă să arunce absorbantul murdar. Intrând, văzu o hârtie îmbibată, plutind

în vasul de toaletă. Începu să ocărască: „Putoare ordinară! Yan'er nu va învăța niciodată să folosească toaletele noi, își face nevoile, apoi uită să tragă apa". Când vru să tragă apa însă, sensibilitatea ei neobișnuită făcu să îi încolțească o bănuială în gând. Căută o perie cu care trase cocoloșul de hârtie igienică, ținându-se de nas. După ce o despături, descoperi despre ce era vorba de fapt. Pe hârtie era desenată o femeie, cu contururi neclare. Deși hârtia fusese deteriorată de apă, totuși femeia care era desenată cu un sânge roșu-negricios, în linii neclare, putea fi recunoscută dintr-o privire. Songlian înțelese: tot ea era și de această dată cea desenată! Yan'er schimbase metoda prin care îi făcea farmece pe ascuns. „Este nerăbdătoare să mă vadă moartă! M-a aruncat în vasul de toaletă." Songlian tremura din tot corpul, scoțând din apă bucata de hârtie igienică. Nu o mai scârbea deloc murdăria. Răutatea lui Yan'er acționase ca o scânteie care o aprinse din cap până în picioare. Cu hârtia în mână, împinse cu putere ușa de la cămăruța servitoarei. Yan'er moțăia, sprijinită de pat. Songlian îi aruncă hârtia pe față.

— Ce este? întrebă femeia.

Când văzu ce este, se albi la față și începu să se bâlbâie:

— Nu am folosit-o eu!

Songlian era atât de nervoasă, încât nu putea scoate nici un cuvânt. Furia din ochi îi dădea o expresie disperată. Yan'er se ghemuise în pat, neîndrăznind să o privească, și îi zise:

— Am desenat în joacă, nu ești dumneata!

— Cine te-a învățat toate blestemățiile astea? Vrei să mor ca tu să-mi iei locul, așa este?

Yan'er nu mai îndrăzni să sufle nici un cuvânt. Înșfăcă bucata de hârtie igienică și vru să o arunce pe fereastră, afară.

— Îți interzic să o arunci! urlă Songlian, cu o voce ascuțită.

— Este murdară, de ce să o păstrez? se explică Yan'er, întorcând capul spre ea.

Songlian se plimba prin cameră, ținându-se de umeri.

— Păstreaz-o, căci sigur va servi la ceva. Ai două variante: una este să scoți la lumină adevărul, și anume să arăți mizeria

aceasta stăpânului și la toată lumea. Nu mai vreau să mă slujești, de fapt nici nu mă slujești, tu vrei să mă omori! Iar a doua este să ții adevărul în tine.

— Cum să-l țin în mine? întrebă timid Yan'er. Cereți-mi orice, numai nu mă alungați!

— Este simplu, trebuie să o înghiți! îi explică Songlian surâzând.

— Ce spuneți? făcu Yan'er stupefiată.

Songlian își întoarse privirea de la ea și se uită pe fereastră, repetând silabă cu silabă:

— În-ghi-te-o!

Yan'er își simți tot corpul cuprins de moleșeală, apoi căzu în genunchi. Își ascunse fața în palme și începu să plângă:

— Mai bine mă omori în bătaie!

— Nu am forța să te bat și nici nu vreau să mă murdăresc pe mâini! îi zise Songlian. Nu te mai plânge de cruzimea mea. Stă scris că trebuie să te porți cu ceilalți așa cum se poartă ei cu tine. Și ce este scris nu este minciună.

Yan'er continua să plângă, căzută în genunchi într-un colț.

— Doar așa te poți curăța, îi spuse Songlian. Dacă nu vrei să o mănânci, atunci fă-ți bagajul și cară-te de aici!

Yan'er plânse mult timp. În cele din urmă se șterse la ochi și zise, înghițindu-și lacrimile:

— Bine, o voi mânca, o voi mânca!

Înșfăcă bucata de hârtie igienică și o îndesă în gură. Icni puternic de parcă i s-ar fi sfâșiat inima și plămânii. Songlian o privea cu răceală, fără să aibă vreo satisfacție. Simțea o tristețe inexplicabilă și îi venea să vomite.

— Ticăloaso! exclamă aruncându-i o privire plină de dezgust lui Yan'er, apoi părăsi camera.

Ziua următoare, Yan'er se îmbolnăvi. Era grav bolnavă. Medicul veni să o examineze și zise că are febră tifoidă. Auzind acestea, Songlian avu impresia că inima îi este ciopârțită cu un cuțit bont și simți o durere surdă. Vestea se răspândise nu se știe cum. Toți servitorii vorbeau despre cum Songlian o forțase

pe Yan'er să înghită o bucată de hârtie igienică. „Deși nu pare, cea de-a patra soție este mai vicleană decât toate celelalte. Yan'er, după câte se pare, nu poate fi salvată."

Chen Zuoqian trimise pe cineva să o ducă pe Yan'er la spital. Îi ordonă intendentului:

— Faceți tot posibilul să fie vindecată! Voi plăti eu toate cheltuielile. Nu vreau să se vorbească că nu ne preocupă soarta servitorilor noștri.

Când Yan'er a fost luată, Songlian era în camera ei. O văzu prin crăpătura perdelei de la fereastră, era în agonie, întinsă pe targă. Îi căzuse mult păr, lăsând să i se vadă pielea capului, arăta groaznic. Songlian simți privirea galbenă și ternă a lui Yan'er pătrunzând prin perdea și străpungându-i adânc inima. La puțin timp, Chen Zuoqian veni la ea în cameră. Aceasta rămăsese înțepenită în dreptul ferestrei. Chen Zuoqian îi reproșă:

— Ai fost prea rea cu ea! Ai dat naștere la o mulțime de bârfe, afectând și reputația familiei Chen.

— Stăpâne, ea a început! protestă Songlian. Mă blestema de moarte în fiecare zi.

Chen Zuoqian îi spuse nervos:

— Tu ești stăpâna, ea este doar o sclavă! Tu te pui la mintea ei?

Un moment, Songlian rămase fără cuvinte. Apoi își continuă fără forță explicația:

— Intenția mea nu a fost să îi fac rău. Și-a făcut singură acest rău. De ce toți mă acuză pe mine?

Chen Zuoqian respinse acest argument cu un gest sec, apoi strigă, pierzându-și răbdarea:

— Ajunge! M-am săturat de voi toate! Mă doare capul când vă văd! Nu vă cer decât să nu îmi mai creați probleme!

Încheind aici discuția, Chen Zuoqian se pregătea să iasă când o auzi în spatele lui pe Songlian zicând cu o voce stinsă:

— Cerule! Cum mai pot eu să trăiesc astfel?

Chen Zuoqian întoarse capul spre ea și-i spuse:

— Totul depinde de tine! Trăiește cum vrei și cum îți place, doar să nu mai ordoni servitorilor să mănânce hârtie igienică!

O servitoare bătrână căreia i se spunea mama Song veni să o slujească pe Songlian. După spusele ei, lucra în familia Chen de la vârsta de cincisprezece ani, aproape o viață de om. Ea l-a purtat în brațe pe Feipu până s-a făcut mare. La fel și pe domnișoara cea mare, care urma acum cursuri universitare la Beijing. Observând că-i place să se laude cu experiența ei, Songlian vru să facă o glumă:

— Tot tu l-ai crescut și pe stăpân?

Mama Song nu sesiză tonul ironic. Începu să râdă:

— Asta nu! Însă am asistat la toate cele patru căsătorii. Când s-a căsătorit cu Yuru, prima soție, stăpânul nu avea decât nouăsprezece ani. Purta un medalion mare de aur pe piept. Prima soție avea și ea unul. Împreună să tot fi cântărit o litră. Când s-a căsătorit cu Zhuoyun, cea de-a doua soție, au purtat niște medalioane mici. La a treia căsătorie, cu Meishan, fiecare a purtat doar un inel pe deget. Iar la căsătoria cu dumneata, nu am mai văzut nimic. După câte se pare, familia Chen o duce din ce în ce mai rău.

— Dacă așa stau lucrurile, de ce nu pleci? o întrebă Songlian.

— M-am obișnuit să slujesc în această casă! răspunse mama Song oftând. Dacă m-aș întoarce la casa părintească să stau degeaba toată ziua, m-aș plictisi.

— Mamă Song, zise Songlian râzând cu mâna la gură, la drept vorbind, unii oameni chiar sunt născuți să fie sclavi!

— De ce să nu recunosc? Unii se nasc să fie bogați, alții se nasc să fie sclavi! Trebuie să crezi în asta! De exemplu, eu vă slujesc zi de zi, poate să cadă cerul și să se surpe pământul, dacă vom continua să trăim, eu vă voi sluji și niciodată nu va fi invers!

Mama Song era o servitoare proastă și guralivă. Songlian nu o plăcea prea tare, însă în nopțile interminabile și plictisitoare în care rămânea singură sub lampă, trebuia să găsească pe cineva cu care să stea de vorbă. O chema la ea în cameră să-i

ţină companie. Discuţiile dintre servitoare şi stăpână erau banale şi lipsite de interes. Songlian se plictisea repede. Ascultând-o pe bătrână flecărind, gândurile ei îşi luau zborul spre locuri îndepărtate şi ciudate. Uneori nici nu o asculta pe mama Song. Observa doar buzele ei galbene care se mişcau ca nişte viermi. Serile petrecute astfel îi păreau ridicole, însă se întreba: „Ce aş putea face altceva?".

Odată, au început să discute despre femeile care au murit demult în acel puţ. Mama Song îi explică:

— Ultima a murit acum patruzeci de ani. Era o concubină a stăpânului celui bătrân. Am şi slujit-o pe acea doamnă timp de şase luni.

— Cum a murit? o întrebă Songlian.

— Tot poveşti din astea, între bărbaţi şi femei, îi zise mama Song, clipind cu un aer misterios. Nu trebuie să dau în vileag scandalurile din familie, altfel stăpânul îmi va face reproşuri.

— Vrei să spui că eu sunt o străină, nu fac parte din familie? Bine! Nu mai vorbim despre asta! Du-te la culcare!

Mama Song observă chipul lui Songlian, apoi o întrebă surâzând:

— Doamna chiar doreşte să asculte aceste poveşti murdare?

— Dacă tu îmi povesteşti, eu ascult, îi răspunse Songlian. Ce s-a întâmplat?

— Un vânzător de tofu! spuse servitoarea cu voce şoptită. S-a dat unui vânzător de tofu!

— Ce spui? o întrebă Songlian cu răceală. Cum aşa, cu un vânzător de tofu?

— Bărbatul acela era cunoscut pentru excelentul tofu pe care îl făcea. Bucătarul i-a cerut să livreze tofu aici şi aşa s-au întâlnit cei doi. Amândoi erau tineri, cu sângele fierbinte, s-a întâmplat ceea ce trebuia să se întâmple.

— Care a încercat să seducă primul? întrebă Songlian.

— Asta doar dracul o ştie! răspunse mama Song pufnind în râs. Este greu de spus cine a început. Bărbatul muşcă femeia şi femeia muşcă bărbatul!

— Cum s-a aflat că se întâlneau în secret? întrebă Songlian.

— Printr-un detectiv. Bătrânul stăpân Chen plătea un detectiv. Concubina a zis că merge să vadă un doctor pentru o durere de cap. Bătrânul stăpân a insistat să aducă doctorul la domiciliu, însă aceasta a refuzat. Așa că stăpânul a început să intre la bănuieli și l-a trimis pe detectiv în urma ei. A fost vina ei, putea și ea să inventeze o minciună mai credibilă. Odată ajunsă la magazinul de tofu, nu a mai ieșit de acolo până seara. La început, detectivul nu a îndrăznit să îi ia prin surprindere, însă, în cele din urmă, i s-a făcu foame și nu a mai rezistat. Așa că a trântit ușa cu piciorul și le-a spus: „Dacă vouă nu vă este foame, mie îmi este!".

Mama Song izbucni în râs. Songlian băgă de seamă, dar ea nu râdea, spuse doar, stând dreaptă:

— Este dezgustător!

Își aprinse o țigară și trase rapid câteva fumuri. Apoi întrebă dintr-odată:

— Atunci, ea s-a aruncat în puț pentru că a sedus un bărbat?

Mama Song luă din nou un aer misterios. Răspunse apoi cu voce joasă:

— Doar dracu' o știe! Un lucru este sigur, ea a murit în puțu' ăla!

În timpul nopții, Songlian simți o groază de nedescris din cauza acelei povești. De frică, nu mai îndrăzni să stingă lampa și dormi cu ea aprinsă. Cu lumina stinsă, întunericul înfricoșător ar fi înconjurat-o din toate părțile. I se părea că vede puțul acela abandonat sărind de sub glicină până sub fereastra ei. Mâinile albe și îmbibate de apă se întindeau după ea agitându-se, iar apa curgând șiroaie din ele.

Nimeni nu știa despre groaza pe care i-o inspira lui Songlian legenda puțului părăsit, în schimb prima soție află că ea doarme cu lampa aprinsă. Yuru îi făcu observație de mai multe ori: „De ce nu stingi lampa noaptea? Chiar și o familie mai bogată ar cădea în ruină dacă ar ține lămpile aprinse toată noaptea". Songlian însă se făcea că nu aude, observând că intrase deja

în gura acestor femei de la curte. Nu voia să dea explicații, nici să câștige vreun privilegiu, de fapt nu voia să-și manifeste nici un interes față de aceste nimicuri. Ce voia de fapt? Nu avea nici cea mai mică idee, nici nu găsea un indiciu cât de mic care să o conducă în această direcție. Se gândea: „Mai bine tac decât să zic nimicuri". Toți din familia Chen observaseră că Songlian devenise foarte tăcută. Bănuiau că motivul este faptul că nu mai era favorita stăpânului.

Noul an se apropia cu pași repezi. La curtea Chen, de la stăpâni la servitori, pregătirile erau în toi. Se tăiau porci, boi și erau aduse toate cele necesare pentru Anul Nou. Toată ziua, sub ferestre erau zgomote și agitație. Songlian stătea singură în cameră, când își aminti brusc de ziua ei: era născută în cea de-a douăsprezecea zi a celei de-a douăsprezecea luni din calendar, la doar cinci zile distanță de aniversarea stăpânului. Trecuse deja de mult timp! De abia acum își amintise. Se întristă inevitabil. Scoase câțiva bani și îi ceru mamei Song să-i cumpere de pe stradă carne friptă cu sos de soia și o sticlă de alcool distilat din Sichuan[1].

— Ce este azi, doamnă? o întrebă mirată servitoarea.

— Nu-i treaba ta! Vreau să văd cum e să fii beată! îi răspunse Songlian.

Apoi plecă să caute o ceșcuță pentru alcool, pe care o puse pe masă. Se așeză pe scaun și fixă ceșcuța cu privirea. I se părea că vede acolo bebelușul acela de acum douăzeci de ani, ghemuit în brațele unei mame necunoscute. Cei douăzeci de ani care au urmat rămân destul de neclari în mintea ei. Singura imagine clară care îi apărea în minte era mâna tatălui ei, mânjită de apa amestecată cu sânge, dar încercând să se ridice să o mângâie pe păr. Songlian închise ochii și se făcu din nou vid în capul ei. Nu mai avea clar în minte decât noțiunea de aniversare. Aniversarea ei! Ridică în sus ceșcuța, privindu-i fundul. Avea

1. Provincie în partea central-vestică a Chinei.

o pată maronie. Își zise: „Cea de-a douăsprezecea zi a celei de-a douăsprezecea luni! Cum am putut uita o dată atât de ușor de ținut minte?“. În afară de ea însăși, nimeni nu ar fi organizat o petrecere în cinstea ei.

Mama Song se întoarse după mult timp. Puse pe masă un pachet mare cu organe de porc fripte, cu sos de soia. Songlian îi reproșă:

— Ce mi-ai adus? Acestea sunt murdare, cine mănâncă organe de porc?

Servitoarea o măsură ciudat din priviri, spunându-i dintr-odată:

— Yan'er este moartă! A murit la spital!

Inima lui Songlian începu să bată cu putere. Se străduia să-și păstreze sângele rece.

— Când a murit?

— Nu știu, îi răspunse mama Song. Am auzit doar că, înainte să moară, Yan'er v-a strigat pe nume.

Songlian se albi puțin la față.

— De ce m-a strigat pe nume? De parcă eu i-aș fi cauzat moartea.

Mama Song încercă să se explice:

— Nu vă supărați! Vă spun și eu ce am auzit. Cerul decide nașterea și moartea unui om! Nu o acuz pe doamnă!

— Unde îi este trupul acum? continuă Songlian să o întrebe.

— L-au luat ai ei și l-au dus în satul natal, îi răspunse servitoarea. Plângeau, sărăcii, toți în hohote!

Songlian deschise sticla și mirosi alcoolul cumpărat, apoi zise cu indiferență:

— Nu au de ce să bocească! Viața este suferință, pe când moartea pune capăt la toate! Mai bine mort decât viu!

Songlian sorbea singură din alcool când auzi niște pași cunoscuți. Perdeaua ușii de la intrare se ridică dintr-odată și un om negricios intră. Songlian se întoarse cu fața la el, privindu-l îndelung până să-l recunoască. Era Feipu, stăpânul cel tânăr. Acoperi în grabă cu o cârpă alcoolul și alimentele de pe masă, să nu se vadă. Feipu le văzuse însă și strigă:

— Bei alcool?

— Cum de te-ai întors deja? îl întrebă ea.

— Atâta timp cât voi fi încă în viață, voi reveni mereu la casa părintească, îi răspunse Feipu.

Se schimbase mult de când nu îl mai văzuse. Se înnegrise la față și părea mai puternic, în ciuda faptului că era epuizat. Songlian observă cearcănele adânci și ochii injectați de sânge care semănau cu cei ai tatălui său.

— De ce te-ai apucat să bei? Vrei să-ți îneci amarul?

— Numai de-ar putea alcoolul să înece amarul meu. Îmi sărbătoresc singură ziua de naștere.

— Este ziua ta? Ce vârstă împlinești?

— Prea puțin contează vârsta. Eu trăiesc de pe o zi pe alta. Vrei să bei un pahar cu mine? Să-mi urezi la mulți ani?

— Cu mare plăcere! Să trăiești nouăzeci și nouă de ani!

— Pe naiba! Nu vreau să trăiesc atât de mult! Fă-i urarea asta tatălui dumitale!

— Atunci, până la ce vârstă vrei să trăiești?

— Depinde! Voi muri când nu voi mai vrea să trăiesc! Este simplu.

— Atunci mai beau un pahar! Să trăiești mai mult! Dacă tu mori, eu nu voi mai avea cu cine să stau de vorbă când vin acasă.

Cei doi sorbeau încet din alcool, povestind despre afacerea cu tutun. Feipu zise, autoironizându-se:

— Totul este pierdut, găina a zburat, ouăle s-au spart! Este adevărat că nu mă pricep deloc la afaceri! Nu doar că nu am câștigat bani, dar am și pierdut câteva mii bune! Dar, una peste alta, această călătorie a fost amuzantă.

— Duci o viață foarte fericită! îi zise Songlian. De ce te plângi?

— Să nu-i zici tatălui meu, că iar îmi face morală, o rugă Feipu.

— Nu am nici un chef să mă amestec în treburile familiei voastre! În plus, nu mai sunt în grațiile lui, se uită la mine ca

la o zdreanță ponosită, de fapt nici nu se mai uită la mine. Cum aș putea să mă duc să-i vorbesc despre discuția noastră?

După ce bău puțin, Songlian nu mai era așa de calmă, din vorbele ei se vedea simpatia pe care o avea pentru Feipu. Acesta sesiză bineînțeles și fu foarte emoționat, de parcă i se deschideau nenumărate flori delicate în suflet. Fața i se înroși și începu să-i ardă. Desfăcu de la cureau de piele un săculeț în culori strălucitoare pe care erau desenați un dragon și o pasăre phoenix și i-l întinse lui Songlian.

— L-am adus din Yunnan, este cadou de ziua ta.

Songlian se uită la săculeț, apoi, cu un aer șiret, observă râzând:

— Fetele oferă astfel de săculețe iubiților lor, unde s-a mai văzut să fie invers?

Puțin jenat, Feipu luă înapoi săculețul:

— Dă-mi-l, dacă nu îl vrei! De fapt, altcineva mi l-a oferit mie.

— Așa deci, sunt niște sentimente false! spuse Songlian. Îmi oferi mie cadourile primite de la alții! Dacă l-aș fi acceptat, aș fi avut mâinile murdare!

Feipu își atârnă din nou săculețul la curea, zicând cu un aer stânjenit:

— De fapt, nici nu aveam de gând să ți-l dau, te-am păcălit!

Songlian se încruntă puțin, apoi îi spuse:

— M-am obișnuit să tot fiu păcălită! Toată lumea caută să mă păcălească, până și tu!

Feipu lăsă capul în jos. Nu mai scoase nici un cuvânt, privind doar din când în când, pe furiș, expresia lui Songlian. Aceasta întrebă dintr-odată:

— Cine ți-a oferit săculețul?

— Nu pot să-ți spun! îi răspunse Feipu, iar genunchii începură să-i tremure.

Cu sufletul gol, cei doi sorbeau împreună alcool. Songlian, care se juca învârtind ceșcuța printre degete, observă că Feipu era acum așezat chiar în fața ei. Lăsase capul în jos. Părul negru

și des îi confirma tinerețea. Gâtul viguros se ridica drept și orgolios. În ochii lui Songlian fremătau subtil vinișoare de un albastru-închis. Simțea un gol în suflet și o dorință necunoscută îi traversa prin corp ca o rafală de vânt. Avea impresia că se sufocă. Îi apărea din nou în minte imaginea picioarelor lui Meishan înlănțuite pe sub masă cu cele ale medicului. Își privi picioarele lungi și frumoase. Păreau dune de nisip fin surpându-se pe-o pantă. Acestea se apropiau tandre și pasionale de țintă – picioarele, genunchii și coapsele lui Feipu. Songlian începuse să le simtă prezența cu precizie. Privirea i se încețoșă, iar buzele i se întredeschiseră slab, tremurând. Auzi spărgându-se ceva în aer, sau poate acest zgomot venea din lăuntrul ființei ei. Feipu își ridică privirea și întâlni ochii febrili și plini de pasiune ai lui Songlian. În ciuda acestei arderi lăuntrice, corpul ei, mai ales picioarele, rămase înțepenit în aceeași poziție. Feipu nu schiță nici o mișcare. Songlian închise ochii și asculta respirația lor, una era grea, cealaltă ușoară, însă se amestecau la un loc. În acel moment, își apropie picioarele de cele ale lui Feipu, așteptând parcă să se întâmple ceva. După un timp, care păru o eternitate, Feipu își retrase genunchii. Acesta rămase așa, sprijinindu-se pieziș de spătarul scaunului, de parcă fusese zdrobit. Articulă cu o voce răgușită:

— Nu e bine așa!

Parcă trezită din somn, Songlian murmură:

— Ce nu este bine?

Feipu își împreună mâinile încet în dreptul pieptului, ca pentru a-și cere iertare:

— Nu se poate! Mi-e teamă încă!

Când vorbea, chipul i se schimonosea dureros.

— Mi-e frică de femei! Sunt îngrozitoare! adăugă el.

— Nu înțeleg ce zici! spuse Songlian.

— Songlian, îmi placi! Nu te păcălesc! îi zise Feipu, cu fața în palme.

— Mă placi și te porți așa cu mine? îi reproșă Songlian.

Feipu se sufoca de plâns, clătină din cap. Privirea lui continua să o evite pe a lui Songlian.

— Nu pot să mă schimb! Este o pedeapsă divină! De generații întregi, bărbații din familia Chen au fost avizi după femei. Însă eu nu sunt, dimpotrivă, mie de mic îmi este frică de femei. Mi-e teamă de ele, mai ales de cele din familia noastră. Doar de tine nu îmi este frică. Însă eu tot nu pot. Mă înțelegi?

Songlian își întoarse fața acoperită de lacrimi și zise încet:

— Te înțeleg! Nu îmi mai da explicații, eu nu te acuz de nimic!

După ce plecă Feipu, Songlian se îmbătă. Cu fața îmbujorată de la alcool și mergând legănat, începu să arunce cu toate prin casă. Mama Song intră în cameră să o calmeze, însă nu reuși. Așa că se duse să-l cheme pe Chen Zuoqian. Când bărbatul intră în cameră, Songlian îi sări în brațe. Duhnea a alcool și îi ieșeau numai prostii pe gură. Chen Zuoqian o întrebă pe mama Song:

— De ce a băut?

— Cum aș putea eu să știu? se scuză bătrâna. Nu îmi destăinuie mie ce are pe suflet.

Stăpânul o trimise pe servitoare la Yuru după o poțiune contra beției. Songlian începu să țipe:

— Îți interzic să te duci! Vă interzic să-i spuneți vrăjitoarei ăleia bătrâne!

Enervat peste măsură, Chen Zuoqian o împinse pe Songlian în pat:

— Uită-te la tine, arăți ca o nebună! Nu-ți pasă că râde lumea?

Songlian sări din nou de pe pat și îl luă de gât pe Chen Zuoqian, rugându-l:

— Stăpâne, rămâi la mine în noaptea asta! Nu îi pasă nimănui de mine. Te rog, stăpâne, iubește-mă dumneata!

— Cum aș putea să te iubesc în halul acesta? îi răspunse Chen Zuoqian. Și un câine este mai demn de iubirea mea!

Aflând că Songlian s-a îmbătat, Yuru veni și ea repede. Invocă din pragul ușii de mai multe ori numele lui Buda, apoi îi despărți pe cei doi.

— Îi dăm poțiunea? îl întrebă ea pe Chen Zuoqian.

Acesta aprobă din cap. Yuru încerca să o țină pe Songlian, turnându-i în același timp poțiunea pe gât. Songlian însă o împinse cu putere, astfel încât puțin lipsi ca Yuru să nu cadă.

— Nu mai stați acolo! se indignă Yuru. Dați-i o lecție nebunei acesteia!

Chen Zuoqian și mama Song veniră să o ajute când Yuru îi turnă poțiunea în gură. Songlian i-o scuipă în față. Yuru țipă indignată:

— Stăpâne, de ce nu ai grijă de ea? Nebuna asta răstoarnă lumea cu fundul în sus!

Chen Zuoqian o luă în brațe pe Songlian, care se agăță de el, delirând:

— Stăpâne, nu pleca! Azi poți să-mi ceri orice, să te ating, să te mângâi, să te ling, fac tot ce vrei! Numai nu plec!

De furie, Chen Zuoqian nu reușea să articuleze nici un cuvânt. Yuru nu mai putea s-o asculte și o plesni peste față:

— Nerușinato! Stăpâne, uite ce a ajuns dacă ai răsfățat-o peste măsură!

În pavilionul din sud era o zarvă de nedescris. Unii veneau din grădină să asiste la scenă. Chen Zuoqian îi ceru mamei Song să închidă ușa pentru a se feri de privirile indiscrete.

— Ne-a făcut de tot râsul! exclamă Yuru. De ce vă mai temeți de privirile oamenilor? Să o văd pe ea cum va mai da ochii cu lumea!

— Mai tacă-ți gura! interveni Chen Zuoqian. Și tu ar trebui să bei din poțiune să te calmezi.

Mama Song își puse mâna la gură, abținându-se cu greu să râdă. Se duse la intrare să vegheze la ușă. Afară, mulți oameni se uitau pe furiș și trăgeau cu urechea la ferestre. Mama Song îl zări pe Feipu apropiindu-se cu pași lenți, ținându-și mâinile în buzunarele de la pantaloni. Se gândea dacă să-l lase sau nu să intre, când acesta se întoarse și plecă înapoi de unde venise.

După prima ninsoare, grădina era tristă și pustie, acoperită cu o manta albă ca blana de iepure. Ramurile copacilor și acoperișurile păreau niște sculpturi minunate, cu forme cristaline și transparente. Încă din zori, cei câțiva copii de la curtea Chen s-au grăbit să facă oameni de zăpadă. Apoi s-au alergat și s-au bătut cu bulgări în fața ferestrei lui Songlian. Aceasta o auzi pe Feilan căzând în zăpadă și plângând cu o voce ascuțită. Sticla ferestrei iradia lumini multicolore de la sclipirea orbitoare a zăpezii. Tic-tacul pendulei din perete nu slăbea deloc. Toate acestea erau reale și palpabile, însă Songlian avea impresia că plutește în afara ei. Nu-i venea să creadă că încă mai trăiește și că va trebui să-și petreacă restul zilelor de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

În timpul nopții, o văzuse pe Yan'er. Moarta era cheală, stătea în picioare afară, la fereastra ei pe care tot încerca să o deschidă. Nu se temea deloc de ea. Songlian aștepta calmă, în așternut, răzbunarea crudă a servitoarei. Se gândea: „Fereastra va ceda curând". Yan'er intrase fără să facă zgomot. Purta un fel de perucă în formă de coc, cum aveau doamnele din înalta societate. „De unde ți-ai cumpărat această perucă?", o întrebase Songlian. „De la Stăpânul Infernului, el are de toate!" Songlian o văzu apoi pe servitoare scoțând din coc un ac de păr lung cu care îi străpunse pieptul. Simți o durere pătrunzătoare și parcă se prăbușea în viteză în străfunduri întunecate. Era sigură că murise. Și acest lucru se întâmplase deja cu mult timp în urmă, sufletul o părăsise de câteva zeci de ani.

Songlian stătea așezată pe pat, cu o haină pe umeri. Nu îi venea să creadă că moartea ei fusese doar un vis. Totuși, un ac de păr lung era într-adevăr înfipt în plapuma ei. Îl puse în podul palmei, era rece ca gheața. „Deci nu am visat? Atunci, cum de mai trăiesc încă? Și unde s-a dus Yan'er?"

Descoperi că fereastra era întredeschisă, ca în visul ei. Aerul care intra de afară era proaspăt și rece, însă se simțea putoarea de mort care confirma trecerea lui Yan'er pe acolo. Ningea și

nu mai rămăsese decât jumătate din lume. Cealaltă jumătate dispăruse, fusese ștearsă în tăcere. Probabil era o moarte nedusă la bun sfârșit. Songlian se gândi: „De ce oare m-am oprit la jumătatea drumului spre moarte? Este ciudat. Unde este cealaltă jumătate de drum?“

Meishan ieși din pavilionul de nord. Traversă curtea înzăpezită într-o haină neagră de zibelină. Frumusețea ei strălucitoare altera culorile aerului.

— Bețivanco, te-ai trezit? strigă ea la Songlian, când trecu prin dreptul ferestrei. Ieși în oraș?

— Pe o asemenea zăpadă? se miră Songlian.

— De ce m-aș teme? întrebă Meishan, bătându-i în fereastră. Pentru un moment de plăcere, aș ieși și dacă ar ploua cu lame de cuțit.

Meishan se suci de mijloc și plecă. Fără să știe de ce, Songlian îi strigă:

— Ai grijă!

Meishan întoarse capul spre ea, surâzătoare. Această imagine îi lăsă lui Songlian o impresie profundă. A fost ultima dată când a văzut zâmbetul fermecător al lui Meishan.

Meishan a fost adusă acasă în acea după-amiază de către doi servitori. Zhuoyun îi urma, mâncând semințe. Povestea s-a terminat în modul cel mai simplu: Meishan și medicul au fost surprinși de către Zhuoyun în pat, la un hotel. Aceasta a aruncat afară toate hainele lui Meishan, zicându-i: „Târfă murdară! Cum te gândeai tu că ai să scapi?“.

În ziua aceea, Songlian a văzut-o pe Meishan plecând și revenind, însă la întoarcere era cu totul altă persoană. Au târât-o până la pavilionul de nord. Avea părul în dezordine, ochii ieșiți din orbite și striga vorbe urâte către cei care trăgeau de ea. Urla: „Zhuoyun, dacă rămân în viață, te măcelăresc bucată cu bucată! Te omor eu, îți smulg inima și hrănesc cu ea câinii!“. Zhuoyun nu zicea nimic, continuând să mănânce calmă semințe. Feilan alerga după Meishan, cu un pantof de piele în mână, strigând:

„Pantoful! Ți-a căzut pantoful!“. Songlian nu îl văzu pe Chen Zuoqian când intră mai târziu, singur, la cea de-a treia soție. În acel moment, la pavilionul de nord fusese deja pus lacătul pe afară.

Songlian nu avea starea să își spioneze vecina. Totuși, cu inima strânsă, ciulea urechea pentru a auzi ce se întâmplă în casa de alături. Își dorea foarte mult să afle ce soartă îi rezerva Chen Zuoqian lui Meishan. Din pavilionul vecin nu răzbătea însă nici un zgomot. Un servitor păzea la ușă. Acesta zdrăngăni un șirag de chei, descuie ușa, apoi o încuie la loc. Chen Zuoqian tocmai ieșise. Rămase nemișcat în fața ușii pentru un moment, apoi își plimbă privirea prin grădina plină de zăpadă. Își scutură mâinile și se îndreptă spre pavilionul de sud.

— Ce zăpadă abundentă! exclamă Chen Zuoqian. Va fi un an bogat!

Contrar așteptărilor, chipul stăpânului era liniștit. Songlian simți chiar un sentiment de ușurare în expresia de pe chipul lui. Rezemată de pat, aceasta îl privea fix pe Chen Zuoqian. În ochii lui simți o răceală care o speria și o neliniștea.

— Ce veți face cu Meishan? îl întrebă ea.

Chen Zuoqian scoase o scobitoare de fildeș și începu să se scobească în dinți:

— Ce pot să îi fac? Știe singură ce are de făcut.

— Cruțați-o! îl imploră Songlian.

— Va fi așa cum trebuie să fie! îi răspunse Chen Zuoqian surâzând.

Songlian nu dormi toată noaptea. Avea gândurile încurcate precum firele de cânepă. Uneori era atentă la orice mișcare ce venea din casa vecină, dar în adâncul sufletului o preocupa de fapt propriul destin. Albă și goală, precum zăpada de afară, viața ei îi părea în același timp pe jumătate reală, pe jumătate închipuită. În mijlocul nopții, Songlian o auzi brusc pe Meishan cântând o arie de operă. Nu îi veni să-și creadă urechilor, o ascultă cu respirația tăiată. Într-adevăr, Meishan cânta aria ei preferată în noaptea pedepsei sale.

Unui chip frumos, un biet destin;
Așa mi s-a hotărât din cealaltă viață.
Această uniune fericită se duce pe apa sâmbetei.
Nici o veste de la iubitul meu nestatornic.
Plâng în fața florilor și a lunii,
În fața tenebrelor, tristețea mea sporește,
Lacrimile mi-au udat perna
Și ploaia udă treptele de afară
De o parte și de alta a ferestrei,
Stropi de apă curg fără oprire!
După munți se înșiră tot munți!
Când va veni ziua să ne revedem?
Aș vrea să mă transform în stâncă,
Să-mi aștept soțul o eternitate.
Ce greu este să trimiți o scrisoare,
Chiar și câteva cuvinte!
Nu mi-au rămas decât
Minunatele perne și plapuma de brocart,
Care însă nu pot încălzi
Jumătatea aceasta rece de pat.

Toată noaptea, grădina din spate fu scăldată într-o atmosferă ciudată. Songlian se răsucea în pat fără să poată adormi. Mai târziu, auzi plânsetele și țipetele lui Feilan, ca și când cineva îl lua din pavilionul de nord. Dintr-odată, Songlian nu mai putu să-și amintească figura lui Meishan, îi apăreau în minte doar picioarele ei și ale medicului, înlănțuite pe sub masa de mahjong. Picioarele lor se legănau fără oprire prin fața ochilor ei, îi păreau subțiri ca foia de hârtie și parcă le spulbera vântul. „Groaznic!", își zise Songlian. Auzi afară cântecul primului cocoș. După acest cântec, lumea întreagă recăzu într-o tăcere de moarte. Songlian se gândi: „Voi muri din nou! Yan'er va veni din nou să împingă în fereastră".

În zori, când Songlian era pe jumătate trează, pe jumătate adormită, auzi afară un zgomot de pași grăbiți, care o treziră din somn. Zgomotul se îndepărta de pavilionul din nord,

îndreptându-se spre glicină. Songlian dădu perdeaua deoparte și văzu siluetele câtorva oameni mișcându-se prin întuneric. Se îndreptau spre glicină, ducând pe cineva acolo. Songlian intui că este Meishan. Cea de-a treia soție se zbătea fără să facă zgomot, în timp ce era transportată. Era legată la gură ca să nu țipe. Songlian se gândi: „Oare ce vor să facă? De ce o duc acolo?". Prin întuneric, grupul de oameni ajunseră lângă puțul părăsit în jurul căruia zăboviră puțin. Apoi Songlian auzi clar un zgomot surd și parcă din fântână sări o jerbă albă și înaltă de apă. Un om fusese aruncat în puț. Meishan fusese aruncată în puț.

Pentru câteva momente se făcu liniște, după care Songlian scoase un țipăt puternic de groază, un țipăt sfâșietor. Când Chen Zuoqian intră în camera ei, o găsi stând în picioare, desculță, smulgându-și părul din cap. Urla ca o nebună. Privirea ei neagră, fără expresie, accentua paloarea chipului, părea albă ca o foaie de hârtie. Chen Zuoqian o duse în pat. Realiză foarte clar că acesta era sfârșitul lui Songlian. Nu mai era cea de altădată. Chen Zuoqian căuta să o calmeze, învelind-o cu plapuma.

— Spune-mi! Spune-mi ce ai văzut?

— O crimă! îi răspunse Songlian. O moarte de om!

— Prostii! îi zise Chen Zuoqian. Ce ai văzut? Nu ai văzut nimic. Ai înnebunit!

În zori, în casa Chen se răspândiseră două vești îngrozitoare. Încă de dimineață, toți locuitorii din acel colț, de la cei de sus, până la oamenii de rând, toți vorbeau despre cele întâmplate în familia Chen. Cea de-a treia soție, Meishan, s-a aruncat în puț pentru a scăpa de rușine, iar cea de-a patra soție și-a pierdut mințile. Oamenii credeau că moartea lui Meishan era dreaptă și de înțeles. Dintotdeauna, femeile adultere își ispășeau crima prin moarte. Însă tânăra și blânda Songlian de ce înnebunise? Cei care cunoșteau secretele familiei Chen ziceau: „Este simplu! Când iepurele moare, vulpea plânge! Simțim mereu compasiune pentru cei ce ni se aseamănă".

Următoarea primăvară, Chen Zuoqian își luă o a cincea soție, pe nume Wenzhu. La puțin timp după ce intră în curtea Chen, Wenzhu remarcă o femeie stând adesea sub glicină. Uneori, aceasta se învârtea de multe ori în jurul puțului părăsit, vorbindu-i. Wenzhu găsi că este o femeie frumoasă și distinsă. Nu părea nebună. Îi întrebă pe cei din jur:

— Cine este ea?

I se răspunse:

— Este fosta soție a patra, e săracă cu duhul.

— Ce ciudat! Ce vorbește cu acel puț? întrebă Wenzhu.

Oamenii îi repetară vorbele lui Songlian: „Eu nu voi sări! Eu nu voi sări!".

— Spune că ea nu va sări în puț.

Songlian spunea că ea nu va sări în puț.

(1989)

Viață de femeie

Povestea lui Xian

Studioul foto Hui Long era amplasat în colțul străzii. Fațada vopsită în roșu-portocaliu și ușa dublă și strâmtă din sticlă erau în stilul acelor mici studiouri foto din anii ’30. În vitrină erau expuse câteva fotografii ale unor staruri de mâna a doua și decorațiuni meticuloase de flori făcute din hârtie. Actrițele pline de farmec și voioșie păreau deplasate și nepotrivite în peisajul trist și deprimant al străzii. Privit de departe, dintr-un loc puțin mai înalt, studioul Hui Long semăna cu o cutie de chibrituri deschisă, clădirile înalte și înghesuite din jur parcă îl turteau aproape să-l crape. Uneori se vedea câte o rândunică luându-și zborul pentru că odată la streașina lui fusese un cuib. La o privire atentă prin fereastră, puteau fi observate mici articole vestimentare feminine și rochii *qipao* atârnând pe bara de uscat rufe, lucruri bărbătești nu se vedeau.

Aici era casa lui Xian. După moartea tatălui, studioul foto Hui Long a rămas în grija ei și a mamei. În acel an, Xian avea doar 18 ani, tocmai ce absolvise liceul de fete. Nu înțelegea cum funcționează industria fotografiei, și nici nu o interesa. Xian se uita cum se duce de râpă afacerea familiei, fără să se mai poată face ceva. Într-una din zile, când se aranjase frumos să meargă la cinematograf pentru un film de la Hollywood, mama o reținu în scară, spunându-i:

— Ține minte, acesta este ultimul film, de mâine încolo rămâi la casă să tai chitanțe. Deja l-am concediat pe angajat.

— De ce?

— Ce atâtea „de ce-uri"? De parcă tu nu cunoști situația, nu vine nimeni aici să facă poze, din ce să-i plătim omului salariul? Trebuie să ne descurcăm noi amândouă acum.

În 1938, Xian tăia chitanțe la studioul foto. Afacerea mergea mai prost din zi în zi și, ca să-și treacă timpul mai ușor, Xian vorbea despre diferite reviste de film. Îi plăcea să se uite la filme, dar acum vedea mai puține pentru că ziua nu putea pleca de la casă, iar seara se supunea restricțiilor de tot felul impuse de mama ei. Doar în aceste reviste își mai putea găsi o slabă consolare. Cel mai mult îi plăceau actorii Hu Die și Gao Zhanfei, mai era și Yuan Meiyun. În generală, la școala de fete, i se spusese că seamănă cu Yuan Meiyun, zicea oarecum Xian, și tot ea spunea că Yuan Meiyun fusese la ea acasă să facă poze. Îi plăcea să poarte pe umeri o capă, marfă englezească de lux, cusută cu fire de aur și perle. În acele vremuri, Xian era considerată cineva care văzuse înalta societate, fapt pentru care fetele o admirau și aveau încredere în ea. Ținând în mână revista *Star*, Xian se gândea la lucrurile de atunci și nu putea să nu se întristeze. Xian era o nonconformistă.

Afară bătea vântul. Prin ușa de sticlă se vedeau trecători înfofoliți și frunze de platani dansând prin aer. La colțul străzii, reclamele la săpunul Meili și la ginsengul american zdrăngăneau în bătaia vântului. Un bărbat împinse ușa de sticlă, își luă jobenul de pe cap, bastonul de argint din mâna lui lucea intens. Tocmai lumina aceea o făcu pe Xian să-și ridice brusc privirea din revistă. Îl văzu pe bărbat stând în picioare, la aproape doi metri în fața tejghelei, cu jobenul în mână și dând zâmbitor din cap.

— Domnule, vreți să faceți poze?

— Nu, nu vreau.

— Atunci ați venit să vă ridicați pozele? Dați-mi chitanța, vă rog!

— Nu. Eu nu fac fotografii. Dar aș vrea să te fotografiez pe tine, spuse bărbatul.

Xian văzu cum patronul Meng își pune jobenul și bastonul pe canapea, apoi scoate încet din buzunarul paltonului un aparat mic de fotografiat. Se dădu un pas înapoi, zicându-i lui Xian să stea în acel loc, cu mâna pe tejghea, sprijinindu-și bărbia. După indicațiile primite, fără să realizeze, Xian se lăsă fotografiată într-o poziție foarte la modă în acea perioadă. Blițul sclipi scurt și fata îl auzi pe patronul Meng exclamând: „Foarte bine! Ce expresie naturală! Excelent!".

Mai târziu, când această fotografie a apărut în revista *Star*, Xian era deja actriță cu contract la casa de producție a patronului Meng. Fata abandonă munca la studioul foto și se dedică trup și suflet industriei filmului, la care visase atâtea zile și nopți. În iarna anului 1938, relația dintre ea și patronul Meng evoluă extrem de rapid. Cei doi își făcură apariția împreună pe ringul de dans și la cursele de cai, ceea ce atrase atenția celor din jur. Tot în acea iarnă, Xian filmă primele și ultimele două filme din viața ei. În primul, un film de epocă de la curtea dinastiei Qing[1], Xian juca rolul secundar al unei tinere curtene agere la minte. În celălalt film, primi un rol important, de femeie modernă prinsă într-un triunghi amoros. În cele din urmă, aceasta își pune capăt zilelor, aruncându-se în apele unui râu.

Nu după mult timp, Xian părăsi studioul foto de acasă. Patronul Meng pregăti pentru ea un apartament la etajul opt al unui bloc cu lift, sală de biliard la parter, sală de dans și cafenea. Adesea, patronul Meng se distra aici până noaptea târziu, apoi lua liftul până la etajul opt, la Xian, unde urma o noapte plină de desfătare. Xian știa că patronul Meng e un om însurat, știa prea bine pe ce poziție se afla ea, dar nu se putea gândi la aceste lucruri. În acea vreme, se gândea cel mult la probleme legate de rolurile sale, cum să concureze cu actrițele renumite, cum să se apropie de cameramani sau cum să-și facă fața ușor lunguiață să pară atrăgătoare și radioasă pe ecran.

---

1. Ultima dinastie imperială în China (1644-1912).

Mama sa o suna adesea la telefonul din apartament și se plângea cât de prost merg lucrurile la studioul foto. Xian se săturase, nu era nici prea atașată de ea, astfel că nu mai putea să-i asculte pălăvrăgeala. Mai apoi, ridica receptorul și, când auzea vocea mamei, îi trântea telefonul în nas.

Plimbarea din primăvara anului 1938 îi lăsă lui Xian o amintire de neuitat. Merse împreună cu celelalte actrițe să se plimbe în orașul Suzhou, printre acestea numărându-se și starurile Chen Yunshan și Yuan Meiyun. Erau toate într-o barcă mare de lemn, ronțăind trestie de zahăr și admirând, pe câmpurile de pe cele două maluri, culorile acelui început de primăvară. Barca se apropia de pagoda Colina Tigrului când o mulțime de reporteri se năpustiră asupra lor ca un roi, iar blițurile aparatelor nu mai conteneau să zumzăie. În acel moment, Xian simți din plin gloria și bucuria. Păstrase apoi cu multă grijă fotografia din acea vacanță de primăvară, fotografie în care ea, Xian, stătea în barcă împreună cu un grup de actrițe celebre, ronțăind trestie de zahăr. În fundal se vedeau pagoda Colina Tigrului și un lan înflorit de rapiță.

Odată cu trecerea anilor, Xian își pierdea farmecul de odinioară. Scotea adesea, de pe fundul sertarului, fotografia de atunci și o cerceta cu de-amănuntul. Frumusețea și gloria de odinioară se duceau fără cale de întoarcere, iar tinerețea îi părea ceva fragil și efemer. Nici nu mai putea să-și amintească exact ce se petrecuse cu viața ei în 1938. De-a lungul anilor, se obișnuise să creadă că sarcina aceea neașteptată fusese la originea nenorocirii ei. De asemenea, nu putea să-l ierte pe patronul Meng pentru greșeala de atunci, când nu a vrut nici în ruptul capului să folosească acel prezervativ de proveniență americană, fapt care i-a distrus mai apoi viața.

Când semnele sarcinii au devenit tot mai evidente, patronul Meng a dus-o cu mașina la un spital particular dintr-o zonă izolată. Xian luase loc pe o bancă, așteptându-l pe doctorul care urma să-i facă chiuretajul. Era îngrozită și tremura din tot corpul. Cu fața albă ca varul se uita la patronul Meng, dar

nu-l vedea. Acesta stătea lângă ea citind ziarul *Raport* din acea zi „Nu te teme, în curând totul va fi bine. Toate actrițele vin aici, doctorul Zhu are o tehnică desăvârșită", i-a spus el. Clătinând din cap, Xian i-a zis că îi este frică, extrem de frică.

Din sala de operație răzbătea un sunet ascuțit de foarfeci și cuțite, înăuntru părând că avea loc o operație. Xian a auzit țipetele stridente ale unei femei, însoțite de înjurături. A făcu ochii mari și a ascultat cu atenție, apoi a început să tremure și mai tare din tot corpul. A sărit brusc de pe bancă, și-a ascuns fața în palme și s-a năpustit pe ușă afară. Patronul Meng a ieșit și el după ea și a apucat-o de mână: „Ce ai? De ce fugi?". Fata i-a răspuns printre lacrimi: „Mi-e frică, nu mai fac operația!". Patronul Meng s-a întunecat la față și i-a zis: „Lasă copilăriile, trebuie să faci operația!". Xian a strâns cu putere mânerul portierei de la mașină, plângând cu capul sprijinit de geam: „Du-mă înapoi, te implor, du-mă înapoi!". Stând nemișcat în picioare, patronul Meng a întrebat-o: „Până la urmă, de ce ți-e frică?". „Mi-e frică că doare, îmi este foarte frică." Patronul Meng a rămas tăcut o vreme, apoi a deschis ușa de la mașină și a împins-o înăuntru cu brutalitate. L-a auzit cum i-a spus curvă împuțită.

Din ziua aceea, Xian căzu în dizgrațiile patronului Meng. Avea 18 ani pe atunci și era lipsită de experiență cu bărbații. Își făcea iluzii că, după nașterea copilului, patronul Meng se va purta din nou frumos cu ea. O altă cauză a tragediei ei a fost faptul că era prea tânără atunci și se temea de durere. Și teama de durere îi tăiase calea spre un viitor strălucit.

În primăvara anului 1939, japonezii au intrat în oraș. În haosul și dezordinea de atunci, oamenii se panicaseră. Pe străzi nu mai vedeai aproape pe nimeni, din când în când se auzeau din depărtare focuri de armă. Xian se închisese în apartament și se uita prin fereastră la cerul gri acoperit de nori, la străzi și trecători, având gândurile încurcate ca niște fire de cânepă. Fustele largi nu îi mai puteau ascunde pântecul de femeie însărcinată, iar pe fața lunguiață îi apăruseră pete ca niște

fluturi maronii. Nu mai putea și nici nu mai avea roluri să joace, stătea toată ziua degeaba, sperând doar că patronul Meng se va întoarce. Dar patronul Meng nu se întorcea. Dăduse telefoane și la firmă, și acasă la el, ba alergase și jos, în sala de biliard, să-l caute, dar de fiecare dată se întorcea dezamăgită.

Într-o zi, Xian primi un telefon de la firmă, i se cerea să dea o fugă neapărat până acolo. Nu știa despre ce poate fi vorba, se aranjă cu grijă și chemă un taxi. În mașină, se uită de nenumărate ori într-o oglindă mică să vadă cum arată, căci se temea să nu fie luată peste picior de celelalte actrițe. De abia când ajunse la firmă, observă atmosfera ciudată și vraiștea de acolo, costume, recuzită, reflectoare stricate zăceau aruncate peste tot pe jos. Un cameraman cocoțat în vârful suportului unui decor îi strigă:

— S-a terminat! S-a terminat! Du-te mai repede să-ți iei ultimul salariu! Dacă întârzii, nu mai apuci nimic!

Xian se înghesui panicată în mulțimea de oameni care se îmbulzea să-și ia salariile. O întrebă pe o actriță:

— Dar patronul Meng?

Actrița se holbă la ea indispusă:

— De ce mai aduci vorba de patronul acela Meng? A spulberat toți banii din acțiuni și a fugit la Hong Kong!

În acel moment lui Xian parcă îi căzu un bolovan mare în cap, simți o amețeală puternică și se prăbuși instantaneu în mijlocul acelei îmbulzeli.

Nenorocirea venise pe neașteptate. Xian petrecu trei zile greu de suportat în patul din apartament. În tot acest timp, stătu cu ochii ațintiți în tavan, înjurându-l pe patronul Meng cu cele mai murdare cuvinte. Rupse fâșie cu fâșie rochia de noapte din mătase primită de la el și o aruncă pe fereastră. A patra zi, poștașul îi aduse un mandat poștal, era trimis de patronul Meng de la Hong Kong. Aruncă un ochi pe suma trecută pe mandat, apoi surâse cu dispreț și țipă la poștaș:

— N-am nevoie de câțiva bani împuțiți, să-i returnezi!

După ce poștașul plecă nedumerit, Xian începu să regrete că nu luase banii aceea, pentru că nu mai avea prea mulți. Aproape că vedea viitorul sumbru cum o pândește mâine, poimâine, ce se va face ea apoi? În acel moment, Xian se trezi din nou la realitate, își aminti dintr-odată de povestea de la spital. Se gândea: „Dacă nu fugeam de la spital, dacă în ziua aceea ascultam de patronul Meng și nu îl supăram, cu siguranță nu ajungeam aici". Probabil că acum ar fi fost și ea la Hong Kong cu el. Xian începu să-și smulgă părul din cap și, în acel moment, simți din tot sufletul cum un pas greșit o nenorocise pe toată viața.

Când administratorul veni la ușa ei, Xian presimți ceva văzându-i stânjeneala de pe chip. Se așeză pe pat și nu se mai mișcă, ascultând bolboroselile administratorului despre necazurile lui. Xian îl întrerupse, întrebându-l:

— De ce îmi spui mie toate astea? Nu au fost deja achitați banii pentru această cameră?

— Da, au fost plătiți, dar pentru un an de zile, spuse administratorul.

— Așa este, zise Xian, s-a vorbit de un an, nu? Eu am stat aici doar jumătate de an.

Administratorul se schimbă la față, căpătând o culoare greu de descris. Își frecă mâinile una de alta, se gândi, apoi zise:

— Până la urmă, patronul Meng și-a luat deja tălpășița și este hăt departe, mai bine îți spun adevărul! Înainte de a veni tu, patronul Meng închiriase deja de jumătate de an pentru o altă actriță.

Xian nu mai scoase nici un cuvânt, întinse puțin fața de pernă, luă între degete un fir de păr pe care îl analiză, apoi spuse:

— Am înțeles! Fii liniștit, nu voi mai rămâne mult aici.

În zorii unei zile de la începutul verii, Xian părăsi acel apartament luxos. Cerul era înalt și străveziu, vântul mișca florile roșii ale leandrului din fața intrării în imobil. Mergea spre ricșă, în urma hamalului. La un moment dat, întoarse capul și se uită la fereastra aceea de la etajul opt, la care perdeaua din catifea

era ca de obicei trasă pe jumătate. Auzi pe cineva plângând în spatele ferestrei, femeia aceea era ea însăși. Xian își puse mâinile la urechi, însă plânsul continua să răsune. Într-adevăr, se auzea pe ea însăși plângând în hohote în apartamentul de la etajul opt, și nu era o halucinație, ci un alt tip de realitate.

— Unde te duc? o întrebă birjarul, întorcând capul spre ea.

— Nu contează! îi răspunse Xian.

— Vrei să te plimbi prin magazine sau într-un parc de distracții?

— Nu, nu vreau să merg niciunde! Du-mă la studioul foto Hui Long! spuse Xian.

— Domnișoara vrea de fapt să facă poze! zise birjarul oarecum mirat. Atunci, domnișoară, de ce mai cari două valize cu tine?

— Nu mai vorbi prostii! se răsti Xian la el. Du-mă acasă! Mă întorc acasă!

Xian împinse ușa studioului Hui Long cu cele două valize pe care le ținea în mâini. Fotografiile vedetelor din vitrină fuseseră deja înlocuite cu coroane de flori și haine de înmormântare. Nu le observă însă și intră direct în magazin; abia când văzu un rând de coroane de tot felul atârnând în aer scoase un țipăt de spaimă. Patronul magazinului de obiecte funerare o cunoștea pe Xian.

— Te-ai întors? o întrebă el. E bine dacă te-ai întors.

Xian își lăsă valizele jos și, fără să-și fi revenit încă din sperietură, îl întrebă:

— Ce se petrece aici?

— Mama ta mi-a dat mie magazinul luna trecută. Ea locuiește tot la etaj, du-te și întreab-o pe ea mai bine.

La etaj, acolo unde înainte erau puse trepiedele, acum era o mașină de gătit cu cărbune. Pe plită fierbea ceva într-o oală. Lui Xian îi veni un miros de supă de pui și de abia atunci își aminti că sărise deja peste câteva mese. Dădu la o parte capacul și, cu toate că o frigea, desprinse un copănel de pui și îl duse la gură. Ușa camerei se deschise încetișor și, fără să-și întoarcă privirea, Xian știa că mama sa era acum în spatele ei, însă ea continua să mănânce din copănelul de pui.

— Cum de te-ai întors? o întrebă mama. Nu te mai faci vedetă de cinema?

— S-a desființat firma, îi răspunse Xian.

— Și acel mare patron? Nu te mai vrea?

— A murit, zise Xian. A murit de un atac la inimă.

— Minți! Întoarce-te spre mine, să-ți văd burta!

— Ce-i atâta de văzut, zise Xian scuipând un zgârci, de parcă tu nu ai avut burta mare!

— Cățea! urlă mama furioasă. Stai să te lase unu' și altu' borțoasă și apoi te întorci acasă să-ți lepezi plodul? Cine te-a pus să te întorci?

— Aceasta este casa mea!

Xian se duse în fața ușii unde locuise înainte și o împinse, dar ușa nu se deschise, era încuiată pe dinăuntru. Xian împinse din răsputeri.

— Cine este înăuntru? Este un bărbat, așa-i?

Ușa se deschise în cele din urmă și înăuntru era într-adevăr un bărbat. Xian îl cunoștea, era bătrânul Wang de la salonul de coafură Guo Guang, bătrânul Wang care o făcea adesea la păr pe mama ei. Xian râse spre el, apoi întoarse capul din nou spre mama ei și spuse:

— Pe cine făceai tu cățea? Cățea ești tu, nu eu! Ai vândut un bun al familiei, iar la etaj ascunzi un bărbat, tu ești o cățea nerușinată!

Văzând cum maică-sa se învinețea și se umfla la față, fără să mai poată scoate un cuvânt, Xian simți în suflet bucuria răzbunării și a victoriei. Nu mai cunoscuse de multe zile gustul fericirii.

Xian simțea cum mirosul din camera ei de fată învăluise totul. Și știa și de ce. Acum detesta acest miros. Merse în dreptul ferestrei și trase perdeaua; observă atunci că panseluțele din ghiveci, puse la întâmplare pe pervazul ferestrei din fața casei, erau încă în viață. Florile mici, delicate, cu frunze fine de un verde-închis stăteau cuminți sub razele soarelui ca niște fecioare. Privind panseluțele, lacrimile începură să i se prelingă pe față. Era prima dată când Xian plângea.

În cămăruța de deasupra magazinului de obiecte funerare, ceasul de perete mergea înainte tic-tac tic-tac. Xian se apropia de fereastră și stătea jos, calculând timpul care se scurgea așa de domol. Dacă nu avea treburi, nu ieșea afară din casă, temându-se să nu fie văzută de cineva cu burta mare. Aștepta deznădăjduită să-i vină sorocul, iar această perioadă era cea mai sumbră din viața ei.

Se uita la parter, la acei oameni îndoliați care luau, unul după altul, coroane de flori din magazin, afacerea cu obiecte funerare fiind mult mai prosperă decât cea cu fotografii pentru că zilnic murea câte cineva. Xian se gândea, nu fără amărăciune, că poate ar fi trebuit și ea să cumpere o coroană de flori pentru a comemora această perioadă plină de deznădejde din viața ei.

Plouase mult toată vara, iar atmosfera era toridă, picăturile de apă loveau sec în acoperișul de tablă al studioului foto. Xian se uita pe strada asediată de ploaie și își simțea parcă sufletul ca o apă stătută. Într-o zi, văzu un copil alergând prin ploaie. Flutura frenetic ziare către trecători: „Știre senzațională, știre senzațională, actrița Ruan Lingyu s-a sinucis!". Xian vru să citească această știre, strigă la copil și coborî de la fereastră un coșuleț de bambus cu niște mărunțiș. Luă ziarul și se uită la ultima imagine a lui Ruan Lingyu. Moartă, zâmbetul ei devenise neobișnuit de frumos și de tulburător. Xian citi articolul cuvânt cu cuvânt, scoase un suspin și se gândi cum ar fi dacă ar face și ea la fel, înghițind niște medicamente. Vestea nu ar fi zguduit opinia publică pentru că numele ei era cunoscut doar de câteva persoane. Pentru această lume, dacă ea murea sau continua să trăiască era același lucru.

Se apropia data să nască și mama o întrebă:

— Unde te pregătești să-ți naști bastardul?

— Mi-e indiferent, îi răspunse Xian.

— Atunci, zise mama, să chemăm acasă o moașă, nu mai ieși afară să ne faci de râsul lumii!

— Mi-e indiferent, acum nu îmi mai este frică nici de moarte, ce să mai zic de durere! spuse Xian.

În octombrie 1938, la etajul studioului foto, Xian aduse pe lume o fetiță. Bebelușul avu doar patru *jin*[1], parcă era un pisoi pricăjit.

Fetița aceasta era Zhi.

Xian îi expediase numeroase scrisori patronului Meng în care îi cerea pensie alimentară pentru Zhi, însă scrisorile ei rămâneau fără ecou, asemenea unor pietricele căzute în mare. Una dintre ele i-a fost returnată ferfeniță, pe plic scriind că persoana nu există. Xian îl detesta la culme pe patronul Meng, iar această ură îi afecta sentimentele față de Zhi. O alăpta rar și îi schimba scutecele la fel de rar. Se gândea că poate bebelușul nu va trăi, sau poate, la fel de bine, ea nu va trăi și nu ar mai trebui să-și îndeplinească obligațiile de mamă. De multe ori, Xian, care devenise și mai nepăsătoare după naștere, dormea liniștită în țipetele răgușite ale lui Zhi.

Însă Zhi creștea normal, plângea din zori până în noapte, dar continua să trăiască. Într-una din zile, Xian o privi cu atenție și observă că la ochi și la sprâncene seamănă mai degrabă cu ea decât cu patronul Meng. I se făcu milă de Zhi, își luă sfârcul sânului și îl vârî în gurița fetiței, apoi o bătu încetișor cu palma, zicându-i: „De ce a trebuit să semeni cu mine? Dacă semeni cu mine, nu vei sfârși bine! Eu sunt cea mai nefericită femeie din lume".

După ce a născut, Xian nu s-a mai îngrijit deloc. Nu se mai uitase în oglindă de mult timp, avea părul vâlvoi și fața nespălată. Când se privi, aproape că nu se mai recunoscu, se îngrășase nespus de mult, iar ochii, altădată admirați de fotografi, își pierduseră strălucirea de la prea mult somn. Se gândea că, așa cum arăta acum, nu va mai putea niciodată să apară pe ecran.

1. Unitate de măsură echivalentă cu jumătate de kilogram.

Bătrânul Wang, frizerul, venea adesea în casa lui Xian, aceasta însă nu îl suporta pe bărbatul acesta mic și slăbănog, cu o gură de muiere. Nu vorbea niciodată cu el, dar bătrânul Wang o aborda mereu, indiferent dacă avea sau nu ceva de spus. La masă, Wang începu să laude mâncarea, în timp ce, pe sub masă, o atinse încet pe Xian cu genunchiul. Aceasta își trase piciorul, exclamând:

— Dezgustător!

Mama ei, neștiind ce se întâmplase de fapt, o apostrofă:

— Dacă nu-ți place și te dezgustă, atunci nu mai mânca, cine te pune să mănânci?

Lui Xian i se păru interesant, parcă era o scenă din film care se petrecea aievea în viața ei. Pe de o parte, o găsea pe mama sa vrednică de milă. Își trăise tinerețea, iar acum, la bătrânețe, se oferea singură acestui om de nimic. Pe de altă parte, Xian se temea ca mama să nu îi dea bătrânului Wang economiile ei. Dacă avea să se întâmple așa, nu va închide ochii, va lua ea însăși hățurile în mână și îl va goni pe bătrânul Wang.

În mod neașteptat însă, lucrurile au luat o întorsătură ciudată.

Într-o zi, Wang îi zise lui Xian:

— Ar trebui să-ți aranjezi puțin părul, vino cu mine la coafor, îți fac niște bucle mari, așa cum îți plac ție!

Xian nu scoase nici o vorbă. Bătrânul Wang continuă:

— Nu-ți face griji, nu-ți iau nici un ban! Dacă ți-aș lua bani ar însemna că te consider o străină!

Xian își atinse încet părul încurcat și se gândi că ar trebui să și-l facă. Dar nu ar fi vrut să iasă din casă. Așa că tăcu în continuare. În cele din urmă, bătrânul Wang spuse:

— Dacă nu te înduri să ieși, aș putea să vin cu instrumentele aici, cu priceperea mea voi reuși să-ți fac bucle mari și acasă.

— Mi-e indiferent! răspunse scurt Xian.

Fata luase acest obicei de a răspunde la orice întrebare cu „mi-e indiferent".

După-amiază, bătrânul Wang veni într-adevăr cu o traistă de instrumente pentru coafat. După ce se spălă pe cap, Xian

se așeză pe scaun. La început, o ținea pe Zhi în brațe, dar bătrânul Wang îi zise să lase copilul jos. Ea îl ascultă și puse fetița în pat. Pe scaun, Xian își amintea distrată că ultima dată când își făcuse părul fusese însoțită de patronul Meng. A mers atunci la cel mai renumit salon de coafură. Parcă o zărise acolo și pe actrița Hu Die. Acum însă, lucrurile acestea păreau din altă viață.

— Ai un păr foarte frumos! Îmi place părul ăsta, moale și elastic, spuse bătrânul Wang mângâindu-i încetișor părul.

— Nu mă mai linguși, nu are sens! Haide, fă-mă mai repede! îi zise Xian, întorcând capul spre el.

— Când fac părul cuiva, îl fac pe îndelete! îi răspunse bătrânul Wang, râzând la spatele ei. În grabă nu se face treabă bună!

Xian îi simți mâna cum se plimbă blând cu pieptănul prin părul ei, apoi uscătorul începu să bâzâie. Aerul cald îi sufla continuu în păr, i se părea că totul dispăruse din mintea ei, lăsând-o să cadă într-o stare de toropeală. La un moment dat, Xian deveni mai vigilentă. Mâna bătrânului Wang începuse să-i alunece pe gât și i se oprise pe umăr.

— Bătrâne Wang, fii mai cuviincios! îl mustră Xian.

— Așa se face părul, mai ales când îl faci acasă.

— Vorbești prostii! Știam eu că nu ești om serios.

Xian îl plesni violent peste mână, apoi țipă la el:

— Eu nu sunt ea, să te las să-ți bați joc de mine! Nu te uiți la tine, se cuvine să-mi atingi trupul?

— Uite unde te duci cu gândul! Eu am numai intenții bune! râse bătrânul Wang, fără să se simtă jenat sau deranjat. Ce sălbatică ești și unde mai pui că ai jucat în filme!?

Xian simți ca o lovitură în piept, ochii i se înroșiseră puțin. Corpul ei încordat începea însă să se destindă și dintr-odată i se păru că nu ar trebui să mai opună rezistență la asalturile bătrânului Wang. Poate nici nu mai era în măsură să i se opună. Întoarse capul și îi văzu mâna, acea mână semăna izbitor de mult cu cea a patronului Meng, la fel de mare, de albă și de

plină de dorință. Xian gândi că bărbații sunt toți la fel, așa că ce mai contează!

Uscătorul bâzâia în continuare, iar mâna bătrânului Wang se plimba cu blândețe prin zonele sensibile ale lui Xian. Respirația fetei se intensifica puțin câte puțin, își simțea fața foarte fierbinte, corpul îi tremura vlăguit ca o salcie în vânt, iar sânii îi curseră și laptele pătrunse prin maiou. Avea sentimentul unei căderi subite. Întinsă pe jos cu bătrânul Wang, Xian auzea uscătorul de păr, plânsetul răgușit al copilului din pat și oamenii care se certau cu voce tare jos, în magazinul de obiecte funerare, motivul era parcă prețul unei coroane de flori.

După părerea ei, după-amiaza aceea nu ar fi trebuit să existe, dar inevitabilul se produsese deja. De atunci, își mai amintea de musca aceea care intrase pe fereastră și îl înțepa pe bătrânul Wang în fundul alb și slăbănog.

Xian privea în urmă așa cum privești un șuvoi de apă. Când mama ei l-a scos pe bătrânul Wang din așternut, ea nu a avut nici o reacție, și-a îngrămădit doar cearșaful pe ea. A văzut-o pe mama sa cum aleargă și țipă după bătrânul Wang, care era gol-goluț. Apoi cum îl lovea pe spinare cu coada de mătură. Xian râdea, zicând: „Dă-i, lovește-l tare, bărbații ca el trebuie bătuți!". Cu greu te puteai uita la această scenă, lacrimile mamei se împleteau cu o furie groaznică. Bătrânul Wang, frizerul, nu știa unde să se mai ascundă, iar fetița din leagăn se speriase și plângea cât o țineau plămânii. Doar Xian, foarte calmă, stătea întinsă și-i urmărea cu indiferență. Privirea ei o întâlni pe cea a mamei sale. În ochii femeii era un fel de disperare rece ca gheața, acest lucru o mișcă pe Xian care se întoarse cu fața la perete. Hârtia albă lipită pe perete se rupsese, iar razele soarelui penetrau prin fereastră și străluceau prin crăpăturile hârtiei. Era toamna anului 1939.

După câteva zile, când dormea de prânz, Xian o auzi pe mama sa strigând-o pe nume. I se păru că vocea ei este atât de stinsă, de parcă ar fi vorbit cu ea prin ușă. Xian nu deschise deloc ochii.

— Bătrânul Wang mi-a luat două inele mari, tu când te duci să i le ceri înapoi?

— Tu i le-ai dat, de ce nu te-ai duce tu să i le ceri? spuse Xian. Ești dezgustătoare!

— Eu trebuie să plec. Nu am timp să mă ocup de acest lucru, spuse în cele din urmă mama, cu o voce stinsă.

Xian îi auzi pașii înceți și greoi coborând scările. Nici prin cap nu îi trecu că, odată plecată, mama nu se va mai întoarce niciodată. După sunetul pașilor, a putut să-și dea seama doar că, atunci când a plecat de acasă, mama purta o pereche de pantofi de piele cu toc.

În primele zile de după dispariția ei, Xian nu s-a gândit la lucruri rele, presupunea că a plecat în călătorie la Hangzhou[1] pentru a mai uita de supărări. S-a gândit chiar că mama sa putea avea un alt bărbat cu care a fugit cine știe pe unde. După două săptămâni, Xian a fost înștiințată că trupul neînsuflețit al mamei sale a fost scos de pescari cu plasele din apa unui râu de la periferia orașului, iar cadavrul începuse deja să miroasă. Poliția o anunță pe Xian să se ducă să ridice cadavrul. Aceasta era ca trezită din vis. Palidă la față, clătină din cap, zicând:

— Nu, nu mă duc! Faceți-i ce vreți! Cel mai tare mă tem să văd morți!

Poliția încercă să o convingă:

— Dar este propria ta mamă.

Xian nu mai scoase nici un cuvânt, își frământa degetele și se gândea la ceva. În cele din urmă, zise ca pentru sine: „Chiar nu merita să-ți cauți moartea pentru un bărbat împuțit ca acesta, chiar nu merita deloc!".

Xian ținu minte ultimele cuvinte ale mamei sale. Într-o zi, o luă pe Zhi în brațe și se duse la salonul de coafură Guo Guang. În salon, Xian își arătă pe deplin latura vulgară a personalității

1. Capitala provinciei Zhejiang, aflată în apropiere de Shanghai, un cunoscut oraș turistic, supranumit și „Raiul pe Pământ".

ei. Îl plesni peste față pe bătrânul Wang cum dădu cu ochii de el, stricând liniștea salonului. Mai mulți frizeri și clienți se strânseră în cerc. În văzul tuturor, Xian luă ceasul de aur de la mâna bătrânului Wang, apoi îi ceru și cele două inele. Bătrânul Wang era foarte încurcat, negând categoric existența acestora. Xian se gândea că inelele sunt cu siguranță pe degetele cine știe cărei femei. În plus, cum mama sa murise, ea era lipsită de dovezi. Luase deja în calcul această posibilitate. După încă o repriză de umiliri reciproce, Xian îi mai trase o palmă bătrânului Wang. Apoi îi zise:

— Două palme pentru două inele! Bătrâne Wang, iar ai scăpat foarte ieftin!

În văzul tuturor, Xian șterse ceasul de aur pe haină și și-l puse la încheietura mâinii stângi, apoi, perfect stăpână pe situație, părăsi salonul Guo Guang cu Zhi în brațe.

Picanteriile legate de scandalul provocat de Xian în salonul Guo Guang au fost dezbătute câteva zile la rând de cei care au fost prezenți acolo, după care, treptat, au fost date uitării pentru că cele două personaje erau lipsite de renume.

Răposata patroană de la studioul foto îi lăsase lui Xian cinci sute de bani de argint și o cutie mică, de aur. Xian scotoci prin toate colțurile casei până când se convinse că nu va mai găsi nimic altceva. Își făcu un calcul rece, banii aceștia îi ajungeau să trăiască între trei și cinci ani. Pentru prima dată, Xian se simțea dezorientată, își făcea griji pentru viitorul ei. Se duse la fereastră și privi strada plină de agitație. Gramofonul dintr-un magazin difuza melodii cu vocea de aur a lui Zhou Xuan. O actriță pe care o cunoștea ieși dintr-o pielărie cu o haină de nurcă în mână și se urcă pe o bicicletă micuță. De la restaurantul Canton răsuna un ropot de petarde, cu siguranță acolo avea loc o nuntă. Xian se gândea că fusese abandonată complet de lumea de afară, rămăsese doar cu cei cinci sute de bani de argint și o cutiuță de aur. Întorcându-se în timp pentru a căuta cauza, se gândi inevitabil la Zhi. Într-o anumită măsură, ea produsese tragedia vieții ei. Uneori Xian o auzea plângând de

foame în leagăn și o lăsa să plângă mult timp, de parcă acest lucru i-ar fi diluat ura.

Era o vreme cu vânt rece, de sfârșit de toamnă. Xian petrecuse mai bine de jumătate de an de viață retrasă. Într-o după-amiază însorită și frumoasă, coborî la parter ținând-o pe Zhi în brațe și stătu de vorbă cu vânzătorul și casierul de la magazinul de obiecte funerare. Oamenii manifestau o vie curiozitate față de scurta ei carieră de actriță. Xian spunea că toate filmele sunt minciuni, lucruri cu care sunt păcăliți oamenii. Mai spunea și că nu este interesant să joci în filme și îi este mult mai bine să stea acasă. Însă se putea observa cu ușurință că aceste vorbe nu le spunea din suflet. Când ținea în mână fotografia aceea, făcută la Suzhou, în care era alături de Chen Yunshan și de Shang Yuanmei într-o plimbare de primăvară, pe chip avea o expresie de melancolie pe care nu și-o putea ascunde. Uneori, Xian stătea cu Zhi în brațe pe un scaun din nuiele stricat, mamă și fiică privind alene imaginea străzii. Anul 1939 trecu astfel pe lângă ele, pe nesimțite.

Aceasta a fost cea mai tristă și dureroasă perioadă din viața lui Xian.

Povestea lui Zhi

Zhi avea pielea mamei ei. Părea mai mare decât era, în timp ce Xian era tocmai invers, unii oameni crezând că sunt surori când le vedeau împreună. Acest lucru o deranja pe Zhi și nu îi plăcea să iasă alături de mama ei. Pe lângă aceasta, lui Zhi nu îi plăceau rochiile pretențioase și în culori aprinse ale mamei sale, considerând că nu sunt potrivite pentru vârsta ei.

În 1958, Zhi absolvea școala profesională. Urmase o specializare anostă și rară: fabricarea cimentului. Așadar, majoritatea colegilor erau băieți. Aceștia se învârteau toată ziua în jurul ei, însă Zhi era o fată la locul ei, purtându-se rece și distant. De fapt, încă de pe atunci, ea pusese ochii pe Zhou Jie. Fata stătea

de vorbă cu toți băieții, în afară de acesta, lucru care îl necăjea pe Zhou Jie. Până când cei doi ani de școală se încheiară și se apropia repartizarea absolvenților. Într-o zi, la cantină, Zhi îl întrebă pe Zhou Jie:

— Unde vrei să te duci să muncești?

Zhou Jie spuse numele unei fabrici de ciment.

— Atunci merg și eu acolo, îi spuse Zhi, apoi continuă: Haide să mâncăm împreună! Tu du-te la fereastra aia și stai la coadă la mâncare, eu merg să iau orez.

Lui Zhou Jie îi plăcu tare mult ideea. Și, începând din acea zi, relația dintre cei doi era clară.

Zhi îi ascunse mamei sale acest lucru, însă se pare că Xian înțelegea prea bine totul. De fiecare dată când mergea cu Zhou Jie la film sau la patinoar, când se întorcea acasă mama o cerceta cu o privire neobișnuit de tăioasă, iar Zhi simțea o teamă inexplicabilă.

— Ți-ai făcut prieten?

— Nu, răspundea Zhi, clătinând din cap.

— Nu te gândi că mă păcălești, am trecut și eu prin asta. Cum ar putea să-mi scape tocmai mie?

— Dacă tu zici că am, atunci am! spuse Zhi simțind că se înroșește la față.

— Cine este? Ce fac ai lui?

— Un coleg, zise Zhi încet.

— Te-am întrebat și ce fac ai lui?

— Nu știu. Nu l-am întrebat. Ce legătură am eu cu familia lui?

— Nu știi? Nici nu știi situația lui de acasă și ai început o relație cu el?

— Știu că el este membru de partid, este singurul membru de partid dintre toți elevii.

— Și ești cu el doar pentru că este membru de partid? Cât valorează un *jin* de membru de partid?

— Are o înaltă conștiință ideologică, este căpitanul echipei de baschet și știe să cânte la flaut, adăugă Zhi.

— Ce calități sunt acestea? Să faci bine să o rupi cu el cât mai repede! Sunt o grămadă de bărbați în lume, trebuie să alegi cu grijă și în nici un caz să legi o relație la întâmplare.

— Nu! se opuse Zhi.

— Tu nu știi să faci deosebire între bărbații buni și cei răi. Îți voi căuta eu unul pe placul tău. Mâine să te desparți de acest membru de partid!

— Nu! Zhi își mușcă buzele și ridică tonul vocii.

Xian tocmai decojea niște alune. Când Zhi spuse a doua oară „nu", Xian își ieși din fire, luă cojile de alune din coș și i le aruncă în față. Dar aceasta continua să zică „nu". Xian îi aruncă atunci tot coșul în cap, țipând:

— Dacă nu mă asculți, să dispari de aici, cățea!

Zhi se feri. Se sprijini de ușă, înghițindu-și plânsul. Apoi spuse:

— Dacă vrei să plec, atunci plec, oricum nu mai vreau să stau în această casă. Crezi că pun mare preț pe familia noastră?

Zhi ieși pe ușă și se jură în gând să nu mai calce niciodată pe acolo. Însă, pe moment, nu știa încotro s-o apuce. Patul de la cămin fusese ocupat, salteaua și toate celelalte de pe pat le adusese acasă. Nu avea nici o prietenă foarte bună care să-i împrumute locul la cămin. Zhi se gândi că nu-i rămâne decât să-l caute pe Zhou Jie. Era singurul pe care se putea baza.

Zhou Jie locuia undeva departe și, în plus, Zhi nu mai fusese niciodată la el. Îi găsi casa cu ajutorul adresei pe care i-o scrisese el. Se întunecase bine când fata bătu la ușa familiei lui, aflată în capătul unei alei lungi și sărăcăcioase. Ciocăni cu teamă. Spera să-i deschidă el și nu altcineva din familie, căci s-ar fi simțit foarte stânjenită. Când Zhou Jie apăru în ușă, fetei îi țâșniră lacrimile dintr-odată, apoi i se aruncă în brațe.

Zhou Jie o luă de mână și o invită să intre, însă aceasta refuză cu fermitate. Chiar și într-o astfel de situație, Zhi rămânea precaută. Stăteau de vorbă pe alee și, în timp ce discutau, o podidi din nou plânsul. Zhou Jie o întrebă:

— De ce plângi? Ai făcut bine că ai plecat din acea casă, vino pur și simplu și stai la mine.

Zhi clătină iar din cap și spuse:

— Nu se poate una ca asta, vom intra în gura lumii.

Zhou Jie se gândi puțin, apoi îi propuse:

— Atunci, hai să stai la sora mea, așa nu va zice nimeni nimic și vom putea fi adesea împreună.

— Ar fi o soluție, însă mă tem că nu voi putea sta la nesfârșit în casa altcuiva.

— Ce ai zice să ne căsătorim și să facem nunta luna viitoare? îi propuse Zhou Jie.

Zhi începu să râdă în întuneric și nu mai zise nimic.

În anul 1958, școala la care se afla Zhi se înscrise în programul Marele Salt Înainte[1], construind pe terenul de sport un furnal rudimentar. Zhi se întoarse acasă pe furiș să caute o oală veche și alte obiecte nefolositoare din metal. Deoarece nu voia să se întâlnească cu Xian, alese să se ducă la prânz, profitând de faptul că ea dormea atunci. Răscolind după oală însă, o trezi. Îmbrăcată în pijamale și cu o vestă pe ea, Xian se opri în spatele fetei și o întrebă:

— Vrei să faci bani din oala aceea veche? Câți bani poți să iei pe ea?

Zhi îi răspunse, fără să se întoarcă:

— De dimineață până seara nu știi decât bani, bani! Tu nu înțelegi că din oale vechi se poate face oțel.

Xian oftă încet, întinse apoi mâna și îi mângâie ușor părul fiicei sale, împletit în coadă.

— Te-am supărat rău! De două zile nici nu mai pot să mănânc. Întoarce-te mâine acasă, adu-l și pe prietenul acela al tău, membru de partid! Vă pregătesc ceva bun de mâncare.

Zhi îi aruncă mamei o privire, întrebând-o:

---

1. Program inițiat de Mao Zedong, având ca obiectiv dublarea producției agricole și creșterea producției de oțel. Planul a eșuat, rezultatul fiind moartea prin înfometare a peste 20 de milioane de oameni.

— Cum de te-ai răzgândit? Nu ziceai să mă despart de el?

Xian spuse cu o expresie de neputință:

— Fă cum vrei tu, până la urmă tu te măriți cu el, nu eu! Apoi, puiul mamei, cine m-a pus să te cresc mare?

A doua zi, Zhi veni acasă cu Zhou Jie. Pe masă erau patru feluri de mâncare pe niște farfurii mici și, chiar dacă mâncarea nu era multă, arăta foarte bine. Zhou Jie luă cu bețișoarele o bucată de cârnat roșu și o îndesă în gură. Zhi îi dădu peste mână, spunându-i în șoaptă:

— La mine acasă trebuie să respecți anumite reguli, care pentru mama sunt foarte importante.

— Există și cârnați roșii? întrebă mirat Zhou Jie. Nu am mâncat niciodată.

În acel moment, intră și Xian în cameră. Se aranjase cu grijă, ceea ce putea fi observat de la o primă privire. Purta un *qipao* de mătase cu flori galbene pe un fundal albastru, strâns bine deasupra taliei. Pe buze își dăduse cu puțin ruj.

Xian îl măsură pe Zhou Jie din ochi. Acesta se simți stânjenit de privirea ei directă și ciudată, la fel și Zhi. Fata nu se putu abține și îi zise:

— Nu te mai uita așa la om, doar nu este un hoț!

Xian schiță un zâmbet și spuse:

— Și ce dacă mă uit? Văd că tânărul Zhou nu arată deloc rău, seamănă cu Gao Zhanfei.

— Cine e Gao Zhanfei?

— Nu îl știi nici pe Gao Zhanfei? Xian se gândi puțin, apoi adăugă: De fapt, nu este de mirare, nici nu știu dacă erați voi când juca el în filme și a devenit celebru.

— A, este un actor! Nu îmi plac actorii, știu doar să mănânce pe degeaba, sunt niște paraziți burghezi! zise grav Zhou Jie.

Zhi îl înghionti. Acesta zise că îl luase gura pe dinainte. Fata crezu că mama va pune la suflet, însă fu uimită să constate că nu se supărase, ba chiar zise, dând din cap în semn de aprobare:

— Așa este, sunt toți niște paraziți, ai întru totul dreptate! Însă trebuie să fii în stare să poți duce o viață de parazit, asta nu poți tu înțelege.

Apoi Xian îl întrebă cu tact despre situația familiei. Zhou Jie răspunse mândru:

— Suntem muncitori de trei generații, eu sunt primul din familie cu carte.

Auzind acest lucru, Xian afișă o expresie impenetrabilă.

— E bine și familie de muncitori! Suntem într-o societate nouă acum, muncitorii sunt bine văzuți, cei cu bani și cu putere, dimpotrivă, sunt disprețuiți.

Când Zhi îi spuse despre căsătorie, Xian rămase încremenită, apoi se puse pe plâns și nu se opri decât după mult timp. Zhi se uita nedumerită la fața schimonosită de durere a mamei sale și nu știa cu ce îi greșise. Nu se așteptase la o asemenea reacție și nici nu reușea să-și înțeleagă mama. Xian intră în toaletă, trase ușa și începu să plângă și mai tare și să trântească obiecte. În cele din urmă, țipă la fiica sa:

— Pleacă, o să zic că am crescut un câine! Oricum, nu stăteam eu în nădejdea ta! Dar să nu aștepți vreun ban de la mine!

Lui Zhi i se păru ridicol și protestă:

— Dar eu nu ți-am cerut nimic!

Se simți foarte dezamăgită, după ce termină ce avea de spus intră în camera ei, trântind ușa în urmă.

Zhi intră în familia Zhou într-o zi de vară. Nu avea zestre, adusese cu ea doar un cufăr uzat de piele. În cufăr erau hainele ei și câteva cărți de specialitate despre fabricarea cimentului. Zhi nu a vrut să facă cunoscută căsătoria lor, dar familia Zhou a insistat să organizeze o mică petrecere, cu două mese de invitați. Mama lui Zhou Jie îi zise:

— Chiar dacă tu nu ai pe nimeni, vom strânge ceva bani, noi avem rude multe. Și, la urma urmei, trebuie să petrecem puțin!

La nuntă, Zhi a purtat o rochie simplă, a fost distantă, nesociabilă și și-a făcut o mulțime de gânduri. Musafirii l-au întrebat pe Zhou Jie de ce nu este veselă mireasa.

— Așa este ea de obicei, nu râde aproape niciodată, le-a răspuns Zhou Jie.

— Cum adică? au întrebat musafirii. Noi vrem să o auzim pe mireasă cântând.

— Cântă și tu ceva! i-a spus Zhou Jie proaspetei neveste.

Zhi stătea jos și i-a răspuns fără să clintească:

— Eu nu știu să cânt!

Musafirii însă nu s-au lăsat cu una cu două și cereau ca mireasa să danseze.

— Nu știu nici să dansez, le răspunse Zhi.

Așa că atmosfera deveni dintr-odată apăsătoare și, în afară de Zhi, toată lumea începu să se plictisească. Zhou Jie salvă puțin situația, luând flautul și cântând la întâmplare câteva melodii.

Casa familiei Zhou era foarte aglomerată. Sora mai mică a lui Zhou Jie și părinții se mutaseră toți într-o cameră, ca să poată elibera una pentru tinerii căsătoriți. Camera era însă foarte mică. Neavând ferestre, trebuia să țină becul aprins de dimineața până seara, în plus era un bec chior de 15 wați care de-abia lumina cele câteva mobile sărăcăcioase și noua viață de femeie măritată a lui Zhi.

În primele zile, Zhi a stat în pat, iar lacrimile îi curgeau șiroaie. Zhou Jie încercă să o liniștească, însă fără succes. Îi reproșă, puțin supărat:

— Familia mea este proletară, acestea sunt condițiile, trebuia să fii pregătită psihic.

— Nu plâng din această cauză, îi spuse Zhi, ștergându-și lacrimile. Plâng pentru că îmi este frică.

— De ce ți-e frică? Mă ai pe mine, de ce ți-e frică?

— Nu știu cum să-ți explic! Zhi lăsă capul în jos, se uită la perechea de papuci, apoi zise: Poate că ne-am grăbit, nu am nici o idee despre cum va fi viața mea mai târziu. Mi-e frică de cum va fi, ce voi face dacă nu ne vom mai înțelege?

— Tu cu mofturile tale de mică burgheză! oftă Zhou Jie. Tocmai de aceea nu ai primit aprobarea comitetului de a intra în partid.

În acea perioadă, Zhi fusese repartizată la aceeași fabrică cu Zhou Jie. Fabrica era departe de casă, aproape în fiecare zi plecau de dimineață și se întorceau seara târziu, iar odată ajunși

acasă, erau frânți de oboseală. La masa de seară, Zhi lua în grabă câteva îmbucături și se ducea numaidecât în pat să se odihnească. Hainele murdare le îngrămădea într-un lighean cu apă și le lăsa la înmuiat, iar mai apoi uita să le spele. Primele conflicte cu familia Zhou au început de la aceste haine murdare. Într-o zi, Zhi o auzit-o pe cumnată-sa trântind și pufnind pe afară:

— Ce să-ți spun? Își dă aere de mare doamnă! Așa că nu știe să-și spele hainele, le lasă altuia!

Zhi știa că aceste vorbe la ea se refereau. Ieși afară și observă că toți din familia Zhou se uită urât la ea. Mama lui Zhou Jie luă hainele din lighean și îi zise:

— Uite, le ții la înmuiat de două zile, au început să miroasă, mai bine ți le spăl eu!

Zhi se înroși toată la față, înșfăcă grămada de haine, le aruncă din nou în lighean și se puse să le spele, fără să scoată nici un cuvânt. Începu să plângă din nou. Simțea că familia Zhou îi era ostilă, probabil că motivul era originea familiei lor.

Mai târziu, a apărut problema spălării vaselor. Acum își spăla hainele, însă de fiecare dată după ce mânca, Zhi îngrămădea farfuria murdară peste celelalte și pleca. Familia lui Zhou Jie nu vedea cu ochi buni acest lucru. Mama soacră o învățase, în timp ce stăteau la masă, ce presupune să fii noră, însă Zhi nu înțelesese aluziile ei până când Zhou Jie îi spuse odată:

— Ar mai trebui să speli și tu vasele, nu-i mai pune pe alții să-ți fie slugi!

Atunci Zhi înțelese că ea nu era deloc pe potriva familiei Zhou. Spuse pe un ton sec:

— Nu le spăl, prefer să nu mai mănânc decât să spăl vasele!

Două seri la rând, Zhi nu mai mâncă la masă cu restul familiei. Cumpără de pe stradă supă cu colțunași și chifle umplute cu carne și legume. A treia zi, mama lui Zhou Jie îi zise:

— Dacă nu îți place să mănânci cu noi, mai avem o mașină de gătit pe cărbune, poți să mănânci separat!

— Mi-e indiferent dacă mănânc sau nu! îi răspunse Zhi.

— Va mânca și Zhou Jie cu tine! continuă mama soacră. Lui îi place cel mai mult carnea de porc fiartă în sos brun.

— Nu știu să gătesc carne de porc fiartă în sos brun, dacă vrea să mănânce, să-și facă singur! spuse Zhi.

Căsătoria lui Zhi începuse cu câteva episoade neplăcute. Știa că avea și ea partea ei de vină. Pe de altă parte, avea un sentiment de dispreț față de familia Zhou, îi considera vulgari, meschini și nu erau deloc mai presus de familia ei. Apoi Zhi nu se putea obișnui deloc cu folosirea toaletei. De câte ori ieșea pe ușă să meargă la toaletă, simțea un dezgust profund.

Zhi îi ceru lui Zhou Jie să facă un raport și să înainteze la fabrică o cerere pentru locuință, dar acesta o refuză:

— Eu sunt membru de partid, cum să mă ridic și să cer casă? Unde mai pui că noi avem casă unde să locuim.

— Aceasta se numește casă? îl întrebă ironic Zhi. Nu are nici măcar ferestre, nu poate fi aerisită. Orice ai spune tu, eu nu mai pot să locuiesc aici!

— Nu poți depăși dificultăți atât de mărunte? îi reproșă Zhou Jie. Am știut de la început că ești o răsfățată cu nasul pe sus și nu ești în stare să înduri greutăți. Măcar nu recunoști!

— Zi ce vrei, dar eu nu mai rămân să locuiesc aici! continuă Zhi. Mâine mă întorc la mama acasă. Prefer să îi suport ei toanele decât să suport capriciile întregii voastre familii!

Zhou Jie se întunecă la față și o privi furios vreme îndelungată, apoi îi spuse pe un ton categoric:

— Bine, pleacă! Dacă ție nu îți place aici, mie îmi place.

Zhi realiză că disputa avea să ducă la despărțirea lor, însă nu aceasta fusese intenția ei. Îl întrebă cu îndoială în glas:

— Deci tu nu vii cu mine?

Zhou Jie îi întoarse spatele, spunându-i:

— Eu nu plec! Nu o suport pe mama ta, așa că nu merg cu tine acasă.

Zhi își mușca buzele fără să poată rosti nici un cuvânt, simțea o dezamăgire și o ură profundă față de el.

În 1958, vechiul studio foto Hui Long era modificat și renovat, reluându-și activitatea, însă cu unele schimbări fundamentale. Acum era studioul foto de stat Steagul Roșu. La etaj, se urca separat printr-o ușă în spatele căreia locuiau Zhi și mama ei. Plafonul dintre cele două etaje separa activitățile de publice de viața privată.

Când Zhi se întoarse acasă, Xian avu o reacție neașteptat de calmă:

— Știam că te vei întoarce, doar ești fiica mea. Nu cumva Zhou Jie te-a jignit?

Zhi nu scoase nici un cuvânt, era apatică și obosită, nu avea chef de vorbă. Xian se uită la ea cu severitate. Dintr-odată, începu să-i reproșeze:

— Niciodată nu m-ai privit ca pe o mamă! Dacă știam că vei fi așa, aș fi strâns din dinți atunci și aș fi mers mai departe.

Zhi nu înțelese vorbele mamei sale, se îndreptă spre camera ei și îi zise:

— Te rog să-mi dai pace!

Când închise ușa, o auzi pe mamă spunând:

— Regret amarnic, de ce oare am fugit eu atunci?

Și Zhi regreta. Nu făcuse bine că se grăbise să se mărite cu Zhou Jie, trebuia măcar să-l cunoască o vreme. Când vine vorba de căsătorie, nu trebuie să te lași pradă sentimentelor. Zhi stătea culcată în patul metalic în care dormise înainte, când era fată mare. Privind pata aceea gălbuie de pe cearșaful alb, amintirea fetei nemăritate o învăluia ca într-un vis. Se simțea abătută și lumea întreagă devenise deprimantă.

În cele câteva zile de când locuiau separat, Zhi îl tot evita pe Zhou Jie. În biroul sărăcăcios de la fabrica de ciment, îi zărea totuși părul răvășit prin panoul de lemn care îi despărțea. Capul lui Zhou Jie se vedea când ridicându-se deasupra panoului, când coborând, Zhi se prefăcea însă că nu-l vede. Într-o zi, după ce au ieșit de la muncă, Zhou Jie se ținu după ea cu bicicleta, de la fabrică până la ușa studioului foto Steagul Roșu. Zhi se prefăcea în continuare că nu îl observă. În dreptul vitrinei de

la studioul foto, bărbatul se opri un moment, apoi își continuă drumul pe bicicletă. Zhi simți dintr-odată o mare dezamăgire, parcă îi aruncase pe inimă un căuș cu apă rece.

În realitate, Zhi aștepta ca Zhou Jie să se ducă după ea acasă, însă nu putea controla situația. Trecuseră nouă zile pline de nerăbdare și de tristețe. În cea de-a noua zi, starea ei începu să se împletească cu sentimente de ură. Își zise că va mai aștepta încă o zi; dacă nici ziua următoare nu avea să vină după ea, atunci nu va mai continua alături de el această căsnicie. De fapt, sub fragilitatea ei aparentă, Zhi era o femeie puternică.

În cea de-a zecea zi ploua. Ploaia torențială de afară o descurajă pe Zhi. Scoase capul pe fereastră și mătură cu privirea strada plină de apă. Văzu atunci o bicicletă care ezită puțin, apoi se opri în fața clădirii. Zhou Jie, cu o haină de ploaie pe el, sări de pe bicicletă și bătu încetișor la ușă. În inima lui Zhi năvăli un val de căldură, strigă la el:

— Nu am încuiat, ușa e deschisă!

Zhou Jie aduse cu el o plapumă, care, deși fusese înfășurată într-o hârtie kraft, tot era udă de ploaie. Zhi o puse la uscat pe o prăjină de bambus și îl întrebă:

— Ce-ți veni de ai adus plapuma cu tine?

— Eu dorm în plapuma mea, nu dorm în a voastră! răspunse el.

— De ce zici așa? se miră Zhi.

— Mie îmi miros picioarele, mă tem să nu vă murdăresc plapuma, spuse Zhou Jie ușor rușinat.

Zhi duse mâna la gură și chicoti:

— Ce disciplinat ești!

Afară continuă să toarne cu găleata toată noaptea. Zhi nu putea să adoarmă, îl privea pe Zhou Jie culcat cu capul pe perna de alături. El visa deja, buzele îi tresăltau în somn, pe cea de sus se formase o bășică de salivă. Zhi îi mângâie fața, dintr-odată, în suflet îi năvăliră tot felul de temeri. Dacă nu venea azi, ce s-ar fi întâmplat cu noi?

Mutarea lui Zhou Jie aduse schimbări în viața familiei de deasupra studioului foto. Xian lăsa în seama lui anumite lucruri – cumpăra orez sau aducea cărbune. Era firesc să fie așa, Zhou Jie făcea cu ușurință multe treburi ce presupuneau forță fizică și nu se dădea în lături de la muncă. Era robust, puternic, plin de vigoare. Xian îl lăuda adesea când el și Zhi erau de față, spunând că este muncitor. „De ce nu am întâlnit și eu un astfel de bărbat când eram tânără?“ Lui Zhi îi stârneau repulsie astfel de vorbe. O dezgusta când mama ei spunea cuvinte nepotrivite și avea o atitudine ușuratică în fața oricărui bărbat.

Uneori Zhi analiza în detaliu conviețuirea lor cu Xian. Știa ce fel de femeie este mama ei și nu putea îndepărta în nici un chip o nălucire greu de exprimat în cuvinte. O bănuia că le urmărea pe furiș viața sexuală, prin urmare noaptea îl ruga pe Zhou Jie să se miște ușor și să nu facă zgomot. O suspecta pe mamă că stă la ușă și le pândește cele mai mici mișcări. Zhi se simțea rușinată de aceste bănuieli și nu avea cum să i le explice lui Zhou Jie.

Într-o dimineață, Zhi fu trezită de un zgomot. Deschise ochii și văzu într-o fracțiune de secundă capul lui Xian în fereastra de aerisire de deasupra ușii. Zhi scoase un țipăt. În cele din urmă, nălucirea se adeverise! Țipătul lui Zhi îl trezi din somn pe Zhou Jie. Acesta se uită la ea, stătea în fund, albă ca varul și tremura.

— Ce ai pățit? o întrebă el.

Zhi își acoperi fața cu palmele și se culcă la loc.

— Nu am nimic, am văzut un șoarece.

A doua zi, Zhi acoperi fereastra de aerisire cu hârtie de ziar. Când o văzu pe mama ei, simți un fel de dezgust. Xian se purta de parcă nu se întâmplase nimic.

— Am omorât o muscă pe geamul ferestrei voastre, spuse ea.

Fata nu zise nimic, se gândi că ar fi bine să fi fost o muscă.

Din cauza caracterului său sensibil și suspicios, Zhi nu putea să-și scoată din minte această întâmplare și stătu îmbufnată zile de-a rândul. Zhou Jie nu cunoștea motivul.

— De ce te porți așa ciudat? o întrebă el. Parcă acum două zile erai foarte veselă.

— Lasă-mă în pace! îi zise Zhi enervată. Atâta timp cât nu avem casa noastră, nu am cum să fiu veselă.

— Tu ai vrut să locuim aici, dacă nu mai vrei să stai cu mama ta, atunci haide la mine acasă, îi zise Zhou Jie.

Zhi clătină din cap:

— Nici aceea nu este casa mea, nu vreau să merg acolo! Rămânem aici! Va muri mai devreme sau mai târziu, mă voi simți ușurată atunci.

În nopțile următoare, Zhi avu vise asemănătoare. Într-unul dintre ele, se făcea că Xian era în picioare la spatele lui Zhou Jie și îi așeza gulerul de la haină. De altfel, era singurul vis pe care avea curajul să și-l amintească. Aceste vise o chinuiau, deși știa zicala din popor: visele de noapte nu sunt decât gândurile din zi. Îi era ciudă pe ea însăși că se gândea întruna la astfel de prostii. În plus, erau lucruri care nu s-ar fi putut întâmpla niciodată. Chiar dacă nu avea încredere în mama ei, totuși trebuia să aibă încredere în Zhou Jie. Apoi, mama și soțul ei erau cu totul diferiți.

Mai târziu, când își amintea starea ei ciudată din acea perioadă, i se părea ridicol. Nu putea decât să pună totul pe seama sentimentului profund de nesiguranță din sufletul ei. Cauzele erau undeva departe în timp. Zhi își amintea că în copilărie mama o încuia adesea în cameră, iar ei îi era foarte frică. Pe atunci, un dentist venea des la ele acasă, și de fiecare dată mama o punea să doarmă într-o altă cameră. Lui Zhi îi era foarte frică, singură, în întuneric. Alerga desculță spre camera mamei și bătea la ușă, însă ușa nu se deschidea niciodată. Se întorcea plângând în întunericul din cameră, îi era foarte frică. Când își amintea aceste lucruri, punea totul pe seama urii și fricii pe care le simțea față de mama ei. Dacă ar fi avut unde, ar fi plecat imediat de acolo, era hotărâtă. În același timp, Zhi era o femeie retrasă și fragilă.

În 1958, în calitate de tânără femeie tehnician la fabrica de ciment, Zhi se angajă cu ardoare în mișcarea Marele Salt Înainte. Silueta ei firavă în salopeta albastră era foarte ușor de remarcat

pe platforma din fabrică. Aceasta luă parte la fabricarea experimentală a cimentului alb, motiv pentru care a fost decorată cu Medalia Muncii. Zhi prețuia foarte mult această medalie, o păstra într-o casetă de bijuterii căptușită cu catifea verde. În casetă, mai erau un colier de aur curat și un inel de smarald, acestea fiind toată zestrea ei de nuntă oferită de Xian.

Într-o zi, pe când Zhi se pregătea să plece, mama ei o strigă, oprind-o din drum. Xian tocmai își extrăsese un dinte. Scoase din gură un cocoloș de bumbac plin de sânge și îi zise lui Zhi:

— Îl mai ții minte pe unchiul Huang, dentistul? Când erai mică îți aducea adesea ciocolată.

— Cum să nu îl țin minte? îi răspunse Zhi. De fiecare dată când venea el, mă lăsai să dorm singură.

— Acum câteva zile am fost la stomatologie și am dat de el acolo, este dentist și acum, el mi-a scos dintele, nu m-a durut deloc.

— Ce vrei să spui până la urmă? o întrebă Zhi, pierzându-și răbdarea.

— Huang a rămas la fel de distins și de agreabil, nu i-a albit nici un fir de păr, are spatele drept, iar soția i-a murit anul trecut de septicemie.

Zhi înțelese aluziile mamei.

— Dacă vrei să te măriți cu el, atunci mărită-te! Nu este treaba mea, eu mă duc la muncă, îi răspunse Zhi iritată.

— Stai, lasă-mă să termin! Xian o trase de mână, continuând: Dentistul Huang locuiește la cămin acum, dacă vine aici, tu și Zhou Jie trebuie să plecați.

Zhi se dumiri dintr-odată, pe dinăuntru o rodeau ura și furia. Strânse din dinți și îi zise:

— Când va veni el, vom pleca noi! Să nu crezi că ținem morțiș să stăm aici!

În zilele următoare, Zhi și Xian nu și-au mai adresat nici un cuvânt. Zhi nu îi povesti lui Zhou Jie de teamă să nu insiste să se întoarcă la el acasă, în camera aceea întunecată. Zhi plângea doar pe ascuns, în toaletă. Îi era ciudă că se născuse într-o

familie lipsită de sentimente ca aceasta și se gândea că ea era probabil cea mai nefericită femeie din lume.

Tocmai când își făcea griji că va rămâne fără acoperiș, lucrurile luară o întorsătură neașteptată. Într-o zi, Xian se întoarse din oraș și, de cum intră pe ușă, începu să-l ocărască pe dentistul Huang, făcându-l curvar, apoi îi înjură pe toți bărbații din lume:

— Toți sunt curvari, nu este nimic de capul vreunuia!

Zhi o întrebă pe un ton sec:

— Până la urmă, ce s-a întâmplat?

Pierzându-și controlul într-un acces de furie, Xian zise cu o voce ascuțită:

— Se ține cu o infirmieră!

Zhi nu se putu abține și o înțepă puțin:

— Și tu nu te țineai cu el?

Xian aruncă furioasă în Zhi cu sacoșa împletită din pai:

— Te bucuri de necazul altuia? V-ați pus în gând să mă omorâți cu zile, apoi să vă trăiți viața! Bărbatul nu este un lucru bun, nici femeia nu este un lucru bun. Nu-i nimic bun în lumea asta!

Zhi atârnă pe perete sacoșa mamei, apoi întoarse capul și se uită la ea. Era isterică, în sufletul ei o detesta, iar pe de altă parte se bucura de acest sfârșit al poveștii ei de iubire. În aceste condiții, nu mai era nevoie să se mute și să o ia de la început.

Zhi se implică din nou, cu toată energia, în fabricarea experimentală a cimentului alb, în 1958 reușindu-se fabricarea mărcii de ciment Saltul Înainte. În ziua începerii producției, lideri de partid locali și de la conducerea centrală au venit să taie panglica de inaugurare, iar la sfârșit au făcut o fotografie de grup, împreună cu tehnicienii. Această fotografie a apărut ulterior pe prima pagină în *Cotidianul de eliberare*. Era și Zhi în fotografie, stătea în picioare în partea din stânga, cu un buchet de flori în mână. Nu îi plăcea să râdă la fotografie, chiar și în astfel de ocazii ea părea la fel de copleșită de griji ca de obicei.

După căsătorie, Zhi nu a rămas deloc gravidă. Nu-și putea explica de ce, căci ea și Zhou Jie aveau o viață sexuală normală.

Deși nu făcea sex din plăcere, nu folosea prezervativ, căci în subconștientul ei își dorea să aibă un copil. Observase că lui Zhou Jie îi plăceau foarte mult copiii. Într-o discuție intimă, îl întrebă:

— Tu ai vrea un băiețel sau o fetiță?

— O fetiță, îi răspunse Zhou Jie. Dar tu?

— Eu nu vreau fată, vreau un băiat, spuse Zhi cu seriozitate.

— Nu m-am gândit că ai idei din astea feudale, se miră Zhou Jie. În noua societate, bărbații și femeile sunt toți egali, băiat sau fată este același lucru.

Zhi clătină din cap și spuse:

— Nu m-am referit la acest lucru, de fapt, nici nu știu cum să mă exprim. De multe ori, femeile sunt mai sensibile decât bărbații. Înțelegi?

Dezamăgită, într-o seară, Zhi l-a respins pe Zhou Jie.

— Las-o baltă, poate că unul dintre noi are probleme! Ar trebui să mergem la spital să facem analize, spuse ea, cu privirea ațintită în tavan.

— Nu cred, unde mai pui că noi nu o facem doar pentru copil.

— Eu o fac doar pentru copil! îi răspunse Zhi cu voce răgușită.

Văzând-o așa de apatică, Zhou Jie se simți deprimat și realiză dintr-odată că Zhi se culca cu el doar din interes. De fapt, scopul ei era copilul!

— Dacă este așa, atunci eu nu sunt decât un armăsar!

Zhou Jie se simțea rănit și umilit, ceea ce îi inhiba puternicele dorințe sexuale. În nopțile următoare, a adormit dus imediat ce s-a pus în pat.

Într-o zi de odihnă, în 1959, Zhou Jie o însoți pe Zhi la spital. El rămase afară să o aștepte. După un timp, o auzi izbucnind în plâns în cabinetul medicului. Zhou Jie înțelese ceva, simți dintr-odată că se cască un gol în interiorul lui, însoțit de un sentiment adânc de răceală. Când ieși, Zhi se îneca în plâns. Se uita la Zhou Jie cu o privire stinsă.

— Ce înseamnă obturație de trompă uterină? De ce sunt eu atât de nenorocită? Toată lumea poate să nască, eu de ce nu am acest drept?

Zhou Jie ieși cu ea pe poarta spitalului, sprijinind-o. Zhi de abia se mai ținea pe picioare, zicea printre lacrimi:

— Dacă aș avea un copil, aș avea mare grijă de el, nu l-aș lăsa să sufere nici un pic, de ce refuză Cel de Sus să-mi dea un copil?

După ce se întoarse de la spital, Zhi căzu într-o depresie puternică. După câteva zile de durere apăsătoare, începu să se liniștească. Se așeză în fața oglinzii și își examină chipul palid și umflat de atâta plâns. Zhi apucă un pieptăn și începu să se pieptene.

— Tu ce crezi că ar trebui să facem? îl întrebă dintr-odată pe Zhou Jie.

— Cum adică, ce ar trebui să facem?

— Te-ai gândit la divorț?

Zhi adăugă continuând să se pieptene:

— Dacă vrei să divorțăm, eu sunt de acord. Nu vreau să car pe umeri urâta reputație că te-am lăsat fără urmași.

— Vorbești aiurea! spuse Zhou Jie agasat. Ți-am zis de la început, munca este pe primul loc, familia pe locul doi, că avem sau nu copii este același lucru.

— Așa zici acum, dar cu timpul lucrurile se vor schimba, spuse Zhi. Nu poți să stai toată viața cu o femeie care nu poate avea copii.

— N-am ce să-ți fac! oftă Zhou Jie. Te torturezi singură. Oare chiar nu ai încredere în sentimentele mele?

— Toate se schimbă, doar soarta omului nu se schimbă. Zhi aruncă pieptănul pe masă, apoi continuă, atingându-și ușor părul: Mama m-a născut ca să-i port soarta nenorocită, o urăsc de moarte! Sunt o fiică nelegitimă, inițial nu trebuia să vin pe această lume. Prin urmare, sunt sortită să nu mă pot bucura de aceleași drepturi ca ceilalți. Toată lumea poate avea copii, numai eu nu pot, este din vina mea?

În ziua aceea, Zhi înșiră multe. Zhou Jie o asculta, pierzându-și răbdarea. I se părea că Zhi scoate la iveală tendințe spre o gândire nesănătoasă, însă trecu cu vederea o tendință și mai cumplită. Zhi simțea o deznădejde absolută față de viață și căzuse într-o depresie extremă.

Într-o seară, în toamna anului 1959, Zhi se ascunse în toaletă unde înghiți jumătate de tub de somnifere, apoi se întoarse liniștită și se culcă lângă Zhou Jie. Se pregătise să-și ia astfel rămas-bun de la viață. Pe peretele din baie, scrise cu pixul ultimele cuvinte pentru soțul ei: „Zhou Jie, nu uita să-i dai mamei luna aceasta 50 de yuani de cheltuială. Te iubesc!".

Când se sculă de dimineață, Zhou Jie văzu că Zhi doarme încă, o împinse puțin, însă aceasta nu mișcă. Se gândi să o mai lase să doarmă puțin și apoi să o trezească. Se duse la toaletă. Când văzu rândul acela scris pe perete, Zhou Jie se trezi dintr-odată la realitate. Se duse și bătu în ușă la Xian, strigând cu glas pierdut:

— Trezește-te repede, Zhi și-a luat viața!

Dinăuntru, se auzi vocea supărată a lui Xian:

— Ce scornești acolo, cu noaptea în cap? Era bună, zdravănă, cum să-și ia viața? Dacă își va lua cineva viața, eu voi fi aceea!

Văzând că Xian nu îl crede, Zhou Jie o luă în brațe pe Zhi și coborî în fugă la parter. Pe stradă, în plină dimineață, cu Zhi în brațe, bărbatul opri o bicicletă pe trei roți care livra produse din soia. Proprietarul întrebă:

— Ce a pățit femeia?

— S-a săturat de viață! spuse cu grabă și ură în glas Zhou Jie.

— Cu bicicleta cum facem? întrebă proprietarul.

— Viața unui om valorează mai mult decât produsele de soia! îi răspunse furios Zhou Jie.

O puse pe Zhi peste grămada de ulei de soia, carne vegetală și felii de tofu, îl dădu la o parte pe proprietar și începu să pedaleze în grabă spre spital.

După spălăturile stomacale, Zhi dormi încă două zile și două nopți. Zhou Jie și Xian făceau cu rândul la căpătâiul ei. În a treia zi, pe înserat, se trezi. Îl văzu pe Zhou Jie dormind aplecat pe pat, la picioarele ei. Întinse mâna și îi mângâie părul, apoi privi pe fereastră, afară. În rodiul din fereastră țopăia o păsărică în sus și-n jos, iar femeia simți vag că sufletul ei rătăcește pe afară precum acea păsărică, țopăind în sus și în jos.

— Acum nu-mi spune nimic! îi ceru ea lui Zhou Jie. Du-te și-mi cumpără un buchet de garoafe de pe stradă. Dacă găsești, nu voi muri, dar dacă pe stradă nu sunt garoafe, e semn că nu am dreptul să mai trăiesc, și mai devreme sau mai târziu, tot această cale o voi urma.

Zhou Jie străbătu jumătate de oraș și se întoarse cu un buchet de garoafe roșii. Împinse ușa salonului și văzu o sclipire fugară în ochii lui Zhi, care se stinse apoi repede.

— Pune florile în glastră, spuse ea cu voce înceată.

— Până la urmă, de ce ai făcut-o, Zhi? o întrebă Zhou Jie pe un ton supărat, în timp ce punea florile în glastră.

— Nu există un *de ce*. Pur și simplu, mi-a fost teamă.

— La urma urmei, de ce îți este frică? Cum poți să te joci așa cu viața?

— Mi-e teamă să nu te pierd! Timpul trece, iar iubirea ta se duce și ea zi după zi, până când nu va mai fi deloc, cine știe dacă nu mă vei și urî atunci. Îmi este teamă tocmai de acest moment.

Zhi își întoarse privirea spre fereastră, iar ochii i se umplură de lacrimi.

În acel an, Zhou Jie observa cum comportamentul soției sale devine din zi în zi mai ciudat și mai bolnăvicios. Zhi avea tot timpul gândurile răvășite și își consuma energia urmărindu-l pe el. Nu îl lăsa să stea de vorbă cu femei mai tinere și își manifesta neliniștea și îngrijorarea pentru orice lucru pe care îl făcea fără ea. Odată, observă că Zhi se uita la el în timp ce își schimba chiloții și îi fu greu să își creadă ochilor.

Medicul ajunsese la concluzia că Zhi suferă de depresie. Zhou Jie, care nu înțelegea sensul acestei boli, îl întrebă pe medic:

— Dacă am înfia un copil, boala ar da înapoi?

Medicul nu spuse nici da, nici nu, dar consideră că este o metodă pe care ar putea să o încerce.

La sfârșitul anului, Zhou Jie aduse acasă un copil abandonat de la un centru de plasament. Deși a vrut să respecte dorința lui Zhi, de a înfia un băiat, la centru erau numai fetițe. Și, deși era de părere că nu-i bine ce face, în cele din urmă adoptă o fetiță.

Zhou Jie o boteză Xiao[1], nume care îl ducea cu gândul la un instrument muzical de jale. Devenise astfel tată, și anume tată adoptiv al lui Xiao.

Zhi devenise mama lui Xiao, deși era în permanență nemulțumită că era fată.

Xian devenise bunică pentru Xiao. Aceasta zicea: „E ca și cum am crește o pisică persană!".

A doua zi după ce Xiao a fost adusă acasă, au coborât toți la studioul Steagul Roșu și l-au rugat pe prietenul lor fotograf să le facă o fotografie de familie. Fotograful le zise să zâmbească. Zhou Jie și Xian au zâmbit cu naturalețe, însă Zhi, care ținea copilul în brațe, zâmbi oarecum absentă. Această fotografie de familie a fost apoi pusă în vitrina studioului foto Steagul Roșu, iar trecătorii se opreau și aruncau câte o privire. Acestea se petreceau în iarna anului 1959.

Povestea lui Xiao

Xiao își amintea că în copilăria ei vedea adesea rândunici. Acestea își făcuseră cuib la ștreașina de deasupra ușii. Deseori se trezea dimineața în ciripitul lor, ea stătea pe patul metalic

1. În chineză, flaut din bambus.

cu o păpușă de cârpă ruptă în brațe, în aer se simțea mirosul bine cunoscut de ierburi medicinale. Auzea pe cineva pășind încet pe scări. Xian striga în fiecare dimineață la Xiao să o trezească, cocul bunicii se răvășise și atârna pe spate, pe piept avea două flori albe de iasomie. Xiao își amintea că, după ce se ridica din pat, o vedea de fiecare dată pe Zhi spălându-se pe dinți la chiuvetă, în colțul gurii se întărea spuma albă de la pasta de dinți, periuța de plastic se mișca de colo-colo în gura ei, scoțând un sunet ca un scârțâit mecanic.

Mașina de gătit era în stânga chiuvetei. Plantele medicinale fierbeau la foc domol, scoțând aburi fierbinți, mirosea tare și ciudat. Xiao știa că nu peste mult timp oala aceea cu leacuri va fi luată de pe foc, Xian avea să strecoare licoarea printr-un tifon, până rămânea cu un castron de lichid negru. I-l dădea apoi lui Zhi, ea trebuia să bea zilnic acest lichid negru. Xian punea apoi pe plită o oală în care fierbea orez. Înainte să plece la școală, Xiao trebuia să mănânce un bol de fiertură de orez la care adăuga o bucată de tofu fermentat sau castraveți murați.

Xiao avea multe jurnale. În primul său jurnal, fetița scria: „Eu m-am născut într-o familie burgheză. Copilăria mea nu este fericită. Mama mea suferă de psihoză. Nu i-a păsat niciodată de mine. Bunica mea, deși este în vârstă, se dichisește foarte provocator. Îmi dă în fiecare zi să mănânc fiertură de orez, nu am ce să fac, mănânc zi de zi fiertură de orez".

Xiao îl evita pe tatăl ei adoptiv. Despre Zhou Jie nu pomenea niciodată nimic. După ce a împlinit 14 ani, Xiao se temea să-și amintească de figura lui. În tot procesul ei de maturizare, Zhou Jie fusese în permanență o umbră pe care mintea ei nu putea s-o șteargă.

În 1972, Xiao avea 14 ani. Toate amintirile de dinainte de vârsta de 14 ani îi erau neclare, până în acel an, când viața ei a devenit demnă de milă.

În ziua aceea se jucase până obosise, iar seara adormi imediat ce se puse în pat. Aproape de miezul nopții, Xiao fu trezită

brusc din somn. Văzu o umbră neagră în picioare, la capul patului ei. Xiao vru să țipe, însă o mână îi acoperi numaidecât gura. Îl recunoscu pe Zhou Jie. Îl auzi coborându-și vocea și spunându-i:

— Nu mai striga, ai dat jos din pat pătura cu picioarele, am venit să te învelesc.

După ce vorbi, ieși afară pe ușă. Xiao observă că Zhou Jie era desculț, picioarele lui goale răspândeau în întuneric o lumină rece. Lui Xiao începu să-i fie frică, sări din pat și se duse să închidă ușa. Zhou Jie puse însă mâna pe clanță. Intră din nou, era în pantaloni scurți și bluză de bumbac, corpul lui degaja un miros de plante medicinale.

— Toate ca toate, dar să nu țipi! îi spuse el. Eu te-am adus acasă, îmi ești dragă, nu îmi voi bate joc de tine!

Xiao îl împinse la o parte:

— Pleacă, eu vreau să dorm!

— Ea e bolnavă mintal, nu pot să divorțez de ea, însă sunt și eu bărbat, Xiao, tu înțelegi treaba cu bărbații și femeile? o întrebă Zhou Jie.

Xiao stătea să plângă, clătină din cap si spuse:

— Nu înțeleg, vreau să pleci, eu vreau să dorm!

Îl văzu pe Zhou Jie tremurând, în ochi îi juca o luminiță. Mâna fetei se agită în aer și răsturnă cana de apă de pe ladă.

Zgomotul argintiu provocat de paharul spart le trezi din somn pe Zhi și pe Xian. Acestea veniră la ușă și începură să bată. Xiao auzi glasul ascuțit al lui Zhi:

— Zhou Jie, în sfârșit, de data asta am pus ghearele pe tine!

Xiao auzi când Zhou Jie deschise ușa cu un sunet apăsător, apoi se aprinse becul, lumina era orbitoare. În cele din urmă, Xiao scoase un țipăt ascuțit, apoi își puse mâinile la ochi. Nu știa de ce în atmosfera aceea mohorâtă din familia ei se întâmplase brusc această dramă.

Xiao își amintea că a doua zi s-a dus ca de obicei la școală. Avea ora de sport, copiii au sărit capra. Însă ea nu reuși deloc să sară, mintea îi tot fugea la cele întâmplate noaptea trecută.

Atunci o văzu pe Xian apărând în partea aceea a terenului de sport, ținea într-o mână sacoșa împletită din paie, cu cealaltă îi făcu semn. Xiao presimți că o așteaptă ceva grav.

— Haide cu mine la gară! S-a culcat pe calea ferată, spuse Xian.

Xiao se albi la față. Rămase în picioare, fără să poată scoate nici un cuvânt.

— A făcut ceva atât de josnic și acum a făcut pe gentlemanul! A cules ce-a semănat! zise Xian.

Xiao o urmă pe Xian la gară, trupul lui Zhou Jie fusese deja ridicat. Pe șina de fier era o baltă mare de sânge, în razele soarelui sângele căpăta nuanța unui mov ciudat. Vântul mișca tufele și buruienile de pe drum. Xiao își aținti privirea asupra bălții de sânge, se cutremură din tot corpul. I se părea că toate se petrec ca într-un vis.

Zhi stătea jos pe o traversă, în mâini ținea strâns un tenis verde, marca Eliberare[1]. Moartea lui Zhou Jie o liniștise oarecum. Vorbi multă vreme singură cu tenisul.

„Zhou Jie, nu trebuia să te însori cu mine."

„Zhou Jie, nu trebuia să te sperii. Ți-am zis că mă duc să te denunț, de fapt te speriam, bărbat în toată firea, de ce ți-a fost așa de teamă?"

Xiao stătea în bătaia vântului. Un marfar negru trecu huruind în mare viteză pe lângă ea. Urmări cum se îndepărtează trenul, pentru ca în cele din urmă să dispară la orizont, fără a lăsa nici o urmă. Rămaseră doar ele, trei femei pe șina de fier, lângă balta mov de sânge. Era într-o zi din 1972, Xiao avea 14 ani. Atunci a început să se maturizeze.

Când a împlinit 16 ani, Xiao s-a înscris din proprie inițiativă să fie trimisă la țară[2], într-o întreprindere agricolă. Putea de

1. Tenișii purtați de Armata Chineză de Eliberare începând cu anii '50.
2. Este vorba despre mișcarea de reeducare a tinerilor, în perioada Revoluției Culturale, între anii 1960-1980.

fapt să rămână în oraș, însă își dorea din tot sufletul să plece departe de Zhi, de Xian, de camera aceea întunecoasă și umedă de deasupra studioului foto Steagul Roșu. Pusese la cale de mult timp acest plan. În plus, alegerea lui Xiao purta amprenta ideologică a epocii, prin urmare a primit laude din toate părțile. Alegând ea însăși să coboare la munca de jos și să se supună reeducării, un raport despre ea a fost publicat în *Cotidianul de eliberare* din 1974, la 16 ani de la apariția, în același cotidian, a fotografiei cu Zhi în fabrica de ciment.

Abia după ce a ajuns la întreprinderea agricolă, Xiao și-a dat seama că o așteptau clipe grele. Pe solurile alcaline și pustii din nordul provinciei Jiangsu, viața grea și munca istovitoare depășeau cu mult ce își imaginase ea. Când planta răsadurile pe orezării, se simțea precum un cățel rătăcit, iar trupul ei firav nu putea face față muncii câmpului. Xiao ar fi vrut să se întoarcă acasă, însă locul acela devenise confuz și inaccesibil. În multe nopți, din coliba acoperită cu stuf se auzea vântul bătând în câmpul deșertic din nordul provinciei Jiangsu. Se gândea la familia ei de deasupra studioului foto Steagul Roșu, se gândea la chipurile lui Zhi și al lui Xian, însă nu-și mai amintea nimic. Xiao simțea teamă și groază.

Se hotărî să se întoarcă în oraș. Folosi metoda pe care i-o sugerase o prietenă prin care putea obține o scutire medicală, și anume își frecă genunchii cu o bucată de gheață. Prietena îi spuse: „Trebuie să strângi din dinți și să continui o luna, apoi te duci la spital, medicul te va diagnostica cu artrită". În iarna anului 1976, Xiao intră cu o bucată de gheață ascunsă sub haine în toaleta simplă, cu acoperișul spart. Începu să își frece genunchii cu bucata de gheață, în timp ce privea cerul gri prin spărtura acoperișului din rogojină de trestie. Nemaiputând suporta durerea, Xiao începu să plângă înăbușit: „Dacă nu s-ar fi întâmplat atunci, nu aș fi ajuns aici!".

Xiao se întoarse mai apoi în oraș, târându-și picioarele țepene. Se îmbolnăvise cu adevărat de o artrită reumatoidă groaznică. Se puse jos, pe rucsacul ei ponosit, în autobuzul murdar și

aglomerat de țară. Se gândea la viața ei după ce se va întoarce în oraș și se simțea pierdută. Când, în cele din urmă, gospodăriile agricole nu se mai vedeau prin fereastra autobuzului, fata realiză că tinerețea ei se dusese prea devreme.

Trecuse, în mare, prin ce trecuseră toți cei din generația ei. Mai târziu, a vândut carne de porc la o tarabă, într-o piață alimentară. Nu o deranja această meserie, fusese pregătită psihic. Tinerii reeducați care s-au întors în oraș înainte și după ea, pe motive medicale, găsiseră locuri de muncă dintre cele mai variate, erau frizeri, făceau gogoși, erau fochiști la centrale, o fată se făcuse cosmeticiană la pompele funebre. Îi ziceau lui Xiao: „Ești norocoasă, te descurci bine vânzând carne". Xiao le răspundea: „Mă mulțumesc cu ce am! Când vă trebuie carne, veniți la mine să cumpărați".

În primele zile când a început să vândă la tarabă, Xiao simțea în hainele ei mirosul de carne crudă de porc. Mirosul creștea parcă asemenea unei plante din unghiile, părul și nările ei, și nu putea fi îndepărtat. Se ducea zilnic la baia publică de peste drum să se spele, fără nici un folos însă. Nu avea ce să facă. Fie ce-o fi! Xiao se gândea că oricum mirosul de carne de porc era ceva mai ușor de suportat decât viața în întreprinderea agricolă. Apoi nu mai simți nevoia să se spele tot timpul, trăia așa. Xiao trase concluzia din această nouă experiență că în viață trebuie să lași lucrurile să meargă de la sine.

După ce reveni în oraș, Xiao observă că depresia mamei sale se agrava cu fiecare zi. Aceasta stătea toată ziua cu spatele la fereastră, bolborosind singură și vorbind cu tenisul verde, rămas de la soțul ei mort. În fiecare miercuri dimineață pleca de acasă și se ducea pe calea ferată să-i aducă ofrande sufletului lui Zhou Jie. Xiao știa că miercurea era ziua în care murise acesta. Când își amintea de el, simțea în inimă ca un sloi de gheață. Nu își dorea să păstreze nici o amintire despre el, însă nu reușea deloc să uite ce se întâmplase în acel an, când avea

14 ani. Balta aceea mov de sânge pe care o lăsase pe șina de fier încă mai răspândea un aer trist și după zece ani.

Prietenul lui Xiao, Xiao Du, o zări într-o zi pe Zhi pe calea ferată. Acesta fu destul de mișcat de dragostea profundă pe care Zhi o purta soțului decedat, în același timp își făcea griji pentru siguranța ei. A doua zi, când își dădu întâlnire cu Xiao în parc, Xiao Du aduse vorba despre acest lucru, însă observă că fata era indiferentă.

— Nu o mai lăsa să se ducă pe calea ferată! Este foarte periculos, îi spuse Xiao Du.

— Este bolnavă. Dacă ea vrea să se ducă, eu ce pot să fac? îi răspunse Xiao. Nu mă interesează ce face ea.

— Ba ar trebui să te intereseze! Chiar dacă nu este mama ta bună, ea te-a crescut. Dacă pe tine nu te interesează, atunci pe cine să intereseze?

— Nu-mi amintesc cum m-a crescut, nici nu știu cum m-am făcut mare, prin urmare nu mă simt recunoscătoare față de nimeni, spuse Xiao, cu capul plecat, mușcându-și buzele.

Xiao Du observă că ochii lui Xiao se înroșiseră puțin, știa că în ceea ce privește familia ei, Xiao ținea totul închis în ea. Însă curiozitatea îi dădea ghes și nu abandonă. După o discuție oarecare, Xiao Du întrebă dintr-odată:

— Xiao, cum a murit tatăl tău adoptiv?

Fata nu scoase nici un cuvânt. Întoarse capul în altă parte, și, după o vreme, zise:

— De ce trebuie să aduci mereu vorba despre acest lucru? Ce legătură are cu noi?

— Am întrebat și eu, doar atât, dacă nu vrei să spui, atunci nu-mi spune.

În ziua aceea, Xiao pretextă că merge la toaletă și plecă din parc fără să-și ia la revedere de la el. În relația lor, apăreau adesea situații stânjenitoare, de multe ori se despărțeau în mod neplăcut, apoi începeau din nou să se vadă. Relația lor continua așa, nici prea caldă, nici prea rece, unul dintre motivele importante fiind că nici unul dintre ei nu voia să renunțe

prea ușor la celălalt. Xiao Du avea 31 de ani, absolvise Universitatea Tongji[1] și dorea să se căsătorească, însă nu avea casă. Xiao avea și ea 28 de ani, era vânzătoare de carne de porc și avea drept de moștenire la etajul de deasupra studioul foto Steagul Roșu. Trecuseră amândoi de vârsta romantismelor și erau realiști, știau că trebuie să construiască ceva plecând de la puținul pe care îl aveau.

Cu o zi înainte de înregistrarea căsătoriei, Xiao și Xiao Du începură să caute soluții pentru mama ei adoptivă. Xiao își luă o zi liberă de la muncă și se duse special să vorbească cu cei de la fabrica de ciment unde lucrase Zhi. Fata ceru răspicat ca mama ei să fie trimisă la spitalul de boli mintale. Cei de la fabrica de ciment au întrebat-o mirați:

— Dar de ce să fie trimisă acolo? Boala lui Zhi nu este severă, poate fi îngrijită la domiciliu, fără nici o problemă.

— Nu cunoașteți situația, pleacă adesea de acasă și se duce pe calea ferată, dacă pățește ceva, atunci ce mă fac? le spuse Xiao. Cine-i poartă de grijă?

— Tu ești fiica ei, normal că ești datoare să ai grijă de ea. Pe lângă acestea, de când s-a îmbolnăvit, de douăzeci și ceva de ani, fabrica a plătit destui bani pentru tratamente, nu mai poate plăti și internarea în spital.

— Dacă voi nu plătiți, atunci nu cumva vreți să plătesc eu? întrebă Xian. Cu un salariu de optzeci de yuani pe lună și cu pregătiri de nuntă, de unde să plătesc eu?

Xiao începu să plângă. Îi treceau prin minte toate necazurile ei, pentru ca în cele din urmă să se înece în plâns. Cei de la fabrică se înduioșară și își dădură acordul ca Zhi să fie trimisă într-un sanatoriu de la periferia orașului.

La sfârșit de săptămână, într-o minunată dimineață de primăvară, Xiao o urcă pe Zhi într-un jeep, alături de o plasă și un cufăr de piele. Zhi se urcă în mașină, ținând într-o mână preaiubitul ei buchet de garoafe, iar în cealaltă tenisul verde,

1. Universitate de prestigiu din Shanghai, înființată în 1907.

rămas de la soțul ei decedat. Nu a opus nici cea mai mică rezistență. Văzându-i chipul liniștit și fără expresie, Xiao o consola încetișor: „Haide, du-te, după ce te faci bine, te aduc înapoi acasă!". Când s-a căsătorit Xiao, Xian era deja paralizată la pat. În noaptea nunții lor, aceasta ciocăni încontinuu cu un băț în perete, ceea ce îi strică tot cheful lui Xiao Du.

— Ce vrea să facă? întrebă acesta.

— Poate că vrea să mănânce iar ceva, nu o mai băga în seamă! îi zise Xiao. Stă toată ziua în pat și se gândește numai la mâncare.

— Dar nu este o soluție să ciocăne așa, întruna, insistă Xiao Du. Mergi și tu să vezi ce vrea.

— Nu mă duc, las-o să ciocăne! refuză Xiao. Intenționat nu dă pace nimănui, o urăsc de moarte!

Xiao Du asculta bătăile ce veneau din perete și spuse:

— Dacă ciocăne așa, noi când mai dormim? Dacă tu nu vrei să te duci la ea, mă duc eu!

Cu puloverul pus pe spate, Xiao Du se duse la ușa lui Xian și o împinse în lături. Xian stătea întinsă în cercul de lumină al lămpii fluorescente din încăperea scăldată în întuneric, fața ei ușor vineție semăna cu un măr veșted.

— Vrei să bei apă? o întrebă Xiao Du din ușă.

Xian nu răspunse, răsfoia un album foto îngălbenit.

— Vrei să mănânci ceva? o întrebă din nou Xiao Du.

Xian își ridică capul și îi aruncă o privire, apoi îi arătă cu degetul albumul foto:

— Știi, eu am fost vedetă de cinema pe vremuri.

La două luni după căsătoria celor doi, prețurile au început să crească. Cum ajunse vestea la urechile lui Xiao, primul lucru la care se gândi fu să facă provizii de alimente. Cumpără multă carne de porc, pește, ouă și alte produse și le puse la sărat în toate oalele și vasele de prin casă. Nu mai avea unde să le pună în bucătărie, așa că îi ceru lui Xiao Du să depoziteze carnea și peștele sărat pe sub masă și prin pod. Xiao simțea peste tot duhoarea care ieșea din peștele pus la sărat. Era scârbită de

acest miros urât, însă nu avea ce face. Acum avea propria familie, trebuia să drămuiască totul cu grijă ca să poată pune la bancă câte 100 de yuani în fiecare lună. Numai așa putea în doi ani de zile să-și cumpere televizor, frigider și mașină de spălat. Xiao își dorea și ea ceea ce aveau ceilalți, și putea să-și atingă acest scop dacă se străduia.

Tăiase toate cheltuielile care nu erau strict necesare. În primul rând, tăie rația de lapte pentru Xian. Aceasta bea lapte de zeci de ani, iar în prima zi în care îi dădu lapte praf de soia, Xian aruncă cu bolul cât colo și strigă:

— Banii mei, unde îmi sunt banii? Nici măcar o sticlă de lapte nu îmi dai să beau!

— Stai degeaba și mănânci, ți-ai trăit traiul, ți-ai mâncat mălaiul! îi zise Xiao. Eu nu am luat nici un ban de la tine, dar îți dau să bei lapte de soia din respect față de tine.

Întinsă în patul ei, Xian plângea și făcea găligie. Însă pe Xiao nu o impresiona, îi luă bolul din față și-i spuse:

— Dacă nu bei lapte de soia, atunci mănâncă cu noi fiertură de orez! Eu mănânc de treizeci de ani, nici măcar nu știu ce gust are laptele de soia.

Următorul pas din planul lui Xiao era să-l determine pe Xiao Du să se lase de fumat. De la început, acesta nu a fost de acord:

— În viața asta am și eu o plăcere, și anume să fumez, nu poți să mă privezi de acest drept!

— Despre ce drept vorbești acolo? îl întrebă Xiao. Tu nu arzi țigări, ci arzi bani. Nu de drepturi avem noi nevoie acum, ci de bani. Ne trebuie și nouă un televizor, un frigider, pentru astea avem nevoie de bani. Când ne vom lua tot ce ne trebuie, atunci e treaba ta dacă fumezi sau nu, eu nu mă mai amestec. Atunci să îți ceri dreptul să fumezi!

Xiao Du fu uimit de gândirea ei directă și perspicace. Așa că o ascultă. Știa foarte bine că asta însemna de fapt că îi va opri banii de țigări. Așa că Xiao Du ajunse un specialist în fumatul pe banii altora. Colegii de la institut îl ridiculizau, spunându-i că o știe de frică pe nevastă-sa. Xiao Du nu recunoștea:

— Nu mi-e frică de ea, ci mai degrabă mi-e milă! Vrea bani și eu îi fac pe plac! Bărbații trebuie să îndeplinească diversele dorințe ale femeilor, altfel nu ar mai fi lume și oameni.

După o intoxicație alimentară, lui Xiao Du îi era frică să mai mănânce carne din saramură. Când mâncase ultima bucată de carne, avusese o diaree care nu se mai termina. Știa că de la carne era, nu fusese sărată bine și cu timpul se alterase. Xiao Du merse la spital sprijinit de cineva, acolo i se puse o perfuzie cu ser fiziologic. Întins pe pat, singur în camera de gardă, acesta începu să se gândească la multe lucruri de dinainte și de după căsătorie și, dintr-odată, simți că această căsătorie avea niște perspective sumbre. Ajunse și Xiao în grabă la spital. Se așeză lângă el, pe pat, și încercă, fără sorți de izbândă însă, să dezlege misterul bolii.

— Intoxicație alimentară? Eu nu cred, zise ea, n-am mâncat și eu tot carne din saramură? Eu de ce nu m-am îmbolnăvit?

— Poate tu te-ai obișnuit să mănânci alimente stricate, ai stomacul bun.

— Nu mai vorbi prostii! Xiao se întunecă la față. Dacă nu mai vrei să mănânci carne din saramură, zi așa, nu mă mai speria cu intoxicații alimentare!

Xiao Du nu se mai putu stăpâni și îi zise:

— N-am mai văzut femeie josnică și ignorantă ca tine!

Xiao făcu ochii mari și îl privi pe Xiao Du, apoi, după ce rumegă o vreme vorbele lui, începu să plângă cu voce înceată:

— Bine, sunt josnică, sunt ignorantă, eu te-am intoxicat! Atunci, nu mă mai ocup eu de casă, cumpără tu ce vrei să mănânci!

— Nu are nici o legătură cu cine se ocupă de casă, îi spuse Xiao Du.

Xiao continua să plângă. Pe neașteptate, scoase apoi un teanc de bani din portofel și îl aruncă pe pat.

— Îți dau salariul pe luna aceasta, te ocupi tu de casă! Eu nici nu am vrut să gospodăresc casa aceasta săracă! spuse ea, apoi se ridică în picioare și dădu să plece.

Când ajunse lângă ușă, Xiao întoarse capul și se uită la punga cu ser fiziologic, își dădu seama că Xiao Du era pus la perfuzii. Se întoarse încet și se așeză din nou pe pat. Stătea cu spatele la el, așa că bărbatul nu văzu că ea plângea în continuare. Xiao Du avea în față spatele lui Xiao. Un spate rotund și puternic care exprima voința delicată, dar fermă a femeii. Xiao Du era de părere că această voință nu are nimic care s-o susțină, însă îi rezista cu greu.

— Xiao, am un sentiment ciudat, de parcă tu m-ai luat pe mine de nevastă, nu eu pe tine, îi zise Xiao Du, după ce se calmă.

Xiao nu auzi, sau auzi dar nu vru să-i răspundă. Ridică privirea spre lichidul care curgea lent prin furtunul transparent de la perfuzie și păru căzută pe gânduri. Se căsătorise la 28 de ani, având aceleași griji și așteptări de la viață ca toate femeile măritate. Lăsă capul în jos, scoțându-și de sub unghie niște mizerie pe care o făcu cocoloș, apoi o aruncă pe podea.

— Eu am un sentiment și mai ciudat, zise Xiao deodată. De ce nu sunt și eu bărbat? Nu-mi place viața de femeie. Voi, bărbații, habar nu aveți ce greu este să fii femeie! Ca femeie, nu trebuie neapărat să te măriți, însă ai nevoie de bărbat, așa că în cele din urmă tot te măriți. Nu știu de ce este așa. Prin urmare, eu le desconsider pe femei și mă desconsider și pe mine. Xiao Du, tu cum mă consideri?

Xiao Du îi ocolea privirea, nu voia să răspundă la această întrebare. Cu un fel de disperare în suflet, Xiao își trase soțul de braț spunându-i:

— Zi-mi, haide zi-mi adevărul, cum mă consideri tu?

— Ce contează dacă te desconsider sau nu? îi răspunse Xiao Du, apoi își înclină capul într-o parte, închise ochii și continuă: Ne-am căsătorit, ai rămas și gravidă, ce mai este acum de făcut?

În luna a patra de sarcină, lui Xiao îi ajunse la ureche zvonul că Xiao Du umblă cu alta. Îi spusese o prietenă de-a ei că îl văzuse într-o cafenea cu o femeie. La început, Xiao nu o crezu:

— Îi rămân doar cinci yuani pe lună de cheltuială, de unde să aibă bani de invitat femei la cafea?

— Chiar ești nătângă, care bărbat nu are banii lui pușI deoparte? îi răspunse prietena sa. Tu chiar îl crezi că oprește doar cinci yuani?

— Nici nu-mi pasă, îi spuse Xiao după ce se gândi puțin. Dacă el face prostii cu altele, pot și eu să-i plătesc cu aceeași monedă. Păcat că acum sunt gravidă, în halul în care arăt nu s-ar uita nici un bărbat la mine.

Într-o zi, Xiao Du plecă de acasă îmbrăcat la costum, zise că se duce la cină la niște prieteni. Xiao văzu din privirea lui că ceva este în neregulă. Ea lucra la un pulover pe scaun, îi spuse cu indiferență:

— Du-te, dar să te întorci devreme!

Așteptă ca Xiao Du să coboare scările și imediat lăsă lucrul din mână. Plecă și ea după el și începu să-l urmărească până ieși în strada scăldată treptat în lumina arămie a amurgului. Xiao se ținea după el bănuitoare, ieșise în cămașă de noapte și în papuci pe strada aglomerată și plină de animație. Îl văzu că se oprește într-o stație de autobuz, părea că așteaptă pe cineva. Nu se hotăra dacă să urce sau nu după el, când un autobuz intră în stație. Xiao Du nu urcă, doar aruncă o privire grăbită spre oamenii care coborau. „Așteaptă pe cineva", gândi Xiao și merse peste drum la un chioșc să cumpere o pungă de semințe. Se rezemă de un panou publicitar, spărgea semințe și în același timp stătea cu ochii pe Xiao Du, care era pe partea cealaltă a străzii. În culorile asfințitului, chipul îi era palid și neclar. Privirea lui în care ardea nerăbdarea îi străpungea inima lui Xiao ca o sabie. Simțea un gol în stomac, iar un fel de fior rece, adânc tremura în trupul ei firav. Se uită la cer, întunericul se lăsa puțin câte puțin, lumea întreagă era un pustiu.

O femeie îmbrăcată într-o bluză de culoarea caisei coborî din mașină. Xiao o văzu la față și la corp. Era o femeie cam de aceeași vârstă cu ea, cu o înfățișare comună. Xiao făcu numaidecât această apreciere despre ea. „Nu-i deloc mai frumoasă decât

mine.“ Merse câțiva pași înainte, apoi se dădu înapoi. Ezita dacă să se ducă sau nu la ei să le zică ceva. Cei doi se îmbrățișară, după care o luară în direcția unde se afla ea. Xiao auzi râsul cristalin și vesel al acelei femei. Tocmai acest râs a scos-o în cele din urmă din sărite. Xiao luă decizia să nu se mai ascundă și ieși brusc în fața lor, unde, păstrându-și cumpătul, sparse ultimele boabe de semințe. Își drese glasul zgomotos și scuipă o flegmă la picioarele lor, apoi îi aruncă în față lui Xiao Du toate cojile de semințe pe care le ținea în palmă. Râse disprețuitor spre el:

— Gata cina cu prietenii? Dacă e gata, haide cu mine acasă, pe afară circulă boli venerice, să nu te contaminezi!

În tot acest timp, Xiao nu a privit-o în ochi pe femeie aceea. Aceasta era cea mai bună metodă a ei de a-și arăta disprețul. Se suci de mijloc și o luă înainte o bucată de drum, după care întoarse capul după ei. Xiao Du rămăsese înțepenit, în timp ce femeia aceea se pierduse deja în mulțimea de pe stradă, îndepărtându-se în grabă. Xiao se opri să-l aștepte pe Xiao Du, dar acesta nu se mișca din loc. Bodogăni cu voce joasă: „Pramatie!“. Nici ei nu-i era prea clar dacă îl înjura pe el sau pe femeie.

În ziua aceea, Xiao Du se întoarse acasă târziu. Xiao nu știa pe unde umblase el în tot acest timp, când s-a întors duhnea tot a băutură. Se târî până la pat, împleticindu-se. Sughița de la alcool, iar corpul lui emana o căldură confuză, ceea ce o dezgustă pe Xiao. Îi dădu un picior:

— Du-te să te speli, ce puți așa? Vrei să mă faci să vărs?

Xiao Du nu scoase nici un cuvânt, se culcă cu fața în sus, respirând greu. Xiao îi mai trase un picior:

— Dă-te mai repede jos din pat, ticălosule! Nu ți-e rușine să te întinzi în patul meu?

Xiao simți o lovitură puternică în plină figură. Realiză deodată că fusese pumnul lui Xiao Du. Nu îi veni să creadă. Sări din pat amețită, voia să găsească întrerupătorul, însă nu dădea de el nicicum. Înșfăcă o carte și aruncă cu ea în Xiao Du, țipând cu glas ascuțit:

— Xiao Du, îndrăznești să dai în mine? Nu ți-e rușine?

Stând întins în întuneric, Xiao Du îi zise:

— Pe tine te bat, m-ai făcut de râs!

— Știi tu de rușine? îi răspunse Xiao. Dacă ai fi știut, nu făceai aceste mizerii!

Xiao Du râse disprețuitor:

— Eu fac mizerii? Oricâte mizerii aș face, eu nu m-am culcat cu tatăl meu adoptiv! Ce drept are o femeie ca tine să se amestece în treburile mele?

Xiao stătea în picioare în întuneric, tremura, nu știa cine îi spusese lui acest secret fatal. Rămăsese fără cuvinte pe cimentul rece, lacrimile îi scăldau tăcut obrajii, de disperare și de durere își mușcă buza până la sânge. De vreme ce s-a ajuns aici, nu mai este nevoie de nici un cuvânt. Xiao gândi că nu mai este nevoie de explicații, ci doar să se răzbune pe bărbatul care o rănise.

La un an de la căsătorie, Xiao Du veni cu propunerea de divorț. Xiao era suficient de pregătită psihic. Când Xiao Du rosti încruntându-se acel cuvânt teribil, Xiao zâmbi larg, apoi zise cu glas batjocoritor:

— Ești și tu om cu studii superioare, cum de nu înțelegi nimic din ale căsătoriei? În timpul sarcinii, bărbatul nu poate cere divorțul.

— Bine, atunci să așteptăm să naști și apoi divorțăm, oricum, eu am luat deja hotărârea, noi doi nu mai putem trăi împreună! spuse Xiao Du.

— Acest lucru nu-l hotărăști doar tu, dacă divorțăm sau nu, depinde și de cum mă simt eu, îi răspunse Xiao.

— Ce vrei să spui până la urmă? Parcă și tu voiai să divorțăm!

Xiao îi privea chipul lui Xiao Du, de parcă s-ar fi gândit la ceva, în cele din urmă femeia spuse:

— Trebuie să divorțăm, dar nu te voi lăsa să scapi prea ieftin.

Au urmat trei luni în care au locuit separat. Xiao Du stătea în căminul de la muncă, se întorsese din nou la traiul fericit de

burlac, bucurându-se din plin de viață. Odată trecu pe bicicletă prin fața studioului foto Steagul Roșu. Era împreună cu prietena sa. O văzu pe Xiao cumpărând salată verde de la taraba de pe marginea drumului. Ea nu îi văzu pe cei doi, tocmai se târguia serios cu negustorul de legume, și, până la urmă, plecă mulțumită cu un coș de salată. Xiao Du îi observă pântecul greoi, se gândi că acolo crește carne din carnea lui și simți o tristețe profundă de parcă ar fi pierdut ceva.

— Știi, de fapt căsătoria e o mare capcană, dacă ai intrat în ea, viața devine de neînțeles! îi spuse el prietenei sale.

Vara anului 1987 a fost neobișnuit de sufocantă. În vara acestui an au murit mulți bătrâni din cauza căldurii. Xian s-a numărat printre ei. Se apropia luna iulie, la etajul studioului foto de odinioară era deja ca într-o oală cu aburi. Xian era pe patul de suferință și se întorcea de pe o parte pe alta, presimțea că moartea se apropie cu pași repezi, însă nu putea face altceva decât să mănânce înghețată și bucăți de gheață. Suferea de escare de decubit și o ruga adesea pe Xiao să o spele pe tot corpul, însă aceasta o ștergea la repezeală pe deasupra. Strâmbând din nas, Xiao îi spunea lui Xian:

— Îmi fac datoria față de tine, uită-te la mine, sunt cu burta la gură, mă simt și eu foarte obosită, tare aș vrea să mă spele și pe mine cineva, dar nu am eu norocul ăsta! De când mă știu în familia asta, nu am avut parte de nimic bun.

Xian o rugă să se ducă după niște gheață să o pună în cameră, atunci Xiao nu mai rezistă și începu să țipe la ea:

— Gata, nu mă mai necăji! Ventilatorul merge de dimineață până seara, consumă câte un kilowatt în fiecare zi, mai vrei și gheață! Dacă fugi așa de căldură, de ce nu ai plecat atunci cu patronul ăla la Hong Kong, acolo e aer condiționat și dacă tot îți era cald, erau oameni care să te slujească, de ce nu te-ai dus cu el?

Xian avea chipul scăldat de lacrimi. Aflată pe patul de moarte, se cufunda adeseori în amărăciunea amintirilor. Ținea în permanență lângă pernă un album de fotografii îngălbenite de

timp, însă ea nu mai avea puterea să-l răsfoiască. În album, rămăsese urma grațioasă a tinereții sale, era singurul lucru din viața ei de care era mândră. Xian simțea că viața ei fusese roasă de vreme și făcută bucăți precum o coală de hârtie. Își aminti de scurta poveste de dragoste din 1938 dintre ea și patronul Meng, apoi își aminti cum fugise de frica chiuretajului, și încă o dată parcă i se sfâșia inima de durere.

— M-am temut de durere, spunea Xian, și din această cauză mi-am ruinat viața. Dacă făceam operația atunci, nu ar mai fi fost Zhi, nu ai mai fi fost nici tu, aș fi avut și eu un trai mai bun. Iar dacă aș fi plecat cu el, acum nu aș mai fi fost nevoită să-ți îndur toanele și vorbele urâte.

— Nu neapărat. O femeie nu are niciodată un trai bun, și asta nu are legătură cu bărbații, îi răspunse Xiao, punând degetul pe rană.

Pe patul de moarte, Xian era parcă chinuită de niște imagini teribile. Îi ceru lui Xiao să-i aducă un cuțit. Aceasta o întrebă:

— Ce vrei să faci cu el?

Xian se înroși la față, din ochi îi scăpărau scântei. Xiao merse la bucătărie să aducă cuțitul, când o văzu pe Xian părăsind această lume, cu un zâmbet pe chip.

În vara anului 1987, Xiao trăia singură la etajul de deasupra studioului foto. În fiecare zi la prânz se întorcea de la piață, apoi se rezema de fereastră și se cufunda în gânduri jumătate din zi. În cealaltă jumătate se ocupa de frecatul podelei, al scărilor și de alte asemenea treburi casnice. Își purta corpul greoi în susul și în josul scărilor, cu găleata și mopul în mână, repetând aceeași mișcare monotonă. Prin fereastră și prin crăpătura ușii pătrundea în casă zgomotul străzii anului 1987, însă pe Xiao o lăsa rece lumea de afară.

Xiao trăia singură acum. Încerca din răsputeri să șteargă toate urmele lăsate de Xiao Du în viața ei, metodele ei se asemănau cu cele ale lui Xian când a fost cândva părăsită. Într-un final, se urcă pe un scaun și dădu jos din perete tabloul de la

nuntă. Scoase fotografia din ramă și o analiză cu atenție, apoi o decupă în două, de o parte era ea, de cealaltă Xiao Du. Luă foarfeca și făcu bucăți mărunte partea cu Xiao Du, le adună în palmă și le aruncă în vasul de toaletă, apoi, cu o mișcare iute, trase apa. Gândindu-se că fotografia lui Xiao Du s-a amestecat printre rahat și mizerie, pe fața palidă a lui Xiao apăru, pentru prima dată, un zâmbet copilăresc.

În a opta lună de sarcină, Xiao merse la spital pentru ultimele analize din perioada perinatală. Medicul fu de părere că Xiao prezintă semne de travaliu prematur. Aceasta se schimbă numaidecât la față.

— Nu te impacienta, chiar dacă vei naște prematur, copilul va trăi, îi spuse medicul.

— Nu mă gândesc la asta, mi-a rămas ceva important de făcut, mă tem că nu voi avea timp să duc la bun sfârșit, îi răspunse Xiao.

— Ce poate fi mai important decât nașterea copilului? o întrebă medicul.

Xiao râse încetișor:

— Bineînțeles că sunt și lucruri mai importante, numai că nu vă pot spune dumneavoastră.

A doua zi, Xiao se duse ca de obicei la piață, unde muncea. În ziua aceea a vândut multă carne, rămânând cu masa goală. Șterse satârul pe o cârpă, apoi se duse la o altă tarabă și tăie o bucată de slănină cu carne. Îi zise colegei de muncă:

— În seara asta vine pe acasă Xiao Du, vreau să gătesc carne de porc fiartă în sos brun.

Luă bucata de carne și satârul și le îndesă în sacoșă.

Femeia o întrebă curioasă:

— Iei acasă satârul ăsta așa de greu?

— Acest satâr taie bine și repede, îl iau să-mi fac treaba cu el, îi răspunse Xiao.

Apoi îl sună pe Xiao Du de la o cabină telefonică publică. Îl luă prin surprindere, căci Xiao nu obișnuia să-l sune. La telefon, vocea ei era suavă și neprefăcută:

— Treci pe acasă puțin mai încolo! Te invit să luăm masa împreună și să discutăm despre divorț, nu putem să mai amânăm.

Pe seară, Xiao Du se duse la întâlnire așa cum stabiliseră. Aduse cu el un coș de portocale și o pungă de prune, fructele preferate ale lui Xiao. Aceasta se purtă ca de obicei. Tocmai călea niște legume și făcea o supă pe plită.

— Simte-te ca acasă, îi spuse ea lui Xiao Du, nu am divorțat, suntem încă soț și soție, așa că să nu ne formalizăm.

Xiao Du nu se simțea în largul lui. Avea impresia că invitația lui Xiao avea un anume scop, așadar aștepta partea esențială. Xiao însă nu pomenea nimic, era preocupată doar să-i pună mâncare din belșug în farfurie. În cele din urmă, Xiao Du nu se mai putu abține și îi spuse:

— Xiao, dacă vrei să-mi pui anumite condiții, spune-mi-le odată te rog, voi face tot ce-mi stă în putință să ți le satisfac! Zi, câți bani vrei?

Xiao îl privi în voie, apoi îi spuse:

— De ce să amintesc de bani? Dacă ți-aș cere o sută de mii de yuani, ai avea de unde să-i scoți? Nu ai avea, și apoi, eu nu vreau banii tăi.

— Atunci voi plăti eu pentru creșterea copilului câte optzeci de yuani pe lună, sunt de ajuns? o întrebă Xiao Du.

Xiao clătină din cap și-i spuse:

— Eu nasc copilul, eu îl cresc, nu are legătură cu tine, nu trebuie să-l crești tu!

Xiao Du se simți derutat, se uită la chipul calm și împăcat al lui Xiao și i se păru brusc că este o străină:

— Chiar nu m-am gândit că vei fi așa de îngăduitoare. Până la urmă, ce vrei de la mine?

Atunci Xiao zâmbi încântător, îl privi fix pe Xiao Du, iar după o vreme zise pe un ton liniștit:

— Dormi aici în noaptea aceasta, eu încă mai am sentimente pentru tine, să fim pentru ultima noapte soț și soție! Va fi pentru ultima dată și vom încheia toate socotelile cu viața aceasta,

apoi fiecare va merge pe drumul său, nici unul nu se va mai interesa de celălalt.

În jur de ora zece noaptea, Xiao Du se duse la culcare fără să înțeleagă nimic. Stăteau amândoi întinși pe pat, cu fața în sus, păstrând între ei o distanță de-o palmă. Simți încă o dată mirosul bine cunoscut de femeie pe care îl degaja trupul ei, ceea ce îl făcu să-și reamintească experiența acestei scurte căsnicii, pentru ca apoi să vadă cu amărăciune contradicțiile vieții. Analiză pe furiș poziția în care dormea Xiao. Era culcată pe o parte, cu fața spre el. Se putea vedea în razele lunii că Xiao avea ochii închiși, părul pe care tocmai și-l făcuse permanent stătea pleoștit tot într-un rotocol, acoperindu-i pe jumătate chipul. Xiao Du se gândi că probabil este foarte obosită, și el se simțea obosit, amândoi trebuiau să doarmă. Își spuseseră tot ce era de spus și făcuseră tot ce trebuia făcut.

Spre două dimineața, când afară se auzi zdrăngănitul primului vehicul care livra lapte, Xiao coborî binișor din pat. Merse în fața oglinzii și își aranjă puțin părul ciufulit în lumina slabă reflectată. Își văzu ochii arzători scânteind în întuneric. Măsură camera în lung și în lat, pentru ca în cele din urmă să scoată din sacoșă satârul de tăiat carne. Tocmai în acel moment, Xiao simți durerile facerii. Trupul îi fu cuprins de chinuri neobișnuite, se îndreptă spre pat, opintindu-se. Se gândea neîncetat că trebuie să ducă la bun sfârșit acest lucru înainte să-i vină sorocul. Dar nu se mai putea, durerile facerii îi slăbiseră forțele, intenția ei se nărui într-o clipă. Ridică satârul pe care îl mânuia cu dexteritate, însă știa că nu mai poate să acționeze, poate că de fapt i-a lipsit încă de la început această forță. Disperarea, groaza și durerea se împleteau și îi rodeau inima, izbucni brusc într-un plâns ascuțit. Se uită la mâna cu care ținea satârul: atârna fără vlagă. Când mai scoase un țipăt, scăpă jos satârul acela greu.

Xiao Du sări din somn și o văzu pe Xiao plângând, se târa spre ușă.

— Ce ai pățit? o întrebă Xiao Du.

Auzindu-i vocea, Xiao începu să plângă și mai tare, apoi zise sacadat:

— Du-mă la spital, mi s-a rupt apa, o să nasc!

Xiao dădu naștere unei fetițe la maternitatea orășenească. În timpul travaliului nu se opri din plâns, moașele credeau că îi este frică de durere. Bineînțeles, ele nu puteau ști ce sens avea plânsul gravidelor gata să nască, de fapt, fiecare plâns avea un sens aparte.

În calitate de membru al familiei, Xiao Du a avut grijă de Xiao și de bebeluș la maternitate. După ce coborî de pe patul de naștere, Xiao nu mai schimbă nici un cuvânt cu Xiao Du. În a treia zi, asistentele au adus cărucioarele cu bebelușii în salon. Xiao își recunoscu fetița dintr-o privire, i-o arătă lui Xiao Du cu degetul:

— A treia din stânga, du-te și ia-o în brațe, aceea este fetița ta.

Xiao avea lapte din belșug, își alăpta copila cu mișcări potrivite și îndemânatice, ceea ce îl miră foarte tare pe Xiao Du. Acesta stătea într-o parte și o privea pe Xiao cum alăptează bebelușul. Razele soarelui se răsfrângeau printre jaluzele și pătrundeau în salon, pe chipul slab și palid al lui Xiao se vădi un soi de auriu abia perceptibil. Își privea fix copilul, ochii i se înmuiaseră în lacrimi, se purta de parcă nu mai era nimeni în jurul ei. Xiao Du își dădu seama dintr-odată că există și o astfel de frumusețe și se gândi: „Poate că toate femeile care alăptează sunt frumoase!“.

În cele din urmă, Xiao începu să vorbească. Legăna încetișor bebelușul ce dormea liniștit.

— Ai văzut satârul acela căzut pe jos? îl întrebă pe Xiao Du.

— L-am văzut.

Xiao Du râse viclean si-i spuse:

— De fapt, în noaptea aceea eu nu am adormit deloc, știam că ai un plan ascuns.

— Știai ce aveam în gând să fac?

— Știam. Știam și că nu vei fi în stare să o faci, de aceea nu m-am temut deloc.

— Dacă nu ar fi fost copilul acesta, probabil că aș fi făcut-o. Eram capabilă de orice.

— Atunci ne-am fi luat la bătaie. Cum m-ai fi bătut tu pe mine? De obicei, femeile nu-i pot înfrânge pe bărbați.

— Eu nu cred. Așteaptă să vezi, Xiao Du, nu te las eu să scapi așa ușor!

Acestea se petreceau în toamna anului 1987. În acel an, multe tinere au divorțat. Xiao era una dintre ele.

(1990)

O altfel de viață de femeie

Vechea și faimoasa prăvălie a familiei Jian, în care altădată se vindeau sosuri și murături de tot felul, nu mai era de mult ce-a fost. Curtea interioară unde odată erau pregătite produsele era acum una ca oricare alta. Plină de buruieni mărunte, de plante cățărătoare, de rufe femeiești în culori deschise atârnate la uscat pe culme, nimic nu mai amintea de afacerea de odinioară, în afară de cele cinci sau șase vase vechi de pământ ars. Câteva erau îngrămădite unele peste altele, iar prin ungherele curții mai era câte unul ciobit sprijinit de perete, toate pline de apă murdară, de bețe și frunze uscate de ani de zile. Ușa de lemn care se deschidea în două canaturi fusese bătută în cuie, despărțind astfel cu strictețe curtea interioară de prăvălie. Totodată, această ușă delimita viața tihnită a surorilor Jian de lumea zgomotoasă de afară.

În prăvălie, încă se mai vindea sos de soia adus de la fabrică cu ricșe pe trei roți și vândut la preț unic pe categorii. În funcție de calitate, sosurile se vindeau la preț de calitate superioară sau de calitate medie. În afară de sosuri, mai erau ulei de rapiță, sare alimentară, oțet de orez, *baijiu*[1] și tot felul de legume murate, prăvălia fiind plină în permanență de mirosul dulce-acrișor și gustos al produselor cu sos de soia. Toate cele trei vânzătoare lucrau aici de mult timp. Părul, degetele și pielea

1. Generic, prin *baijiu* sunt desemnate toate produsele distilate din cereale, însă originalul este cel produs prin fermentația și distilarea sorgului.

le erau îmbibate de mirosul sosului de soia, însă cu timpul ele se obișnuiseră. La prânz și după-amiază, prăvălia rămânea deseori goală și plictisitoare. Însă la etaj, deasupra capetelor celor trei vânzătoare, atunci începeau să se audă foșnetele surorilor Jian care se plimbau prin casă sau dădeau cu mătura. Se mișcau ușor și cu grijă, însă chiar și așa, vânzătoarele puteau să-și dea seama de fiecare amănunt al vieții celor două surori Jian care trăiau departe de lume. Gu Yaxian mai ales, ea putea să distingă sunetele cu precizie. Își dădea seama când surorile se ușurau la baie, ba chiar putea să audă zgomotul produs de acul cu ață căzând de pe gherghef.

Vânzătoarele le vedeau foarte rar pe surori. Acestea intrau și ieșeau pe o ușă lăturalnică, neobișnuit de joasă și de strâmtă, parcă tocmai special concepută pentru proprietarele subțirele și micuțe. Bărbații ar fi trebuit să lase capul și să se aplece de spate ca să poată intra, însă nici un bărbat nu trecuse vreodată pragul acelei uși. Toți cei de pe strada mărginită de mahoni chinezești le știau pe cele două surori nemăritate, Jian Shaozhen și Jian Shaofen. Acestea trăiau de mulți ani deasupra prăvăliei, departe de ochii lumii. Doar vânzătorul de orez fermentat le zărea adeseori. Acesta știa că le place marfa lui și de fiecare dată când trecea prin fața prăvăliei, ciocănea la ușă cu un băț din bambus. Zărea atunci, pentru o clipă, chipul palid și fără trăsături al uneia dintre cele două surori. Apoi o mână la fel de palidă și de indistinctă cobora pe fereastră un coșuleț legat de o frânghie, în el erau un bănuț și un bol din porțelan fin, cu flori albastre.

În sud era anotimpul ploios, cerul era instabil, când era senin, când se înnora. Muștele strânse la grămada de gunoi din colțul străzii se țineau șir după mirosul din aer al produselor cu sos de soia și al peștelui sărat, intrând apoi în prăvălie și bâzâind. Profitând de faptul că după-masă prăvălia se golea, cele trei vânzătoare luau câte un plici și începeau să alerge peste tot după muștele enervante. Uneori, muștele cădeau în vasele

cu sosuri de soia, iar vânzătoarele băgau mâna să le scoată. Acest comportament nu corespundea prevederilor legate de igiena alimentelor care erau lipite pe pereți, însă totul părea curat dacă nu știai ce se întâmplase, iar cumpărătorii nu se întrebau niciodată dacă sosul era contaminat cu bacterii.

Dintre cele trei vânzătoare, Su Meixian era cea mai veche în meserie. Venise în această prăvălie de la vârsta de 17 ani și de atunci rămase în spatele tejghelei din lemn alb, în formă de L. Plăcuța de deasupra ușii magazinului, pe care scria Heng Fu, se deteriorase de-a lungul timpului sub ochii ei, în bătaia vântului și a ploii. În cele din urmă, plăcuța se rupse, puțin lipsind să nu-i cadă în cap bătrânului cizmar care repara pantofi la taraba din fața prăvăliei. Uneori, Su Meixian li se plângea lui Gu Yaxian și Hang Suyu, ca un om ce văzuse multe în viață:

— Sosul de soia și castraveții murați de acum nu ar fi avut ce căuta pe tejgheaua prăvăliei Heng Fu.

Cele două femei nu catadicseau nici una să se bage în vorbă cu Su Meixian, în plus aveau impresia că se plânge fără motiv.

— De ce ții atâta socoteală, nu mănânci doar tu sos de soia, îi spunea Gu Yaxian. Bun, rău, toată lumea îl consumă, așa că nu ai de ce să te plângi.

— Dacă nu îți place și nu ți se pare bun, atunci nu mai mânca, așa nu mai plimbi nici sticla de sos după tine toată ziua, îi spuse pe un ton răutăcios.

Femeia făcea aluzie la prostul obicei al lui Su Meixian de a mai șterpeli din produse. Aceasta tăcu jenată, apoi pocni dintr-odată cu pliciul pe tejghea, zicând către o muscă imaginară: „Ai venit să te caci în magazin? Crezi că ești curată?“.

Relația dintre ele era fragilă și schimbătoare, căci cele trei femei nu se înghițeau una pe cealaltă. Certurile însă izbucneau întotdeauna între Su Meixian și Hang Suyu. Se obișnuiseră ca după ce izbucnea scandalul să-i ceară ajutor lui Gu Yaxian. Aceasta îi ținea în general partea lui Hang Suyu, dar erau și excepții, pentru că Gu Yaxian nu dorea să o jignească pe Su Meixian

care avea gură spurcată, însă o îndemânare de invidiat. Nici o altă femeie nu se compara cu ea, din mâinile ei ieșeau cusături care nu-și găseau pereche pe strada cu mahoni chinezești, iar uneori Gu Yaxian o ruga să-i coasă fiicei ei haine și botoși cu față din bumbac.

Administratorul prăvăliei era Sun Hanzhou. De fapt, acesta era administratorul magazinului de bomboane din partea de vest a străzii, dar în paralel se ocupa și de administrarea prăvăliei cu cele trei vânzătoare. În fiecare duminică venea la prăvălie și stătea în spatele tejghelei. Nu era un om prea serios, îi plăcea să facă glume și să flirteze cu Gu Yaxian. Într-o zi de vară, localnicii din jur care veneau să cumpere sosuri și sare au văzut o scenă amuzantă. Gu Yaxian îl urmărea pe Sun Hanzhou să-i smulgă pantalonii de pe el. Bărbatul se învârtea încolo și încoace printre vasele cu vin de Shaoxing[1] și cu sos de soia. Nu doar o dată Gu Yaxian i-a smuls un petic din pantaloni, lăsând să se vadă o bucată de piele albă, pentru ca apoi, în strigăte ascuțite și în hohote de râs, să o acopere la loc cu peticul smuls. Cei doi se amuzau cu acest joc în timp ce Su Meixian și Hang Suyu stăteau într-o parte și se uitau la ei, fără vreo expresie evidentă pe chip. Astfel de lucruri se răspândeau, firește, pe strada cu mahoni chinezești. Femeile o trăgeau de mânecă pe Su Meixian când trecea în grabă strada și o iscodeau despre relația dintre Gu Yaxian și Sun Hanzhou. Su Meixian se oprea zâmbind, avea o minte ageră și perspicace. „Câinele care latră nu mușcă", zicea ea și începea să râdă cu gura până la urechi, iar femeile de bine se grăbeau să o cheme la ele în casă, iar ea nu refuza. Cu o geantă albastră din imitație de piele în mână, se așeza pe un scaun, apoi turuia fără să se oprească, timp în care spărgea semințe de floarea-soarelui.

— De fapt, Gu Yaxian este sinceră cu Sun Hanzhou.

---

1. Vin din cereale, originar din regiunea Shaoxing, provincia Zhejiang (la sud-vest de Shanghai).

Ajungând aici cu povestea, Su Meixian se oprea. Cei din jur erau nerăbdători să afle continuarea, însă ea făcea nod la băierile genții din imitație de piele și se ridica să plece.

— Trebuie să ajung acasă să pregătesc cina, nu mai stau să flecăresc aici.

— Până la urmă cu cine umblă Sun Hanzhou? continuau femeile să o întrebe în timp ce ea se îndrepta spre ușă.

— Ghiciți și singure, la prăvălie sunt trei femei, ghiciți cine este? spunea Su Meixian în timp ce ieșea din casă. Doar nu sunt eu. Eu sunt bătrână ca o murătură.

Despre cine era vorba se înțelegea de la sine, fără să fie spus. Și astfel, povestea amoroasă dintre Hang Suyu și Sun Hanzhou se răspândea rapid pe strada cu mahoni chinezești. Câteva zile mai târziu, bătrânul Song, soțul lui Hang Suyu, se năpusti în prăvălie cu un satâr în mână și merse direct la Sun Hanzhou. Hang Suyu și Gu Yaxian își uniră amândouă forțele să-l oprească pe bătrânul Song, plin de furie. Alb la față de spaimă, Sun Hanzhou întinse amândouă mâinile murdare de sosuri:

— Ce se întâmplă? Bun, zdravăn și tu vii să mă căsăpești?

Bătrânul Song înșfăcă de pe tejghea câteva bucăți de tofu fermentat și i le azvârli în față lui Sun Hanzhou.

— Dacă nu te căsăpesc, atunci mă duc să depun plângere că te folosești de puterea funcției să-ți bați joc de femei, urlă furios bătrânul Song din toți rărunchii, să văd dacă mai îndrăznești să te legi de femeia mea.

Sun Hanzhou se șterse pe față de transpirație, zâmbind crispat, și aruncă o privire către Hang Suyu pe care o întrebă:

— Hang Suyu, spune în fața tuturor, când m-am legat eu de tine? Când mi-am bătut eu joc de tine?

Ochii lui Hang Suyu pe jumătate se umplură de lacrimi, pe jumătate se aprinseră de mânie. Plină de nervi, smulse satârul din mâna soțului ei, făcu un ocol după tejghea, și apoi se opri lângă Su Meixian. Îi șopti o înjurătură la ureche, apoi înfipse sălbatic satârul în tejgheaua din lemn, țipând cu o voce aprigă:

— Ascultați toți, cine mai îndrăznește să scornească zvonuri despre mine îi tai limba cu satârul ăsta, și după ce i-o tai, i-o bag în gaura curului.

Întâmplările de genul acesta făceau vâlvă, pentru ca apoi să se termine fără vreo clarificare temeinică. La drept vorbind, strada cu mahoni chinezești nu era un loc cu respect pentru rituri. Mai apoi, când Gu Yaxian aducea vorba despre această întâmplare, adopta o atitudine tolerantă și nonconformistă. Îi spunea în șoaptă lui Su Meixian: „S-au ciupit și s-au mângâiat și ei atunci, nu te mai agita fără rost! În comparație cu fabrica de prelucrare a cărnii care e plină de depravate, prăvălia noastră chiar ar trebui să ridice o poartă a virtuții!".

Sun Hanzhou a părăsit mai apoi strada cu mahoni chinezești, devenind administratorul unui magazin de cărbune din partea de nord a orașului. Oamenii de acolo știau toți că acesta își schimbase locul de muncă din cauza stilului său de viață. Nici măcar el nu se ascundea. Spusese în repetate rânduri că unei femei nu-i poți spune amărăciunea de pe suflet și că dacă i s-ar fi tăiat capul, tot nu ar fi știut când acesta îi cade jos. Prin urmare, se jură că în magazinul de cărbune nu vor mai lucra femei. Ciudat este însă că mai târziu, în acest magazin avea să lucreze tot o femeie și, în plus, Sun Hanzhou stârni din nou o furtună asemănătoare. Însă, bineînțeles, aceasta este o altă poveste.

La tejgheau prăvăliei erau, ca și mai înainte, cele trei vânzătoare, iar în lipsa unui administrator, Gu Yaxian era responsabila. Într-o zi, după ce îi umplu unui client un vas cu sos de soia, dintr-odată își aminti ceva și se puse pe râs. Hang Suyu, care era lângă ea, o întrebă de ce râde.

— Mi-am amintit de nenorocitul ăla de Sun Hanzhou, al câtelea administrator al prăvăliei a fost el?

Hang Suyu îi aruncă o privire disprețuitoare, dar nu zise nimic. Su Meixian însă socotea atentă pe degete, zicând în cele din urmă:

— De la începutul cooperării dintre public și privat, au fost șapte. Îmi amintesc foarte clar.

Gu Yaxian își înghiți râsul, apoi zise ca și cum ar fi urmărit un gând:

— E ciudat, toți bărbații care vin aici la noi nu stau prea multă vreme.

Gu Yaxian spuse aceasta privindu-le în treacăt pe cele două colege de muncă, apoi își ridică capul și privi tavanul pe care erau lipite ziare, la etaj se auzeau pașii delicați ai surorilor Jian.

— În prăvălia asta este prea mult qi[1] feminin, așa că bărbații nu ar trebui să vină aici, am dreptate? continuă Gu Yaxian.

De sus, de la etaj, se putea vedea priveliștea străzii cu mahoni chinezești sub ploaia deasă ce trasa linii pe fereastră. Jian Shaofen văzu o mașină de nuntă, împodobită în verde și roșu, trecând pe strada plină de noroi. De o parte și de alta, oamenii deschiseseră umbrelele. Jian Shaofen se ridică în picioare, voia să vadă cine era mireasa care se mărita pe ploaie, dar probabil mașina în care era ea trecuse deja, așa că văzu doar un grup de copii uzi până la piele, ținându-se după mașină.

— La ce te uiți? o întrebă Jian Shaozhen.

— E nuntă. A trecut o mașină de nuntă cu șase plăpumi, păreau toate din mătase naturală și satin moale.

Dinspre partea de est a străzii, Jian Shaofen auzea din când în când răsunând petarde:

— Parcă este la casa lipită de școală, familia aceea are cinci băieți.

Pe un timp înnorat și ploios ca ăsta, căsătoria trebuie să fie cu ghinion. Jian Shaozhen lovi ușor cu palma pe gherghef și zise pe un ton iritat:

— Haide, închide fereastra!

---

1. Termen daoist, întâlnit în medicina tradițională chineză, arte marțiale etc. Qi se manifesta mai întâi sub forma a două forțe complementare și opuse, „yin“ feminin (sumbru, frig, profunzime, interior, gol etc.) și „yang“ masculin (lumină, căldură, vară, exterior, plin etc.).

Jian Shaofen o ascultă și închise fereastra. În acel moment, razele soarelui care pătrundeau în cameră scăzuse dintr-odată, de asemenea și ropotul ploii care se auzea de afară. Se așeză din nou lângă gherghef, descurcând firele colorate de mătase care se răsuciseră la un loc. Văzu că sora mai mare păstra o urmă de dușmănie pe chipul palid și ușor umflat.

— Aprinde becul! zise Jian Shaozhen. Nu văd prea bine culorile firelor de mătase de la vremea mohorâtă. Iar zgomotul ploii mă irită.

Jian Shaofen trase de cablul lămpii de alături. Camera spațioasă de la etaj era luminată de o lampă cu lumina slabă, dând impresia unei schițe încărcate cu detalii în stil clasic. Mobilele grele din lemn de mahon erau înșirate de-a lungul celor patru pereți, de pe masa de toaletă se auzea ticăitul ceasului. Pe peretele dinspre partea de nord atârna tabloul îngălbenit al răposaților patroni, Jian cu soția. Sub tablou era patul acela uriaș cu flori sculptate în lemn de mahon. Când aprinse lumina lămpii, Jian Shaofen văzu un șoarece fugind de sub pat și dispărând în cele din urmă într-un colț al camerei de unde nu mai apăru.

An după an, zi după zi, aceeași viață apăsătoare și lipsită de lumină. Jian Shaofen avea 46 de ani, ținea minte că sora ei este mai mare ca ea cu 8 ani, prin urmare avea 54 de ani. Uneori se uita tăcută la spatele slăbănog și încovoiat al surorii sale și se îngrozea la gândul bătrâneții. Când și-a dat seama că intră de timpuriu la menopauză, s-a așezat pe vasul de toaletă și a plâns o zi întreagă, până pe înserat. Acesta era un semn de îmbătrânire și de capitulare, prevestindu-i că își pierdea un anumit drept de femeie. Credea că este pregătită psihic pentru asta, însă îi era peste puteri să stăpânească tristețea care îi năpădea sufletul. Cu ochii împăienjeniți de lacrimi, o văzu pe sora ei stând în picioare lângă perdea, privind-o tăcută și îngrijorată. Jian Shaozhen o întrebă apoi pe un ton slab:

— De ce te temi? Mă ai pe mine.

„De ce te temi? Mă ai pe mine.“ Jian Shaofen își amintea că în copilărie sora mai mare o consola adesea cu aceste cuvinte.

Noaptea o lua în brațe și așa adormeau. Mai ales după moartea părinților, cele două surori s-au susținut una pe cealaltă și au petrecut astfel fiecare noapte întunecată și sumbră. Aceste obiceiuri afectuoase s-au menținut între ele până în anul în care Jian Shaofen a împlinit 16 ani. Într-o noapte, aceasta a visat o piatră imensă care îi apăsa pe piept într-atât, încât nu mai putea să respire. Când s-a trezit scăldată toată de transpirație, realiză că piatra era de fapt mâna surorii ei, o mână grea care îi ajunsese pe nesimțite între sâni și o apăsa. Jian Shaofen dădu la o parte mâna surorii sale, iar sânii care începuseră de curând să-i crească o dureau și parcă se umflaseră. Se sperie și se rușină în același timp, așa că de atunci nu a mai vrut să doarmă cu sora ei în același așternut. Își amintea că se mutase cu plapuma pe patul cel mic și dormea acolo, însă spațiul întunecat și coșmarurile îi sporeau temerile. Avea 16 ani atunci, însă nu putea dormi singură, separat de sora ei. După câteva zile, se întoarse din nou în patul acela mare, cu flori sculptate în lemn de mahon. Se gândi atunci la un compromis, ea se culcă pe latura din interior a patului, iar sora ei pe cea din exterior, învelindu-se fiecare cu câte o pătură. Sora cea mare nu a obiectat, a privit-o încruntată, apoi i-a spus: „Dormi cum vrei!". Jian Shaofen știa că sora mai mare o răsfață peste măsură, mai ales din acel moment. Prin urmare, fetele s-au obișnuit să doarmă nedespărțite, obicei păstrat până în prezent.

Jian Shaofen își amintea că odinioară, la ușa lor, băteau adesea rude și prieteni, aproape toți venind în pețit. La început, cererile erau pentru sora ei, însă aceasta refuza de fiecare dată sub diferite pretexte, printre care unul era chiar ea – sora mai mică. Jian Shaozhen spunea:

— Nu mă mărit, dacă eu mă mărit, Shaofen ce face? Ea nu se desparte de mine.

Apoi i-au fost prezentați câțiva candidați care erau de acord să stea la fată acasă, însă Jian Shaozhen tot clătina din cap, zicând:

— În casa noastră nu intră străini.

După ce plecau musafirii, Jian Shaofen o vedea pe sora mai mare trântind și bufnind prin bucătărie.

— Să nu crezi că ăștia sunt oameni de bine, se uită toți după averea lăsată de tata și de mama. Jian Shaozhen continua să-i spună surorii mai mici, cu un surâs disprețuitor: În viața asta, eu nu am de gând să mă mărit. De ce să-mi ofer eu trupul curat bărbaților ăstora împuțiți?

A trecut vremea, Jian Shaofen a crescut, era mărunțică și delicată ca o floare de jad. De fiecare dată când mergea la fabrică să ducă broderiile lucrate, pe strada cu mahoni chinezești erau câțiva bărbați ale căror priviri arzătoare o urmăreau de la spate. Și, deși fata avea obiceiul să meargă cu capul plecat pe sub streșinile de pe marginea drumului, totuși simțea acel gen de privire. Era puțin speriată, dar și plăcut surprinsă, însă de cele mai multe ori se simțea stânjenită, de parcă ar fi fost înțepată în spate. Mergea pe strada cu mahoni chinezești cu bocceaua plină de broderii, făcându-se când roșie, când albă la față. Când trecea pe digul de piatră, ochii ei păreau ai unei căprioare speriate, în timp ce razele soarelui îi învăluiau trupul fără opreliști. Oamenii observaseră că pielea ei strălucește în soare precum neaua sau ca o hârtie cerată, subțire și fragilă. Așa că toată lumea o considera pe fata cea mică de la prăvălia familiei Jian frumoasă și fragilă.

Ulterior, aproape toți care veneau în pețit îi cereau mâna lui Jian Shaofen. Aceștia o sfătuiau răbdător pe Jian Shaozhen să o lase pe sora ei mai mică să se mărite. Jian Shaofen se ascundea în cameră, își băga degetele în urechi și le ținea așa puțin, apoi le scotea, voia să audă ce se discuta afară, însă se temea să nu audă ceva important.

— Până la urmă, tu vrei sau nu să te măriți? o întrebă odată, din scurt, Jian Shaozhen cu o expresie severă și bine chibzuită. Dacă vrei să te măriți, eu nu te opresc, o să-ți pregătesc și o zestre cumsecade.

— Nu! spuse Jian Shaofen clătinând din cap, mi-e frică, nu mă mărit!

— Problema este că nu e nici unul potrivit și, decât să te măriți așa, mai bine nu te măriți. Jian Shaozhen privi fix la chipul surorii mai mici, oftă din tot sufletul și continuă: Nu este nici unul de familia noastră, Jian, și apoi vor neapărat să ne despartă pe noi, numai așa își găsesc liniștea. Nu te uita că sunt drăguți cu tine și le ies numai vorbe mieroase din gură, de fapt sunt toți niște hoți. Eu nu cred în ce le iese pe gură, cred numai în ceea ce văd cu ochii mei.

— Nici eu nu cred, eu cred doar în sora mea mai mare, spuse Jian Shaofen.

Jian Shaofen se baza pe sora ei în orice împrejurare. Astfel, timp de ani de zile, viața tihnită a celor două surori intrase pe un făgaș bine definit. Stilul lor de viață era diferit de cel al oamenilor obișnuiți, înlăturând treptat bârfele și poveștile de ani de zile de pe strada cu mahoni chinezești. Când le dispăru roșeața din obraji, scara învechită din prăvălie nu mai scârțâia sub pașii nimănui.

Într-o dimineață, după ploaie, surorile Jian au deschis fereastra ce dădea înspre partea de vest. Cum nu o deschideau aproape niciodată, această fereastră fusese închisă ermetic și prinsă în ținte cu o mușama. Jian Shaofen șterse praful și petele pufoase de mucegai de pe fereastră și observă deodată că piersicul acela din ogradă are fructe. Două piersici gălbui învărgate cu roșu atârnau chiar în fața ferestrei, ar fi ajuns să le culeagă cu mâna dacă se întindea. S-a mirat foarte tare, căci piersicul acela nu legase niciodată fructe, făcea doar flori.

— Vino să vezi, două piersici! o chemă Jian Shaofen pe sora sa.

Observă că Jian Shaozhen le privește cu teamă și neliniște. Femeia analiză un moment acel piersic. În cele din urmă, luă cu hotărâre o foarfecă, se întinse pe fereastră și tăie cele două piersici. Le auziră căzând în curtea interioară, chiar într-un vas vechi de sos de soia plin cu apă, făcură bâldâbâc, sunetul păru gol și prelung.

— De ce le-ai tăiat? întrebă Jian Shaofen uitându-se nemulțumită la foarfeca din mâna surorii sale, apoi continuă: Ce mai piersici bune, de ce le-ai tăiat?

— Tu nu înțelegi, astea sunt flori rele.

Jian Shaozhen se uită de sus la cele două piersici din vasul de lut, apoi închise fereastra dinspre vest pe jumătate ștearsă.

— Îmi amintesc că în anul în care au murit tata și mama, piersicul din curtea interioară a legat tot așa, două piersici.

— Dar mie îmi plăceau piersicile alea roșii, dacă nu le tăiai tu, ele tot aveau să cadă de pe creangă. De ce nu le-ai mai lăsat să mă bucur de ele câteva zile?

Jian Shaofen rupea cu degetele din închizătoarea ferestrei. Stăruia cu voce joasă și, dintr-odată, îi veni să plângă, se întristase la amintirea părinților. Un plâns cu sughițuri i se ridica încet din piept. Se întoarse cu spatele la sora ei pentru a se feri de privirea tăioasă a acesteia, din fericire întunericul din cameră îi acoperea lacrimile de pe obraji.

Jian Shaofen plângea cu ușurință încă din copilărie, motive dintre cele mai diverse o făceau să plângă și mai târziu, fără să se poată opri sau controla. Chipul ei se asemăna prin urmare cu cel al surorii, adesea era umflat, iar cutele de pe față se umpleau de stropi cristalini care nu erau altceva decât urmele lăsate de lacrimi.

La sfârșitul lunii, când prăvălia se închidea pentru inventar, Gu Yaxian băgă de seamă că în socotelile bănești ceva nu era în regulă. Bănuia că una dintre cele două colege a sustras bani de sub tejghea. Nu era potrivit să facă cunoscut acest lucru, căci șarpele s-ar fi speriat dacă se mișca iarba. Gu Yaxian făcu niște manevre în evidență și predă banii, însă de atunci începu să fie mai vigilentă. Fără să fie văzută, aceasta supraveghea în permanență orice mișcare a colegelor sale. Se gândea că trebuie să pună mâna pe o dovadă și abia atunci ar putea spune ceva.

La început, Gu Yaxian o bănui pe Su Meixian și geanta ei albastră din piele artificială. Pipăi pe furiș geanta, însă înăuntru era doar sticla pentru sos de soia, nu avea nici măcar o monedă. Când lua banii și dădea restul, Su Meixian avea mișcări iuți și calcula dintr-o privire, niciodată nu zăbovea prea mult în dreptul

casei de bani. De-a lungul mai multor zile de observație la rece, Gu Yaxian nu putu să nu admire îndemânarea lui Su Meixian pe care o dobândise în atâția ani de muncă. Următorul obiectiv era Hang Suyu, aceasta nu venea niciodată cu sticla să ia sos de soia, spunea că nu îi place să pună în mâncare, se temea și să miroasă vaporii de sos. Gu Yaxian se gândi că probabil acesta este un mod inteligent de a păcăli, poate că nu lua acasă sos de soia, dar lua bani de sub tejghea. Gu Yaxian credea că este ușor să cunoști un om după înfățișare, dar cu mult mai greu știi ce are în minte.

Gu Yaxian începu să o urmărească de această dată pe Hang Suyu. După ce stătu cu ochii pe ea câteva zile însă, se descurajă. Hang Suyu locuia în apropiere, când venea la muncă nu-și lua nici geantă, iar la tejghea de abia se mișca. Dacă era altcineva lângă ea, nici nu se ducea să ia de la client sticla pentru oțet sau sos de soia. Gu Yaxian nu observase la ea nici un indiciu care ar fi putut să o dea de gol. Se gândea: „Până la urmă, cum vine treaba asta? Este evident că avem un hoț, dar nu pot să pun mâna pe el în nici un fel".

Ploua mărunt, la răstimpuri[1], pe pavajul albastru de piatră. Aerul era umed și greu, iar podeaua din prăvălie era în fiecare zi umedă, plină cu urme de noroi și de apă de pe picioarele clienților. Pe Gu Yaxian o indispunea. Într-o zi, când era rândul lui Hang Suyu să se odihnească, Gu Yaxian, având cine știe ce toane, i-a spus despre ce descoperise ea lui Su Meixian, care nu se împăca deloc cu Hang Suyu. Nu a dat nume, dar în astfel de situații discutând astfel de lucruri, era clar că o bănuiește pe Hang Suyu.

— Am bănuit de mult că face manevre murdare. Su Meixian nu fu surprinsă, aruncă o privire la ploaia de pe stradă și la trecători, apoi continuă, apropiindu-se de Gu Yaxian: Gândește-te

1. Literal „ploaia prunelor galbene", ploaie măruntă și intermitentă care cade în anotimpul ploios în regiunile situate de-a lungul cursului mijlociu și inferior al fluviului Yangtze.

și tu de unde are ea atâția bani să-și cumpere atâția pantofi de piele? Să-și mai cumpere și atâtea materiale de haine? N-ai auzit-o că vrea să-și renoveze și apartamentul? Dacă nu fură, atunci de unde are așa de mulți bani?

— Totuși nu fură ca să-și renoveze apartamentul, lipsesc doar vreo 10 yuani și ceva, o întrerupse Gu Yaxian pe Su Meixian.

Regretă dintr-odată ce spusese și își închise gura la loc. Atâta timp cât nu avea o dovadă, nu putea să dea vina la întâmplare pe cineva. Gu Yaxian se strâmbă la față și o avertiză:

— Meixian, să nu te duci să vorbești aiurea, răspunzi de vorbele pe care le scoți, până la urmă eu nu ți-am zis nimic.

— Dacă ție ți-e frică de ea, mie nu îmi este, spuse Su Meixian râzând disprețuitor și mulțumită de sine. Se bizuia pe Sun Hanzhou atunci, credea că este regele cur, îndrăznea să ducă acasă bani de la firmă, eu nu pot să suport lucrurile acestea!

— Nu mai vorbi de ea fără dovezi, să zicem că am socotit eu greșit când am făcut inventarul! spuse Gu Yaxian. Eu nu cred că nu poate fi prinsă hoața aceasta.

După câteva zile, în prăvălie izbucni un scandal cum rar se întâlnește. Scandalul se porni între Su Meixian și Hang Suyu. Era aproape pe înserat, magazinele de pe strada cu mahoni chinezești se închideau unul după altul, când oamenii auziră în prăvălie o voce ascuțită de femeie înjurând. Priviră înăuntru printre scândurile ușor depărtate și le văzură pe Su Meixian și pe Hang Suyu încăierându-se. Ceea ce stârnise mirarea însă era mâna lui Su Meixian, care se întindea cu îndârjire către betelia pantalonilor lui Hang Suyu pentru a scoate ceva afară. Aceasta o trăgea de păr pe Su Meixian, înjurând cu glas ascuțit, apoi își înfipse unghiile în mâna ei. Gu Yaxian stătea deoparte și încerca să le împace. Însă oricine putea observa că încercările ei rămâneau zadarnice sau mai degrabă erau doar niște simple gesturi.

— Scoate, îți spun! Scoate ce ai furat!

Hang Suyu țipă deodată și scoase de la betelia pantalonilor o fâșie mov de absorbant, o învârti în sus și i-o aruncă lui Su Meixian

peste față. Aceasta fu prinsă cu garda jos, fâșia mov îi lăsă pe față câțiva stropi de sânge, pe moment rămase încremenită. Hang Suyu izbucni atunci în râs spunând:

— Așa-i că de această dată m-ai prins furând?

Oamenii strânși în jur rămaseră cu gura căscată, apoi își puseră mâna la gură și începură să râdă. Pe strada cu mahoni chinezești, luptele între femei erau un lucru obișnuit, însă oamenii asistau pentru prima dată la o astfel de scenă. În cele din urmă, Gu Yaxian alergă afară și îi goni, închizând bine ușa. Oamenii auzeau însă prin ușa de lemn glasul celor trei femei care se certau în magazin, până când, treptat, cu greu mai puteau distinge subiectul disputei. În zilele care au urmat, s-a dus vorba despre cele întâmplate, iar scena în care Hang Suyu a aruncat cu absorbantul în Su Meixian a devenit știrea momentului pe strada cu mahoni chinezești.

Gu Yaxian îi raportă administratorului de la magazinul central despre dezbinarea apărută între angajatele prăvăliei, aceasta fiind de părere că situația luase naștere treptat, de-a lungul mai multor ani, Su Meixian și Hang Suyu nutrind una față de cealaltă sentimente de ură profundă. Ambele părți erau la fel de răspunzătoare pentru cele petrecute. Aceasta îi mai mărturisi șefului despre poziția neplăcută în care se află ea, și anume că este prinsă la mijloc între Su Meixian și Hang Suyu, și își desfășoară cu greu activitatea.

— Cum crezi că am putea rezolva problema dezbinării de la prăvălie? îi ceru părerea administratorul de la magazinul central.

— Să o transferați pe una dintre ele. Gu Yaxian reflectă cu atenție un moment, apoi continuă: La alimentară și la magazinul de carne duc lipsă de oameni. La prăvălie două persoane sunt suficiente. Și dacă Organizația consideră că este nevoie, eu pot să nu îmi iau liber deloc și să lucrez încontinuu.

— Pe care dintre ele crezi că ar trebui s-o transferăm? o întrebă din nou administratorul de la magazinul central.

— Îmi este greu să spun eu pe cine, nu vreau să acuz pe nedrept, spuse Gu Yaxian plină de îndoieli, apoi continuă

sondând terenul: Dacă Organizația păstrează confidențialitatea, eu aș putea să-mi dau cu părerea.

— Nu te teme, vom păstra confidențialitatea. În plus, transferul de angajați este o decizie luată de sus, de Organizație, nu trebuie să te temi că ofensezi pe cineva.

— Atunci mutați-o pe Hang Suyu, la muncă e mereu cu capul în nori, zise în cele din urmă Gu Yaxian.

Transferul lui Hang Suyu de la prăvălie la magazinul de carne a fost decis astfel în primă fază. Administratorul de la magazinul central a căutat-o direct pe ea, să îi spună. În timpul discuțiilor însă aceasta a izbucnit într-un hohot de plâns. Era de părere că la mijloc nu poate fi decât complotul lui Gu Yaxian și al lui Su Meixian, prin urmare îl acuză pe administratorul de la magazinul central că dă crezare doar unei părți implicate și zise, amenințând cu moartea:

— Dacă mă trimiteți la magazinul de cărnuri, mai bine mor și nu mă duc!

Câteva zile la rând, Hang Suyu își vărsă veninul din spatele tejghelei pe Gu Yaxian, noul ei dușman. Ajunse la concluzia că motivul pentru care o aranjase Gu Yaxian nu era altul decât gelozia pe relația strânsă dintre ea și fostul administrator Sun Hanzhou. De mai multe ori, Hang Suyu îi pusese sticla de oțet în față lui Gu Yaxian zicându-i:

— Îți place să bei oțet[1], atunci du-te de toarnă omului oțet în sticlă.

Hang Suyu, văzând-o că surâde, își dădu seama că aceasta are ceva pe suflet. Așa că luă odată ulciorul cu oțet de orez și se duse cu el la Gu Yaxian:

— Cumpăr eu ulciorul acesta de oțet și ți-l dau ție, ia-l acasă și bea puțin câte puțin.

În cele din urmă, Gu Yaxian nu mai putu să rabde, ridică mâna brusc și o plesni nemilos pe Hang Suyu.

---

1. Expresia „a bea oțet“ în limba chineză are și sensul de „a fi gelos“.

— Crezi că mi-e frică de tine? spuse Gu Yaxian în timp ce se ștergea pe mâini cu o cârpă, m-am murdărit și pe mână de gura ta spurcată.

Acum Hang Suyu o ura de moarte pe Gu Yaxian. Când ajunse acasă, o făcu în tot felul în timp ce spăla legumele și prăjea orezul, i se părea că Gu Yaxian era penibilă, fusese pusă în locul administratorului de câteva zile și deja își dădea aere de administrator. Luă hotărârea să-l trimită pe soțul ei să o răzbune. Bătrânul Song, soțul lui Hang Suyu, era muncitor în construcții. Acesta puse încă o dată în scenă vechiul truc, năvăli în prăvălie cu satârul în mână și îl înfipse în tejgheaua albă în fața lui Gu Yaxian. Le fixă pe cele două femei speriate, lovi cu palma pe lama satârului și zise:

— Până la urmă am traversat deja munții de nenumărate ori, dacă mai îndrăzniți să vă luați de Suyu, nu v-o iert, cel mult mai trec o dată muntele.

Într-un anume sens, viclenia grosolană a lui Hang Suyu opri transferul ei, situația lâncezea așa, iar în cele din urmă fu lăsată baltă. În prăvălie rămaseră, ca și până atunci, cele trei femei cu care oamenii se familiarizaseră demult, numai că taberele erau evident schimbate. Acum Gu Yaxian și Su Meixian erau adesea aliate, iar Hang Suyu era cumva izolată. Aceasta le spunea celorlalți:

— Nu mă interesează de ele, dar uite așa, eu nu părăsesc prăvălia, de ce să le fac pe plac?

Cât despre relația dintre cele două, Hang Suyu avea deja o părere:

— Nu te uita la ele că acum poartă amândouă același pantof, nu se știe când vor întoarce foaia, nu e nici una mai bună.

Jian Shaofen coborî la parter cu un coș de bambus plin cu niște sticle. Deși de sus până jos, între cele două etaje, nu era mult, se obișnuise să cumpere ulei, sare, sos de soia și oțet toate odată ca să nu coboare de multe ori. Astfel, putea să reducă pe cât posibil discuțiile cu vânzătoarele din prăvălie. Lui Jian

Shaofen nu îi plăcea să stea de vorbă cu femeile acestea guralive și nici nu știa cum să vorbească cu ele.

— Am auzit pași la etaj și am știut că vei coborî, spuse Gu Yaxian luând sticlele cu un zâmbet plin de amabilitate, apoi continuă: Tocmai ce am primit un vas cu sos dulce, are gust proaspăt, nu iei jumătate de *jin* să guști puțin?

În timp ce vorbea, luă o jumătate de lingură și îi aduse.

— Bine, cumpăr jumătate de *jin*, zise Jian Shaofen.

Privirea îi era îndreptată spre sosul dulce.

— Nu am mai văzut-o de mult timp pe sora ta, cum de nu mai coboară și ea să se recreeze? Eu cu siguranță m-aș îmbolnăvi să stau toată ziua în casă.

— E bolnavă, zise Jian Shaofen pe un ton indiferent, are probleme cu inima, de curând a început s-o supere din nou artrita, fierbe zi de zi plante medicinale și bea.

— Nu e de mirare că simțeam mirosul de medicamente, se dumeri dintr-odată Gu Yaxian, apoi o privi îngrijorată pe Jian Shaofen și o întrebă: Dau rezultate medicamentele? Ce-ar fi să vă prezint eu un medic care tratează în special artrite și boli de inimă? El mi-a operat fiica de inimă și a făcut-o bine.

— Nu trebuie să te deranjezi! Sora mea are încredere doar în medicina chinezească tradițională și în rețetele prescrise de bătrânul domn Cheng Donghu.

Jian Shaofen mulțumi, refuzând politicos propunerea lui Gu Yaxian. Scoase banii dintr-un portofel negru de catifea și îi puse binișor pe tejghea. Când cumpărau ceva, surorile Jian nu cereau rest, era un obicei comun al lor, și nu atingeau niciodată mâna altcuiva, indiferent dacă agentul de vânzări era bărbat sau femeie.

Vânzătoarele văzură cum, într-o clipă, Jian Shaofen iese pe nesimțite din magazin. Mirosul acela de camfor din cămașa ei dispăru de asemenea și, la scurt timp, se auziră mișcări delicate pe scara prăvăliei. Jian Shaofen ajunsese deja la etaj, tocmai trecea pe deasupra capetelor celor trei vânzătoare. Acolo, sus, era acea lume închisă și necunoscută oamenilor.

— De ce merge cu atâta băgare de seamă? Parcă se teme să nu calce pe furnici, spuse Gu Yaxian și se puse dintr-odată pe râs. Surorile acestea nu au ridicat niciodată ochii să se uite la cineva.

— Este educația primită de acasă, zise Su Meixian pe un ton atoateștiutor, nu știi tu câte reguli avea familia Jian. Când trăia, moșul Jian nu le permitea celor două fiice să iasă pe ușă. Pe Shaozhen o ducea și o aducea de la școală o slujnică, a urmat cursurile unei școli de fete înființate de biserică. Când a crescut mare și Shaofen, nu mai era școala de fete, așa că moșul Jian nu a mai trimis-o și pe cea mică la școală. Fetele erau învățate să se poarte după cum se cădea unei femei tradiționale, cine se gândea însă că la zeci de ani după moartea moșului Jian cele două fete încă mai stau deasupra prăvăliei dărăpănate de parcă păzesc o comoară.

— Nu mai pot de mila lor! oftă Gu Yaxian, apoi își aminti brusc ceva, se apropie de Su Meixian și îi șopti la ureche: Cele două surori și-au trăit deja mare parte din viață, dar probabil nu au văzut niciodată ce au bărbații în pantaloni.

Su Meixian începu să chicotească, apoi o lovi pe Gu Yaxian peste umăr și îi zise:

— Nu neapărat, asta doar Cerul o știe.

Comportamentul celor două femei îi atrase atenția lui Hang Suyu din celălalt capăt al tejghelei. Aceasta tocmai își tăia unghiile, bănuia că cele două colege o bârfesc pe ea, așa că scuipă înspre ele cu mult zgomot:

— Cine trage bășini[1] pe înfundate? strâmbă toată din nas, și în timp ce scutura jos bucățile de unghii zise: Nu s-a auzit, dar pute rău!

Zăngănitul unui tacâm în camera de deasupra trecu prin fisurile plăcii dintre etaje și ajunse alene la parter. Surorile Jian se pregăteau de prânz, nici nu trebuia să ridici capul să te uiți la ceasul atârnat pe peretele magazinului, căci era cu siguranță

1. În original, expresia are și sensul de „a vorbi prostii".

ora 12 fix. Vânzătoarelor le era foarte cunoscut stilul de viață al surorilor Jian. La ora 12, limbile ceasului împărțeau monotonia unei zile în două jumătăți, prima jumătate era dimineața apăsătoare, iar a doua jumătate era după-amiaza și mai apăsătoare și mai lungă. Așa se scurgeau anii surorilor Jian, stând mereu cu ghergheful în mână și brodând. Ca femei, vânzătoarele din prăvălie găseau că viața surorilor Jian este incredibilă, în același timp parcă le scăpa printre degete și nutreau un sentiment asemănător celui din timpul unei vânători.

Jian Shaofen stătea în picioare în spatele surorii sale, fără să scoată nici un sunet. În mâini ținea un bol cu o licoare neagră pe care îl duse la gură. Jian Shaofen întoarse capul involuntar și se uită în oala cu supă de dovleac. Nu știa nici ea ce avea, îi era frică de acel gest al surorii ei pe care îl făcea când bea licoarea din plante, îi era frică să-i privească fruntea încrețită și cârâiele care i se prelingeau pe la colțurile gurii, îi era frică să audă sunetul acelei înghițituri dureroase. Nu știa nici de ce sora ei venea mereu lângă ea, ținând bolul cu mâinile amândouă, de parcă sorbindu-l acolo ar fi putut să mai ia din amăreala licorii.

— Pe cine ai întâlnit când ai coborât adineauri? o întrebă dintr-odată Jian Shaozhen pe sora mai mică, în timp ce punea bolul cu gura în jos pe masă.

— Nu m-am întâlnit cu nimeni, cu cine aș fi putut să mă întâlnesc?

— Atunci, de ce ai stat atâta timp plecată? Doar te-ai dus până la prăvălie, ce ți-a luat atâta timp? întrebă din nou Jian Shaozhen, după ce își clăti gura cu apă curată de resturile rămase din licoare.

— A fost mult timp?

Jian Shaofen se uită uimită la sora ei, apoi se repezi să arunce o privire la ceasul din cameră. Ceasul confirmă că vorbele surorii ei erau absurde, de când coborâse până se întoarse în cameră nu trecuseră mai mult de cinci minute.

— Soră, ce ai? întrebă Jian Shaofen. Am fost plecată doar trei minute.

— Mi s-a părut că am așteptat o grămadă de timp, spuse Jian Shaozhen clătinând ușor din cap. Un om singur în casă poate să perceapă greșit timpul, de fiecare dată când cobori și rămân singură acasă, mi se pare că te aștept foarte mult, iar în suflet simt un gol, nu mai pot să țin nici acul în mână. Nici eu nu știu ce înseamnă asta, de parcă mi-ar fi frică, dar nu știu să spun de ce anume.

— Ești prea slăbită. Nu te mai osteni așa, broderiile le pot face și singură.

Jian Shaofen tăcu câteva secunde, apoi aruncă o privire timidă către sora mai mare spunându-i:

— Unde mai pui că noi nu trăim din munca asta, și dacă nu brodăm putem să trăim din averea lăsată de părinți.

— Cine ți-a zis ție scornelile astea?

Chipul lui Jian Shaozhen deveni dintr-odată sever, își desfăcu palmele și o întrebă insistent:

— Averea? Unde este averea? Prăvălia a trecut demult în posesia statului, obiectele de aur de la mama ne-au fost de asemenea confiscate, unde mai este averea de care spui tu? Doar nu am ascuns-o eu? Și la ce bun să o ascund?

— Nu știu, am auzit și eu la verișoarele noastre, și bătrânii de pe stradă o spun, zise Jian Shaofen șovăielnic, ferindu-se de privirea amenințătoare a surorii sale.

— Ai mereu încredere în alții, pufni Jian Shaozhen disprețuitoare. Îți spun mereu, nu mai crede în ce zic ceilalți, dar nu mă asculți niciodată. Mai degrabă asculți la femeile alea limbute decât să mă asculți pe mine.

La început, Jian Shaofen nu căută să se justifice, puse supa de dovleac în boluri, apoi le aduse pe masă, iar în acest timp o auzi pe sora ei cum încă mai flencăne.

— Mai degrabă asculți de alții decât de mine, o să te frigi tu într-o zi, zicea Jian Shaozhen.

Jian Shaofen își pierdu brusc răbdarea și firea supusă, și trânti furioasă cu bolul de podea, țipând cu glas ascuțit:

— Pe cine ascult eu? Pe cine ascult eu? Îți ascult balivernele tale de-o viață, și tu te mai plângi că nu te ascult. Până la urmă ce vrei de la mine? Doar nu crezi că eu o duc bine?

Zgomotul porțelanului spart se propagă până la parter, în prăvălie. Cele trei vânzătoare ridicară capetele speriate spre plafon, nu auziseră niciodată deasupra lor astfel de zgomote de obiecte sparte.

— Auzi, la etaj parcă s-au luat la ceartă? Chiar s-au luat la ceartă, zise Gu Yaxian.

— Nu se poate! Aoleu, chiar s-au luat la ceartă, zise Su Meixian.

— Își bagă nasul unde nu le fierbe oala, zise și Hang Suyu.

În zilele în care ploaia se potolea pe neașteptate, surorile Jian veneau în curtea din spatele prăvăliei să-și pună la soare hainele și alte țesături. Mătasea aceea și bumbacul în culori pale răspândeau o lumină liniștitoare sub razele soarelui, ceea ce dădea parcă semnificații noi buruienilor și vaselor de soia. Jian Shaofen se așeză deoparte, cu o pălărie de soare pe cap, desuetă și ciudată. Broda și supraveghea în același timp lucrurile din curtea interioară. „Aceasta este grija surorii mele, se teme ca oamenii din prăvălie să nu bage mâna printre vergelele de la fereastră și să fure binișor mătasea de pe frânghie."

Jian Shaofen simțea că razele directe ale soarelui de la începutul verii o orbeau puțin, iar ritmul în care broda încetinise în mod evident. Cu toate acestea însă, lucrul în aer liber îi producea un sentiment nou și plăcut. Se gândi chiar că dacă vremea este frumoasă va ieși mai des să facă broderii în curtea interioară, să coasă aici toate florile, păsările, apele curgătoare, toți lotușii și rațele mandarine. Atârnă pe frânghie firele multicolore de mătase, acestea se legănau ușor sub adierea vântului, iar în bătaia soarelui culorile păreau nespus de frumoase și de tulburătoare. Jian Shaofen își schimbă poziția, așa putea evita razele

orbitoare. Din prăvălie, văzu că cineva se uită la ea și la lucrurile scoase la soare, și zâmbi ușor în acea direcție.

La fereastră era Gu Yaxian. O observa de mult pe Jian Shaofen. Chibzuia de ceva timp cum să intre în vorbă cu ea și îi licări ochii când zări deodată broderia din mâna ei.

— Ce mâini talentate ai! o lăudă Gu Yaxian. Rațele acestea două parcă sunt vii și înoată pe apă. Nu am mai văzut broderie atât de reușită!

Jian Shaofen îi zâmbi din nou prietenos, însă nu zise nimic.

— Câți bani iei pe o asemenea muncă? o întrebă Gu Yaxian.

— Nu câștig mare lucru, răspunse vag Jian Shaofen.

— Fiul meu se va căsători în curând, nu găsești nicăieri să cumperi fețe de pernă mai acătării, oftă Gu Yaxian. Dacă Fu Sheng ar pune pe patul matrimonial broderiile tale, ar fi de foarte bun augur. Nu știu dacă tu ai putea să-mi brodezi două fețe de pernă. Ar fi frumos cu două rațe mandarine pe apă.

— Bine, se învoi Jian Shaofen într-o doară.

În după-amiaza aceea, Jian Shaofen era binedispusă. Discuția ei cu Gu Yaxian prin fereastră se duse treptat, odată cu soarele, și fu dată uitării. Nici prin cap nu-i trecu că o vorbă spusă la întâmplare va produce mai apoi mari tulburări în viața ei.

A doua zi în zori, ușița familiei Jian de la stradă începu să răsune sub lovituri. Jian Shaofen crezu că veniseră cei de la curent să citească contoarul, deschise ușa și văzu că de fapt musafirul era Gu Yaxian. Ținea la subraț două fețe de pernă albastre, culoarea cerului, iar în mână o jurubiță colorată de fire de mătase. Fără să-i pese de figura stânjenită a lui Jian Shaofen, spuse:

— Ți-am adus tot ce e nevoie, coase-mi o pereche de rațe mandarine, cu siguranță voi fi foarte mulțumită de meșteșugul tău.

Jian Shaofen își ascunse sentimentul de silă, în suflet simțea furie.

Cât a cusut la pernele pentru Gu Yaxian, sora mai mare a acuzat-o de nenumărate ori și s-a uitat la ele cu dezgust. Zicea:

— Le faci tu treaba lor? O să vezi, te vor căuta toate apoi ba să le brodezi una, ba alta.

— Nu am ce face, am zis și eu într-o doară, de unde să știu că ea o ia de bună? răspunse încruntată.

— De bună, de rea, dinadins îți vor pune în cârcă treburile lor, continuă Jian Shaofen. Ți-am zis să nu intri în vorbă cu femeile astea, dar nu m-ai crezut, mai devreme sau mai târziu te vor aranja ele cu mâinile lor.

Jian Shaofen îi dădu lui Gu Yaxian pernele brodate, ferindu-se să mai stea de vorbă cu ea. Aceasta își dădu seama și îi zise:

— Stai liniștită, nu o să le zic celorlalte, sunt oameni cu obrazul gros, dacă ar ști, probabil că te-ar bate la cap să le faci cine știe ce lucruri.

Jian Shaofen dădu din cap fără să zică nimic și se grăbi să iasă din încăperea aglomerată a prăvăliei. Observă că din spatele tejghelei, Hang Suyu o fixa cu o privire vigilentă, i se păru absurd. Se mai liniști puțin când ajunse acasă, doar se eliberase de corvoada aceea supărătoare. Nici prin cap nu-i trecu că, pe înserat, Gu Yaxian avea să bată din nou la ușița de la stradă.

Aceasta ducea în mână o sacoșă de nailon, rămase în ușă rânjind. Scoase apoi din sacoșă o cutie de prăjiturele și câteva mere. Jian Shaofen, deși știa că aceasta venise să-i mulțumească, totuși se înroși la față, refuzând cadourile. Nu era obișnuită cu astfel de atenții și se simți foarte încurcată.

— Dacă nu îți place darul meu neînsemnat, așteaptă să plec eu și îl arunci apoi, zise Gu Yaxian făcând pe supărata, îi întinse cadoul și se îndreptă spre scări să urce la etaj.

Jian Shaofen era în urma ei, brusc își dădu seama că devenise o marionetă, era trasă de sfoara făcută ghem de Gu Yaxian, acum nu mai depindea nimic de ea.

Astfel, surorile Jian primiră vizita acestui oaspete. Gu Yaxian se așeză pe un scaun vechi de lemn cu spătar. Nu se simți deloc stânjenită în atmosfera neprimitoare și rece, își roti ochii în voie prin camera întunecoasă a surorilor Jian. Jian Shaofen îi turnă o cană de ceai. Cum o duse la gură, Gu Yaxian simți un

miros înțepător de mucegai, însă tot bău puțin. Cine știe de câți ani erau acolo frunzele de ceai, se gândi ea, săracele surori, așa primesc ele musafirii, probabil nici nu știu că ceaiul e mucegăit.

— Ce urât miroase acum sosul de soia, îi zise pe neașteptate Jian Shaozhen lui Gu Yaxian, apoi părăsi camera de zi și intră în dormitor, trăgând după ea perdeaua de la ușă.

— Ce a zis că miroase urât? medită pe îndelete Gu Yaxian la vorbele lui Jian Shaozhen, fără să-și poată da seama ce a vrut să spună mai exact.

— Zicea de sosul de soia, îi explică încet Jian Shaofen, sora mea are un caracter mai ciudat, nu îi place nimic, nu te supăra.

— Cum o să mă supăr? spuse Gu Yaxian și începu să râdă zgomotos. Cred că de la atâta stat în casă i se trage. La drept vorbind, eu îmi fac griji pentru voi două, vă trece viața așa, la bătrânețe ce o să faceți?

— Deja am îmbătrânit, ne-am obișnuit să ducem o viață liniștită și nu avem de ce să ne temem.

Jian Shaofen lăsă capul în jos, repetase aceleași vorbe de nenumărate ori cu diverse persoane, acum nu avea încotro, trebuia să le mai repete o dată. Considera aproape ca pe o datorie să răspundă mereu. De fapt, ura aceste întrebări și privirea plină de milă. Ciudat era că de obicei le aștepta, aștepta durerea provocată de acele arme lingvistice. În acele momente, nu mai avea control asupra expresiei feței și nici asupra sunetelor care îi alunecau încet, printre dinți.

Tusea din spatele perdelei înflorate era fără îndoială o invitație adresată musafirului să plece. Gu Yaxian se ridică într-un final, și cu un zâmbet pe față, o apucă pe Jian Shaofen de mâna pe care și-o ținea pe genunchi, îi întoarse spre ea palma aceea albă și micuță.

— Știu să ghicesc!

Unghiile lungi ale lui Gu Yaxian se plimbau pe acea palmă, apoi zise:

— Cel de Sus să te ajute! Jian Shaofen, în curând va da norocul peste tine!

Femeia nu apucă să zică nimic, Gu Yaxian o trase după ea spre scară și îi zise:

— Era să uit de ce venisem de fapt, băiatul meu, Fu Sheng, se însoară duminică, facem nunta acasă, am chemat un bucătar, să vii și tu neapărat să bei un pahar.

Jian Shaofen clătină din cap de mai multe ori spunând:

— Nu pot, noi nu am mâncat niciodată la altcineva. Unde mai pui că am mult de lucru și nu am timp.

Gu Yaxian continua să o țină de mână, apoi o lovi încet nerăbdătoare:

— Fă-mi și mie această bucurie, îi spuse ea privind-o cu sinceritate. Nu invit pe oricine, te rog din suflet să vii să bei un pahar la nuntă, doar nu vrei ca eu, sora mai bătrână, să mă pun în genunchi să-ți fac invitația? Gu Yaxian își aminti ceva, apoi adăugă: Dacă e de acord și Xiaozhen, veniți amândouă.

Jian Shaofen continua să dea din cap și spuse pe un ton crispat:

— Cu atât mai puțin va veni sora mea, și nu mă va lăsa nici pe mine.

Gu Yaxian aruncă o privire în cameră, iar pe chip i se citea mâhnirea. Strânse din buze și zise:

— Și asta trebuie să-ți spună ea? Ai ajuns la vârsta asta și nu poți măcar o dată să faci ce vrei?

Jian Shaofen o conduse jos pe Gu Yaxian, îi deschise ușa și observă că afară se lăsase din nou întunericul. Ploaia măruntă cădea pieziș pe strada îngustă, trecătorii care nu își luaseră umbrele treceau grăbiți prin fața prăvăliei. Gu Yaxian își deschise umbrela din mătase neagră, apoi o lovi încet pe șold pe Jian Shaofen, mustrând-o:

— Chiar nu poți să-mi promiți sincer acum? Ține minte, duminică te aștept să bei un pahar la nuntă, dacă îți pasă de mine, sora bătrână, atunci nu mă face să mai bat drumul până aici să te invit de nu știu câte ori.

„Să mă duc, atunci." Jian Shaofen se uită pe stradă la pavajul ud de piatră și la băltoacele formate în gropi. În ochi îi lucea slab un soi de privire goală și supusă. Trase o dată, de două

ori de clanța ușii, balamalele scârțâiră prelung. Zise: „Să mă duc, atunci".

Duminică dimineață, Jian Shaofen se trezi în ciripitul rândunelelor. Se uită la ceasul de pe masă, era de abia cinci, se ridică totuși din pat. Trecu peste așternutul surorii ei, pe care o auzi întrebând-o:

— Ce te-ai sculat așa devreme? Nu te mai duce azi la piață.

Jian Shaofen merse până în dreptul ferestrei și o deschise pe cea din partea de apus. Zări o rândunică cu penele purpurii spre negru luându-și zborul din cuibul de pământ de sub streașină, zăbovi apoi în curtea interioară. Se gândi că o speriase, așa că plecă de la fereastră binișor și se duse în bucătărie, deschise ușa de la soba de gătit cu cărbune și puse pe foc la fiert oala cu plante medicinale. Dar gândul îi era tot la rândunica aceea, zborul stângaci și panicat o făcu să se gândească la ea însăși. Deseori avea impresia că rândunelele din cuib îi întruchipează într-un fel întreaga ei viață.

— Chiar ai de gând să te duci la nuntă, acasă la Gu Yaxian? o întrebă din pat Jian Shaozhen, cu voce tare.

— Era sinceră, zise Jian Shaofen. După câte se pare, nu ar trebui să mă duc.

— Crezi că băutura de la nuntă se bea așa, oricum? Dacă te duci, trebuie să dai dar, de când mă știu urăsc relațiile astea din care nu mai ai cum să ieși, ce băutură de nuntă, de înmormântare? Toți vor de fapt să ia bani din buzunarele celorlalți.

— A zis că nu vrea dar de la mine. Dar dacă trebuie să dau, dau, iau la mine 10 yuani și gata! zise Jian Shaofen prost dispusă.

— Nu se poate să dai așa. Darul se dă înainte de masă, altfel îți iau banii și te mai și înjură pe la spate.

Jian Shaozhen se îmbrăca greoi în pat, din tonul vocii era evidentă iritarea.

— Dacă trebuie neapărat să bei la nuntă, du-te și bea, numai că trimite-le acum, mai devreme, banii, îi așteaptă.

Jian Shaofen nu mai zise nimic, pe jumătate o credea pe sora ei, pe jumătate nu, însă sentimentul că fusese înșelată îi

plutea prin gând ca un nor negru. Se uită în oală cum se umflă treptat licoarea neagră și mestecă violent cu bețișoarele.

— Nu mă mai duc, nu mă mai duc!

Jian Shaofen ascultă sunetele ascuțite și pline de furie ce-i ieșeau grămadă pe gură. Se sperie ea singură, nu îi venea să creadă că e vocea ei.

— Nu te mai duci?

Jian Shaozhen era în picioare lângă chiuvetă, se spăla pe dinți. Era plină de pastă în colțul gurii, din când în când scotea sunete de parcă ar fi urmat să vomite din cauza periuței pe care o împingea prea adânc în gură.

— Crezi că ai rezolvat dacă nu te duci? zise din nou Jian Shaozhen, crezi că te lasă așa ușor Gu Yaxian? Dacă nu te duci, va veni ea la ușă să te invite din nou. Dacă nu mă crezi, o să vezi.

— Ce enervant! Până la urmă zici să mă duc sau nu?

Jian Shaofen deschise cutia de pe masa de toaletă, în cutie erau doi piepteni de lemn cu dinți subțiri, o sticluță cu ulei de păr marca „Trei flori" și un ac de păr din argint alb. Jian Shaofen se pregătea să o pieptene pe sora ei, era primul lucru pe care surorile îl făceau în fiecare dimineață. De atâția ani, Jian Shaozhen își făcea părul mereu la fel, într-un coc rotund demodat, și de fiecare dată o pieptăna Jian Shaofen.

Dinții pieptănului din mâna lui Jian Shaofen erau înțesați cu fire de păr lungi și încărunțite de la sora mai mare, păreau o grămadă de fân. Se uită la firele căzute și simți brusc un gust amar, mâna îi zăbovi apăsând-o pe sora sa în creștetul capului și spuse:

— Săracul, va cădea tot.

— Ce spui acolo? Jian Shaozhen întoarse capul și se uită la sora mai mică: Nu am zis că nu te las să te duci, dacă vrei să te duci, du-te, la ce bun să te opresc eu?

— Ziceam de păr, îți va cădea tot, în curând nu o să mai am nici ce să apuc cu mâna.

— E mai bine să cadă tot, spuse Jian Shaozhen zâmbind sarcastic. Dacă va cădea, nu vei mai fi nevoită să mă piepteni în fiecare zi.

— Nu m-am referit la asta, ci mi-e puțin frică, spuse Jian Shaofen.

— Mie nu mi-e frică, de ce ți-e frică? Și chiar dacă ar cădea, tot nu mi-e frică, eu oricum nu ies din casă.

Jian Shaozhen întoarse capul și se uită la părul tuns scurt, pe lângă urechi, al surorii mai mici, apoi își întoarse repede privirea întrebând-o:

— De ce ți-e frică? Părul tău nu a albit încă.

— Nu știu, nu aș putea să-ți explic.

Jian Shaofen rămase cu privirea în gol, mâna în care ținea pieptănul rămase suspendată în aer, dintr-odată avu impresia că pieptănul este foarte greu, și brațul ei se îngreunează. Obișnuința și rațiunea o împingeau să apropie dinții pieptănului de părul lung și gri al surorii, însă în sufletul ei, opunea rezistență în fața acelor fire albe și urâte, care își pierduseră elasticitatea, atât cele încurcate printre dinții pieptănului, cât și cele rămase stinghere în capul ei. Aproape că icni. Nu ar fi putut niciodată să explice sentimentele acestea încurcate, ceea ce o speria foarte tare.

Încă de la prânz, Jian Shaofen începu să fie agitată. Se apropie de fereastră și privi strada cu mahoni chinezești, așteptând să treacă mașina de nuntă împodobită cu roșu și verde, dar nu apărea deloc, se gândi că poate se duce la Gu Yaxian pe altă stradă. Auzi slab, în depărtare, bubuituri de petarde și nu se putu abține să ofteze ușurată. Își dădu seama, dintr-odată, că grijile din ziua aceea erau precum zgomotele petardelor, puternice și prelungi.

Într-adevăr, Gu Yaxian veni să o invite din nou pe Jian Shaofen. Mai întâi ciocăni la ușa mică a familiei Jian, însă cum nu coborî nimeni să-i deschidă, făcu un ocol prin prăvălie, deschise poarta aceea închisă ermetic și, odată ajunsă în curtea interioară, începu pur și simplu să țipe spre fereastră. Fața palidă a lui Jian Shaofen apăru apoi la fereastră, se uita la femeia din curtea interioară, pe jumătate nedumerită, pe jumătate recunoscătoare. Gu Yaxian îi făcu semn cu mâna ce-i ieșea de sub o mânecă uleioasă:

— La ora 6.00 începe petrecerea, să vii neapărat. Sunt ocupată până peste cap, nu mă face să mai vin o dată.

Jian Shaofen îi zâmbi.

— Ce faci? o întrebă Gu Yaxian. Nu mai broda azi, gătește-te și vino la nuntă.

Jian Shaofen aruncă o privire afară, parcă ar fi vrut să spună ceva, dar ezita, în cele din urmă zise încetișor:

— Bine, vin.

În ziua aceea, în poarta casei lui Gu Yaxian se adunaseră nuntașii și gură-cască, așa că trecătorii și vehiculele trebuiau să traverseze cu mare grijă prin mulțimea de oameni veseli și nepăsători. Aceștia au văzut-o pe Jian Shaofen care locuia deasupra prăvăliei, venea în urma mașinii care aducea alcool la familia Gu. Aceasta mergea cu capul în jos printre mulțimea adunată la nuntă, purta o cămașă de mătase cu o croială și o culoare tare ciudate. Toți s-au mirat de venirea femeii aceleia mărunțele și o urmăreau cu privirea. Apoi o femeie a dezlegat misterul, spunând pe un ton de cunoscătoare:

— Se are bine cu Yaxian.

De cum intră, Jian Shaofen regretă că acceptase invitația. Mulțimea de oameni precum furnicile și atmosfera haotică de la Gu Yaxian de acasă o speriară. Nu știa unde să se așeze sau cu cine să stea de vorbă. Văzu bucătăria improvizată în curtea interioară unde se punea în farfurii și intră.

— Ai venit? Haide să bei un pahar, o salută Gu Yaxian în timp ce mâinile nu-i stăteau din treabă.

Roșie la față, Jian Shaofen scoase din geantă un plic roșu și îl puse pe o farfurie.

— Uită-te la tine, ce-i cu politețurile astea? zise Gu Yaxian prefăcându-se supărată, ți-am spus să nu aduci dar, și tu tot ai adus, mă pui în încurcătură.

Jian Shaofen clătină din cap, își roti privirea de jur-împrejur și zise:

— Ce veselie!

Gu Yaxian începu să râdă zgomotos:

— În ziua nunții trebuie să fie veselie. Shaofen, du-te în casa cea nouă a lui Fu Sheng și simte-te bine, mirele și mireasa sunt acolo.

Jian Shaofen ajunse în ușa casei celei noi, văzu că înăuntru sunt mulți oameni și o larmă plină de entuziasm, așa că se întoarse și plecă. Avea din nou în suflet sentimentul acela că fusese trasă pe sfoară, în toată casa familiei Gu nu era nici un loc potrivit pentru ea, nu știa de ce a trebuit să vină aici.

Când începu petrecerea, Gu Yaxian o căută pe Jian Shaofen să o pună la masă, însă spre uimirea ei, aceasta nu fu de găsit. Cineva zise că o văzuse plecând. Gu Yaxian lovi cu piciorul, ocărând-o:

— Femeie nebună!

După ce o ocărî, ieși repede după ea. O ajunse din urmă în dreptul farmaciei, o trase înapoi zicându-i:

— Shaofen, ce faci tu aici? Dacă nu am fost o gazdă bună, poți să mă mustri, dar nu pleca așa!

Jian Shaofen lăsă capul în jos jenată și, deși Gu Yaxian trăgea de ea să se întoarcă, aceasta zise cu oarece ezitare:

— Sunt prea mulți oameni și mi-e cam teamă. Eu nu știu ce trebuie să fac sau ce trebuie să spun în asemenea împrejurări.

Gu Yaxian se lovi cu palma peste pulpa piciorului zicând:

— Ei, și cu tine, te-am invitat să bei un pahar, nu trebuie să zici nimic, e bine așa? Dar nu poți să pleci, vreau să-ți prezint pe cineva.

Jian Shaofen se întoarse la familia Gu, musafirii care stăteau lângă ea la masă o priveau toți cu ochi iscoditori. Gu Yaxian o trase de mână și conduse mai încolo cu șase mese, așezând-o într-un final pe un scaun gol:

— Așa, e bine, stai aici lângă domnul învățător Zhang, îi spuse și o apăsă puternic pe umăr. Domnul învățător Zhang e om cinstit, întrețineți-vă unul cu celălalt, stați de vorbă și lăsați la o parte amabilitățile.

Jian Shaofen estimă din ochi că bărbatul are în jur de 40 de ani, purta ochelari. Lăsă apoi capul în jos, scoase din geantă o

bucată de bumbac îmbibat în alcool și își șterse paharul, bolul și bețișoarele. Dădu cu ochii de picioarele învățătorului Zhang; era încălțat cu ditamai tenișii verzi de Eliberare, neadecvarea cu acea împrejurare o făcu să râdă pe înfundate. Jian Shaofen nu se mai uită apoi la încălțămintea învățătorului. La un moment dat, îl văzu pe acesta că își întinde mâna cu multă băgare de seamă și îi pune o bucată de carne sărată în farfurie, apoi cu o voce la fel de grijulie, îi zise:

— Mănâncă!

Lui Jian Shaofen nu-i plăcea deloc carnea sărată, însă spuse foarte politicos:

— Mănâncă tu, eu nu mai pot.

De la început până la sfârșit, Jian Shaofen nu a ridicat ochii să se uite la învățătorul Zang. Se gândea la vorbele de clacă pe care tocmai le scăpase Gu Yaxian și simțea cum căldura i se urcă valuri, valuri în obraji. Când aruncă jos pe furiș bucata de bumbac îmbibată în spirt, îl auzi pe învățătorul Zhang spunând:

— E bine să fii atent la igienă.

Aceste cuvinte i-au lăsat lui Jian Shaofen o impresie puternică. Mai târziu, când își amintea cum s-a derulat legătura dintre ea și învățătorul Zhang, gândea că începutul îl reprezentase tocmai simpatia pe care i-o stârniseră aceste cuvinte.

În drum spre locul de muncă, Hang Suyu trecu pe lângă magazinul de mătăsuri și văzu că pe suport erau câteva materiale nou aduse, intră să se uite puțin și întârzie la muncă. Când ajunse în ușa prăvăliei, văzu că înăuntru erau deja cumpărători la sosul de soia. Gu Yaxian și Su Meixian erau amândouă în spatele tejghelei. Pentru că tot întârziase și fusese notată pe condica de prezență, Hang Suyu se gândi să dea o fugă pe la tocilărie să vadă dacă bătrânul tocilar i-a ascuțit sau nu foarfeca. Se întoarse puțin mai târziu cu foarfeca ascuțită. Tocmai când să intre în prăvălie, îi ajunse la urechi un nume cunoscut rostit

de Su Meixian: Su Hanzhou. Îi tresări puțin inima și rămase afară să tragă cu urechea, însă Su Meixian își coborî vocea și nu mai putea auzi nimic clar. Deși nu deslușise nimic, din chicotelile care străbăteau până afară, Hang Suyu trase concluzia că Su Meixian o bârfește din nou.

Hang Suyu intră, oamenii din magazin tăcură dintr-odată și nu mai suflară nici un cuvânt, uitându-se la ea ciudat. Femeia se duse valvârtej în spatele tejghelei, își puse șorțul, își trase mânecile, apoi trânti foarfeca pe tejghea:

— Cine mă vorbește pe la spate? Am de gând să-i tai limba cu foarfeca asta, și dacă zic tăiat, tăiat înseamnă, nu mi-e frică să fiu trimisă în judecată!

Cu buzele tremurând, Hang Suyu o ațintì cu ochii plini de furie pe Su Meixian. Aceasta însă nu se uita la ea și își vedea de treburi, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic; îndesă o pungă de ridichi uscate în coșul unei femei, apoi zise:

— Astăzi e o vreme neobișnuită, e zăpușeală și cald, am văzut că viermii din toaletă s-au urcat peste tot, e tare scârbos.

Toată ziua, Hang Suyu a stat rezemată de raftul cu mărfuri fără să se miște de acolo. Uneori își oprea privirea asupra lui Su Meixian, în ochi avea flăcări mici, strălucitoare. Se purta cam ciudat, Gu Yaxian și Su Meixian observaseră acest lucru, însă nimeni nu se alerta, căci între femeile din prăvălie certurile erau obișnuite. La ora patru și ceva după-masă, strada mărginită de mahoni chinezești se animă din nou. Muncitorii de la fabrică ieșeau de la muncă și treceau în cete prin fața prăvăliei. Unii se și opreau aici. Hang Suyu plecă de la tejghea și opri un bărbat pe stradă să-l întrebe:

— Soțul meu, bătrânul Song, a ajuns acasă?

— A ajuns, joacă șah cu cineva, acasă în poartă, îi răspunse bărbatul.

Hang Suyu râse, întoarse capul și îi zise lui Gu Yaxian:

— Plec mai devreme, notează în condică – azi am venit mai târziu și am plecat puțin mai devreme.

Gu Yaxian deschise condica și scrise apăsat încă un × după numele lui Hang Suyu, apoi spuse:

— Nu am mai întâlnit om cu obrazul așa de gros, nu vrea să fie transferată, dar nici nu vrea să muncească.

Gu Yaxian se văita de ea gâfâind toată, când observă foarfeca de pe tejghea și o luă de acolo.

— De ce o fi adus foarfeca, turbata asta? se întrebă Gu Yaxian, să bage frica în om că e în stare de orice.

Su Meixian zise dintr-o parte:

— Nu-i atinge foarfeca, las-o acolo, s-o vadă toată lumea pe turbata asta. Uite, eu nu cred că va îndrăzni să mă taie cu foarfeca.

Su Meixian nici nu-și termină bine vorba, că văzu cum ușa este împinsă la o parte cu piciorul, iar Hang Suyu și soțul ei dau buzna în prăvălie unul după altul.

— Su Meixian, îți tai limba chiar dacă apoi voi fi trimisă în judecată!

Hang Suyu țipă și se repezi să ia foarfeca de pe tejghea. Gu Yaxian se gândi că nu mai are timp să pună mâna pe foarfecă, așa că o împinse pe Su Meixian spre depozit:

— Meixian, ascunde-te repede!

Su Meixian intră în depozit poticnindu-se, involuntar o apucă de mână pe Gu Yaxian, însă Hang Suyu năvăli peste ele, proptindu-se cu tot corpul în ușă. Aceasta țipă la bărbat-su:

— Prostule, vino mai repede și ține-o să-i tai limba spurcată!

Bătrânul Song veni repede și o apucă pe Su Meixian de umeri. Hang Suyu urlă la el din nou:

— Deschide-i gura să-i tai limba spurcată!

Când bătrânul Song îi deschise gura, Su Meixian îl mușcă sălbatic de mână și cam în același timp îl apucă zdravăn de boașe, făcându-l pe bărbat să sară în sus de durere. Su Meixian se eliberă din strânsoare și se încăieră cu Hang Suyu. În acel moment, Gu Yaxian începu să țipe ascuțit:

— Se omoară! Se omoară!

Trecătorii se repeziră în prăvălie să o stăpânească pe nevasta bătrânului Song. Cineva reuși să-i smulgă foarfeca ascuțită din mână și să o arunce pe fereastra depozitului, instrumentul căzând în curtea interioară a familiei Jian. Oamenii reușiră să le despartă, și, în afară de bătrânul Song care nu avea răni evidente, cele două femei își lăsaseră diferite urme de unghii și de sânge pe față. Oamenii se îmbulziră în prăvălie și se uitau la cei trei implicați în scandal, discutând aprins despre cele petrecute.

Gu Yaxian îl învinui pe bătrânul Song, care avea o figură jalnică, și îndreptă arătătorul acuzator spre nasul acestuia:

— Uită-te la tine, ești un netrebnic, te bagi ca un orb în scandalurile dintre femei, dacă ieșea cu moarte de om, nu trebuia să plătiți și voi cu viața?

— Nu ne-am gândit să o omorâm. Suyu zicea doar să-i taie limba, a tras de mine să vin și am venit cu ea, îngăimă bătrânul Song fără vlagă, cu mâna pe turul pantalonilor.

— A tăia limba e tot una cu a omorî. Dacă nu puteți rezolva ceva, atunci trebuie să luați cuțitul și să omorâți omul?

— O ții întruna cu omorâtul, tu te bagi ca oarba, își pierdu răbdarea bătrânul Song și se pipăi pe turul pantalonilor râzând crispat: Și ea este destul de nemiloasă, nu îi atinsesem nici măcar un fir de păr, și ea mi-a zdrobit ouăle, dacă nu mă crezi, îmi dau pantalonii jos să vezi.

Oamenii din magazin se puseră pe râs, Gu Yaxian nu se putu nici ea stăpâni și își acoperi gura cu palma. Se gândi că nu e potrivit să râdă, așa că zise cu severitate:

— Suyu și Meixian, nu puteți să o țineți numai așa, într-un scandal, voi raporta conducerii. Eu răspund de prăvălie, așa că nu vreau să fiu trasă la răspundere dacă se lasă cu moarte de om.

În ziua aceea, prăvălia își trase obloanele târziu, în noapte. Când se goli de oameni, Gu Yaxian observă că de pe rafturi lipseau multe borcane cu murături, pungi de glutamat de sodiu și de sare; în mod evident, profitând de dezordinea creată, clienții le șterpeliseră. Cu cât se gândea mai mult, cu atât se

enerva mai tare pe cele două vânzătoare, aceste pierderi trebuiau recuperate de la ele.

Când se duse în curtea interioară să pună rufele la uscat, Jian Shaofen găsi foarfeca aruncată, o luă de jos și o puse pe un vas răsturnat de sos de soia. Nu făcu legătura între foarfeca rătăcită și încăierarea petrecută în prăvălie cu câteva zile înainte, căci nu avea obiceiul să urmărească disputele și certurile vecinilor, aceasta fiind de asemenea una dintre regulile familiei Jian. În seara aceea, auzise scandalul de la parterul clădirii, se gândise să coboare, dar sora ei o oprise.

Nu știa cine pierduse foarfeca în curtea interioară. Nu se gândi prea mult, o luă sus în cameră să o încerce, era o foarfecă nouă.

— Pune-o în bucătărie, e bună la despicat pește sau la tăiat legume, spuse Jian Shaozhen.

Jian Shaofen o agăță în cuiul din perete, nu știa cum ajunsese foarfeca aceasta în curtea lor, i se părea ceva ciudat la mijloc.

Câteva zile, Jian Shaozhen s-a văitat întruna că a răcit. Răceala îi pricinuia dureri de cap, ceea ce o făcea mai posomorâtă și mai irascibilă. Jian Shaofen o sfătui să-și dea jos halatul acela albastru de bumbac și pantalonii negri:

— Pe o asemenea căldură, mai stai și în casă, de ce te înfofolești așa? Nu te vede nimeni cum te îmbraci în casă.

Jian Shaozhen se făcu că nu aude sfaturile surorii sale, stătea întinsă în pat, agitând alene un evantai din frunze de palmier. Își luase lângă pernă un aparat de radio vechi, cu carcasă de lemn. La radio se difuza opera *Acul de păr din jad* interpretată pe o voce plângătoare, era tocmai la renumita arie „Acoperind-o a treia oară".

— Auzi, acoperind-o a treia oară! Jian Shaozhen opri brusc aparatul, pufnind pe nas, domnișoara Yan din această arie este o femeie ușuratică, lipsită de respectul de sine!

— Este doar o poveste!

— Orice ai zice, bărbații sunt și mai odioși, oftă Jian Shaozhen, apoi se unse pe frunte cu puțin ulei de mentă. Mă

doare capul groaznic, de parcă mi-a luat foc, Shaofen, vino și fă-mi *gua sha*[1].

Jian Shaofen se duse numaidecât și aduse un vas cu apă rece, apoi veni lângă pat și o ajută pe sora sa să se dezbrace de haine. Pieptul lăsat și alb ca zăpada al surorii sale se dezveli astfel sub privirea ei, degetele îi simțeau la atingere moliciunea rece, de o parte și de alta a coloanei ieșite în afară păstra încă urmele de la *gua sha* precedentă. Jian Shaofen luă apă în gură și o stropi pe spate. Jian Shaozhen stătea întinsă fără să se miște, pe sora sa însă o trecu un fior. La început ezită, rămânând cu mâna în aer mult timp, în cele din urmă o lăsă în jos și începu să-i maseze mușchii slabi cu nodurile degetelor până ce apărură urme roșii din ce în ce mai evidente. Din senin, degetele începură să-i tremure, parcă simțea în inimă o durere apăsătoare.

— Mai tare puțin, dacă freci încet nu o să iasă răceala, și nu mi-e de nici un ajutor, gemu încet Jian Shaozhen, apoi bătu cu coada evantaiului în pat spunând: Ce ai azi? Ești cu mintea în altă parte.

— Nici eu nu știu, cred că sunt puțin obosită, îngăimă Jian Shaofen.

Întorcându-și privirea, Jian Shaofen se uită afară pe fereastră, apoi la degetele ei care continuau să tremure ușor. Clătină din cap ținându-și în continuare mâna pe spatele surorii ei, fără nici un scop.

— Iar s-a înnorat, rufele au rămas în curtea interioară la uscat, mi-e teamă să nu plouă, spuse ea.

Fereastra era întredeschisă, de afară intra un aer umed și înăbușitor din sud. Intră și o muscă, tocmai această muscă enervantă aprinse în inima lui Jian Shaofen o furie ascunsă, fără nume.

Jian Shaofen zări musca bâzâind de colo-colo, rotindu-se insistent deasupra capului ei. Încercă să o prindă, însă musca

1. În chineză, „a îndepărta febra". În traducere liberă, „a îndepărta răul, permițând bolii să scape prin piele luând forma firelor de nisip". Este un vechi tratament medical chinezesc.

zbură mai sus, nu dădea semne să plece. Lovi din nou cu mâna să o gonească, repetă mișcarea de câteva ori. Dar musca tot se încăpățâna să zboare la jumătate de *chi*[1] deasupra capul ei, bâzâind supărător. Nemaiputând-o suporta, strigă furioasă:

— Nesuferită ființă, pleacă odată!

— E doar o muscă, va pleca ea, spuse Jian Shaozhen pierzându-și răbdarea cu sora ei care făcea atâta scandal din nimica toată. Lasă musca și continuă masajul!

— Nu, întâi vreau să o strivesc.

Luă evantaiul din mâna surorii mai mari și, strângând din dinți, lovi cu el după muscă. Aceasta se învârti prin cameră și în cele din urmă ieși pe fereastră afară. Jian Shaofen luă evantaiul și se ținu după ea, iar în dreptul ferestrei aruncă o înjurătură către punctul negru care se îndepărta:

— Lua-te-ar dracu', spurcăciune!

Jian Shaozhen rămase năucită, întoarse brusc capul și fixă cu privirea chipul palid, lipsit de culoare al surorii ei. O săgetă cu o privire bănuitoare și îngrozită.

— Shaofen, înjuri? Cum de ai început să zici vorbe atât de murdare?

— Ce am înjurat? Am zis vorbe urâte? întrebă Jian Shaofen ușor distrată, în loc să-i răspundă.

Se întoarse încet și se așeză pe pat. Se gândi să o întoarcă pe sora sa pe partea cealaltă și să continue *gua sha*, însă Jian Shaozhen îi dădu mâna la o parte.

— Este de toată rușinea să spui asemenea vorbe murdare, zise Jian Shaozhen, lăsând să se vadă un zâmbet ironic în colțul gurii. Acum ești de-o teapă cu șleahta de femei din prăvălie, cum poți să scoți pe gură asemenea vorbe?

— Nici eu nu știu ce mi-a venit, mă enerva rău musca aceea.

— Te enerva musca? zise Jian Shaozhen cu un zâmbet crispat, începând să-și pună hainele pe ea. Știu că te împaci bine cu femei de soiul lui Gu Yaxian, căreia îi place să bată

1. Unitate de măsură echivalentă cu 1/3 metri.

șaua să priceapă iapa, acum ai învățat și tu. Ce rău ți-am făcut, de mă urăști așa?

— Eu am ocărât musca, nu pe tine.

Jian Shaofen tăcu un moment, apoi sări dintr-odată și țipă la sora ei, cu o voce ascuțită:

— Nu te-am înjurat, cum aș îndrăzni eu să te înjur pe tine?

Apoi începu să plângă cu sughițuri. Plânsul ei răsuna nedeslușit și gol, împletit cu tânguieli jalnice repetate:

— Cum aș îndrăzni să te înjur pe tine? Cum aș îndrăzni să te înjur pe tine? Am înjurat-o pe muscă, mă jur pe mine însămi.

Jian Shaofen plângea de parcă ar fi fost o bocitoare, de-abia reușind să se calmeze treptat. Intră în bucătărie și se spălă pe față, apoi o văzu pe sora ei sprijinită de perete, se șterse la ochi cu prosopul, în mod vădit îi dăduseră și ei lacrimile, avea încă ochii roșii și umflați. Jian Shaofen lăsă prosopul și ieși din bucătărie, închizând ușa apăsat. Își analiză chipul în oglinda rotundă din perete, femeia din oglindă era încruntată și posomorâtă, probabil că expresia aceasta îi rămăsese întipărită pe față de ani de zile, fără ca ea să știe însă. Văzându-și obrajii scăldați în lacrimi, i se făcu foarte milă de sine, își ridică privirea și își pipăi fața: sprâncene rare și subțiri, pleoape umflate și ușor lăsate, nas ridicat și fin și buze moi, lipsite de culoare. Și la ce bun? Se tângui din nou Jian Shaofen, își ridică degetul arătător și desenă un X pe oglindă. Nu știa de când începuse să simtă ură față de chipul ei din oglindă.

După-amiază, Gu Yaxian veni din nou și ciocăni la ușă. Jian Shaofen ezită puțin, în cele din urmă deschise, sub privirile piezișe ale surorii sale care, de cum auzi ciocănitul în ușă, știu cine este.

— Mi-au amorțit picioarele, îi zise Gu Yaxian lui Jian Shaofen cu aceeași bucurie pe chip ca de obicei, strângând din ochi. Aveți ceva de făcut, voi amândouă, aici sus?

— Nu am știut că ești tu, spuse Jian Shaofen schimbându-se la față la auzul acelor cuvinte înțepătoare.

— Bine, trebuie să-mi dau peste gura asta spurcată.

Gu Yaxian întinse mâna și o apucă pe Jian Shaofen de obraz spunându-i:

— Nu te mai supăra, glumeam și eu. Am venit să-ți aduc bilete la operă.

— Ce bilete la operă?

Jian Shaofen nu înțelegea.

— Bilete la opera Shaoxing la teatrul Xinfeng, interpretează actori renumiți. De abia am făcut rost de două bilete, te aștept diseară la teatru, îi spuse Gu Yaxian vârându-i biletul în mână. Te invit eu, diseară la ora 7.00, ne vedem atunci.

— Nu prea îmi place opera, mai bine inviți pe altcineva, refuză politicos Jian Shaofen, răsucind biletul și neștiind ce să facă cu el. Știi, eu seara nu ies din casă.

— Nu fi politicoasă cu mine, toată ziua aici la etaj se aude la radio operă Shaoxing cântată de interpreți talentați.

Pe chipul lui Gu Yaxian apăru un zâmbet cu subînțeles, o apucă pe Jian Shaofen de mână și o scutură puțin:

— Vreau să vii cu mine! Mă gândeam inițial să ne întâlnim și să mergem împreună, dar trebuie mai întâi să trec puțin pe la fiica mea, așa că mergi tu singură, ești om în toată firea, nu te fură nimeni.

Jian Shaofen nu mai insistă inutil, se gândi puțin, apoi strânse biletul și îl băgă în portofelul de mătase.

— Ce piesă se joacă? întrebă deodată cu voce înceată, *Acul de păr din jad* sau *Întâlnirea din pavilion*?

— E o piesă bună oricum. Vei afla acolo, râse Gu Yaxian, strângând puțin din buze.

Seara, când își puse în geantă hârtia igienică și batista, Jian Shaofen observă privirea ca de gheață a surorii sale, însă aceasta nu o întrebă nimic. De fiecare dată când se certau, cele două surori aveau o perioadă de cel puțin o zi, două, maxim o săptămână în care nu ceda nici una. De data aceasta, Jian Shaofen a fost cea care a rupt tăcerea, își luă geanta și îi spuse surorii mai mari:

— Gu Yaxian m-a invitat la operă, plec acum, ierburile sunt pe plită la fiert.

Sora mai mare se întoarse cu spatele și nu o băgă în seamă. Când ajunse în dreptul scării, Jian Shaofen o auzi pe sora ei zicându-i printre dinți:

— Ți-ai lăsat sufletul să intre în cârdășie cu Gu Yaxian și acum îți mai pasă de ierburile mele?

Jian Shaofen ajunse la teatrul de operă Xinfeng cu un sfert de oră mai devreme. Își amintea vag că în copilărie a fost aici cu mama ei și au văzut o piesă de operă. De atunci trecuseră, cât ai clipi din ochi, câteva zeci de ani. Stătea în sala de teatru așteptând-o pe Gu Yaxian, se auzi gongul, însă ea tot nu apăruse. Jian Shaofen intră tulburată de tot felul de bănuieli. Când își găsi locul și se așeză, îl văzu dintr-odată pe învățătorul acela Zhang venind grăbit cu două sticle de răcoritoare în mână.

Chiar în acel moment se stinseră luminile din sală, întunericul ascunzând expresia stânjenită a lui Jian Shaofen. Îl văzu pe învățător așezându-se stângaci, era îmbrăcat cu o cămașă albă, uzată de la prea multe spălări, și simți un miros slab de transpirație bărbătească. Se uită pe furiș în jos, bărbatul era încălțat tot cu perechea aceea de tenișI de Eliberare.

— Credeam că vine Gu Yaxian.

Jiao Shaofen își simțea fața arzând și în mod inconștient își mișcă tot corpul mai într-o margine.

— Bea o răcoritoare, e destul de cald, îi întinse o sticlă învățătorul Zhang.

— Nu beau, tocmai ce am băut apă acasă, spuse Jian Shaofen, dând la o parte sticla, bea tu.

— Nici eu nu beau. Cumpărasem pentru tine, dacă nici tu nu bei, le pun într-o parte.

Învățătorul Zhang începu să râdă, apoi împinse cele două sticle de răcoritoare pe scaun.

Lucrurile erau foarte clare, Gu Yaxian pusese la cale această întâlnire. Jian Shaofen văzu cum se deschide treptat cortina

purpurie și pe scenă apar o femeie în verde și un bărbat în roșu, plini de veselie. Gândurile lui Jian Shaofen erau însă vraiște, o voce nedeslușită și ascuțită venită dintr-un loc invizibil îi dădea ordin să plece de acolo. Își dădu seama însă că trupul ei nu putea să se supună acestui ordin, se simțea incapabilă să se ridice și să plece. Își dădea silința să fie atentă la povestea de dragoste dintre bărbatul și femeia de pe scenă. Privea cum domnișoara aceea își acoperise pe jumătate buzele roșii cu o batistă verde de mătase și își declara iubirea îndurerată. Ochii lui Jian Shaofen se înroșiseră din senin, iar lacrimile îi curgeau pe obraji.

Piesele de acest gen erau tocmai pentru a păcăli lacrimile femeilor, pentru că, în general, acestea sunt mai sensibile. Dintr-o parte, învățătorul Zhang zise cu voce înceată:

— Până acum nu am văzut nimic concret pe scenă, nu înțeleg, până la urmă, ce se întâmplă.

— Nici eu nu înțeleg ce se întâmplă, mie îmi vine să plâng când mă uit la asemenea scene.

Jian Shaofen scoase dintr-un săculeț de pânză o batistă cu care se șterse la ochi, apoi își aminti brusc ceva:

— La ce oră se termină spectacolul? Mi-e teamă că nu mai prind ultimul autobuz.

— Nu face nimic, te conduc eu cu bicicleta, zise învățătorul Zhang.

— Nu se poate, dar mai vedem până atunci, spuse Jian Shaofen și își îndreptă din nou privirea spre scenă.

Își auzi inima cum bate cu putere, această stare de stupefacție o urmărise toată seara. În pauza dintre acte, când lumina se aprinse din nou, observă că cineva de pe rândul din față întoarse capul și se uită spre ea. Începu să i se facă frică. Rulându-și batista pe genunchi, Jian Shaofen zise:

— S-a făcut târziu, vreau să mă întorc acasă.

— E abia la jumătate, spuse învățătorul Zhang uitându-se ciudat la ea. Știu că nu îți este ușor să ieși din casă, dar dacă tot ai venit, stai până la sfârșit! Nu contează la ce oră se termină, eu te voi conduce acasă, este și ordinul surorii Gu.

— Bine atunci, stau până la sfârșit, spuse Jian Shaofen ezitând. Îmi fac însă griji pentru sora mea mai mare, am lăsat-o acasă singură.

— Și de ce îți faci griji? întrebă râzând învățătorul Zhang. Doar nu este copil, și unde mai pui că trebuie să ai și tu puțină libertate, sora ta nu ar trebui să îți impună atâtea restricții.

— Oamenii nu înțeleg lucrurile noastre de acasă, zise Jian Shaofen după o scurtă tăcere.

Nu mai spuse nimic apoi până la încheierea spectacolului. Învățătorul Zhang era nedumerit și îngrijorat, nu știa ce cuvinte spuse de el au mâhnit-o.

Când spectacolul s-a încheiat, autobuzele nu mai mergeau, iar Jian Shaofen nu acceptă să se urce pe bicicletă lângă învățător. Așa că acesta mergea în urma femeii, împingând de bicicletă. Mergeau amândoi cu pași neregulați pe strada pustie, nu se auzea nici un zgomot, doar cele două sticle nedesfăcute de răcoritoare ciocnindu-se una de alta în coșul bicicletei unde le pusese învățătorul. Când s-au apropiat de strada cu mahoni chinezești, Jian Shaofen îi puse învățătorului Zhang câteva întrebări, erau întrebări importante la auzul cărora însă acesta suflă ușurat.

— Când a decedat soția ta? îl întrebă Jian Shaofen.

— Cu doi ani în urmă, într-un accident de mașină, răspunse învățătorul Zhang.

— Câți ani are copilul? întrebă din nou Jian Shaofen.

— E la gimnaziu deja, de obicei stă cu bunicii din partea mamei.

— Săracul, oftă Jian Shaofen, apoi se opri sub un felinar de pe stradă și zise, scobind cu degetul în stâlpul de lemn: Se pare că și tu ești un om vrednic de milă.

Cum era de așteptat, după câteva zile, Gu Yaxian o vizită pe Jian Shaofen să îi afle părerea despre învățătorul Zhang. Cele două stătură de vorbă lângă scară, ca să nu fie auzite de Jian Shaozhen, care stătea la pândă. Jian Shaofen își ascundea

privirea și vorbea pe ocolite, ceea ce o scoase puțin din sărite pe Gu Yaxian. Aceasta se lovi cu palma peste pulpa piciorului și spuse:

— Ce mă fac eu cu un om ca tine? Dacă nu vrei să-mi spui, atunci o lăsăm baltă, inima mea bună consider-o inimă de câine, să zicem că mi-am băgat nasul unde nu îmi fierbe oala.

Vorbele lui Gu Yaxian o făcură pe Jian Shaofen să scuipe adevărul. Cu capul în jos, Jian Shaofen de abia vorbea:

— E un om bun și cinstit.

— Ce mai vrei atunci? începu să râdă Gu Yaxian, apoi vorbi mai încet: Alege o zi să vă mai vedeți o dată.

— Nu e nevoie să ne mai întâlnim, spuse Jian Shaofen, iar chipul său căpătă numaidecât o expresie dureroasă: Am dus-o așa mare parte din viață, și tot așa o voi duce și de aici încolo.

— Nu se poate, eu nu mai rabd să te văd trăind așa.

Gu Yaxian scutură din cap revoltată. Aruncă o privire spre scară, apoi spuse:

— Shaofen, de ce ești așa proastă? Ești dispusă să-i fii slugă o viață? Dacă ea vrea să sufere, nu are decât, dar cu ce drept te obligă și pe tine să suferi alături de ea?

— Voi nu ați înțeles, spuse Jian Shaofen, iar în ochii ei se vedeau deja sclipind lacrimi, se suci și făcu un pas în sus pe scară, apoi zise la fel de încet: Nu e numai din vina surorii mele. Mie însămi mi-e frică, de mică îmi e frică de bărbați.

— Shaofen, greșești! exclamă Gu Yaxian și începu din nou să râdă cu subînțeles. Mie mi se pare că este cel mai ușor lucru să te descurci cu bărbații, nu trebuie să te temi deloc, lor li se pare că femeile sunt de temut.

Jian Shaofen mai făcu un pas pe scară în sus, atunci Gu Yaxian o apucă de marginea hainei, o aținti cu privirea câteva momente, apoi îi spuse:

— Hai să vă mai întâlniți o dată duminică, în parc, ce zici?

Jian Shaofen rămase încremenită pe scară, cu o mână apăsa fără să-și dea seama colțul hainei de care fusese prinsă. În cele

din urmă lăsă să-i scape câteva vorbe, vorbe pe care Gu Yaxian le aștepta:

— Atunci, să ne mai vedem o dată!

În acel moment, Gu Yaxian presimți că și de data aceasta i-a reușit rolul ei pețitoare. În pofida faptului că jucase deja acest rol de nenumărate ori, și de această dată, Gu Yaxian fu foarte plăcut surprinsă.

Anotimpul ploios era pe sfârșite, ploua din ce în ce mai puțin, iar razele soarelui deveneau mai puternice cu fiecare zi. Afară, cântecul greierilor răsuna din zori până în noapte, iar aerul greu devenea repede înăbușitor, ceea ce făcea ca oamenii să intre la fel de brusc într-o stare depresivă. Fereastra dinspre stradă era deschisă când soarele apunea, iar printre mahonii chinezești puteau fi zărite atunci grupuri de oameni îmbrăcați lejer, bucurându-se de răcoare.

La etajul de deasupra prăvăliei era o zăpușeală de nedescris. Țânțarii care se înmulțiseră în vasele vechi de sos de soia din curtea interioară intrau prin plasa ruptă de la fereastră și se învârteau bezmetic în jurul becului incandescent. Încă din vreme, Jian Shaofen aprinse lumânări parfumate pentru a ține țânțarii la distanță. În cele din urmă, făcându-și curaj, și-a deschis inima față de sora ei, vorbindu-i despre învățător.

La început, Jian Shaozhen nu a zis nimic, ochii ei îi străpungeau chipul surorii mai mici ca niște ace subțiri, strălucind și stingându-se brusc. Asculta în continuare, așteptând ca sora ei să termine ce avea de spus, apoi își suci trupul spre fereastră și începu să râdă crispat.

— Dacă așa stau lucrurile, te măriți cu un văduv și vei fi nevastă de-a doua?

— E om bun, e de treabă și este citit, pentru mine astea contează.

— Te-ai mărita cu un astfel de om?

— E om bun, spuse aproape plângând Jian Shaofen, apoi continuă șovăind: Unde mai pui că eu nu mai sunt în măsură să aleg pe sprânceană.

— Deci te măriți așa în grabă?

— Cum adică în grabă? Nu-ți dai seama ce vorbești.

Jian Shaofen începu să plângă dintr-odată, se lăsă în genunchi și lovi în podea cu palma, zicând printre lacrimi:

— Sunt femeie la peste 40 de ani și tu îmi zici că sunt grăbită? Cum poți să-mi zici asta? Dacă eram grăbită, mă măritam demult, la ce bun să trăiesc alături de tine viața asta fără sens?

— Atunci du-te și mărită-te, nu am nevoie să stai lângă mine, nu ți-am cerut asta niciodată.

Jian Shaozhen se ridică de pe scaunul din răchită, buzele îi tremurau, își întinse mâinile și o apucă pe Jian Shaofen de braț.

— Du-te acum și mărită-te, pleacă imediat din această casă! strigă Jian Shaozhen, apoi, împingându-și sora mai mică afară, continuă: Pleacă acum, trăiește-ți viața cu bărbatu' tău!

Surorile Jian se priviră încremenite, erau la fel de palide și de lipsite de culoare în obraji, cu aceeași disperare și tristețe întipărite pe chip. Plafonul vechi și crăpat al prăvăliei trepida fără oprire, făcând să cadă tabloul de pe perete cu soții Jian. În acel moment, Jian Shaofen o împinse cu toată forța pe sora ei și o privi cum se lasă pe pat. Își scutură părul scurt, ud de transpirație, apoi se duse și ridică tabloul, geamul se crăpase. Îl atârnă din nou în perete, apoi zise înecându-se în plâns:

— Purtându-te astfel, îmi întărești și mai mult hotărârea.

Așezată pe pat, Jian Shaozhen oftă greu, ochii îi erau plini de lacrimi. Pipăi lângă pernă după o sticluță de medicamente, înghiți trei pastile una după alta. Jian Shaozhen o ocărî printre icnete pe Gu Yaxian:

— Scandalagioaica asta, nu mă las până nu îi fac de petrecanie!

— Nu este nevoie să mă gonești tu, voi pleca eu singură la un moment dat, continuă Jian Shaofen.

Se îndreptă spre fereastră, acoperindu-și fața cu batista de mătase. Se uită în jos la curtea interioară scăldată în întuneric. Vara aceasta rodiul era plin de frunze și de lăstari noi, părea o umbrelă uriașă, neagră, ce acoperea vasele de soia, buruienile și alte obiecte. Din vasele de soia, se înălțau licurici, zburând

în spirală prin curtea interioară, aproape de sol. Jian Shaofen văzu acea dâră firavă de lumină albastră care săgeta întunericul nopții, toate parcă rezonau cu sentimentul de tristețe pe care îl purta în suflet în acel moment.

În acea zi, Sun Hanzhou, cel care fusese mutat de la prăvălie, reveni la vechiul loc de muncă. Era neschimbat, la fel de ferchezuit și cu același aer relaxat. Se sprijinea de tejghea, pălăvrăgind cu angajatele verzi și uscate, făcându-le ba să râdă, ba să-l înjure. Când plecă, Sun Hanzhou își uită geanta neagră pe tejghea, iar Hang Suyu alergă după el să i-o dea. Su Meixian observă anumite indicii din care înțelese că cei doi reînnoadă povestea de iubire din trecut. Se gândea că trucurile astea ieftine nu o puteau păcăli pe ea. În acel scurt moment în care Hang Suyu lipsi de la tejghea, Su Meixian și Gu Yaxian avură un schimb iute de priviri viclene. Su Meixian ciuli urechea la fereastra dinspre stradă încercând din răsputeri să prindă ceva, sperând să deslușească câteva cuvinte.

— Își dă întâlnire unde să-și facă de cap destrăbălata asta, îi făcu cu ochiul Su Meixian lui Gu Yaxian.

— Vrei s-o prinzi în acțiune? o întrebă Gu Yaxian râzând ironic. Cum de ai auzit tu că își dă întâlnire?

— Cu siguranță se întâlnesc în depozit. Înainte găseam multe șervețele acolo, toate erau folosite, spuse Su Meixian cu subînțeles. Depozitul e un loc bun să bagi ratonul la veveriță.

Gu Yaxian rânjea în continuare, își ridică privirea spre plafon, apoi zise:

— Dacă ai da un ocol pe la familia Jian de deasupra până în curtea interioară, ar fi mai ușor să îi prinzi în fapt.

— Încerc azi să văd. Nu pot să cred că nu reușesc să pun mâna pe o dovadă împotriva destrăbălatei ăsteia, spuse Su Meixian, scrâșnind din dinți.

În acea noapte a fost zăpușeală mare. Jian Shaofen făcuse baie și tocmai spăla niște haine când auzi bătând ușor în ușă. Crezu că venise din nou Gu Yaxian, coborî la parter și deschise ușa, când văzu că de fapt este Su Meixian.

— Shaofen, mi-a căzut ceva în curtea interioară, lasă-mă te rog să trec pe la voi să-l iau, spuse Su Meixian și apoi se îndreptă pușcă înainte, cu o lanternă în mână.

Lui Jian Shaofen i se părea că Su Meixian este într-o dispoziție ciudată și se ținu după ea spre gang. Poarta de la curtea interioară se deschidea spre gang și de obicei stătea încuiată. Jian Shaofen descuie și o întrebă cu oarece îndoieli:

— Ce ai pierdut? Cum de a căzut în curtea interioară?

Atunci, Su Meixian strânse puțin din buze și râse, apoi zise cu voce înceată:

— Vino cu mine, e o comedie de văzut.

Jian Shaofen spuse nedumerită:

— Despre ce este vorba până la urmă? M-ai amețit de tot.

Su Meixian făcu semn să tacă, apoi o luă de mână și se îndreptă spre curtea interioară, mergând în vârful picioarelor. Împinse cu mare băgare de seamă poarta aceea care de obicei era ferecată și intră în magazia întunecată a prăvăliei.

— Ai grijă, să nu cumva să faci vreun zgomot, îi șopti la ureche Su Meixian, apoi o apucă strâns de mână și merse în dreptul ușii de la depozit.

Întâi se lăsă ea în genunchi și se uită înăuntru pe gaura cheii. Jian Shaofen o auzi pe Su Meixian râzând înfundat, apoi aceasta o trase în jos să se uite pe gaura cheii.

— Vino să vezi ce comedie este înăuntru.

La început, Jian Shaofen văzu doar lumina gălbuie din depozit și niște cutii de lemn pline cu sticle și oale, de abia într-un târziu desluși pe jos două persoane care scoteau din când în când gemete necontrolate. Jian Shaofen nu mai văzuse niciodată o astfel de scenă, prima reacție a fost să fugă de acolo. Îndreptându-se către prăvălie, se împiedică și răsturnă câteva sticle provocând un zornăit teribil.

— Shaofen, nu pleca, ești martoră! strigă Su Meixian în urma ei.

Roșie ca focul, Jian Shaofen alergă în curtea interioară când auzi că începuse hărmălaia în prăvălie. Parcă Su Meixian și

Hang Suyu se ocărau una pe alta prin ușă, se mai auzea amestecându-se și vocea răgușită a unui bărbat. Jian Shaofen văzu că sora ei coborâse și ea, stătu în curtea interioară și ascultă un moment, apoi trânti ușa care dădea spre interiorul prăvăliei și o încuie cu lacătul.

— Mi se face silă! zise Jian Shaozhen scuipând pe jos, nu-i nimic nici de capul celei care preacurvește, nici al celor care o prind.

A doua zi, vestea că Hang Suyu fusese prinsă cu un alt bărbat se răspândi rapid pe strada cu mahoni chinezești. Foarte multe femei au venit la magazin după cumpărături și nevăzând-o pe Hang Suyu în spatele tejghelei, unele au întrebat-o pe Gu Yaxian:

— Unde este Hang Suyu?

Gu Yaxian răspundea râzând:

— Este în concediu de odihnă.

Su Meixian radia de fericire în spatele tejghelei. Când o întreba însă cineva cum a prins-o în fapt, ea repeta același lucru, cu multă răbdare:

— Am văzut-o prin gaura cheii, a văzut-o și Jian Shaofen care stă deasupra.

Nimeni însă nu bănuia că această întâmplare va fi cauza unei uciderи ce va face cunoscută strada străjuită de mahoni chinezești. După câteva zile, la urechile locuitorilor de pe strada cu mahoni a ajuns o știre senzațională, bătrânul Song de pe strada din vest și-a căsăpit nevasta cu satârul pe care apoi, plin de sânge, l-a prins de cadrul din spate al bicicletei și s-a dus la magazinul de cărbuni din partea de răsărit a orașului. Acolo, bătrânul Song l-a tăiat de cinci ori pe Sun Hanzhou în fața unei mulțimi de oameni. A aruncat apoi satârul în grămada de cărbune și a zis către martorii șocați, care se strânseseră acolo:

— Mă duc imediat la poliție să mă predau. Dacă aveți femei pe acasă care vă înșală cu alt bărbat, ziceți-mi acum, dau o fugă și le fac bucăți.

După moartea lui Hang Suyu, Gu Yaxian se duse să-și prezinte condoleanțele. O însoți și Su Meixian, însă când intră în camera mortuară fu dată afară, sora moartei dădu în ea cu piciorul țipând:

— Numai tu ești de vină pentru ce s-a întâmplat, nu ți-e rușine acum să mai vii cu condoleanțe?

Su Meixian stătu puțin în ușă cuprinsă de rușine, apoi plecă. Gu Yaxian rămase și plânse vreme îndelungată în camera mortuară. Ridică pânza albă de pe chipul moartei și observă că, machiată, Hang Suyu părea mai frumoasă, dar pe frunte păstra încă o expresie de ură.

— Toată lumea a avut de-a face cu lucruri din astea, se mai întâmplă, zise Gu Yaxian cu sinceritate către rudele moartei. Nu poți să condamni decât destinul ei amar, că s-a măritat cu un bărbat mai rău decât o fiară. Când Suyu s-a măritat cu bătrânul Song, eu i-am dat niște sfaturi, dar nu m-a ascultat, începu să-și amintească Gu Yaxian. Acum, când mă gândesc, mi-e așa de milă de ea, și-a lăsat viața în mâinile lui.

În acea vară, când ieșeau să se răcorească, locuitorii de pe strada cu mahoni chinezești discutau adesea despre moartea lui Hang Suyu. În general, erau de părere că Su Meixian o omorâse în mod indirect. Când ieșea de la muncă, aceasta era mereu arătată cu degetul pe la spate, iar familia lui Hang Suyu o privea chiorâș, ocărând-o că este piază rea.

În perioada în care s-au făcut cercetările în acest caz de ucidere, Jian Shaofen era adesea chemată în fața comitetului rezidenților[1] și interogată. Jian Shaofen era albă ca varul, tremura fără oprire pe scaun, zicând doar: „Nu știu, eu nu am văzut, eu nu am văzut nimic".

La începutul toamnei, în luna septembrie, Jian Shaofen se căsători în cele din urmă cu Zhang, învățătorul cel văduv. Lucrurile au fost făcute oarecum în secret, căci Jian Shaofen nu dorea să afle prea mulți oameni. În mod automat, Gu Yaixian a fost

1. Comitet de administrare local.

doamnă de onoare, însoțind mireasa în ziua nunții. Nuntașii erau majoritatea din partea învățătorului Zhang, aceștia se așteptau ca atmosfera să fie destul de rece și de rigidă, așa că în momentul în care mireasa s-a ascuns în toaleta restaurantului și a plâns vreme îndelungată, nu s-a dus nimeni după ea să o liniștească.

A doua zi, Gu Yaxian a împărțit bomboane de nuntă celor din prăvălie. Conform descrierii ei, în ziua aceea Jian Shaofen a avut un machiaj lejer și a purtat o rochie roșie lucrată, ceea ce o făcea să nu pară așa bătrână, doar pungile de la ochi erau umflate pentru că a plâns mult. Gu Yaxian aduse vorba și de fiul de la gimnaziu al învățătorului Zhang:

— Copilul ăla e tare îndărătnic, toată lumea îl punea să o strige mamă, dar el nu vrea nici în ruptul capului, nu a fost chip să-l dea pe brazdă, făcuse bot și o striga mătușă.

Jian Shaozhen, care nu ieșea afară din casă, în ziua aceea veni la prăvălie. Purta o bluză neagră și o pereche de pantaloni negri, iar în cocul strâns la ceafă avea prinsă o floare albă, catifelată, era îmbrăcată ca la priveghi. Rămase în ușă cu o foarfecă în mână, fără să scoată nici un sunet. O fixă cu coada ochiului pe Gu Yaxian, care își mișca buzele fără oprire. Aceasta tăcu brusc, ridică capul și se cutremură văzând-o pe Jian Shaozhen, fața palidă și zbârcită a babei ăleia o băga în sperieți.

— Cutră de muiere cu limba spurcată! spuse Jian Shaozhen care se îndrepta spre Gu Yaxian, sprijinindu-se de tejghea și agitând spre ea foarfeca: O să-ți tai limba aia spurcată!

Cineva o împinse pe Gu Yaxian în depozit. Aceasta se ascunse, înjurând de mama focului cu un glas ascuțit:

— Baba e nebună! Chiar a înnebunit, părerea mea, ce vină am eu că soră-sa s-a măritat cu un bărbat? Eu am fost bine intenționată, dar bunele intenții nu sunt și răsplătite.

Oamenii strânși în jur au văzut toți foarfeca din mâna lui Jian Shaozhen, dar nu i-a trecut nimănui prin cap că aceea era foarfeca de care se folosise și moarta Hang Suyu. O auziră pe Jian Shaozhen bolborosind câteva vorbe pline de venin, apoi

o văzură oftând din tot sufletul și ieșind șontâc, șontâc din prăvălie. După ce bătrâna plecă, persoanele aflate acolo au început să sporovăiască, pline de vervă, despre cele întâmplate. Erau de părere că Jian Shaozhen chiar are probleme cu capul, poate că este senilă sau poate i se trage de la supărare.

De atunci, aproape în fiecare zi, Jian Shaozhen repeta acea scenă ciudată. Mereu la aceeași oră, la prânz, cobora pe nesimțite în prăvălie, îmbrăcată în haine de doliu, în alb și negru, având în mână foarfeca aceea care nu era nici nouă, nici veche. Îi fixa cu privirea gura lui Gu Yaxian și dacă aceasta spunea ceva, Jian Shaozhen începea numaidecât să bolborosească:

— Cutră de muiere cu limba spurcată, lasă că ți-o tai eu!

Cu timpul, Gu Yaxian se obișnui și nu-i mai dădea importanță. Uneori le spunea oamenilor:

— E nebună, la ce bun să-mi pun mintea cu ea?

Alteori, gândindu-se mai bine, începea iar să o urască:

— Dau numai de belele! Am avut doar gânduri bune când am pus la cale căsătoria asta, dar nu numai că nu am mâncat cele 18 crupe de carne[1], m-am mai ales și cu un dușman de moarte.

După căsătorie, Jian Shaofen a mai trecut pe acasă de câteva ori, dar de fiecare dată era ocărâtă și dată afară pe ușă de sora mai mare, care arunca fructele aduse de ea unul câte unul pe stradă. Odată, Jian Shaofen a venit cu învățătorul Zhang. Când să urce pe scări, Jian Shaozhen a început să arunce cu tot felul de obiecte, mai întâi cu ligheanul, cu scaunele, apoi cu resturi murdare, terminând cu oala de noapte din care săriră excremente pe cei doi soți. Jian Shaofen se puse pe plâns lângă ușă, apoi îi spuse soțului ei printre suspine:

— De data aceasta mi-am pierdut și ultima speranță, nu mai vin niciodată la ea, doar atunci când o fi să moară.

Jian Shaofen nu crezu că vorba aceasta chiar se va adeveri, dar în iarnă se întoarse pe strada cu mahoni chinezești să-și

1. Recompensă oferită pețitoarelor.

înmormânteze sora mai mare. Gu Yaxian a fost cea care a observat moartea subită a lui Jian Shaozhen. În ziua solstițiului de iarnă, Jian Shaozhen nu mai coborî să îi adreseze amenințările obișnuite, nu mai veni la prăvălie, ceea ce o neliniști puțin pe Gu Yaxian și îi spuse în glumă lui Su Meixian:

— Cum de nu a venit azi hodoroaga bătrână? Nu cumva o fi dat ortul popii? De abia m-aș liniști și eu.

Apoi, Gu Yaxian aruncă o privire spre plafonul de deasupra capului, la etaj era parcă o liniște de mormânt. I se păru că ziarele vechi lipite pe plafon aveau o culoare ciudată, o bucată era roșie, în formă ovală și creștea vag, iar culoarea era din ce în ce mai închisă.

— Nu-i a bună, la etaj chiar s-a întâmplat ceva.

Gu Yaxian luă o turmă de oameni cu ea și pătrunse în casa străină a familiei Jian. Simțiră încă de pe scări un miros acru de sânge.

Jian Shaozhen era cunoscută pe strada cu mahoni chinezești ca un personaj ciudat, iar moartea pe care aceasta și-a ales-o era de asemenea ciudată și neașteptată. Jian Shaozhen își înfipsese în vene nenumărate ace de brodat. Rămăsese așa lângă gherghef, așezată pe un scaun de mahon care căpătase luciu de la atâta frecat, așteptând să i se scurgă sângele până la ultima picătură, păstrându-și liniștea până la sfârșit.

Jian Shaofen veni în mare grabă și mută pe pat trupul rece al surorii mai mari, în ochi nu i se vedeau urme de lacrimi. Înmuie o batistă în apă și șterse petele de sânge una câte una de pe hainele ei. Gu Yaxian era lângă ea și o ajuta. Aceasta o auzi pe Jian Shaofen zicând vorbe foarte supărătoare la auz:

— Babă nebună. Nici să moară cum trebuie n-a fost în stare, și moartă trebuie să fie slugărită de alții!

Lui Gu Yaxian vorbele acestea îi sunau foarte familiare, însă nu-i venea să creadă că ieșiseră din gura lui Jian Shaofen, nu putea crede că doar în jumătate de an Jian Shaofen se schimbase atât de mult.

Surorile Jian care au locuit deasupra prăvăliei erau de fapt artiste recunoscute pentru broderiile lor. Sora cea mare Jian Shaozhen murise, mai trăia Jian Shaofen, sora mai mică. Sora mai mare și-a lăsat neterminată ultima broderie, în plus aceasta a fost stricată încă de atunci. Era un portret brodat cum rar se întâlnește, cu chipul unei femei ce semăna cu administratoarea Gu Yaxian de la prăvălia aflată la parter. Au fost stricate două porțiuni de cusătură roșie în cele două colțuri ale gurii. Din câte își amintea Jian Shaofen, când văzuse prima dată portretul brodat, în dreptul gurii era înfiptă o foarfecă, așa apăruse rana aceea în pânză.

(1991)

Arta grădinăritului

Întâmplarea pare să fi pornit de la planta aceea de pe veranda familiei Kong, cunoscută sub numele de iederă, ale cărei mlădițe crescuseră peste măsură. Odată cu venirea primăverii, doamna Kong îi ceruse soțului de nenumărate ori să scoată iedera aceea nesuferită din fața verandei și să planteze acolo câteva zorele frumoase. Numai că domnul Kong, pasionat de grădinărit, se făcea că nu aude. Acesta considera o prostie și o neștiință să vrei să înlocuiești curpenii bătrâni care crescuseră în atâția ani cu niște zorele.

— Nu o suport, nu vezi că acești curpeni bătrâni sunt plini de insecte?

Doamna Kong mătura cu un pămătuf din fulgi de găină curpenul iederei care atârna deasupra verandei, zicând:

— Scoate-o de aici și pune un cuib de zorele, doamna Luo de vizavi așa are pe verandă. Du-te și vezi, multe flori s-au desfăcut deja, sunt micuțe și roșii, tare frumoase!

— Dar și zorelele vor face insecte.

Domnul Kong tocmai se gândea să plece la cabinetul de stomatologie, își pregătise geanta de piele și se îndrepta spre ușă, dând din gură de ochii nevestei. Însă doamna Kong puse de-a curmezișul pământuful din pene de găină, blocându-i trecerea.

— Nu mă interesează dacă zorelele fac sau nu insecte, eu vreau să-mi pui zorele, zise doamna Kong încruntându-se. De câte ori ți-am spus, dar pe-o ureche îți intră și pe cealaltă îți iese! Nu te mai duce azi la cabinet, rămâi acasă și taie-mi iedera aceasta nesuferită!

— Nu am timp, am operație la cabinet, mai vorbim altă dată.

Domnul Kong începuse și el să se uite urât, dădu la o parte pământuful din calea lui și îl împinse ușor spre soție. Dintr-un salt, domnul Kong fu în stradă, întoarse capul și zise câteva vorbe pline de venin:

— Du-te după grădinarul acela al tău și pune-l pe el să facă treaba aceasta, omori doi iepuri dintr-un foc.

La auzul acestor vorbe, doamna Kong își ieși din fire și azvârli cu putere pământuful în spatele domnului Kong. Când vru să deschidă gura să-l ocărască bine, văzu câțiva trecători că se uită chiorâș spre ea. Își stăpâni cu greu năduful și se întoarse pe verandă, trântind ușa zgomotos.

În după-amiaza aceea de primăvară, razele calde ale soarelui cădeau în curtea interioară a familiei Kong, ceea ce făcea ca straturile de bujori de câmp și merii ornamentali care înfloreau tot anul să răspândească o frumusețe dezordonată. În aer, zbârnâiau fără astâmpăr albine și fluturi. Lângă perete, la umbră, unde razele soarelui nu ajungeau, creșteau din belșug bambuși iubitori de umezeală din specia *bambusa multiplex* și plante de *eupatorium*. Proprietarul tunsese și aranjase foarte plăcut privirii până și aceste plante nefolositoare, sădite lângă perete. Oamenii care fuseseră la ei acasă știau că soții Kong erau recunoscuți în partea aceea a străzii Meilin pentru pasiunea lor în ale grădinăritului.

Rămasă singură în grădină, doamna Kong își vărsa năduful. Scaunul din răchită adus din provincia Fujian scrâșnea la fel de trist ca și stăpâna lui. Doamna Kong avea în jur de 40 de ani, nu se machia, prin urmare în jurul ochilor se putea observa că nu dormea suficient. Purta un *qipao* negru cu verde din catifea care, așa cum era așezată pe scaunul de răchită, lăsa să i se vadă destul de mult. Deși avea dresuri lungi de mătase, cineva care ar fi privit atent ar fi putut observa că gamba piciorului se cam îngroșase, acesta fiind singurul defect care putea trezi critici la adresa doamnei Kong la diferitele reuniuni sociale din partea aceea a străzii Meilin.

Doamna Kong rămase singură pe scaunul de răchită, era foc de supărată. Își pusese pe genunchi o pereche de cârlige și un sul de ață gri din care se pregătea să-i înceapă o vestă fiului ei, Ling Feng. Însă vorbele domnului Kong din acea după-amiază răsunau încă pline de răutate. Cheful doamnei Kong de a lucra la vestă se risipise de tot în cugetări și bănuieli. Se gândea, până la urmă ce era atât de rușinos între ea și grădinarul acela, Xu? Nu era nimic, absolut nimic între ei, nu putea să-i permită domnului Kong să o ia peste picior fără nici un motiv. Doamna Kong se înțepă în cârlige de câteva ori, simțea în palmă niște furnicături slabe. Începu din nou să se gândească la purtarea neobișnuită a domnului Kong din ultima perioadă. Trecuseră deja multe zile de când acesta nu mai întrebase nimic de florile din grădină, iar dimineața o punea pe servitoare să le ude. În plus, doamna Kong îi observase niște pete ciudate pe chiloții pe care tocmai și-i schimbase. Cufundată în scaunul de răchită, cu cât se gândea, cu atât se necăjea mai tare. Se hotărî să i-o plătească cu dobândă, folosind cea mai des întâlnită metodă. Doamna Kong se ridică de pe scaun, merse la bucătărie și o strigă prin fereastră pe servitoarea care sorta legume:

— A Chun, astăzi pregătește mai puțină mâncare, domnul nu se întoarce diseară!

După ce orologiul bătuse deja oră fixă de câteva ori, Ling Feng se întoarse acasă. Văzând că fiul venise, doamna Kong se duse grăbită și închise poarta, trăgând și zăvorul de fier.

— De ce tragi zăvorul? Tata nu s-a întors încă, spuse Ling Feng uitându-se la mama lui și observându-i pe chip furia.

— Nu-ți mai băga nasul, du-te în salon și mănâncă.

Doamna Kong mai agăță de zăvor și un lacăt. După ce încuie bine, încercă poarta, zicând:

— Azi nu îl primesc acasă, era să mor de câți nervi mi-a făcut! Nu are nimeni voie să-i deschidă, să-l văd ce face!

— Iar v-ați certat?!

Ling Feng surâse disprețuitor, apoi traversă grădina în pas iute. Când trecu pe lângă cele trei ghivece cu cactuși, se opri

puțin, se lăsă în genunchi și pipăi țepii cactușilor, era un gest obișnuit pe care îl făcea în fiecare zi când se întorcea acasă. Cactușii erau singurele plante exotice pe care soții Kong nu le aveau la inimă, considerând că sunt plante aduse de pe pervazurile din mahala și strică toată atmosfera din grădină. Ling Feng, care nu era tocmai un iubitor al grădinăritului, avea însă gusturi diferite. Încă de mic, cumpără de la piața de flori din nordul orașului un cactus, însă în ziua în care l-a adus acasă, doamna Kong l-a aruncat în stradă. Ling Feng cumpără apoi al doilea ghiveci, era un cactus cu o singură floare căruia nu îi crescuse încă țepi. Îl puse pe pervazul ferestrei din dormitorul lui, însă doamna Kong îl aruncă numaidecât din casă și pe acesta. Pe atunci, Ling Feng avea paisprezece ani. Nu înțelegea de ce mama lui avea o asemenea oroare față de cactuși. În același timp, pe doamna Kong o enerva la culme îndărătnicia ciudată a fiului ei. Mamei nu-i trecuse prin cap însă că visul din copilărie al lui Ling Feng era tocmai acesta, să cultive cactuși din aceștia vulgari. După câțiva ani, când Ling Feng s-a întors acasă după prima zi de muncă la o firmă de electricitate, a adus trei ghivece cu cactuși, zicându-i doamnei Kong: „Dacă îmi mai arunci cactușii, vă jumulesc și eu toți trandafirii chinezești și merii ornamentali".

Ling Feng se descălță în ușa holului fără să se ajute de mâini, dând doar din picioare. Cei doi pantofi din piele zburară cât colo, unul spre vest, celălalt spre est. Văzu că mâncarea era deja pusă pe masă. Sora lui mai mare, Ling Yao, stătea la celălalt capăt al mesei, cu o carte în mână. Uitase să mestece ce avea în gură și, așa cu obrajii bombați, părea foarte urâtă. Ling Feng se duse și se uită la coperta cărții pe care o citea. Așa cum se aștepta, era tot cartea aceea a lui Zhang Henshui, *Căsătorie printre lacrimi și râsete*.

— O prostie de carte, de câte ori ai citit-o? o întrebă Ling Feng.

Ling Yao nu-și ridică privirea și nici nu intră în discuții cu el.

— Iar s-au certat! Nu cumva a fost tot din cauza iederei de pe verandă?

Ling Feng o ocoli prin spate. Văzând că tot nu îl bagă în seamă, prinse încetișor cu două degete un fir de păr din capul fetei și îl smulse brusc. Ling Yao sări în sus, puse mâna pe păr și scoase un țipăt, apoi profită de ocazie și îl scuipă pe fratele ei.

Ling Yao tot nu vorbi cu el. Fata era bună de gură, însă adesea refuza de dimineață până seara să schimbe vreo vorbă cu cineva, chiar și cu cei ai casei.

— Toți aveți probleme cu capul!

Ling Feng se prefăcu că oftează, ridică în sus firul de păr și îl privi, apoi îl suflă cât colo.

Lui Ling Feng nu îi era foame și nu voia să mănânce. Urcă la etaj, lovind cu palma în balustradă, apoi se îndreptă spre terasă. Nu era nimeni acolo, nu erau nici rufe puse la uscat. Cele două pisici persane ale doamnei Kong stăteau față în față pe șezlongul din pânză. Ling Feng le goni. În fiecare zi când venea de la muncă, stătea puțin pe terasă, acesta fiind singurul loc din casă care îi plăcea. În acel moment, interiorul și exteriorul câtorva curți de pe strada Meilin și toată zona de vest a orașului se descopereau privirii lui, în timp ce soarele aluneca spre apus. Acest oraș colonial avea clădiri deosebite, cu acoperișuri ascuțite și rotunde, pictate într-un auriu pal, ireal. Precum oamenii, stolurile de porumbei care își luaseră zborul în zori se întorceau grăbite spre casă la apus. Câteva ricșe treceau pe strada Meilin, scârțâitul osiilor și răsuflarea vizitiilor ajungeau limpede până la urechile lui Ling Feng. Din gramofonul cine știe cărui vecin se auzeau neclar arii de operă interpretate de Mei Lanfang sau de Shang Shaoyun.

Doamna Kong îl strigă de jos să vină la masă. Ling Feng se prefăcu că nu aude, își ridică șezlongul și îi schimbă poziția. Astfel putea vedea fereastra și terasa apartamentului vecin, din partea de apus, la o distanță de cel mult treizeci de metri. Cele două terase erau despărțite de câțiva platani uriași și niște

salcâmi. Tocmai crengile lor nici prea rare, nici prea dese îi permiteau lui Ling Feng să arunce câte o privire furișă.

În apartamentul dinspre apus locuia un grup de actori, trei bărbați și cinci sau șase femei. Ling Feng știa că aceștia joacă în filme și în piese de teatru, căci le văzuse fotografiile câtorva dintre ei în reviste. Bărbații erau toți foarte arătoși, iar femeile erau frumoase de picau, fiecare având un farmec aparte. Seara, la apus, adesea se strângeau toți roată pe terasă. Întâlnirile lor erau pline de veselie, vorbeau în gura mare, cântau în cor sau flirtau între ei, bărbați și femei. Uneori, comportamentul lor era bizar, depășind anumite limite de bunăcuviință. Odată, Ling Feng văzuse o actriță cu părul tuns scurt trăgând de cureaua de piele a unui actor, apoi turnând încet în pantaloni un lichid maroniu-închis (probabil era cafea). Cei din jur râdeau, lăsându-se pe spate. „Ce fericiți sunt oamenii aceia!", se gândea Ling Feng de fiecare dată când se uita pe furiș la vecinii din partea de apus. Îi auzise vorbind o chineză literară perfectă. Fustele și ciorapii de mătase ai actrițelor străluceau difuz sub razele soarelui la apus. În acest timp, Ling Feng se simțea foarte singur.

— Ling Feng, tot nu cobori la masă? strigă doamna Kong din nou de la parter, nu vrei să mănânci? Nu mânca dacă nu vrei, o pun pe A Chun să strângă masa.

Îi era lene să-i răspundă mamei, în plus devenise dintr-odată irascibil. Actorii aceia de pe terasa de vizavi începuseră să plece unul câte unul. O actriță rămase în urmă, se învârti o dată, de două ori în spațiul dintre masă și scaune, ținându-și cu mâna colțul fustei. După acești pași de dans, silueta ei grațioasă dispăru de pe terasă. Ling Feng ridică șezlongul și îl așeză în poziția inițială. În acel moment, zări o ricșă oprindu-se în fața porții, din ea sări tatăl lui. Ling Feng observă că acesta urma îndeaproape o altă ricșă, zicând ceva. În ea era o femeie îmbrăcată într-un *qipao* de brocart, albastru cu alb. Ling Feng nu văzu clar fața acelei femei deoarece avea pe cap, precum femeile străine, o pălărie mare, albă, care îi acoperea tot chipul. În plus, ricșa aceea trecu în grabă pe strada Meilin.

Domnul Kong începu să bată în poartă.

De la primul ciocănit, doamna Kong intră în hol, blocând trecerea spre verandă. Le opri pe servitoarea A Chun și pe Ling Yao, zicând cu o voce ascuțită și inflexibilă:

— Să nu deschideți poarta! Nu are nimeni voie să-i deschidă!

Aceste cuvinte le spunea parcă intenționat să fie auzite de domnul Kong de afară. Continuă apoi cu voce tare:

— Inima lui nu mai este acasă de mult timp, el de ce se mai întoarce aici? Vine doar să mănânce și să doarmă, mai bine s-ar duce la un hotel.

Doamna Kong luă o sticlă și o azvârli spre verandă. Sticla spartă răsună neobișnuit de puternic, ea însăși se sperie.

Domnul Kong începu să bată mai tare, însă tot nu ieși nimeni să-i deschidă. Trase o înjurătură, apoi începu să lovească cu piciorul până când poarta de lemn începu să se clatine, scârțâind din toate balamalele.

— Lovește cu piciorul, lovește! spunea din casă doamna Kong, printre dinți. Să vadă toți vecinii ce faci tu. Ești teribil dacă dărâmi poarta aceea! Oricum, noi nu îți deschidem.

Domnul Kong mai lovi de câteva ori cu piciorul, apoi se opri, se temea și el să nu fie observat de vecini în situația aceasta penibilă. Se dădu înapoi câțiva pași, se ridică pe vârfuri și aruncă o privire spre casă, peste acea iederă a discordiei de pe verandă. Îl văzu pe terasă pe fiul lui, Ling Feng, și începu să-l strige:

— Ling Feng, coboară repede și deschide-mi poarta!

Ling Feng nu se clinti din loc, pe chip avea o expresie de indiferență. Se uită întâi la maică-sa care era în curtea interioară, apoi la tatăl închis pe afară și zise:

— Certați-vă voi, eu nu mă amestec!

Ling Feng îl văzu pe tatăl său oprindu-și mâna lângă colțul gurii. Își pierduse speranța, pe chip avea o expresie ciudată.

Nimeni nu ar fi putut spune cu exactitate dacă domnul Kong s-a mai întors sau nu. Servitoarea A Chun s-a trezit în

miezul nopții pe furiș și a luat lacătul de la poartă, lăsând-o închisă, dar descuiată. Fata spera ca domnul Kong să se întoarcă acasă. În același timp, credea că acesta era un gest prin care o servitoare se poate apropia cel mai bine de stăpânii casei, oferind căsniciei lor o portiță de salvare. Lui A Chun nu-i trecu însă prin cap că efortul ei va fi zadarnic, căci în noaptea aceea domnul Kong nu s-a întors.

— Și-o merită!

Doamna Kong tundea, stând în genunchi, o tufă de trandafiri galbeni din grădină. Pe chip lăsa să i se vadă expresia unei lupte câștigate. Ținea strâns, cu amândouă mâinile, foarfeca lungă de tuns flori și tăia, fără ezitare, tulpinile câtorva trandafiri galbeni.

— Îl voi închide și astăzi afară, cu siguranță îi vin eu de hac! zise ea.

Însă a doua zi, domnul Kong nu s-a mai întors acasă.

Nici a treia zi.

A Chun nu îndrăzni să pună geană peste geană câteva nopți la rând. Era atentă la orice zgomot venit dinspre verandă, însă domnul Kong nu a mai bătut la poartă.

În cele din urmă, doamna Kong începu să nu mai aibă stare acasă. Chemă o ricșă și se duse în grabă la cabinetul stomatologic deschis de ei, în familie. La cabinet, totul se desfășura ca de obicei, pacienții așteptau la rând pe o bancă, să intre la consultație. Singurul care lipsea era domnul Kong. Domnișoara Fang, asistenta lui, îi ținea locul, lucrând cu sârguință la dantura unui bărbat. Doamna Kong nu o plăcea pe asistentă și nu ar fi vrut să discute cu ea. Însă tânăra avea un ochi ager. Fixă penseta în gura bărbatului și alergă la doamna Kong să intre în vorbă cu ea.

— V-ați făcut bine? spuse domnișoara Fang luând-o afectuos de braț pe doamna Kong și analizându-i chipul. Este așa de iscusit domnul Kong, în doar câteva zile v-a și vindecat boala?

— Ce boală? răspunse uimită doamna Kong printr-o altă întrebare; nu mai înțelegea nimic. Sunt bine, sănătoasă, de ce boală vorbești tu?

— L-am auzit pe domnul Kong zicând că v-ați îmbolnăvit destul de grav și că rămâne acasă să vă trateze, de aceea nu mai vine la cabinet o perioadă.

Doamna Kong făcu ochii mari, fixând cu privirea buzele date cu ruj ale domnișoarei Fang. Nu mai scoase nici un cuvânt multă vreme. După ceva timp, își reveni, pe chip îi apăru un zâmbet ironic. O întrebă pe asistentă:

— A zis ce boală am?

— Mi-e greu să vă spun.

Domnișoara Fang cercetă cu sfială expresia feței și îmbrăcămintea doamnei Kong, apoi îi zise:

— Dar nu păreți deloc o persoană care ar suferi de o asemenea boală.

— Par, nu par, spune-mi odată! De ce boală a zis că sufăr?

— Suferiți cu capul, rosti în cele din urmă cele trei cuvinte domnișoara Fang, apoi se grăbi să adauge: Domnul Kong glumea, mai mult ca sigur.

— Sufăr cu capul? Glumea? repeta doamna Kong vorbele domnișoarei Fang.

Figura ei rezervată și mândră se schimonosi puțin. Îi aruncă o privire disprețuitoare asistentei, apoi întoarse capul și se duse cu gândul la altceva. Văzu pe masa de lucru o grămadă de sticluțe de alcool sanitar și tot felul de instrumente de metal. Printre ele, se amestecase o cană de porțelan verde, era cana de ceai a domnului Kong. Doamna Kong o ridică involuntar cu mâna în care ținea geanta din piele de oaie, ridicând și geanta în același timp. Mâna ei se îndreptase fulger către cană, făcând să cadă flacoanele și obiectele de tot felul care erau pe masa de lucru.

Doamna Kong ieși iute din cabinetul stomatologic, era albă la față ca o foaie de hârtie. În ricșă, observă un dinte galben, plin de sânge, agățat tocmai de închizătoarea genții ei. Puțin lipsi să nu țipe. Luă cu batista dintele acela galben și scârbos și îl aruncă, era dezgustată de-a dreptul. Fără să-și dea seama, lacrimile îi umeziseră obrajii.

Domnul Kong a dispărut.

Ling Feng o văzu pe mama sa stând de vorbă în hol cu o mătușă. Se pare că discutau tocmai despre acest lucru. Cele două femei erau posomorâte, așa că Ling Feng nu vru să ia parte la discuție. Se gândi să le ocolească și să urce binișor la etaj, însă mătușa îl strigă.

— Ling Feng, de ce nu te gândești să-ți cauți tatăl?

— Unde să mă duc să-l caut? Nu știu unde s-a dus, spuse Ling Feng, ținându-și capul plecat. Mâna îi era tot pe balustrada scării.

— De ce nu i-ai deschis poarta în seara aceea? zise mătușa către el pe un ton plin de reproș, tatăl tău ține așa de mult la tine! Tu, în schimb, nici nu l-ai băgat în seamă când te-a strigat să-i deschizi poarta.

— Ea nu ne-a lăsat să-i deschidem, arătă Ling Feng cu buzele țuguiate spre mama lui. Eu nu mă amestec în treburile lor, nu m-am băgat niciodată între ei.

— De ce să-i deschidă poarta? Dacă chiar voia să intre, putea să sară gardul.

Doamna Kong scoase batista și se șterse la coada ochilor, de câteva zile avea ochii roșii și umflați în permanență.

— Inima lui nu mai era acasă, nu mai întreba deloc de florile din grădină, și zicea peste tot că sunt bolnavă cu capul, spuse femeia oftând. În ritmul acesta, chiar mă va scoate din minți de supărare.

În acel moment, Ling Feng nu se putu abține și pufni în râs. Își dădu însă seama imediat că nu era momentul potrivit, așa că își acoperi gura cu mâna. Totuși, observă că mătușa îi aruncă o privire disprețuitoare.

— Ce-i de făcut? Supărarea dintre soți nu e lucru mare, important este însă să avem vești despre el. A dispărut deja de atâtea zile și voi stați toți acasă.

Mătușa își roti ochii, aruncând priviri contrariate către fiecare persoană din hol, apoi continuă:

— Nu avem de ales, trebuie să chemăm poliția.

— Nu! o întrerupse brusc vocea ascuțită a doamnei Kong. Cum să chemăm poliția? Dacă tu nu te temi că facem de râs numele Kong, eu mă tem. Nu a dispărut, cu siguranță a fugit cu cine știe ce femeie.

Ling Feng avea deja un picior pe treapta scării. În acel moment, întoarse capul și se uită la mama lui. Brusc își aminti de ricșa în urma căreia mergea tatăl lui în ziua aceea și de străina cu pălărioaia albă, rotundă. I se părea că uneori mama lui este uneori foarte neroadă, iar alteori foarte inteligentă.

În sud, luna aprilie era umedă și ploioasă, toate plantele din grădină creșteau din belșug în această perioadă. Florile de trandafir, pline pe jumătate cu apă, se luau la întrecere care să înflorească primele. Plantele cu frunze decorative trasau linii și umbre în colțul streșinii, de un verde-închis. Acesta era anotimpul preferat, dar și foarte ocupat al iubitorilor de plante. În ceea ce privește familia Kong de pe strada Meilin, luna aprilie din acest an nu era nici pe departe ca cele de până atunci. Grădina era învăluită din toate direcțiile de o umbră nefastă. Doamna Kong mergea încolo și încoace printre plantele și copacii din grădină, oftând de zor. Pisica persană pe care o creștea nu înțelegea nimic. Într-o zi și-a făcut nevoile în ghiveciul unei orhidee, iar doamna Kong era cât pe ce să-i taie coada cu foarfeca.

În ziua aceea era prost dispusă. Luna aprilie era pe sfârșite, iar domnul Kong dispăruse fără urmă.

Începuse să se îngrijoreze și să se învinovățească din ce în ce mai mult, însă se lua și de toți ai casei. Bănuia că servitoarea A Chun dormise buștean în acele nopți sau intenționat nu se ridicase din pat să-i deschidă domnului Kong poarta când se întorsese acasă. A Chun nu recunoștea acest lucru nici în ruptul capului, răspunzând în doi peri, ceea ce o înfurie pe doamna Kong. Luă de pe masă decoctul de ginseng care tocmai fusese fiert și îl aruncă în A Chun cu tot cu oală.

Cu ochii înroșiți, servitoarea alergă în cameră la Ling Yao să se plângă. Aceasta citea în continuare romanul lui Zhang Henshui.

Își ridica ochii din carte din când în când, aruncându-i câte o privire grăbită servitoarei, nici nu știa dacă o ascultă sau nu. A Chun se văicări jumătate de zi. La un moment dat, Ling Yao o întrebă:

— Ce spui tu acolo?

Într-un final, se pare că înțelese nedreptatea care i se făcuse servitoarei și-i spuse:

— Nu o mai băga în seamă, las-o să turbeze, culege ce-a semănat.

De fapt, nici Ling Yao nu putea scăpa de acuzațiile mamei sale. După-masă, fata făcu baie și se primeni de haine, pe cele murdare i le dădu lui A Chun să le spele. Doamna Kong țipă cu asprime la servitoare:

— Să nu te prind că i le speli! Las-o să și le spele singură!

Fetei i se păru de neînțeles furia mamei și bolborosi încet:

— E nebună!

Plină de ciudă, luă ligheanul cu rufe și se duse spre fântână. O auzi pe mamă repetând:

— Sunt niște netrebnici fără suflet! I-am crescut de mici ca pe niște flori rare, i-am răsfățat peste măsură, iar acum uite cum se poartă cu părinții lor.

Stând în picioare lângă ușă, pe fată o pufni râsul din senin. Întoarse capul și o întrebă pe mama sa:

— Zi de zi ocărăști în stânga și în dreapta, până la urmă ce vrei de la noi?

— Știi bine ce vreau. Răspunse doamna Kong cu o voce ascuțită, în timp ce bătea cu palma în masă. De ce nu i-ai deschis poarta tatălui tău în ziua aceea? Știi bine că dacă te încăpățânai să te duci, eu nu te-aș fi oprit. De ce nu te-ai dus să-i deschizi?

— Vorbești prostii! Tu nu ne-ai lăsat să-i deschidem, cum poți să dai acum vina pe noi? spuse Ling Yao, apoi luă ligheanul și ieși din hol.

Servitoarea A Chun o urmă. Aceasta se ținea ca o umbră după ea. Relația apropiată dintre ele fusese criticată de multe ori de către doamna Kong, însă fetelor le intra pe-o ureche și le ieșea pe cealaltă.

Rămasă singură în hol, ca o momâie, doamna Kong oftă adânc. Se înserase deja, în cameră erau pete, pete de lumină. Pe chipul doamnei Kong se vedea de asemenea o pată gri-deshis, doar perechea aceea de ochi, altădată foarte frumoși, scânteiau plini de îngrijorare și de durere. Nu mâncase nimic toată ziua, acum parcă i se făcuse puțin foame. Se ridică și se duse în bucătărie, își puse într-un bol prăjituri din rădăcini de lotus măcinate. Mânca încet într-un colț, căci nu voia să fie văzută de nimeni. Fereastra de la bucătărie dădea spre fântâna din curtea interioară. Din colțul acela întunecat, doamna Kong le observa pe Ling Yao, care spăla rufe lângă fântână, și pe servitoarea A Chun. Relația apropiată dintre cele două o deranja pe doamna Kong și, deși această situație dura de mult timp, ea tot nu o putea accepta. I se părea că Ling Yao este mult mai apropiată de servitoare decât de ea.

Le văzu aplecate pe ghizdul fântânii, spălând rufe. Vorbeau ceva în șoaptă. Bănuia că discută despre ea, așa că se duse binișor și lipi urechea de fereastră. Auzi într-adevăr un cuvânt, parcă Ling Yao îl pronunțase: „Nebună!". Se simți de parcă îi înfipse cineva un cuțit în inimă. Pofta de mâncare, ce îi venise și așa cu greu, îi dispăru dintr-odată. I se puse ca un nod în stomac care se rostogolea de parcă avea să-i sfarme pieptul. Lăsă jos prăjiturica din care mușcase o jumătate. Lacrimile i se rostogoleau din ochi ca un șirag de perle rupt. Doamna Kong își duse palma la piept și merse clătinându-se spre hol. Căută în grabă un tub de alifie chinezească și se unse pe frunte. Chiar se temea că nu va mai putea respira și cine știe ce s-ar întâmpla cu ea.

Doamna Kong rămase în hol, cu palma la piept, așteptându-l pe fiul ei Ling Feng să se întoarcă acasă. Era puțin neliniștită, se făcuse ora la care trebuia să ajungă, însă acesta întârzia. Terminând de spălat rufele, Ling Yao și A Chun intrară și aprinseră becul. O văzură pe doamna Kong stând chircită pe scaunul din lemn de mahon de parcă ar fi durut-o stomacul. Servitoarea îi întinse un pahar cu apă, încercând să afle ce are:

— Nu vă simțiți bine, doamnă?

— Nu am avut nici o zi în care să mă simt bine!

Doamna Kong împinse dezgustată paharul cu apă, avea privirea îndreptată tot spre verandă:

— Cum de nu s-a întors încă Ling Feng? Voi știți de ce întârzie?

— Ling Feng s-a dus să afle vești despre domnul, spuse servitoarea.

— Ar fi bine să fie așa, mi-e teamă numai că iar își face veacul prin cinematograf, spuse doamna Kong prefăcându-se că râde, apoi continuă de parcă s-ar fi bucurat de răul altuia: Bun, rău, el ne duce mai departe neamul de deștepți. Așchia nu sare departe de trunchi, sunt amândoi niște neisprăviți, și tată și fiu. Nu știu cum vorbește lumea pe la spate despre noi.

Între timp Ling Feng ajunse acasă cu un sul de hârtie groasă la subraț. Se descălța, uitându-se râzând la cele trei femei din hol. Se pare că era într-o dispoziție bună.

— Ce ții la subraț? îl întrebă doamna Kong aruncându-i o privire.

— Nu am nimic, sunt câteva postere de film, nu vă interesează pe voi.

— Tu și acum, în situația aceasta, mai ai starea de spirit să te uiți la filme? îl întrebă doamna Kong. Ești și tu bărbat în toată firea, familia noastră a dat peste o astfel de nenorocire, iar tu stai cu mâinile în sân și doar te uiți! De ce nu-ți trece prin cap să te duci și tu să întrebi, poate dai de urma tatălui tău.

— Cum adică stau cu mâinile în sân? De dimineață am fost la redacția unui ziar, am un prieten care lucrează acolo. L-am rugat să mă ajute să dăm anunț la persoane dispărute.

— Cine ți-a zis ție să dai anunț? De câte ori v-am spus, nu mai împrăștiați în afară lucrurile acestea rușinoase, cine va citi anunțul își va da numaidecât seama despre ce este vorba.

Doamna Kong se încruntă și-i făcu semn cu mâna servitoarei A Chun să se retragă. După ce aceasta ieși din hol, doamna se uită către fiul său cu o privire tristă. Din ochi începu să-i curgă lacrimi și nu zise nimic multă vreme.

— Până la urmă ce vrei să fac eu?

Ling Feng era puțin neliniștit, parcă se temea să o privească în ochi pe mama sa. Își întoarse fața și se uită pe pereți. Se gândea la posterele de film pe care tocmai le adusese acasă, să le lipească pe peretele din hol sau pe cel din dormitorul lui?

După acest moment de tăcere, doamna Kong găsi până la urmă un plan la care nu s-ar fi așteptat nimeni.

— Du-te și găsește un detectiv particular, zise brusc doamna Kong. Te duci chiar mâine, să clarificăm cu ce femeie a fugit tatăl tău și unde s-a dus.

— Detectiv particular? începu să râdă Ling Feng, apoi o întrebă: Nu cumva glumești?

— Cine are dispoziția să glumească cu tine? țipă cu asprime doamna Kong, apoi, dându-și dintr-odată seama de ceva, coborî glasul. Știu că pe strada Feng Ming sunt câțiva detectivi particulari. Familia Li de vizavi a apelat la ei atunci, cu furtul galbenilor. Doamna Chen a pus mâna pe un dușman al bărbatului ei și așa i-a găsit. Mâine te duci pe strada Feng Ming, nu contează câți bani cheltuiești, mie să-mi rezolvi treaba asta. Nu îmi vine să cred că nu-i vom da de urmă.

— Știu eu cum e cu detectivii particulari. Decât să-i pui pe ei să-l caute pe tata, mai bine mă pui pe mine, zise Ling Feng, pe jumătate serios. Eu am comisioane mai mici decât detectivii particulari, îmi dai doar două sute de dolari de argint.

Doamna Kong scoase un suspin surd:

— Mă dezamăgești de mult timp, spuse doamna Kong luând din sertar, de sub fața de masă, un plic din piele de vacă. Mâine te duci cu bani la tine pe strada Feng Ming. Se uită pieziș la fiul ei: Dacă nu ești în stare să faci nici atâta lucru, să nu te mai întorci acasă să dai ochii cu mine. Măcar rămân liniștită, dacă plecați toți.

Ling Feng luă plicul de piele pe care îl puse în buzunarul interior de la costum, bătând cu palma peste el.

— Mâine mă duc pe strada Feng Ming, zise Ling Feng. Dar dacă banii ăștia se duc pe apa sâmbetei, să nu dai vina pe mine. Tata nu este un copil care nu mai știe drumul spre casă, dacă

vrea să se întoarcă, se întoarce singur, iar dacă nu mai vrea, nu vei avea tu cum să tragi de el să-l aduci înapoi.

Ling Feng observă că ultimele cuvinte o atinseseră pe mama lui. În acea fracțiune de secundă, pe chipul doamnei Kong se amestecau consternarea cu panica, însă starea aceasta îi dispăru numaidecât. Doamna Kong își redobândi încrederea de sine, lăsând să se vadă în colțul gurii un zâmbet ironic.

— Dacă nu se întoarce acasă, este problema lui, de ce să-mi fie teamă? îl întrebă doamna Kong pe Ling Feng. Zi tu, de ce să-mi fie teamă? Proprietatea familiei nu poate să o ia cu el, nici casa. Dacă vrea să plece cu vreo depravată, să plece. Și dacă plecați toți, mie tot nu mi-e teamă. Bine că am grădina plină de flori, cresc și o pisică, acestea sunt mai umane decât voi, nu voi muri de singurătate dacă le am pe ele.

Ling Feng rămase fără replică pe moment. Se uită la chipul mamei lui, părea palid și înfricoșător în lumina slabă a lămpii. Dintr-odată, i se păru că seamănă foarte tare cu o strigoaică dintr-un film cu cadavre care fusese pe ecrane nu demult. Această descoperire i se păru amuzantă, dar și înspăimântătoare în același timp. Așa că Ling Feng urcă la etaj râzând, doamna Kong nu înțelese însă de ce începuse acesta să râdă dintr-odată. Aținti cu o privire ursuză spatele lung și slăbănog al fiului, un spate mai tânăr și mai elegant decât al tatălui său, însă privindu-l, doamna Kong simțea aceeași răceală, același egoism și aceeași nepăsare. Pe unde trece roata din față, tot pe acolo trece și roata din spate, doamna Kong își aminti dintr-odată vorba aceasta din bătrâni și o spuse cu glas tare.

2

A doua zi de dimineață, pe un potop de ploaie, Ling Feng se duse pe strada Feng Ming. Străduța aceasta îngustă și aglomerată era total necunoscută pentru el, de o parte și de alta erau construcții din lemn dărăpănate și haotice, păreau toate înclinate

în aceeași direcție. Drumul de piatră parcă nu avea canal de scurgere, apa de ploaie formase bălțoace mai mari sau mai mici în care pluteau gunoaie, șoareci morți, ba chiar și fecale umane. Ling Feng avea o umbrelă neagră de pânză, când trecu printre bălțoacele de apă, nu avu de ales și trebui să facă diverse mișcări ca cele de dans ale vedetelor. Se îndoia că într-un astfel de loc chiar ar putea găsi detectivi particulari. În același timp, i se părea că mersul prin această ploaie avea un anumit grad de absurditate.

Dintr-odată, îi sări în ochi, agățată pe o construcție de lemn, firma: Micul Holmes, detectiv particular, preiau diferite cazuri dificile. Ling Feng se opri în loc, își ridică privirea și se uită la clădire, ferestrele strâmbe erau acoperite ermetic cu pânză neagră, nu se vedea nimic înăuntru. Ling Feng se gândi că n-ar strica totuși să-l vadă întâi pe acest mic Holmes, așa că își strânse umbrela și bătu la ușă. Îi deschise o bătrână cu părul vâlvoi și fața nespălată.

— Îl caut pe micul Holmes, zise Ling Feng.

— Pe cine? Bătrâna parcă nu auzise bine, își apropie urechea de Ling Feng. Nu am auzit bine, pe cine cauți?

— Îl caut pe micul Holmes, spuse Ling Feng arătând cu degetul sus la etaj, dar nu termină de zis, că începu să râdă de unul singur.

— Îl cauți pe chiriașul acela venit din NE? Îmi datorează deja două luni de chirie, după ce că îmi este dator, mă mai și înjură. Nu este un om bun! Dacă ești o cunoștință de-a lui, fă bine și achită-i datoria.

— Eu sunt mai sărac decât el. Nu am nici un ban.

Râzând, Ling Feng își propti umbrela lângă ușă, o ocoli pe bătrână și se îndreptă spre mansardă. Pe scări era foarte întuneric, iar la fiecare pas, treptele scârțâiau prelung. Ling Feng își scoase bricheta din buzunar și o aprinse, îndreptându-se spre mansardă cu limba subțire de foc în mână. Un animăluț dădu peste el pe scări, o zbughi printre picioarele lui, probabil era un șoarece. Ling Feng cercetă precaut în toate părțile, se

gândi că locul acesta chiar seamănă cu locul crimei din filmele cu detectivi.

Ușa din bambus de la mansardă era închisă bine. Ling Feng bătu mult timp până când, din interior, se auzi vocea iritată a unei persoane din NE:

— Cine bate la ușă așa dis-de-dimineață?

Ling Feng se gândi un moment, apoi zise imitând dialectul din NE:

— Sunt tânărul Huasheng, partenerul tău.

Omul din interior deschise ușa furios. Ling Feng văzu la lumina brichetei chipul unui om tânăr și agresiv.

— Cine ești tu? Îndrăznești să faci glume cu mine? Omul acela întinse mâna și îl apucă pe Ling Feng de gulerul hainei. Vii dis-de-dimineață să-mi tulburi mie somnul, ești nebătut sau ai înnebunit?

— Nu glumesc!

Ling Feng se feri vigilent de mâna aceea. Făcu un pas înapoi, ridicând bricheta să-l poată măsura pe celălalt.

— Tu ești micul Holmes? îl pufni râsul din nou pe Ling Feng, fără să se poată abține. Câți ani zici că ai? Nu ai împlinit douăzeci, așa-i?

— Nu te interesează pe tine vârsta mea, eu pot cerceta orice fel de caz.

În timp ce vorbea cu Ling Feng, băiatul din NE își trăgea în grabă pantalonii pe el.

— Zi repede, despre ce caz este vorba?

— Să găsești o persoană dispărută.

— Este simplu! Dar trebuie întâi să-mi plătești un avans de trei sute de yuani și garantez că într-o săptămână ți-am găsit-o.

— Și dacă a murit?

— Atunci îți aduc cadavrul, tot într-o săptămână, comisionul rămâne același!

— Cum să fie același comision pentru o persoană vie și pentru una moartă? Văd că tu, micule Holmes, nu ai nici o noimă în ceea ce spui.

— Ce contează acum dacă am sau nu vreo noimă? Vrei să rezolv cazul? Atunci dă-mi un avans de trei sute de yuani! După ce îmi dai banii, mai pierd vremea cu tine la discuții!

— Am adus banii!

Ling Feng se bătu cu palma peste buzunarul costumului, apoi îl privi cu dispreț pe băiatul din NE, fără să se ascundă deloc:

— Numai că eu nu sunt prea împăcat să-ți plătesc. Decât să ți-i dau ție, mai bine îi opresc eu.

Ling Feng făcu deja un pas înapoi, peste prag. Băiatul din NE îl călcă însă pe celălalt picior, imobilizându-l. Ling Feng observă că ochii celuilalt îl săgetau cu o privire sălbatică, de nevrotic. Regreta că se pripise cu vorbele acelea.

— La dracu'! Ai venit să mă iei în râs? Ai râs și acum vrei s-o ștergi?

Sabotul băiatului din NE părea un lacăt cu care îi prinsese piciorul drept. Ling Feng nu putea să mai plece, așa că adoptă un ton blând:

— Bine, să zicem că am greșit. Spune-mi acum ce să fac? E bine dacă îmi cer iertare?

— Dă-mi banii! țipă brusc băiatul din NE. Al dracu', tu intenționat ai venit să-mi tulburi frumusețe de vis. Chiar dacă nu îmi dai cazul, tot trebuie să-mi plătești! Să-mi dai douăzeci de yuani.

— Cred că voi ăștia din NE ați luat-o razna de sărăcie! Profiți de situație acum să storci bani de la mine? murmură Ling Feng.

Încercă să-și scoată pantoful de piele de sub sabotul acela, însă băiatul din NE era în mod evident mai robust decât el. Ling Feng se gândi că nu îi rămâne decât să recunoască că are ghinion. În timp ce se târguia cu celălalt, pipăi banii din buzunarul interior al costumului.

— Îți dau zece yuani, e bine? îl întrebă Ling Feng. Voi considera că am avut ghinion. E bine că ți-i dau și pe ăștia!

— Douăzeci de yuani, nici unul în minus! zise băiatul din NE, clătinând din cap cu hotărâre. Trebuie să-mi plătesc chiria. Mai trebuie să și mănânc, nu-mi ajung nici douăzeci de yuani!

— Este vina mea că nu ai tu bani să-ți plătești chiria și să mănânci?

Ling Feng nu știa dacă să râdă sau să plângă. Lăsă capul în jos și văzu că sabotul acela odios continua să calce cu putere pe pantoful lui nou de piele. Apoi își ridică privirea, schimonosindu-se. În cele din urmă, zăngăni cei douăzeci de yuani pe care îi puse în palma celuilalt.

Ling Feng fugi pe scări ca un evadat. Privi în urmă și-l văzu pe așa-zisul micul Holmes stând nemișcat în același loc. Ling Feng strigă către umbra aceea neagră:

— Nu-s decât douăzeci de yuani! Voi considera că i-am dat fiului meu bani de Anul Nou[1].

Ieși afară, în strada Feng Ming. În aer încă mai pluteau stropi mărunți de ploaie. Ling Feng își aminti că umbrela lui rămase în construcția aceea de lemn dărăpănată, așa că se întoarse și ciocăni din nou la ușă.

— Alo! Dă-mi umbrela! strigă el bătând în ușă.

— Care umbrelă? întrebă bătrâna ascunsă în spatele ușii.

— E după ușă! țipă din nou Ling Feng.

— După ușă nu este nici o umbrelă, refuza bătrâna în continuare să deschidă.

Ling Feng își dădu seama numaidecât de intenția meschină a bătrânei. Se gândi că azi avuse într-adevăr ghinion, dăduse numai peste hoți la drumul mare.

— V-a smintit calicia!

Ling Feng lovi cu piciorul în ușă. Nu mai era dispus să-și răcească gura cu bătrâna aceea pentru o umbrelă, așa că se afundă pe strada Feng Ming, grăbind pasul pe lângă clădiri. Apa de ploaie se prelingea prin spărturile din streșini și, în scurt timp, pălăria și umerii costumului fură îmbibate de apă. Ling Feng simți un sentiment necunoscut și puternic de răceală.

---

1. De anul nou chinezesc, există obiceiul ca adulții să dea bani copiilor în plicuri roșii.

Merse cam o sută de metri, ferindu-se de ploaie, când zări într-adevăr firma cabinetului de detectivi Frații Wang. Își amintea că mama îi pomenise de firma aceasta. Deși cabinetele de detectivi particulari de pe strada Feng Ming nu mai prezentau nici un interes pentru el, totuși se gândi că nu ar strica să intre de vreme ce tot era acolo.

Acest cabinet de detectivi părea mult mai serios. În interior erau două birouri potrivite ca mărime. Pe hol era o canapea îmbrăcată în pânză și un telefon. Ling Feng împinse una dintre uși și văzu o mulțime de băieți și fete în jurul unui bărbat chel care făcea gălăgie dintr-un motiv oarecare. Nu înțelese nimic din vociferările lor, toți vorbeau în același timp. Auzi doar țipătul bărbatului chel:

— Este o pistă! Vă spun că este o pistă! De ce vă mai certați?

Ling Feng scoase limba și se dădu înapoi. I se părea pur și simplu incredibil că într-un cabinet de detectivi se poate ivi o asemenea hărmălaie. Între ce văzuse el în filmele cu detectivi și ce se întâmpla aici erau diferențe ca de la cer la pământ. Ling Feng împinse și ușa de la celălalt birou. Aici însă părea ordonat. O femeie la modă și cochetă, cu un cățel în lesă, îi spunea ceva unui alt bărbat chel. Ling Feng se gândi: „Din câte se pare, frații Wang sunt amândoi chei, nu e de mirare că aici sunt ceva mai raționali".

Femeia aceea scoase ceva din poșetă. Era înfășurat într-o batistă pe care se vedeau urme răzlețe de sânge. Femeia desfăcu batista cu multă grijă, apoi zise:

— Uite urechea aceasta. Vezi ce inimă de sălbatic a avut criminalul!

Ling Feng zări într-adevăr o ureche plină de sânge, însă pentru că era departe, nu a putut distinge dacă era o ureche de om sau una de animal. Plin de curiozitate, intră pe furiș și se așeză pe scaun, concentrându-se să audă ce vorbesc.

— Am fost la poliție, pe ei nu îi interesează astfel de lucruri! spuse femeia iritată, luându-și din nou în brațe câinele de pe

genunchi. Cei de la poliție sunt toți niște idioți pe care nu-i interesează nimic, doar să mănânce!

Detectivul chel luă cu penseta bucata de ureche și o ridică în sus, cercetând-o:

— Este o tăietură de cuțit recentă, zise acesta încruntându-se. Poți să-mi arăți rana?

— Nu se poate, nu vreau să-l mai chinui! Este destul de amărât, bietul de el! spuse femeia strângându-și brusc câinele în brațe și sărutându-i blana albă. Comoara mea, nu pot să te mai văd suferind! Vocea femeii redeveni dintr-odată îndurerată și furioasă: Trebuie neapărat să mă ajuți să descopăr criminalul care mi-a rănit comoara!

Ling Feng înțelese acum acest caz și îl pufni râsul. Atunci zări câinele acela creț din brațele femeii, era legat la urechea dreaptă cu un pansament alb. Parcă ar fi fost un om rănit.

— Domnule, vă rog să așteptați afară un moment! dădu din cap foarte politicos domnul chel.

— Ies, acum ies!

Ling Feng se ridică în grabă și ieși. Îi venea să râdă, însă nu putea, așa că avea o figură foarte caraghioasă. Doar ce păși pragul, că o auzi pe femeia aceea că se ridică de pe scaun și vine după el, întrebându-l:

— Hei, nu ești tu băiatul familiei Kong, de pe strada Meilin?

— Nu! răspunse Ling Feng care se opri, cercetând-o pe femeia cu câinele în brațe. Îmi pare rău, dar nu te cunosc.

— Sunt verișoara mătușii mamei tale, îi spuse femeia bătându-l pe umăr foarte prietenos. Nu ne-am mai văzut de ani buni! Te-ai facut un bărbat chipeș și elegant, semeni leit cu taică-tău.

— Îmi pare rău, chiar nu îmi amintesc de tine!

Puțin speriat, Ling Feng se uita țintă la fața plină de pudră și la buzele stacojii ale femeii. Nu știa cum să fie amabil cu ruda aceasta necunoscută.

— Cum de ai venit și tu aici? Nu cumva și câinelui tău i-a fost tăiată o ureche?

— Nu, nu am venit pentru câine.

Ling Feng se dădea înapoi în timp ce vorbea, însă observă că trupul prea împlinit al acestei rude îl urma îndeaproape fără scăpare, apropiindu-se tot mai mult de el.

— Nu ai venit pentru câine? Atunci ai venit pentru un om? spuse femeia, iar ochii îi sticleau în cap. Ce s-a întâmplat la voi acasă?

— Nu s-a întâmplat nimic, am intrat și eu pe aici în joacă, mormăi Ling Feng.

— Ai intrat aici în joacă? Nu te cred, cu siguranță mă păcălești.

— Serios, am intrat în joacă! Voiam doar să văd cum arată un detectiv particular.

— Mama ta e bine? I s-a întâmplat ceva?

— Este foarte bine, arată mult mai bine decât tine!

— Dar tatăl tău, este bine și el?

— Și el este bine, cele două urechi îi cresc încă pe cap.

— Am auzit că tatăl tău trăiește cu o actriță, e adevărat?

— Nu știu, du-te mai bine și întreabă-l pe el.

Ling Feng nu mai putea suporta flecăreala răutăcioasă a rudei sale și, lăsând la o parte bunele maniere, își făcu drum afară cu forța. Ajuns pe scara de piatră din fața cabinetului fraților Wang, răsuflă ușurat. Dinăuntru o auzi pe ruda aceea înjurând de mama focului:

— Ce urmaș de rahat! Nu are pic de bun simț!

Afară ploaia se rărise bine. În spatele furnalelor de la fabrica de săpun, soarele arăta ca un cerc palid, roșu-portocaliu. În aerul străzii Feng Ming plutea un miros de fructe și legume putrezite. Ling Feng ocolea, pe cât posibil, băltoacele de apă, însă fu imposibil să nu se stropească de noroi pe pantofii cei noi din piele. Cineva spăla de zor vasul unei toalete, aerul de după ploaie devenind și mai greu de respirat. Ling Feng se ținea cu o mână de nas, iar cu cealaltă își ridica cracii pantalonilor. Din când în când, îi apărea în minte imaginea acelei urechi de câine pline de sânge. I se părea că în cabinetele de detectivi particulari văzuse și auzise numai lucruri dezgustătoare

și ridicole. Orice ar fi, Ling Feng era hotărât să nu se mai întoarcă pe strada aceasta mizerabilă.

Ieșind de pe strada Feng Ming, Ling Feng mai merse o grămadă până zări prima ricșă în care sări numaidecât, de parcă aceasta i-ar fi fost salvarea. Vizitiul îl întrebă unde merge. După ce se gândi puțin, acesta răspunse:

— La cinema, du-mă întâi la cinema Meili Hua.

Ling Feng își amintea că *Ziarul de seară* din ziua precedentă anunțase că la cinematograful Meili Hua rulează filmul *Timpuri noi*, cu Charlie Chaplin. Văzuse filmul deja de două ori, acum ar fi vrut să-l vadă și a treia oară. Ling Feng recunoștea că îi plăcea la nebunie de Chaplin, adesea visând, la cinema sau acasă în pat, că el însuși era Chaplin și făcea, de pe ecran, pe toată lumea să râdă. Știa că nu este decât o fantezie de-a lui, dar pentru el rămânea un lucru minunat.

Când începu să se oprească ploaia de primăvară, pe stradă erau încă foarte puțini trecători. Tineri robuști alergau cu ricșele de parcă zburau. Când trecu pe aleea de lângă Biserica lui Isus, Ling Feng își aminti că domnișoara Tan, colega lui din clasele primare, locuia acolo. Îi veni în minte o idee strălucitoare, și anume să o invite pe fată la film. Era mai romantic să vadă un film cu o domnișoară lângă el. Așa că îi ceru vizitiului să oprească lângă alee și să aștepte puțin. Voia să vadă dacă reușea, cu farmecul lui, să scoată pentru scurtă vreme din casă o fată.

Fereastra domnișoarei Tan dădea spre stradă. Ling Feng o strigă de jos. Pe neașteptate, fereastra se deschise. Își ridică privirea și văzu apărând la fereastră chipul unei fete, ușor bucălat, cu părul făcut permanent. Era surprinsă și bucuroasă în același timp:

— Kong Ling Feng, tu m-ai strigat?

— Îmi faci onoarea să vii cu mine la film?

— La film? Ce film? întrebă domnișoara Tan înăbușindu-și râsul, răsucind cu o mână perdeaua înflorată de la fereastră. Kong Ling Feng, urcă la etaj să vorbim cum se cuvine!

— Nu mai urc! Fă-mi onoarea și coboară tu, ricșa așteaptă pe alee!

Domnișoara Tan aruncă o privire sfioasă în jos, apoi spuse:

— Să mă sfătuiesc și cu mama, așteaptă puțin!

Ling Feng așteptă afară mai bine de un sfert de oră. De plictiseală, începuse să numere dalele albăstrii de pe trotuar. În mod inevitabil, se simțea puțin ofensat. Se gândea că domnișoara Tan nu era pe potriva lui nici ca poziție socială, nici ca frumusețe. Cu toate acestea, de abia se mișca, de parcă ar fi fost o distinsă doamnă asemenea actrițelor! Într-un final, o văzu pe domnișoara Tan ieșind dintr-un *shikumen*[1]. În spatele ușii, zări pentru o fracțiune de secundă un chip de femeie ce se uita afară pe furiș. Ling Feng bănui că este mama domnișoarei Tan. Gestul ei i se păru vulgar și caraghios. Se duceau doar să vadă un film împreună, la ce bun să se ascundă după ușă și să se uite la el pe furiș? Ling Feng se gândi: „Nu mi-am propus să-ți fiu ginere, este doar o distracție de duminică, nimic altceva".

Domnișoara Tan părea să se fi aranjat în grabă. Se dăduse cu mult negru la ochi și la sprâncene. Purta un *qipao* prea strâns pe talie, făcându-i pieptul și șoldurile să pară extrem de mari. Ling Feng se abținu să îi critice vestimentația și machiajul, știa că nici unei femei nu-i plac astfel de critici. Cei doi se priviră și începură să râdă. Mergeau spre alee unul lângă altul, la o distanță de o palmă, dându-și seama amândoi că ceva mirosea ciudat în toată povestea aceasta.

— Kong Ling Feng, cum de ți-ai adus brusc aminte de mine? îl întrebă domnișoara Tan în timp ce urca în ricșă, apoi se șterse cu grijă de jur-împrejurul gurii cu batista și râse scurt. A trecut o jumătate de an de când nu ne-am văzut. Data trecută ne-am întâlnit la reuniunea cu colegii, așa-i? continuă domnișoara Tan aruncându-i o privire piezișă lui Ling Feng. Bine că mai știi unde stau!

---

1. Literar, „poarta depozitului de piatră" – este un tip de locuință specifică zonei Shanghai, apărut în anii 1860, care îmbină stiluri ale arhitecturii tradiționale chinezești cu stiluri occidentale.

— De două zile este o zăpușeală îngrozitoare. Îmi doream mult să văd un film.

Ling Feng se uita la întâmplare de o parte și de alta a străzii. Se asculta vorbind și i se păru că nu este un răspuns adecvat, așa că schimbă numaidecât discursul:

— Eram în trecere pe aici cu niște treburi și am zis să te văd puțin. Ți se pare ciudat?

— Ce ocupat ești, până și duminica ai treburi! Ce anume făceai?

— Niște treburi private. Sunt treburile tatălui meu. De fapt, sunt mai degrabă treburile cu care m-a însărcinat mama.

— Și după ce le-ai rezolvat, te-ai gândit să cauți o fată cu care să te duci la film. Nu o duci rău deloc.

— Lucrurile nu s-au concretizat încă. Dar le las de-o parte momentan, nu îmi place să-mi fac griji pentru treburile familiei mele. Mie îmi place să mă uit la filme și la piese de teatru. Îți plac și ție? Îți place Charlie Chaplin?

— Îmi place de Hu Tie, spuse domnișoara Tan și brusc i se trezi interesul, gândindu-se cu mâna la tâmplă. Îmi mai place și Yuan Meiyun, numai că aceasta are ochii cam mici.

— Nu sunt din aceeași categorie!

Ling Feng își dădu seama că lucrurile pe care le spunea domnișoara Tan se potriveau ca nuca în perete. Era evident că nu prea știa despre ce vorbește, ceea ce îl dezamăgi și brusc nu mai avu ce să discute cu ea.

Ricșa traversă centrul plin de animație al orașului. Grupuri de oameni ieșiseră să se plimbe după ploaie. Piciorul și umărul lui Ling Feng o atingeau din când în când pe domnișoara Tan. Acesta observă pe chipul fetei o roșeață palidă în timp ce-și ascundea privirea de el. Ling Feng râdea în sinea lui, gândindu-se că aceasta provenea dintr-o familie săracă și nu era decât o fătucă drăguță nu prea ieșită în lume. Chiar așa să roșească doar că o atinsese de câteva ori?

Domnișoara Tan aștepta ca Ling Feng să deschidă gura și să zică ceva, însă acesta se uita pe stradă cu gândurile în altă parte. Așa că fata încercă să găsească un subiect de discuție.

— Mama mea vrea să-și scoată doi dinți, zise domnișoara Tan. Știu că tatăl tău este cel mai bun dentist, aș putea să o trimit pe mama la el?

— Bine. Nu, ba nu! spuse Ling Feng întorcându-și brusc privirea de la trecătorii de pe stradă. Tata a dispărut.

— A dispărut? De ce a dispărut? începu să-l descoasă domnișoara Tan, nespus de uimită.

Ling Feng își dădu seama că încălcase deja porunca mamei. Regreta că îi dezvăluise cu atâta ușurință acest secret domnișoarei Tan, însă gândindu-se mai bine, nu era cine știe ce.

— Nu-i nimic, îi răspunse plictisit. S-au certat și el nu s-a mai întors acasă, apoi a dispărut.

— A dispărut și tu zici că nu-i nimic? Nu te duci să-l cauți?

— Dacă era de găsit, atunci nu se mai numea dispărut. În astfel de situații, nu servește la nimic să te impacientezi. Nimeni nu poate spune clar de ce a dispărut. E precum suspansul în filme, degeaba te impacientezi, de abia la sfârșit afli ce s-a întâmplat de fapt.

— Tatăl tău a dispărut, iar tu povestești de filme și te duci la cinema?

Domnișoara Tan îl privea fix în ochi, așteptând cu nerăbdare să-i lămurească îndoielile. Observă că Ling Feng nu era de aceeași părere. Acesta își sprijinise capul de deschizătura copertinei. Nu se putu abține și îl înghionti puțin:

— Kong Ling Feng, mă tem că în lumea aceasta nu mai are nimeni o inimă atât de rece ca a ta! Cum poți fi așa de nemilos?

— Eh, ce te agiți așa fără rost? o apostrofă ironic Ling Feng. Tatăl meu a dispărut, nu al tău! Nu-mi fac eu griji câte îți faci tu!

Pe moment, domnișoara Tan rămase fără cuvinte. Ling Feng îi privea cu un ochi rece postura corectă și expresia feței. I se părea că în acel moment chipul fetei lăsa să se vadă ignoranța și prostia. O disprețuia și mai mult. Dacă ar fi știut că domnișoara Tan este atât de neinteresantă și de plictisitoare, și-ar fi dat întâlnire cu o altă fată.

Intrară amândoi stânjeniți în cinematograf. Înăuntru era întuneric beznă, iar filmul începuse deja. Ling Feng știa bine

acea sală, așa că găsi fără să bâjbâie locurile. Observă însă că cele două scaune, deși aveau numere consecutive, erau despărțite de un culoar de trecere. Domnișoara Tan rămase în picioare în întuneric. Aștepta ca Ling Feng să schimbe locul cu cineva sau să aranjeze cumva, însă acesta se așezase în grabă pe scaunul de pe partea cealaltă a culoarului, ridicându-și instinctiv gâtul să vadă ecranul. Charlie Chaplin apăruse pe ecran cu jobenul pe cap, bastonul în mână, pantofii de piele în picioare. Părea o rață subțire și delicată plutind în întuneric. Ling Feng râse încet, apoi întinse mâna și îi indică domnișoarei Tan să ia loc pe scaunul acela, aflat de cealaltă parte a culoarului.

Domnișoara Tan fu nevoită să-și ridice *qipao*-ul ca să se poată așeza. Fără să-și dea seama, lăsă să-i scape printre dinți, ca la colț de stradă: „Idiotul!". Dar nu zise să fie auzită de Ling Feng de pe partea cealaltă.

Pe la jumătatea filmului, Ling Feng aruncă o privire către scaunul domnișoarei Tan. Nu mai era acolo, iar el nu avea nici cea mai mică idee când plecase. Avea un sentiment vag de neliniște. În mod evident, domnișoara Tan se supărase și plecase. Nu înțelegea ce se întâmplă cu el, cum de reușea adesea să strice astfel lucrurile. Voise să facă pe gentlemanul, însă îi lipseau manierele și răbdarea. În întuneric, Ling Feng îl imita pe Chaplin. Ridica din umeri, tropăia din pantofi, se strâmba de-a râsul plânsul, ceea ce îl făcea să se simtă mult mai bine. Îi reveni iar în gând: „De la natură, femeile sunt mai înguste la minte și au toane, iar domnișoara Tan, fătuca săracă și drăguță, e la fel ca celelalte. Ducă-se unde o vrea ea!".

Cinematograful Meili Hua era la o distanță de doar două străzi de strada Meilin. Când ieși de la film, Ling Feng se hotărî să se întoarcă acasă pe jos, așa putea să-și aleagă pe îndelete reviste de film și tabloide de pe tarabele chioșcurilor de ziare întâlnite în drum. Își făcu loc prin mulțimea dezordonată de oameni din centrul orașului, mergând cu trupul drept, pași

elastici, atent la propria imagine reflectată în vitrinele magazinelor. Se gândea la asemănările și deosebirile dintre el și idolii lui de pe ecrane. Fetele îi adorau pe Zhao Dan, Jin Yan și Gao Zhan Fei, ceea ce nu-l mira deloc. Însă Charlie Chaplin, cel cu mersul de rață, el era adevăratul geniu, așa că încerca să vadă diferențele dintre el și actor. Își dorea acum să meargă cu pașii aceia de rață, însă nu știa cum să facă și apoi nici nu putea merge așa prin mulțimea de oameni. Lucrul acesta îi provocă o durere greu de explicat în cuvinte, lumea din filme era totuși mult prea departe de el.

Ling Feng umblă așa haihui toată ziua, fără să rezolve nimic. Era conștient că la întoarcerea acasă va fi greu să-i dea explicații mamei. Însă cine putea ști unde fugise tatăl lui? Apoi, cine putea spune exact că el însuși avea vreo legătură cu dispariția tatălui său? Ling Feng cumpără câteva reviste cu postere de pe taraba unui chioșc. Le răsfoia la întâmplare pe marginea drumului, când îi atrase atenția reclama unei reprezentații în *Ziarul de seară*:

Cea mai nouă reprezentație a trupei Noul Val

Floarea de vișin

În rolurile principale:

Bai Ling Chen Mo

Chen Bei Yang Fei

Sub reclamă, îl izbi fotografia actorilor care jucau în piesă. Ling Feng recunoscu dintr-o privire doi actori din apartamentul de lângă casă. Era vorba despre fata aceea frumoasă și neastâmpărată, cu părul tuns scurt, se numea Bai Ling. Își aminti scena când aceasta a luat o ceașcă de cafea și a turnat-o în pantalonii unui alt actor. Cu *Ziarul de seară* în mână, Ling

Feng simți o emoție nemaiîntâlnită. Nu-i văzuse niciodată jucând pe vecinii lui actori. Se gândi că trebuie neapărat să vadă cum sunt pe scenă și, mai ales, pe fata aceea pe nume Bai Ling, față de care, încă de la început, a simțit ceva.

Începuse să se însereze. Restaurantele și magazinele de o parte și de alta a străzii își aprinseseră neoanele. Vânzători ambulanți vindeau fructe și semințe prăjite la colț de stradă. Pașii trecătorilor deveniseră mai grăbiți odată cu lăsarea întunericului. Ling Feng coti pe aleea de lângă baia publică Izvorul limpede. Se gândea să scurteze drumul pentru a ajunge acasă la ora cinei, însă după ce merse o bucată de drum, se răzgândi. Se gândea că mai bine mănâncă în oraș decât să suporte la masă întrebările fără sfârșit ale mamei. Așa că se întoarse din drum și intră într-un restaurant occidental. Când se așeză pe scaunul de la fereastră, orologiul din vârful clădirii telecomunicațiilor de vizavi bătu ora șase fix. Mai era jumătate de oră până începea reprezentația trupei de teatru Noul Val, tocmai bine cât să se bucure de o porție autentică de mâncare franțuzească. Pusese la punct în cele mai mici detalii acea zi de duminică.

Piesa nu era prea strălucită. Vocea actriței Bai Ling era ascuțită și plictisitoare, iar replicile tărăgănate și insipide nu reușeau să trezească emoții. Ling Feng își ridicase picioarele și, cu umărul rezemat de scaunul rudimentar din lemn, analiza fiecare personaj de pe scenă. Se pomeni vorbind singur: „Mai bine m-ați pune pe mine să joc în piesă și voi ați coborî toți de pe scenă. Cu siguranță aș juca mai bine decât voi".

Ling Feng era într-un teatru sărăcăcios dintr-o zonă periferică, probabil că era locul în care jucau micile trupe de teatru venite din provincie. Nu aveau nici un fel de instalații, actorii de pe scenă erau luminați cu câteva lămpi cu incandescență. Aceștia strigau fiecare replică cât îi țineau gura, pe față curgându-le șiroaie de transpirație. Ling Feng se gândi: „Deci așa stă treaba cu trupa Noul Val". Ici, colo se vedea câte un spectator așezat în scaunele din lemn. Erau în majoritate elevi, veniți de la școală cu tramvaiul. Cât timp se uită la spectacol, Ling Feng

simți în permanență un miros urât de pantofi și șosete murdare, ceea ce îl făcu să se simtă foarte incomod. În cele din urmă, actorii de pe scenă au fost chemați pe rând la rampă. Ling Feng ieși repede și cumpără un buchet de trandafiri de la o florăreasă, apoi intră prin spatele scenei. O văzu pe actrița Bai Ling, tocmai se uita în oglindă și-și ștergea apăsat machiajul de pe față cu un șervețel. După câte se pare, o supărase cineva. Ling Feng traversă mulțimea pestriță din spatele scenei. Se duse apoi direct la Bai Ling și îi puse buchetul de flori în față.

— Nu-mi oferi flori! Am jucat foarte prost, știu că râdeți toți de mine.

Actrița îngrămădi florile într-un colț pe masă, întoarse capul și se uită la Ling Feng. Avea încă lacrimi în ochi de ciudă.

— Mă lauzi? Se mai gândi puțin, apoi întrebă din nou: Ți se pare că joc bine?

— Joci mai bine decât alții, spuse Ling Feng râzând.

— E adevărat sau mă lauzi?

— E adevărat, sunt un bun cunoscător de teatru. Nu te păcălesc, chiar sunt un bun cunoscător în acest domeniu.

— Și ție îți place să joci piese de teatru?

— Îmi place! Dacă aș urca pe scenă, cu siguranță aș juca mai bine decât ei.

— Atunci, vino și joacă! Chiar ne lipsește un actor.

Ochii lui Bai Ling sclipeau de bucurie. Fata se întoarse brusc cu spatele, strigând către un bărbat cu șapcă:

— Regizore, a venit actorul principal de care aveai nevoie!

Bărbatul cu șapcă sări de pe o scară și veni în fugă să-i strângă mâna lui Ling Feng. În timp ce se salutară, îl analiză din cap până în picioare.

— Ai un aspect plăcut.

Regizorul prinse între dinți o jumătate de creion, apoi îl pipăi pe Ling Feng de câteva ori.

— De ce am eu impresia că ești o persoană căreia îi place doar să se distreze, nu și să muncească? îl întrebă regizorul încruntându-se. Ai mai jucat teatru?

— Nu am jucat, însă învăț după prima reprezentație. Va fi ușor pentru mine.

— Familia ta are mulți bani?

— Are. Are ceva bani, dar neînțelegând rostul acestei întrebări, Ling Feng spuse: De ce mă întrebi?

— Dacă ai bani, atunci e bine. În prezent, trupa noastră are mare nevoie de bani. Prin urmare, cine poate închiria locația pentru reprezentații, acela joacă în rolul principal, îl bătu regizorul cu palma pe spate pe Ling Feng. Am observat că ai stofă de vedetă. Așa rămâne! Vii cu banii de chirie pentru încă zece zile și joci în rolul principal.

— Așa stă treaba? dădu din cap gânditor Ling Feng, apoi își roti privirea spre actrițele din jur, cărora le spuse pe un ton grav: Dacă joc, atunci trebuie să găsim un teatru mai bun. Eu nu joc într-un astfel de loc.

— Pentru un teatru mai bun, vom plăti chiria cel puțin dublu, de unde luăm atâția bani?

— Banii nu sunt o problemă! Voi găsi eu o metodă. Aș mai avea două întrebări: cum intru în trupa voastră și când începem repetițiile?

— Mută-te cu noi în apartament! Un om în plus înseamnă mai multă veselie. Locuind împreună, te familiarizezi mai repede cu piesa și cu replicile.

— Ar fi o soluție, spuse Ling Feng amintindu-și brusc ceva. Aveți baie în apartament?

— Avem o baie pe care o folosesc la comun băieții și fetele.

— Cum sunt camerele? Sunt de o persoană?

— Sunt de o persoană, însă locuim câte patru. Bineînțeles, băieții și fetele stau separat.

Regizorul îl privi fix pe Ling Feng, apoi începu să râdă în hohote. În acel moment, în spatele scenei, oameni din diferite colțuri se uitau țintă la acest musafir neinvitat.

Ling Feng se înroși puțin la față și se gândea cum să-și ascundă această expresie stânjenitoare și neașteptată. Se relaxă repede. Era prima dată când juca în fața unui public. Îl imita

pe Chaplin. Se roti în cerc, își ridică pălăria, trase în lături de cracii pantalonilor, apoi își îndreptă picioarele și merse în față. Întoarse capul spre stânga, continuând să meargă înainte, apoi privi în partea dreaptă. Ling Feng se îndreptă spre Bai Ling. O auzi râzând ca un copil. Îl dezamăgi însă faptul că ceilalți nu aveau nici o reacție. De aceea, râsul actriței părea strident și exagerat.

Ling Feng luă o gustare nocturnă alături de trupa Noul Val și de abia apoi se despărțiră. Nu le dezvălui că întâmplarea face să fie vecini. Nu își dorea ca aceștia să știe că el îi urmărea adesea pe ascuns, nu ar mai fi fost deloc interesant.

Ling Feng se întoarse acasă pe furiș, ca o pisică. Când trecu prin curtea interioară, se uită cu băgare de seamă la cei trei cactuși ai lui. Observă că sub lumina clară a lunii cactușii păreau trei monștri mici și fragili, cu chip de om. Imaginea îl luă prin surprindere și sări în sus de frică. Se îndreptă cu pași iuți spre holul de la intrare. Descălțându-se de pantofi, zări prin perdea lumina aprinsă în interior. Mama lui stătea jos, sub lampă, și bea ceai. Îi tresări puțin inima, era evident că pe el îl aștepta.

— Așa târziu te întorci acasă, nu cumva ai aflat ceva despre tatăl tău?

Doamna Kong se ridică, nu mai avea pe chip expresia aceea de furie din zilele trecute. Probabil nu-și putea da seama pe unde umblase Ling Feng.

— Am aflat câte ceva, zise el fără să stea pe gânduri. Am tot alergat de dimineață până acum. Este foarte posibil ca tata să fi fugit în alt oraș.

— Ai căutat un detectiv particular? Ce a zis detectivul?

— Am căutat. Toți vor să preia cazul acesta, însă tarifele sunt unele mai mari decât altele.

Ling Feng se întinse pe sofa și se reculese, apoi se întoarse spre doamna Kong și îi aruncă o privire:

— Două sute de dolari de argint nu sunt nici pe departe suficienți.

— Cât cer?

— Oamenii zic că încep să-l caute și văd pe parcurs câți bani le trebuie, zise Ling Feng, oprindu-se din când în când. Mâine să-mi dai patru sute, le voi cere să-și dea toată silința să-l găsească. Cu bani mulți, se rezolvă mai ușor.

Doamna Kong îi cercetă privirea lui Ling Feng, apoi zise:

— Cum de cer atâția bani? Cu siguranță tu arunci banii aiurea!

— Stai toată ziua acasă și te ocupi de ierburi și de flori, nu știi nimic despre prețurile din oraș. Dacă nu mă crezi, atunci du-te singură pe strada Feng Ming și întreabă. Pui pe altul să se ocupe, dar, în același timp, ți-e teamă că îți cheltuiește banii, cum vine asta? Dacă ți-e frică de mine că-ți risipesc banii, atunci eu îmi iau mâna și nu mă mai amestec. Du-te singură și rezolvă problema aceasta!

Terminând ce avu de zis, Ling Feng sări de pe sofa. Observă o pată roșie pe manșeta sacoului, parcă ar fi fost ruj. Probabil s-a murdărit din neatenție când era prin mulțimea de actori din spatele scenei. Se dezbrăcă numaidecât de sacou și-l cocoloși în mână de teamă ca mama să nu-i observe manșeta, apoi urcă la etaj. Le văzu pe Ling Yao și pe A Chun stând în capătul scării, cu câte o haină trasă pe umeri. Îl așteptau pline de suspiciune. Ling Yao îl întrebă:

— Cum de te-ai întors de-abia acum?

Ling Feng scutură din mână supărat:

— Duceți-vă la culcare, nu mă mai interogați toate. De parcă eu am fost la distracție până acum!

În acel moment, o auziră pe doamna Kong urlând furioasă la parter:

— Știi doar să cheltuiești bani, nu ești în stare de nimic! Când nu voi mai da nici de urma ta, nici de a banilor, va râde toată lumea de familia Kong.

Ling Feng se făcea că nu aude. Era cu gândul la pata roșie de pe manșeta sacoului, cum să o spele în secret și fără să lase urme? Intră în cameră și trânti repede ușa, lăsându-le afară pe

cele două fete care se năpustiseră asupra lui, încercând să afle vești despre domnul Kong. Ling Feng se așeză pe pat, făcându-și griji în legătură cu pata aceea roșie. Își aminti dintr-odată de trupa de actori care locuia în apartamentul din partea de vest. Ce făceau ei oare în acel moment? I se părea ceva cu totul nou și interesant faptul că avea să joace alături de ei, pe aceeași scenă. Parcă zări ivindu-se o imagine strălucitoare în viața lui monotonă de până atunci.

La insistențele repetate ale actorilor din trupa Noul Val, Ling Feng se hotărî să se mute în apartament cu ei. Motivul principal în luarea acestei decizii îl constituia actrița Bai Ling. Era absolut înnebunit după privirea ei arzătoare și zâmbetul fermecător. Pentru Ling Feng aceasta era o bună ocazie să întâlnească o femeie frumoasă, experiență care le depășea pe cele din trecut. Era mirat și el că se îndrăgostise așa de repede de o fată venită din nord, căreia îi plăcea usturoiul.

Cineva îl văzuse pe tatăl lui la Gu Ling, pe muntele Lushan. Ling Feng își pregătea valiza, în timp ce-i inventa doamnei Kong pe îndelete tot felul de argumente. Știa bine că acest motiv va fi mai puternic decât altele.

— Trebuie să mă duc să-i tai calea, zise Ling Feng. Iau cursa rapidă de azi cu vaporul, trebuie neapărat să-l prind la muntele Lushan, altfel, dacă se amestecă printre turiști, e mai greu să-l găsim.

— La muntele Lushan?

Doamna Kong se rotea pe lângă Ling Feng, în parte dându-i crezare, în parte îndoindu-se.

— Au văzut și cu cine este?

— Cu o femeie, au zis că este cu o femeie.

— Aiurea, normal că este cu o femeie. Eu te întreb care târfă este?

— Ei zic că este cu o cântăreață de operă Shaoxing. Au mai zis că aceasta purta o pălărie rotundă de culoare albă și că este foarte frumoasă și cochetă.

Doamna Kong era numai ochi și urechi în acel moment. Ling Feng observă o licărire fugară în ochii ei, apoi pufni pe nas cu dispreț, zicând:

— Am bănuit eu că a agățat o parașută de teapa lui Wang Diezhu. Deci cu ea a fugit în secret!

Ling Feng nu o cunoștea pe Wang Diezhu. I se păru însă ridicolă expresia de pe chipul doamnei Kong, de parcă ar fi dezlegat o ghicitoare.

— Wang Diezhu! exclamă Ling Feng pe un ton exagerat.

Îi venea să râdă, însă trebuia să se abțină. Mama lui, o femeie mai ageră la minte decât majoritatea oamenilor, luase de bună această minciună scornită pe loc. Era în fapt doar o coincidență, însă Ling Feng, în sinea lui, își compătimea mama.

— Câte zile stai pe muntele Lushan? îl întrebă doamna Kong după ce se calmă.

— Nu știu să-ți spun exact, mă întorc imediat ce-l găsesc. Mort, copt, eu tot îl voi aduce înapoi.

— Sper că nu te duci în plimbare pe muntele Lushan.

— Cum să fac asta? Ce fel de om mă crezi? Ling Feng ciocăni cu periuța de dinți în masă, protestând cu voce tare: Dacă nu ai încredere în mine, atunci eu nu mă mai duc. Tu te-ai certat cu el, eu nu am nici o vină.

Doamna Kong își privi fiul mâhnită. Nu îl mai bătu la cap. Nu după mult timp, discuția dintre mamă și fiu a ajuns, în mod firesc, la subiectul cheltuielilor de deplasare la muntele Lushan. Ling Feng negocie cu mama lui fără să cedeze. În cele din urmă, obținu șase sute de yuani. Acesta azvârli banii în valiza de piele. Se gândea în sinea lui că tocmai bine, banii aceștia erau exact suma pentru chirie pe care i-o promisese regizorului. Toate se potriveau de minune!

Stând toată ziua cu actrița aceea Bai Ling, venită de la Pekin, Ling Feng făcuse progrese foarte mari în pronunția limbii literare. Acest lucru confirma aprecierile venite din partea trupei Noul Val: „Are stofă de actor înnăscut!". I se părea că nu doar

modul în care vorbea, ci și întreaga lui viață intraseră pe un alt făgaș. Acum scăpase de casa aceea enervantă, plină de ierburi și flori, scăpase și de sarcinile mărunte și neinteresante de la firmă. Făcea drumuri repetate între apartamentul actorilor de pe strada Meilin și teatrul din centrul orașului, furișându-se în fiecare zi prin fața porții familiei Kong, sprinten și iute ca un cerb. Acest secret și viața incitantă îl făceau pe Ling Feng să se simtă ca într-un vis, aducându-i în același timp și o altă bucurie neașteptată.

Trecând prin fața oglinzii din holul apartamentului actorilor, Ling Feng observă că slăbise. Fața suptă îi dădea un aer elegant și eroic. Se simțea mulțumit de sine, fără îndoială și ceilalți erau întru totul mulțumiți. Când avea schimburi de replici cu el, actrița Bai Ling îi făcea din ce în ce mai des ochi dulci, fără să se mai ferească de nimeni. Ling Feng presimți că relația dintre ei va depăși flirturile tipice din cercul artiștilor și se va înfiripa ceva. Și, într-adevăr, presimțirea lui s-a adeverit, totul începând de la o șoaptă a actriței.

— Haide la baie să repetăm replicile, îi murmură Bai Ling la ureche.

Ling Feng râse cu subînțeles. Ar fi vrut să se prefacă că nu-i pasă, însă obrajii îi ardeau și tot corpul îi era încordat.

— Nu ai curaj să vii? Privirea arzătoare a actriței Bai Ling îi dădea ghes. Aceasta își întinse un picior pe sub masă și călcă cu putere pe pantoful de piele al lui Ling Feng.

— Să mergem, atunci! zâmbi Ling Feng.

Se îmbrățișară pe rând și ieșiră. Ling Feng ezită în fața băii. În spatele lui se auzeau aplauze al căror motiv îi era necunoscut. Se temea puțin de nuanța dramatică a acestei povești, însă actrița Bai Ling era deja în baie, trebuia să intre după ea. Indiferent ce gânduri i-ar fi trecut prin cap, se hotărâse să nu permită nimănui să-l ia în râs. Era doar om cu experiență în ale seducției, așa cum se lăuda singur.

Pasiunea și romantismul actriței Bai Ling îl uimiră foarte tare. Aceasta apucă cu ambele mâini colacul murdar al vasului

de toaletă și se curbă de mijloc. Fusta de postav era deja sumeasă pe spate.

— Încuie ușa! îi ordonă ea lui Ling Feng, întorcând capul spre el.

Ling Feng zăvorî ușa ascultător, însă mâna îi tremura ușor, ba chiar începuse să respire greu. Se sprijini de ușă, privind roșu la față ca focul partea descoperită a actriței Bai Ling. Râse scurt și oarecum jenat, în colțul gurii.

— De ce râzi? Ce mai aștepți?

Actrița bătu cu palma în colacul de pe vasul de toaletă. Ling Feng lăsă capul în jos șoptind:

— Asta e cam prea nu știu cum.

— Nu îndrăznești? spuse actrița ridicându-se iute și lăsându-și fusta în jos, aruncându-i o privire disprețuitoare. Se pare că nu ești sănătos! Domnișorii din familiile cu bani sunt toți așa. Sunt romantici doar cu vorba, de fapt sunt niște mizerii nesănătoase.

Lui Ling Feng îi venea să intre în pământ de jenă. Se hotărî să nu o lase nici mort să deschidă ușa. Își ridică brusc capul din pământ și se apăsă încet pe pieptul actriței.

— Cine zice că nu îndrăznesc? Cine zice că nu sunt sănătos?

Ling Feng o apucă de umeri pe actriță și o apăsă ușor. Imboldul acesta parcă-i căzuse din cer. În baie, hârtia igienică folosită duhnea a acru, mai era și un miros slab de usturoi. Pe pereți erau dâre de apă murdară și pânze de păianjen. Lui Ling Feng începu să i se împăienjenească vederea. Pe fundalul sonor al gemetelor pasionale, acesta văzu distrat o pălărie rotundă și foarte mare, de culoare albă. Își văzu tatăl dispărut de atâtea zile și pălăria aceea rotundă și albă plutind într-un decor feeric.

După nopțile în care stătea lipit de actrița Bai Ling, dimineața Ling Feng urca singur pe terasa apartamentului. De aici, prin umbra deasă a celor câțiva platani, putea, de asemenea, să urmărească pe furiș ce se întâmplă în curtea familiei Kong. Se schimbase însă perspectiva și obiectul observației, schimbare care i se părea ciudată și de neînchipuit.

Pentru orice eventualitate, Ling Feng împrumută de la regizor o pereche de ochelari de soare. Când stătea pe terasă și trăgea cu ochiul în propria ogradă, îi purta mereu la ochi. Curtea familiei Kong părea astfel sumbră și lipsită de noutăți. O văzu pe servitoarea A Chun spălând lângă fântână lână de tricotat. O văzu și pe sora Ling Yao citind lângă fereastra dinspre apus. O văzu și pe mama lui îmbrăcată în pijamale, cu stropitoarea în mână, udând și punând îngrășăminte la trandafirii ei mult iubiți. În curtea familiei, dimineața aceea era una ca toate celelalte. Nori negri și tulburi acopereau doar o parte a cerului. Ling Feng își aminti de dispariția suspectă a tatălui său. Se gândi cum se folosește de acest motiv pentru a-și înșela mama și cum, în sfârșit, încearcă o viață nouă, de artist, plină de farmec. I se păreau ca într-un vis și scena, și ecranul, toate păreau ciudate și amuzante.

Servitoarea A Chun a fost prima care a povestit pe larg despre marea înșelătorie a lui Ling Feng. Aceasta alergase într-o zi pe la toate magazinele din centrul orașului pentru a-i găsi doamnei Kong ingredientele cu care îi plăcea să asezoneze supa cremă dulce. Când termină de făcut cumpărăturile, trecu pe lângă un teatru. Tocmai atunci îl zări pe Ling Feng coborând dintr-o ricșă alături de o femeie machiată strident. A Chun crezu că nu vede bine, merse după el și îl strigă: „Domnișorule!". În mod inconștient, Ling Feng a întors capul. Și, deși a luat-o pe acea femeie și a intrat cât ai clipi în clădirea teatrului, servitoarea a putut totuși să constate că acela era Ling Feng. Acesta fie nu s-a dus deloc la muntele Lushan, fie s-a dus, iar la întoarcere nu a mai dat pe acasă.

Servitoarea i-a povestit întâi lui Ling Yao. Aceasta nu a crezut-o, o bănuia pe superstițioasa A Chun că iar umblă cu lucruri necurate. Așa că A Chun s-a dus să-i dea de veste doamnei Kong, reacția acesteia fiind cea la care spera: „Se pare că Ling Feng chiar m-a înșelat". Doamna Kong răsfoia ziarul deschis pe masă, în privirea ei se citeau dezamăgirea și furia.

Într-o rubrică din ziar, apăruse știrea că actrița de operă Wang Hudie leșinase pe scenă în ziua precedentă, ceea ce dovedea o lacună în povestea lui Ling Feng. Acum doamna Kong era încredințată că fusese înșelată și de propriul fiu.

Doamna Kong ieși numaidecât pe ușă, luând-o cu ea și pe servitoarea A Chun. Ardeau de nerăbdare amândouă, stăpână și servitoare, să găsească acel teatru. Dădură năvală înăuntru, unde găsiră un grup de bărbați și femei necunoscuți cochetând unii cu alții. Se pare că erau la repetiții. Doamna Kong nu socotea de demnitatea ei să intre în vorbă cu șleahta aceasta pestriță de actori. Privi cu răceală de jur-împrejur, la fiecare persoană din teatru, însă nu îl văzu pe Ling Feng. Întârzie cu privirea asupra chipului actriței Bai Ling. Datorită unei sensibilități de femeie sau de mamă, aceasta simți pe trupul acelei actrițe urme lăsate de fiul ei. După un schimb de priviri circumspecte și pline de ostilități, doamna Kong se duse tacticos lângă actriță și-i spuse:

— Te rog să-i transmiți lui Kong Ling Feng că nu îl mai recunosc de fiu. Să nu mai calce niciodată pragul casei mele!

Doamna Kong o luă pe servitoarea A Chun și ieși din teatru cu fruntea sus și pieptul înainte. Din interior se auzi până la ea huiduieli vulgare. Ochii doamnei Kong se umpluseră deja de lacrimi de furie și de umilință. La intrarea în acel teatru cu renume, doamna Kong văzu noul afiș *Floarea de vișin*. Zări numele fiului ei și o fotografie cu el într-un colț, radiind tot de bucurie. Doamna Kong începu dintr-odată să se clatine ca o salcie bătută de vânt. Servitoarea A Chun avu ochi ager și mână iute și o sprijini numaidecât. O auzi pe stăpână pufnind pe nas, rânjind lung și fără noimă. De abia după mult timp, doamna Kong își luă atitudinea elegantă și rezervată. În acel moment, dădu mâna servitoarei la o parte. Scoase din poșetă medicamentele cu ageratum, apoi le înghiți fără apă, zicând:

— Uite cu cine m-am măritat eu și ce fiu am crescut! Dacă au chef să plece, să plece. Să plece toți, că nu mă sperii!

Servitoarea A Chun îi zise cu un chip zâmbitor, să o liniștească:

— Doamnă, nu vor pleca toți, nu vă mai necăjiți! O mai aveți acasă și pe domnișoara Ling Yao!

Doamna Kong se îndreptă direct spre ricșă, spunând din mers:

— Ce urmași de rahat, decât să speri ceva bun de la ei, mai bine speri de la un cățel sau de la o pisică!

Tot drumul înapoi spre strada Meilin, doamna Kong își ținu fața acoperită într-o batistă de mătase. Trecea de la o stare sufletească la alta. Când plângea încetișor cu suspine, când își compătimea nefericirea, când îl ocăra pe Ling Feng că nu are pietate filială și pe soțul ei că este infidel. Când se apropie de casă, doamna Kong se simți în cele din urmă cuprinsă de oboseală. Își ridică ochii roșii și umflați. Cerul se acoperise de nori cenușii de ploaie care de abia se mișcau spre vest. Avea să plouă în curând. Își aminti dintr-odată de trandafirii parfumați pe care îi plantase în grădină de curând, chiar aveau nevoie de o ploaie ușoară. Se gândi că în pofida a tot ce se întâmplă, primăvara aceasta era un anotimp minunat pentru plantele ei.

Ling Feng se ascunsese de mama lui după cortină, auzind cu urechile lui ultimatumul dat de aceasta. Se gândi: „Este foarte dezamăgită dacă a zis vorbele acestea". Dar era oare nevoie să pună pe toată lumea într-o situația așa jenantă? Ling Feng cunoștea însă bine firea mamei sale, știa că este în stare să facă tot ceea ce spune, așa că trebuia să-și anuleze planul inițial. Se gândise să continue să se măsoare cu mama lui. Se lăudase deja în fața celor din trupa de teatru că se duce acasă și mai face rost de niște bani pentru a rezolva problemele financiare legate de deplasarea în alte orașe ale trupei Noul Val.

Acum fuseseră toate date în vileag. Când ieși de după cortină, Ling Feng era alb la față ca varul. Actorii, înțelegând ce este în sufletul tânărului, s-au strâns în jurul lui, consolându-l toți în cor. Regizorul îi spunea că poate face rost de bani pentru deplasare prin alte mijloace. Lui Ling Feng i se părea că de fapt aceste consolări erau exagerate, el nu era deloc trist din cauza ultimatumului brusc dat de mamă. Îi era de fapt ciudă că

aceasta îi dărâmase scara de sub picioare în fața tuturor, măturând pe jos cu el, un om rafinat. Privind astfel lucrurile, Ling Feng considera că vina mamei sale era cu mult mai mare decât trucul jucat de el. Așa că nu voia să o ierte pe femeia aceasta nesuferită și odioasă.

Toată după-amiaza, Ling Feng fu cufundat într-o stare de depresie. Regizorul se impacienta foarte tare, fiind de părere că această stare va afecta debutul lui din acea seară. Le dăduse drumul celorlalți actori, oprindu-i doar pe actrița Bai Ling și pe Ling Feng. În teatrul acela imens, rămăseseră doar ei doi, noii actori principali din piesa *Floarea de vișin*. Actrița se așeză pe piciorul băiatului și începu să discute cu el lucruri care nu aveau legătură cu piesa.

— Am auzit că tatăl tău a dispărut? Cu ce actriță a fugit? îl întrebă dintr-odată Bai Ling.

— A dispărut? Ling Feng, în neliniștea lui, parcă se trezise din vis. Așa-i, tatăl meu a dispărut.

— Ce este de făcut acum? întrebă actrița din nou.

— Ce să fie de făcut? Eu vin cu voi în turneu prin alte orașe, răspunse Ling Feng fără legătură cu subiectul.

— Eu vorbesc despre tatăl tău, nu te gândești cum să dai de el?

— L-am căutat, dar nu l-am găsit, nu sunt în stare să dau de el, ridică din umeri Ling Feng precum actorii de la Hollywood, apoi adăugă: Mai am acasă o soră, dacă eu plec, responsabilitatea îi revine ei. Mama o va trimite pe ea să-l caute pe tata.

În seara aceea se juca pentru prima dată piesa *Floarea de vișin* cu un actor nou în rolul principal masculin. Reacția publicului a fost una modestă. Publicul nu era pe deplin mulțumit de interpretarea lui Kong Ling Feng. Tânărul le părea stânjenit și rigid pe scenă, iar replicile rostite în limba literară aveau izul unei tachinări în contradictoriu a unui cocon destrăbălat, creând un efect comic nepotrivit.

Ulterior, rolul masculin principal din piesa *Floarea de vișin* a fost dat unui alt actor. Ling Feng a trecut în spatele scenei,

ca sufleor. Însă aceste schimbări s-au petrecut, firește, după întoarcerea din turneu a trupei de teatru Noul Val.

3

Problemele familiei, care se înmulțiseră odată cu venirea primăverii, au acaparat-o în cele din urmă și pe Ling Yao. Când doamna Kong i-a spus despre nebuniile lui Ling Feng și cum avea să-l pedepsească, Ling Yao căscă gura consternată, fără să scoată mult timp nici un cuvânt. Deschis, romanul în ediție nouă al lui Zhang Henshui, se închise ca o ușă automată în două canaturi. Ling Yao simți în acel moment că familia mutase pe umerii ei o piatră foarte grea.

— Tatăl tău ținea cel mai mult la tine. Tu nu îți faci deloc griji că a dispărut de atâta timp?

Doamna Kong schimbă subiectul conversației. O fixă pe Ling Yao cu o privire care o intimida:

— Nu-ți trece prin cap să încerci să afli ceva despre el prin oraș?

— A fugit cu o femeie, ai zis-o chiar tu, spuse Ling Yao întorcând capul și uitându-se pe fereastră.

— Nu contează cu cine este, dar în calitate de fiu și fiică, pe voi nu vă interesează soarta lui? De Ling Feng, acest fiu netrebnic, nici nu mai aduc vorba. Văd însă că nici ție nu-ți pasă deloc, ceea ce mă dezamăgește foarte tare.

Doamnei Kong i se urcă din nou sângele în cap. Vocea îi deveni stridentă, fără să și-o mai poată controla:

— Dacă a murit pe undeva, pe afară? Dacă a murit?

Ling Yao mișcă din buze, vrând să zică: „Atunci, tu l-ai dus la pieire". Își înghiți însă limba. Știa bine, oricât de veninoasă ar fi fost, tot nu se putea pune cu mama ei. Așa că adoptă o atitudine împăciuitoare față de întrebările insistente ale mamei.

— Ce vrei să fac eu? Învață-mă măcar ce să fac, și eu fac ce îmi spui tu.

Doamna Kong se calmă în cele din urmă. Se duse către Ling Yao și o luă de mână. Ling Yao nu era obișnuită cu această afecțiune, căci mama sa nu o manifestase de mult timp, însă o urmă ascultătoare în dormitorul ei.

Mamă și fiică începură să pună la cale un nou plan de căutare a domnului Kong. Ling Yao asculta tăcută cum mama îi înșira pe rând femeile cu care tatăl ei avusese aventuri. Hotărârâ ca Ling Yao să facă o investigație amănunțită pentru a găsi indicii clare. Fata ura din tot sufletul aceste lucruri, însă știa foarte bine că nu mai are nici o portiță de scăpare. În timp ce asculta cu atenție planul doamnei Kong, fără să-și dea seama, privirea îi alunecă pe tabloul din perete al tatălui. Artistul de la studioul foto îi colorase chipul cu un rozaliu fraged, buzele erau roșii, aprinse și senzuale ca ale unei femei. Doar ochii rămăseseră necolorați și în totalitate autentici, păreau tandri și romantici. Era pentru prima dată după atâtea zile când Ling Yao simți că imaginea tatei se îndepărtase mult și devenise neclară. Se strădui să-și amintească vorbele, gesturile, vocea și chipul lui când era acasă, însă avea un gol în minte, ceea ce o sperie. În același timp, începuse din nou să urască această situație care o afecta. Sentimentele de ură îi vizau pe mama și pe tatăl ei. „Voi ați cauzat această situație, se gândea Ling Yao, voi sunteți de vină! Acum mă puneți pe mine să alerg în toate părțile pentru voi."

Ling Yao împlinea 25 de ani. Pe strada Meilin nu erau multe fete de vârsta ei nemăritate. Acestea erau criticate, de parcă ar fi avut diverse metehne rușinoase. Ling Yao era de fapt o domnișoară de viță aleasă, frumoasă și cu maniere elegante. Singurul ei defect erau glandele sudoripare, avea bromhidroză. În anotimpul călduros în care purta haine subțiri, acestea răspândeau un miros neplăcut. Ling Yao își petrecuse anii tinereții în izolare tocmai din cauza acestui defect, ratând multe ocazii bune de a se căsători. Treptat, devenise posacă și încăpățânată. Acasă, în afară de doamna Kong, toți o simpatizau cumva. Servitoarea A Chun nu se supăra niciodată pe Ling Yao, deși

aceasta o dojenea adesea. „În familia aceasta, Ling Yao este cea mai bună la suflet, le zicea A Chun vecinilor. Are un caracter ciudat, însă acest defect este din cauza familiei ei."

A doua zi, Ling Yao ieși pe ușă, lăsând în urmă un parfum englezesc de viorele. Începuse planul de căutare a tatălui său. Hainele frumoase și elegante și aerul rătăcit ca de somnambulă atrăgeau privirile trecătorilor. Pe strada plină de animație, această fată rătăcind singură avea ceva diferit de ceilalți.

După traseul stabilit de doamna Kong, Ling Yao se duse întâi la adresa lui Wang Diezhu, actrița de operă. Locuia într-o clădire mică în stil occidental, construită recent. Când bătu la ușă, simți un miros înecăcios de var și vopsea, astfel încât fu nevoită să-și acopere nasul cu batista.

Wang Diezhu îi deschise. Ling Yao văzu un chip palid, fără culoare în obraji, pe care erau lipite frunze de mentă. Își aminti de știrea aceea din tabloid despre leșinul ei pe scenă. Într-adevăr, actrița de operă era grav bolnavă. Ling Yao tocmai se gândea să se prezinte pe scurt, când Wang Diezhu începu să strige:

— Ești domnișoara Kong? Te știu de când am fost la voi acasă în vizită. Ce vânt te aduce?

Wang Diezhu o invită foarte politicos să intre. Stătură de vorbă pe sofa o vreme, ținându-se de mână. După ce schimbară câteva cuvinte de curtoazie, Wang Diezhu începu să-i povestească lui Ling Yao despre boala ei și cum a leșinat pe scenă. Vorbea fără oprire, pe un ton de opera Shaoxing. Ling Yao însă stătea ca pe ace. Privirea îi aluneca involuntar spre ușile de la baie, de la garderobă, de la scară și de la celelalte camere, sperând să găsească anumite urme lăsate de tatăl său.

— Ce ai pățit? o întrebă Wang Diezhu observând parcă ceva, apoi îi dădu numaidecât drumul la mână. Domnișoară Kong, ce cauți?

Încurcată, Ling Yao se înroși la față. Vru să zică ceva de câteva ori, dar se opri. Se gândea să urmeze instrucțiunile mamei

sale și să o tragă de limbă, însă, pe de altă parte, i se părea că ar fi luat-o de proastă pe Wang Diezhu. Așa că o întrebă speriată:

— Cum de nu creșteți o pisică?

Wang Diezhu se uită urât la ea. Apucă cu două degete o frunză de mentă de pe frunte și o răsuci. Dintr-odată, începu să râdă sarcastic:

— Știu ce cauți! îi spuse uitându-se pieziș la ea. Tatăl tău a dispărut și tu vii la mine să-l cauți? De parcă eu aș fi secția de poliție!

— Ați înțeles greșit! îngăimă Ling Yao. Vreau doar să strâng informații despre el din mai multe locuri.

— Nu-ți ascund că abia ieri am aflat și eu de dispariția domnului Kong, spuse Wang Diezhu adoptând un ton plin de sinceritate. Nu l-am mai văzut de mai bine de jumătate de an. Genul acesta de amatori, am întâlnit mulți. Când are chef vine, când nu are chef, pleacă, nu-i nimic curios în asta. Chiar de aș fi nevoită să trăiesc pe spinarea unui bărbat, nu aș trăi pe spinarea domnului Kong.

— Nu am vrut să spun asta!

Ling Yao începu din nou să zâmbească stingher. Își dădu seama că nu are cum să poarte o discuție subtilă cu actrița aceasta, așa că trecu direct la subiect:

— Știți cumva cu ce femeie umbla în ultimul timp tatăl meu?

Wang Diezhu se gândi serios câteva momente apoi, dintr-odată, îi apăru o licărire în ochi:

— Ia stai puțin! Le-am auzit pe colegele mele actrițe zicând: Domnul Kong s-a amorezat de curând de o dansatoare. Pisicuța parcă îi zice, de la discoteca Asia Răsăriteană. Este posibil să-l fi luat pe domnul Kong și să fi fugit cu el.

Bazându-se pe propria intuiție, Ling Yao ajunse la concluzia că Wang Diezhu nu o minţea. Se ridică să plece, mulţumindu-i actriței. Atunci văzu o pălărie largă, de culoare albă, agățată după ușa de la intrare. Era absolut identică cu cea pe care i-o descrisese Ling Feng. Nu se putu abține și o întrebă:

— Este pălăria dumitale?

— Firește că este a mea! Până la urmă, de ce pui tot felul de întrebări?

Wang Diezhu își ieși din fire. O luă înainte câțiva pași și deschise ușa de la intrare, apoi făcu un gest exagerat să-și alunge musafirul.

Pălăria aceea albă fu primul șoc la care nu se aștepta Ling Yao. Când trecu pe lângă Wang Diezhu, aceasta îi flutură amenințător palma prin fața nasului de câteva ori. Ling Yao se cutremură brusc. Alergă iute în jos pe scări, însă se temea să nu-i ajungă la urechi, clar și limpede, vorbele acelea:

— Pute de mori! De unde este la mine în casă duhoarea aceasta de transpirație?

Ling Yao se opri, întoarse capul și o privi fix pe Wang Diezhu care stătea sprijinită de ușă. Se gândea să îi întoarcă și ea câteva vorbe, însă nu avea deloc experiență să înjure oamenii. Lacrimile începuseră să-i curgă șiroaie, fără să-i dea ascultare.

Își acoperi ochii cu batista și merse câțiva pași. Într-un final, se opri din plânsul acela în care izbucnise brusc. Într-un colț retras al străzii, fata căută în poșetă cutia de farduri și își pudră obrajii pentru a acoperi urmele lacrimilor. Era pentru prima dată de când nu mai era subiectul de bârfă al fetelor când era supusă unei astfel de umilințe. Zgândărită din nou, rana veche îi producea dureri noi. Palidă la față, Ling Yao mergea pe marginea străzii, se opri la un moment dat în fața unui magazin de haine. Văzuse expuși în vitrină o pereche ciudată de chiloți de damă. Aveau benzi elastice atât la betelie, cât și pe margini. Ling Yao se uită în jur, apoi intră hotărâtă în magazin.

Ieși de la cabina de probă cu o stare de spirit puțin îmbunătățită. În acel moment, în afară de faptul că mirosea a parfum englezesc de viorele, Ling Yao era o fată normală ca toate celelalte. În fața magazinului de haine, se uită la ceasul de mână. Era prea devreme. Decât să se întoarcă acasă să vadă mutra nemulțumită a mamei, mai bine se duce să o caute pe dansatoarea aceea, Pisicuța. Dacă ar putea afla o informație cât de mică despre tatăl ei, ar avea măcar ce să îi zică mamei.

Dansatoarea Pisicuța era însă foarte greu de găsit. Ușa mare de sticlă a discotecii Asia Răsăriteană era încuiată, portarul din interior țipă prin sticlă la Ling Yao:

— Ce dansatoare, în amiaza mare? Doar s-au culcat. Dacă o cauți pe Pisicuța, du-te pe străduța Tie Ping[1]. Portarul se enervă din senin și mormăi din nou: Toată lumea o caută pe Pisicuța! Până și doamnele și domnișoarele!

Ling Yao știa că străduța Tie Ping este locul secret din această zonă unde înalții funcționari și nobilii își găseau plăcerile. Prin urmare, când intră pe străduța aceea îngustă, plină de resturi de flori uscate, inima începu să-i bată mai tare. Se temea să nu dea nas în nas cu vreun cunoscut. În cele din urmă, se furișă ca un hoț în locuința dansatoarei Pisicuța.

Structura complexă a acestei case foarte mari o făcu pe Ling Yao să-și amintească de descrierea bordelurilor din romanul lui Zhang Henshui. Bănuia că aici nu era altceva decât un bordel de lux, doar că la ușă nu atârna un lampion, iar clienții nu erau agățați de pe stradă. Ling Yao se opri îngrozită la intrarea în scară. Un bărbat cu mutră de ospătar îi ieși în întâmpinare:

— Domnișoară, ce treabă aveți aici?

Ling Yao se înroși la față:

— O caut pe dansatoarea Pisicuța.

Ospătarul o întrebă aruncându-i o privire vigilentă:

— Ce treabă ai cu ea? Pisicuța nu primește clienți dimineața.

Fetei îi trecu imediat prin minte o minciună:

— Sunt verișoara ei, am venit din provincie să o văd.

Ling Yao urcă la etajul doi, după cum îi indică ospătarul. În dreptul camerei dansatoarei, începu să ezite. Nu avea nicicum curajul să bată la ușă. Observă că fereastra de la capătul coridorului avea o spărtură și încercă să se uite prin ea pe furiș. În interior era un paravan colorat. Primul lucru însă pe care îl văzu Ling Yao fu o pălărie albă, cu boruri largi, identică cu

1. În chineză, „sticla de fier".

cea pe care i-o descrisese Ling Feng și pe același calapod cu cea a lui Wang Diezhu. Ling Yao oftă ușor, inima începuse parcă să-i bată și mai repede. După paravanul acela colorat erau un bărbat și o femeie. Nu îi văzu, îi auzi doar, parcă se tachinau. Râsul dansatoarei Pisicuța răsuna melodios ca un clopoțel de argint, în timp ce vocea bărbatului era joasă și nu se auzea clar. Ling Yao nu putea distinge dacă acela era sau nu tatăl ei dispărut. La celălalt capăt al culoarului se auzeau pașii ospătarului. Vru să plece de la fereastra rotundă când văzu că paravanul acela colorat începe să se clatine. Cele două persoane din spatele lui parcă începuseră să se certe. Sub privirea lui Ling Yao, apăru mai întâi nudul tânăr și superb al Pisicuței. Ocoli paravanul și fugi, râzând în hohote ca o nebună. Ling Yao îl zări apoi pe acel bărbat. Avea perciuni cărunți. În partea de sus purta o vestă din piele naturală, moale la pipăit, iar în partea de jos era gol pușcă.

Ling Yao scoase un țipăt de spaimă, apoi se întoarse și o luă la fugă în jos, pe scări. La jumătatea drumului se întâlni cu ospătarul. Acesta vru să o oprească, însă Ling Yao îl împinse la o parte cu putere. Ieși într-un suflet de pe străduța Tie Ping, apoi se opri să-și tragă suflarea, rezemându-se de un stâlp de iluminat stradal. „Ce dezgustător! își zicea Ling Yao. Absolut dezgustător!".

Aceasta era o pățanie cu totul neașteptată. Speriată, Ling Yao plecă spre casă. Servitoarea A Chun ieși să-i deschidă poarta. Observă că fata avea mintea rătăcită, iar chipul îi era alb ca varul, de parcă ar fi tras o sperietură zdravănă.

Câteva zile la rând, Ling Yao nu scoase nici un cuvânt. De fiecare dată când doamna Kong o întreba ce aflase despre domnul Kong când fusese plecată, Ling Yao îi întorcea drept răspuns o privire ranchiunoasă. În mână ținea un alt roman al lui Zhang Henshui, se numea *Saga unei familii de aristocrați*. Doamna Kong nu reuși să scoată de la ea nici un răspuns, ceea ce o enerva și o neliniștea în același timp. Smulse cartea din mâinile fetei și o aruncă pe jos:

— V-au făcut farmece? spuse doamna Kong, bătând din picior. Unul câte unul vă molipsiți, ce dracu' a dat în familia aceasta?

— Eu nu mai ies afară, dacă vrei să afli vești despre tata, atunci du-te singură! zise Ling Yao cu răceală.

— Mă trimiți să mă duc singură? Ce-o doare pe fata mea de mine! Știi doar că mi-a revenit artrita și nu pot să ies, și-mi zici mie să mă duc? Vrei să-mi scurtezi viața sau să mă vezi acum cărpând?

Ling Yao stătea pe sofa. Nu era deloc mișcată de vorbele mamei. Aruncă o privire spre cartea azvârlită pe jos. Bâjbâi cu mâna în spatele ei după o altă carte, *Optzeci și unu de vise* și o răsfoi. După puțin timp, zise dintr-odată:

— Nu am găsit nimic, am văzut doar modelul acela de pălărie albă.

— Ce pălărie albă? A cui pălărie albă? începu doamna Kong să o interogheze.

— Adică o pălărie albă de damă, zise Ling Yao râzând ironic. Acest indiciu nu este de nici un folos, am observat pe stradă multe femei purtând același model de pălărie.

În cele din urmă, doamna Kong nu mai continuă să-i pună întrebări. Ieși nervoasă în hol, trântind și pufnind. Se plimbă cu pași mărunți de colo până colo prin grădină. Văzu cele două pisici persane hârjonindu-se pe terasa de flori din fața verandei. Acolo era locul din care creștea acea iederă pe care doamna Kong o ura, iar domnul Kong o iubea. Cu câțiva ani înainte, când domnul Kong zidise această terasă din cărămizi, între cei doi soți au apărut neînțelegeri. Doamna Kong era de părere că soțul ei risipește prea mult teren pentru iederă, însă domnul Kong făcu după capul lui, crezând că doamna Kong nu vede cu ochi buni nimic din ceea ce îi este lui drag, nici măcar curpenii aceștia bătrâni. Iedera era unul dintre numeroasele motive de ceartă dintre soții Kong. Doamna își îngrijea zilnic straturile ei de flori și bonsaii mult iubiți, însă nu pusese niciodată nici un strop de apă la iederă. Când trecea pe lângă terasă, arunca o privire disprețuitoare către acel arbust. Tot ceea ce-și

dorea era ca iedera aceea odioasă, cu curpeni bătrâni, să moară într-o zi din lipsă de îngrijire.

De dimineață până seara, cele două pisici persane se hârjoniseră pe terasă. Doamna Kong nu voia să le lase pe pisici să se murdărească pe blană, așa că se duse și le luă în brațe de acolo. Pământul de pe terasă părea scormonit recent, stratul de deasupra era afânat și umed și răspândea vag o duhoare. Doamna Kong se gândi, fără să-l poată ierta, că iar îngropase acolo, mai mult ca sigur, vreun câine sau vreo găină moartă. Domnul Kong susținea cu încăpățânare că aceasta era cea mai bună metodă de a crește plante, era chiar cheia grădinăritului. Doamna Kong era însă pentru cenușă și îngrășăminte slabe, așa că cei doi soți aveau mereu puncte de vedere diferite în ceea ce privește arta grădinăritului.

Doamna Kong goni pisicile persane de pe terasă. Încă îi mai scăpărau ochii de furie. Fără îndoială, hoitul de la rădăcina curpenului de iederă fusese îngropat de domnul Kong în ajunul plecării sale. Se temuse că iedera va muri din lipsă de îngrășământ pe o perioadă îndelungată, de unde doamna Kong deducea că în ziua aceea domnul Kong a căutat motiv de ceartă, apoi a dispărut. De fapt, toate acestea fuseseră plănuite de mult timp. Dinspre răsărit, suflă o pală de vânt, frunzele noi și bogate ale iederei se loveau de peretele cenușiu, fremătând. Duhoarea aceea din stratul de pământ devenea mai puternică pe măsură ce vântul o împrăștia. Doamna Kong părăsi repede veranda, ținându-se cu mâna de nas. Se gândi că în viața aceasta era sortită să îndure ofensele domnului Kong. Chiar și în zilele acestea, când era plecat de acasă, reușea să-i tortureze nervii fragili cu mirosul ăla îngrozitor.

Se făcea aproape o lună de la dispariția domnului Kong. Fiul plecase în turneu cu o trupă de teatru îndoielnică. Fiica Ling Yao stătea toată ziua în casă și refuza să mai iasă. Aceasta era primăvara deosebită a proprietarei casei Kong de pe strada Meilin. Înainte, doamnei Kong, luna aprilie îi plăcea cel mai

mult, căci era plină de mirosul încântător al vegetației. Însă în luna aprilie din acest an, ochii doamnei Kong se adânciseră în orbite și era slabă ca un țâr. Le zisese de nenumărate ori prietenilor și rudelor care îi trecuseră pragul: „Voi muri în curând! Ei mă omoară cu zile!".

Cum investigațiile se soldaseră una după alta cu câte un eșec, doamna Kong își concentra acum bănuielile asupra domnișoarei Fang de la cabinetul de stomatologie. După spusele unei rude îndepărtate pe care doamna Kong o infiltrase la cabinet, relația dintre domnișoara Fang și domnul Kong fusese mereu ambiguă. După dispariția lui, asistenta începuse să fie numai pe drumuri. Uneori nu venea la cabinet câteva zile la rând. Doamna Kong rămase înmărmurită. Trebuia prin orice mijloace să încerce s-o sperie și să afle mai multe.

Începu prin a o forța pe Ling Yao să se ducă acasă la domnișoara Fang. Însă oricât de aprigă ar fi știut să fie doamna Kong, Ling Yao rămânea încruntată, fără să scoată nici un cuvânt. Când se simți încolțită, zise:

— Du-te singură! Poți să uzi florile, să tunzi crengile, de ce nu poți să te duci și acolo? Văd că ești mai sprintenă de picior decât mine.

Vorbele acestea aproape că o lăsară fără suflare pe doamna Kong. Plângând, apucă o foarfecă de croitorie de pe masă și zise:

— Te duci ori nu? Dacă nu te duci, mă omor aici în fața ta. Dacă mor, abia scap de griji o dată pentru totdeauna!

Văzând că mama o luase razna, Ling Yao fu cuprinsă de panică. Lăsă în grabă cartea din mână și ieși:

— Bine, mă duc, mă duc!

Vocea i se transformă în plâns. Trânti cu ură ușa de la intrare. Nu se putu abține și scuipă în direcția ușii:

— Lua-v-ar dracu'! Cerul să vă mai înțeleagă! De ce îmi puneți mie pe cap toate necazurile voastre?

Afară pluteau picături fine de ploaie. Cerul se întunecase puțin. Servitoarea A Chun luă o umbrelă și fugi pe poartă să

i-o dea lui Ling Yao. Aceasta puse mâna pe umbrelă și o rupse în două.

Fata mergea prin ploaia măruntă. Lacrimile se uneau cu stropii de ploaie, rostogolindu-se împreună pe fața ei. I se părea că seamănă acum cu femeia din tragedia scrisă de Zhang Henshui, care suferă tot felul de abuzuri. În sufletul ei se compătimea și se iubea singură. Fusese mai demult la domnișoara Fang. Traversa un cartier învecinat, apoi trecea printr-un magazin de materiale și ajungea numaidecât. Ling Yao ajunse repede. Ploaia măruntă o udase fleașcă pe păr și pe rochie, iar pe chipul umflat avea o expresie tristă care înduioșa.

Domnișoara Fang nu era însă acasă. Domnul Fang, fratele ei mai mare, îl întâmpină cu o amabilitate vădită pe acest oaspete neanunțat. Bărbatul era un libertin chipeș și distins. Ling Yao își amintea că în adolescență îl visase de nenumărate ori, iar acum era nevoită să-i arate un chip plâns. Acest lucru era aproape o pedeapsă pentru ea.

— De câți ani nu ne-am mai văzut?! Domnișoară Kong, sunteți din ce în ce mai frumoasă!

Ling Yao se așeză jos stânjenită. Își întoarse fața într-o parte pentru a evita privirea domnului Fang. Se prefăcu că nu aude laudele lui.

— O caut pe domnișoara Fang, e ceva urgent. Ling Yao tuși puțin. Spune-mi unde este, că plec imediat după ea!

— De ce este atât de urgent? Sora mea nu este aici. Dar e același lucru dacă îmi spui mie. De obicei fetelor le face plăcere să stea de vorbă cu mine.

— Nu am venit să stau de vorbă! Te rog să-mi spui unde este domnișoara Fang!

— S-a dus cu părinții mei la casa părintească din provincia Zhejiang. Ieri de-abia au plecat, îi spuse domnul Fang făcându-i cu ochiul tandru, apoi continuă în glumă: Ce poate fi atât de urgent? Nu cumva ați pus la cale să omorâți pe cineva?

— Nu glumesc! Ai putea să-mi spui cu cine este?

— Ți-am spus, a plecat cu părinții noștri, sigur este cu ei.

— Este adevărat? Este cu părinții voștri? întrebă Ling Yao.

— Este adevărat, firește că este adevărat, eu i-am dus la tren.

Dintr-odată, domnul Fang râse pe înfundate. O privi cu băgare de seamă pe Ling Yao din profil, apoi spuse:

— Acest lucru nu este ciudat deloc. Sora mea este singură și acum, cine ar fi putut s-o însoțească?

Domnul Fang își puse o țigară în colțul gurii și o aprinse încet. După ce ieșiră rotocoale de fum, oftă.

— Acum fetele sunt ciudate, de ce nu mai vor să se mărite? Parcă bărbații de treabă au murit cu toții, până la ultimul. Dumneavoastră, domnișoară Kong, sunteți tot singură, așa este?

Umerii domnișoarei Kong se cutremurară. Întoarse fața și se uită la el uimită. Chipul acela mândru, cu pielea albă și fină, emana o vădită mulțumire de sine. „De pe poziția lui dominatoare, mă compătimește, mă ia peste picior, își bate joc de mine!“ Gândind astfel, trupul lui Ling Yao se încordă ca o pasăre singură pe cer care se ferește să nu fie prinsă și ucisă de vânător. „Va face imediat o aluzie la mirosul meu urât, se gândi Ling Yao. Să presupunem că s-ar apropia de mine să-mi facă rău, trebuie să-i trag o palmă care să usture!“

Însă domnul Fang nu era acel gen de om pe care și-l imagina Ling Yao. Acesta continua să înșire vrute și nevrute.

— Sora mea are un caracter rebel, iar ca aspect nu are nimic deosebit. Cine îi place ei nu o place pe ea și invers. Așa că s-a culcat pe-o ureche. Dar dumneata, domnișoară Kong, ești diferită. Ești de viță nobilă, elegantă și rafinată, de ce ai rămas până acum lângă părinții tăi?

— Nu discutăm despre acest lucru!

Ling Yao întrerupse acest subiect stânjenitor. Se ridică și își aranjă rochia pe jumătate udă.

— Dacă se întoarce domnișoara Fang, te rog să îi spui să mă sune.

Ușor dezamăgit, domnul Fang o conduse până la ușă. Poate că avea intenții bune, însă flecăreala acestui bărbat chipeș o făcea pe Ling Yao să stea ca pe ghimpi. Prin culoarul strâmt care ducea spre magazinul de materiale, domnul Fang grăbi pasul pentru a o lua înainte. Se puse în fața ei, zicându-i:

— Vrei să mergi pe plaja din Qingdao[1] la înot?

— Nu merg, nu vreau să mă duc nicăieri.

— De ce? Mergem împreună. Ai un corp suplu, nu trebuie să-ți fie teamă să porți costum de baie.

Ling Yao se întunecă la față. Trecu pe lângă umărul domnului Fang, privind afară. Nu vru să zică nimic, însă din gât îi ieși un rânjet rece pe care nu și-l putu controla. Un entuziasm puternic, venit de niciunde, o făcu pe Ling Yao să ridice ușor din umeri:

— Însă eu am o transpirație urât mirositoare.

Chipul ei era fără expresie. Când ridică din umeri, păru o marionetă:

— Domnule Fang, dumneavoastră vă place acest miros?

Domnul Fang rămase fără glas, o petrecu din priviri până ieși în grabă. Într-adevăr, nu știa că domnișoara familiei Kong suferea de o boală ascunsă așa greu de pronunțat. În același timp, i se păru incredibilă această ieșire a fetei care, după chip, părea așa de elegantă.

Încă o noapte albă. În grădină, florile deschise își revărsau parfumul intens la fiecare fereastră. Aspersoarele nou instalate fuseseră oprite. La familia Kong de pe strada Meilin era o liniște deplină, însă cele trei femei rămase în casă nu reușeau să închidă ochii și să adoarmă. Doamna Kong stătea întinsă pe pat la parter, oftând când mai tare, când mai încet. La etaj, Ling Yao plângea cu suspine, ținând perna brodată în brațe.

1. În chineză, „Insula Verde"; este vorba de un oraș portuar din estul Chinei, din provincia Shandong.

Servitoarea A Chun se vedea nevoită să alerge neîncetat de la un etaj la altul.

A Chun îi aduse lui Ling Yao apă să se spele pe față. Când dădu să plece, aceasta o strigă, vrând să îi pună o întrebare ciudată, dar la care se gândea de mult timp.

— Transpirația urât mirositoare se tratează?

— Da! Cum să nu se trateze? răspunse cu voce răsunătoare servitoarea, după ce fu convinsă că nu a auzit greșit și se apropie de Ling Yao, cu un zâmbet de încântare pe chip: Am vrut demult să-ți zic, însă mă temeam să nu te superi, așa că nu am îndrăznit să deschid eu subiectul. În orașul meu natal, Qing Shui, este un doctor bătrân de medicină tradițională. I-au fost transmise, din moși-strămoși, rețete secrete, în special pentru vindecarea transpirației urât mirositoare. Îți ia cu mâna. A tratat nu știu câți oameni de boli ascunse.

— Du-mă la el! spuse Ling Yao stând încă cu fața ascunsă în pernă. Să mă duci mâine la el!

Servitoarea A Chun nu-i putea vedea expresia feței, însă îi auzi clar vocea răgușită, dar fermă. Avea încredere că Ling Yao făcuse alegerea cea bună în această primăvară.

Doamna Kong nu o opri pe Ling Yao de la planul ei de a merge în orașul Qing Shui, însă fata bănuia gândurile delirante și sumbre ale mama ei. Când se pregăteau să plece, ducând cu ele două bagaje simple, doamna Kong stătea nemișcată pe scaunul de răchită. Ajunsă pe verandă, Ling Yao întoarse capul spre ea, surprinzând chiar în momentul acela privirea deznădăjduită din ochii mamei sale. Fata simți o ușurare, iar în acea clipă realiză în mod vădit că adevărul celor întâmplate în acea primăvară avea să iasă la iveală imediat după plecarea ei.

În razele rarefiate ale soarelui matinal, jumătate trează, jumătate adormită, doamna Kong zări ca prin vis chipul domnului Kong. Semăna cu o frunză zimțată, agățată în vârful curpenul bătrân al iederei, scuipa muguri după muguri care creșteau mari și grași, apoi se uscau unul după altul și cădeau. Simți tot ca prin

vis un miros ciudat de sânge, puțin dulceag. Mirosul plutea în aer, plantele din grădină creșteau văzând cu ochii. Doamna Kong se răsuci cu greu în scaunul de răchită, întorcându-se spre un trandafir parfumat pe care îl îndrăgea cel mai mult. Zări un boboc care se desfăcu brusc, petalele roșii ca sângele semănau cu un chip de om, semănau cu chipul domnului Kong. Văzu chipul domnului Kong curgând din nenumăratele petale roșii ca sângele. Rămase o tulpină uscată, ce părea un cadavru fără cap. Doamna Kong scoase brusc un țipăt. Sperietura o trezi în sfârșit din somn. Poate era doar o impresie de-a ei, poate era doar un vis.

Doamna Kong merse clătinându-se până la poartă. Tocmai bine venise și poștașul cu o scrisoare de la Ling Feng. Doamna Kong îl apucă de mână și-i spuse:

— Nu vreau scrisoare, vreau un om! Fă-mi un serviciu, te rog, și cheamă-l pe șeful poliției până aici. Bărbatul meu este mort, cu siguranță l-a omorât cineva.

Oamenilor le era imposibil să facă legătura între moartea domnului Kong și ceea ce se întâmplase în familia Kong. Ucigașii erau trei adolescenți din mahalaua din nordul orașului. Aceștia nu îl cunoșteau pe domnul Kong. Potrivit mărturisirilor lor, cei trei nu avuseseră de gând să-l omoare. Atenția le fusese atrasă de ceasul de aur de la mâna bărbatului, care arunca un cerc de raze strălucitoare. În miezul nopții, domnul Kong mergea și se oprea, mergea și se oprea pe strada Meilin, până se întâlni cu cei trei adolescenți. Aceștia vagabondau împreună în toiul nopții în zona străzii Meilin. Scopul inițial fusese să sustragă câteva rufe lăsate afară la uscat, așa că luaseră cu ei o sfoară cu un cârlig de metal. Însă silueta bărbatului singur și bogat îi făcu să-și schimbe planul. Așa că s-au hotărât să-l atace pe acest trecător în noapte și să-i fure ceasul de aur de la mână. „Omul părea foarte prost", îi ziseră cei trei adolescenți polițistului. „Nu avea nici un pic de forță. L-am imobilizat cu sfoara și el nici nu a încercat să scape. După ce l-am strâns

de câteva ori, a și scos limba afară.“ Astfel, cei trei adolescenți au pus capăt cu atâta ușurință vieții unui om. În momentul acela, pe strada Meilin era noapte și liniște profundă. După ce i-au smuls ceasul de la mână, celor trei adolescenți li s-a făcut frică, așa că au hotărât să-l îngroape pe mort cât mai aproape. L-au târât după ei, căutând un loc liber. La început, s-au gândit să-l bage într-o gură de canalizare, însă domnul Kong era trupeș, nu avea loc pe gura canalizării. Cei trei adolescenți s-au sfătuit să-l îngroape în grădina unei gospodării. Tocmai atunci au observat o poartă întredeschisă. S-au strecurat pe furiș și tocmai bine au văzut o terasă de pământ pentru flori care era locul cel mai potrivit pentru a ascunde cadavrul. Lucrurile întâmplate la familia Kong le păreau oamenilor incredibile, ca în poveștile din *O mie și una de nopți*. În noaptea aceea nici unul din cei ai casei nu a auzit zgomote în grădină, iar domnul Kong a stat îngropat în propria-i terasă atâtea zile! Toate parcă purtau semnele Celui de Sus.

Cât despre motivele pentru care domnul Kong rătăcea pe stradă în toiul nopții, nimeni nu punea întrebări. Locuitorii din zona străzii Meilin aveau câteva vorbe de nemulțumire la adresa purtării doamnei Kong din acea zi. Când oamenii au dat la o parte primul strat de pământ de pe terasă, doamna Kong a zis: „Nu e de mirare că mirosea așa de urât!“. Apoi a leșinat, căzând în brațele cadavrului dezgropat. Abia după mult timp și-a revenit din leșin. Privirea însă îi rămăsese ațintită asupra iederei aceleia de pe verandă. Cei prezenți au auzit-o din nou zicând: „Nu e de mirare că iederei îi mergea așa de bine!“. Abia apoi doamna Kong izbucni în bocete cutremurătoare, firești pentru femeile care tocmai au rămas văduve. În cele din urmă, zise printre lacrimi: „A Chun a fost surdă? Nu a auzit nimic când a intrat să îngroape mortul în grădină! Ea supraveghea poarta, cum de nu a auzit?“.

Doamna Kong stabilise cu prietenul ei, grădinarul, să vină în luna aprilie să taie iedera și să planteze zorele. Nu se știe de

ce, tânărul grădinar venise mult mai târziu, iar în momentul în care a ajuns, doamna Kong îi făcea înmormântarea domnului Kong.

„Nu te mai atinge de iedera aceea, în ea sunt rămășițele soțului meu.“ Doamna Kong îi indică îndurerată floarea albă de velur de pe cap, apoi arătă către iedera care acoperise toată veranda: „Las-o să crească acolo! Zorelele le plantăm în spate“.

(1992)

Cuprins

Soții și concubine 5

Viață de femeie 82

Povestea lui Xian 82

Povestea lui Zhi 98

Povestea lui Xiao 117

O altfel de viață de femeie 139

Arta grădinăritului 193